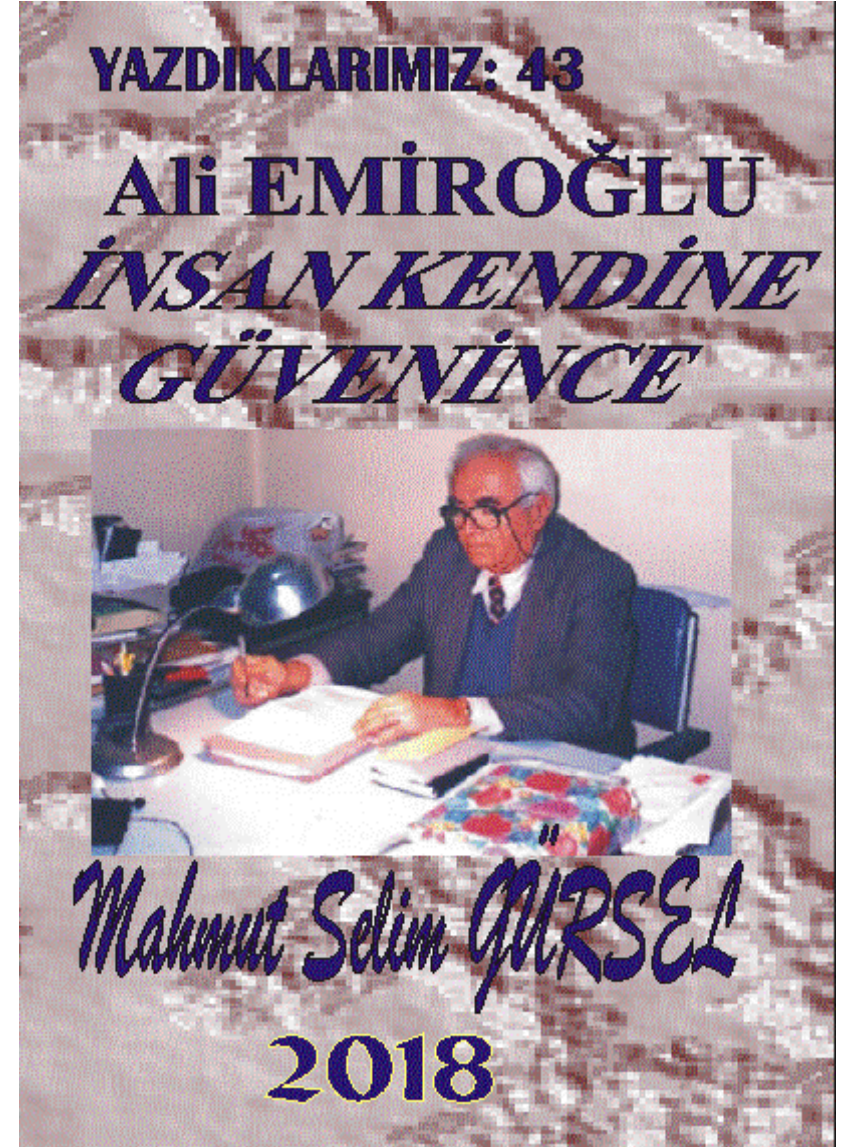

YAZDIKLARIMIZ:43

**ALİ EMİROĞLU
İNSAN KENDİNE
GÜVENİNCE**

**Mahmut Selim GÜRSEL
2018**

ISBN978-625-97060-8-5

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE 1

İÇİNDEKİLER

TAKDİM

Mahmut Selim GÜRSEL

ALİ EMİROĞLU

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE

AKIL İÇİNE GİRDİK

**ALACA HÖYÜK KÜLTÜR
ŞENLİKLERİ**

GÖRÜNÜRDE ÜÇ YOL VAR

ŞEYTANIN AKLI ERMİYOR

ALTINA İMZANI AT!

ÇORUM GÖÇ MEMLEKETİ

KİBARLAŞTIK ;FUAR (FOİRE) DEDİK

BİR İLİM KONGRESİ HİTİTOLOJİ

SEN AYIP BİLMEZ MİSİN?

ÇORUM'DA TURİZM

23'CÜ ÇORUM HİTİT FUAR VE
FESTİVALİ

BİLMEK YAPMAK DEĞİLDİR

10 KASIM VE ATATÜRK

CUMHURİYET

ÇORUM'DA TURİZM

TAŞ YERİNDE AGIRIR

BAYRAMLAR

SÖZDE SOYKIRIMI

KASTAMONU

MİLLETLER HUY DEĞİŞTİRİR

BİR MAKAMIN HASİYETİ

MENDERES MANTIĞI

BİRADERİMİN ÖNERİSİ

HERKESİN YETKİSİ VARDIR

TRAFİK BİR BELA MIDIR ?

BİLGİ VE PARA GEREKLİ

FRANSA'DA RÖNESANS (Renaissance)

KARARIMI VERDİM DEDİ

AĞIZDAN BAKLALAR ÇIKIYOR

BİZİM ÖZEL TEŞEBBÜSCÜLER

KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!

HAYYAM DEYİNCE

DÜNYA GENİŞLEMEDEN
VAZGEÇMEDİ

MANTIK SEÇİMDE DE GEREK
ÜMİTLENDİRMEKTE MEZİYETTİR

ÇEVRE YOLUMUZ

BİR KÜLTÜR KAYBOLURKEN

BİR MAYISIN KUTLANMASI

DOĞANIN BAHARI

ÇORUM ÇÖLLEŞECEK

MEDENİYET BİR ALIŞKANLIKTIR

ÇEVRE YOLUMUZ

HAYAT KISA AMA...

AMERİKAN ZENGİNLERİ

NEREDEN BAKARSAN

MAKYEVELLİ KİM OLUYOR?

YETİŞMİŞ ADAMIN VARSA

ZORUNLU MADDELER

HER İŞ KIYMETLİDİR

GÖRÜNÜŞ AYNI DA!!

SÖZÜ YERİNDE KULLANMAK

BİR KURUM YETMEYİNCE

TRAFİK BİR BELA MIDIR?

BU ESKİ DÜNYA

KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!

HATIRALAR

ÇAĞDAŞ OLMAK

FİKİRLER AYRIDA OLSA

İŞTE YAHUDİ DÜŞÜNCESİ HAKİM

ÇORUM'DA KÖTÜ MERDİVENLER

DURMAYI BİLİYORSA MİLLETLER

ÇORUM'LA İLGİLİ BİRİ İSİM

HAYIRLI BAYRAMLAR

CUMHURİYETİMİZ SON AŞAMADIR

AVRUPA'NIN BÜYÜK İLGİSİ

AKIL İÇİNE GİRDİK

AKIL KULLANILMAYINCA

BORÇ KREDİLERİ

HAVALARDA VAR BİR ŞEY

FETHİYE'DE LAZ HAKİM

YETER BE !

ARAFATSIZ DÜNYA

KADIN HAKLARI, İNSAN HAKLARI
İÇİNDEDİR

TOPKAPI SARAYI'NIN TOPU TÜRK

ULUS OLMAK ZORDUR

TÜRK KADINI BÖYLE OLUR

KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!

KADINLARIMIZIN GÜNÜ
KIBRIS'TA OLAN BİTENLER
SEN AYIP BİLMEZ MİSİN?
ESKİ GÜZEL İSTANBUL
ÇARPICI BENZERLİKLER
DÜNYA ISINIYOR
ALİŞKANLIK DIŞILAR
TÜRKİYE'NİN CENNETLERİ VAR
ÇAĞDAŞ MEDENİYET SEVİYESİ
AVRUPA'DAKİ TÜRK MİLLET
VEKİLLERİ
LATİFE HANIM HAKKINDA
İŞİN YOKSA YAZIYA DEVAM

ERMENİ SORUNUNA BİR KATKI
AVRUPA MI ESKİ, ANADOLU MU?
İŞLER KARIŞIK GÖZÜKÜYOR
AKIL FİKİR VE İYİ NİYET
AMERİKA'NIN İKİ DEVRİ
KKKA
ÇARPICI BENZERLİKLER
ÇEKVA SANATÇILAR KURULTAYI
BİZİM GÖĞÜS HASTANEMİZ

KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!

TAKDİM

Bir kitabın doğması, o kitabı yazmaya kalkan kişinin amacına ve bilgi birikimine göre değerlendirilmesi uygun olarak görülmelidir.

Elinizde bulunan bu çalışmanın sizlere ulaşması için günlerini veren bu çabası için şükranlarımı sunarken, bu çalışmada da benim ufacık bir katkımın da bulunması beni bahtiyar etmiştir.

Bu çalışma ile sizlerde bazı bilgileri edinmiş ve faydalanmış olarak uzun yılların birikimlerinden aydınlanacağınızı göreceksiniz.

Bilgi; yazılmadıkça kaybolmaya açık birikimlerdir. Her insan bir kitaptır; onu okumamız gereklidir.

Tanımadığımız ve anlamadığımız kişiler hakkında nasıl kararlar veremezsek; bir çalışmayı da incelemeden, okumadan karar veremeyiz.

Mahmut Selim GÜRSEL

Mahmut Selim GÜRSEL

1947 tarihinde babamın subay olarak bulunduğu Erzurum'da bir at arabasında doğum evine giderken doğmuşum. Babam Eminsü Ali Rıza Gürsel, annem ise Fahriye hanımefendi idi.

İlkokula İskenderun'da başladım. Ankara'da bitirdim. Ankara Yenimahalle Ortaokulunun birinci sınıfta babamın emekli olmasından dolayı 1960-1961 öğretim yılında Çorum'a gelince Atatürk Ortaokuluna devam ettim. Babamın "oku

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

da oğlum ceketimi satar seni okuturum" diyerek bana yaptığı nasihatleri ters tepki yaptı, okumuyorum! Diyerek okulu birinci sınıfta bıraktım. Marangoz çırağı olarak Azmi Başar ustanın yanına girdim. Askere gidene kadar ustanın yanında çalıştım.

1967 tarihin de askerlik dönüşü, Ankara Emniyet Müdürlüğüne teknisyen olarak göreve başladım. Ortaokulu dışarıdan 2 yılda bitirdim 1972 tarihinde polis memuru olarak Ankara'da çeşitli şubeler ve karakollarda çalıştım.

Eylül 1973 tarihinde Selma (Kurşuncu) Hanımefendi ile evlendim.

1978 yılında ayında naklen Çorum İl Halk Kütüphanesine Memur olarak geçtim. Dışarıdan Çorum Ticaret Lisesini iki yılda bitirdim. Kendi kendime Osmanlıca'yı öğrenmeye uğraştım, Hat sanatı ile biraz ilgilendim 150 ye yakın Serlevham var, Çorum Güzel Sanatlar Galerisinde ve Kütüphane salonlarında bu levhaları sergiledim. 3. 8. 1988 tarihinde İl Halk Kütüphanesi Müdür yardımcılığına atandım.

1990 tarihinde kütüphanelerdeki kitapların tasnifi ile ilgili 10 yıllık bir araştırmamı "Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey)"kitap haline getirip Kültür Bakanlığına sundum. Kitabımdan Türkiye'deki bütün kütüphanelere dağıtılmak üzere 1000 adet satın aldılar.

1993 yılında Türkiye'deki bütün kütüphanelerde bulunan "El Yazması" kitapların Ankara Milli Kütüphanesine toplanma kararı veren Kültür Bakanlığına karşı Çorumlu hemşerilerimi haberdar ettim, mahalli radyodan ve gazeteler ile parti il Başkanlarını ile Millet Vekilimiz Rahmetli Adnan Türkoğlu ve Belediye Başkanımız Rahmetli Turan Kılıççıolu'nun destekleri ile el yazma kitaplarımızın Çorum' da kalmasını sağladım!

Açık öğretim için üniversite sınavlarına girip kazandım. İkinci sınıfta iken 25 Nisan 1994 tarihinde Tatvan Bitlis'e Müdür olarak tayinim çıktı, tayin edildiğim yere gitmeyerek emekliliğimi istedim.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İlkokul sıralarında okuyarak pilot olmanın düşlerini kurardım. Bu hayalim gerçekleşmedi. Şu anda Emekli Memurum.

Marangozluk, oymacılık, Polis Memurluğu, Memurluk ve idarecilik yaptım. Her çalıştığım meslekte çeşitli önemli olaylar oldu ise de son çalıştığım kurumda bence en önemli bir hatıramı anlatmak istiyorum: Kütüphanedeki çalışmalarım ve " El Yazması Kitaplar"ın Çorum'da kalması için verdiğim çabalar neticesinde Bitlis Tatvan'a tayin edilme olayım beni çok yıktı. Fakat bu üzüntümün boş olduğunu zamanla gördüm. Rabbimin izni ile Hacca gitmek nasip oldu, kitaplar yayımladım ve İki adet derginin çıkmasına vesile oldum. Mesleklerin insanlara sağladığı maddi avantaj olarak, evinizi geçindirecek, namerde muhtaç etmeyecek avantajından başka, manevi olarak; sizin yaptığınız işlerle ilgili karşılaştığınız problemleri değerlendirerseniz avantajların neler olabileceğini hayat okulundan öğrenmiş oldum.

Yazı yazmaya beni kimse teşvik etmedi Kütüphane için hazırladığım kitap beni yazmaya teşvik etti. Yazılarım mahalli basında yayımlandı. Yazılarımdan dolayı bir ödül almadım; fakat kitapları ve bu dergi benim için en büyük ödüdür.

İdealim: Çorum'a tam teşekküllü bilgisayar ortamında bir kütüphane kazandırmaktır. Bu idealim yüzünden tayinim çıktı. Yayımlanmış dört çalışmam bulunmaktadır. Bunlar:

" Alfabetik Onlu Tasnif Fihristi (Dewey) ",

"Çorum'da Yatan Meşhur Yatırlar",

"Çorum 97" ve

"Çorumlu 2000 Aylık Kültür Sanat Tarih ve Edebiyat Dergisi 63 sayı basıldı ve Bu sayfalardan 250bayıya kadar

İnternet'te yayınlandım. Halen dergilerin tamamı sitemde bulunmaktadır"

"Sarı Çiğdem Şiir Defteri 200 sayı"

"Çorum 2002"

"Menakıb-ı Koyun Baba 2004

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Teskere-i Makamat Çorum'da Yatan Meşhur Yatırlar

"Hacım 2007" Şiir Kitabı

Onlarca çalışmam bulunmaktadır.

Bakanlığa sunulmuş; "Alfabetik Türk ve

Yabancı Yazarlar Fihristi" ve "Ne Nerede

Başlıklı Arama Fihristi" basım için hazır beklemektedir. Yazılarım daha çok araştırma dalı ile makale türüdür. Tiyatro çalışmalarım, şiir ve hikâye denemelerim bulunmaktadır.

Benim okuyucularıma diyeceklerim şudur ki. Doğru bildiğiniz konuları savunun. Bu savunmanız size belki tepkiler getirecektir. Bu tepkileri inceleyerek doğru olup olmadığını araştırın.

**<https://gurselyayin.com>
corumlu2000@gmail.com**

BİLGİ PAYLAŞILDIKÇA KIYMETİ ARTAR!

Dr. Ali EMİROĞLU

1921 yılı 15 Şubatta doğmuşum. Doğum yerim Alaca-Höyük Köyüdür. İlkokulun ilk üç senesini İmat Köyü İlkokulunda okudum. Son iki yılı Sungurlu'da devam ettim. Ortaokulu Çorum Ortaokulunda, liseyi Yozgat' ta bitirdim. Orta tahsilim, parasız yatılı olarak devlet tarafından karşılanmıştır.

İstanbul Tıp Fakültesinden 1945 yılında mezun oldum. Askerlik hizmetinden sonra 4 yıl Urfa Akçakale İlçesinde Hükümet Tabibi olarak çalıştım, orada bir hastane kurdum ve açtım. Fethiye Hükümet Tabibi iken ayrılıp Fransa'nın

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Lyon Üniversitesinde kalp hastalıkları ihtisası yaptım. Dönüşte Ankara Üniversitesinde Dahiliye Mütihassısı imtihanını geçirdim ve bu unvanı kazandım.

1962 de Çorum Devlet Hastanesine tayin edildim ve bu hastaneden emekli oldum. Halen serbest hekimliği sürdürüyorum.

Ben; ilkokuldan itibaren hep hekim olmayı isterdim, isteğimi yerine getirdim. Hekim olmaktan da şikâyetim olmadı.

Hekimlik mesleği dışında hiçbir işte çalışmadım. Sosyal faaliyetlerin hep içinde oldum ve olmaya devam ediyorum.

Hekimlik hayatım hep enteresan olay larla doludur. Bunlardan kitaplar çıkartabilirim. Bunların ilgi ile oku nacağın da sanırım. Bunların bir kısmı hekimlik sırlarıdır ve bunlar gizli kalacaklardır. Hekim; mesleği bilgi sahibi olduğu olayları açıklayamaz. Bunların açıklanması ahlak ve kanun önünde suç teşkil ederler. Hekimlik deontolojisi saygı görmektir. Ben bulları iyi öğrendim ve iyi tatbik etmeye de gayret gösterdim. Hiç bir hekim arkasından konuşmamışımıdır.

Onlarda benim için konuştuklarına şahit olmadım. Avrupa Hekimlik ahlakı bu doğrultuda tatbik sahası bulmuştur.

İlginç bir olayı anlatmakta zarar görmedim. Bu yıl, 3 - 5 ay önce, çok güzel genç bir köylü kızını ailesi muayene için bana getirdi. Kız hasta, beni şöyle bir süzdü ve net olarak "ben bu doktora muayene olmak istemiyorum, bu ihtiyar bir hekim" dedi. Ben buna hiç kızmadım. Masadan kaldırdım ve sinirlenmeden giyinmesini istedim. Kızın ailesini de teskin ettim. Bu bir hasta hakkıdır ve saygı gösterilmesi gerekir.

Mesleğim bana hep itibar temin etti. Mesleğime büyük saygı duyarım. Yukarıda yazdıklarımı, genç meslektaşlarıma öğütlerim.

Yazı yazmaya, elbette amatör olarak hevesim çocuklukta başlamıştı. Babam bazı sorular önerir, onları bana yazdırır, okutur ve pek tatlı gülüm serdi. Yozgat Lisesinde "Yükseliş" Dergisini organize ettik. Ben; edebiyat hocamızla tertipleyci idik. Yükseliş'i Cumhuriyet Gazetesi parasız [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

basardı. Yükseliş'te benim yazılarım da çıkardı. Sonra; Tıp Fakültesinde ve Hekimlik hayatımda çeşitli dergi ve gazetelerde yazmaya devam ettim aynı yazının 3 - 5 dergide aynı anda yayımlandığı da olurdu. Tamamı ile amatörce bir heves.

Yazı yazınca, onu okutacak, biraz da zorla okutacak muhitim de var. Çocuklarım, torunlarım bir nebze de Vahit Benderli bunların arasındadır.

Yazılarımdan, diğer yaptıklarımdan hiçbir ödül almış değilim. İdealim vardır.

İdeallerin yetişilmeyenler olduğunda büyük önder işaretlemiştir. Benimkini izah etmek açıklamak istemiyorum. Hele şu anda bunu herkes tahmin eder. Bir zihin jimnastiği için onu okurlarıma bırakmak istiyorum.

Çok çalışmalarım var. Yayımlamak beni korkutuyor. Hatta bazılarının imha bile ettim. Ben amatör yazarım. Yazarlık benim mesleğim değildir. Aklıma geleni yazar ve yayımlarım.

İnternet'te Yazarımız Çorumlu2000 Aylık Kültür Sanat Tarih Ve Edebiyat Dergisinde yazıları yayınlanmaktadır.

Yazarımız;Dr. Ali Emiroğlu, 27 Temmuz 2011 Çarşamba günü saat 17.15'te Çorum Devlet Hastanesi'nde hayatını kaybetti. Mahmut Selim GÜRSEL

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE

Size, kendine cidden güvenen bir insandan bahsedeceğim. kendisine güvenen ve güvenin dışında çok büyük meziyetleri olan bu kadın amerika'nın eski Demokrat Başkanı Billy Clinton'nun eşi Hillary Clinton'dur. Hillary Clinton kocası gibi tanınmış bir avukattır. Kocası hovardalık avukatlığını da bizzat üstlenen beklide dünyada ilk kadındır. Bayan Hillary Clinton bu gün başkanlık yapar durumdadır. Kendisine çekilmesi tavsiye edenlere şiddetle karşı çıkmıştır. O zaman birazcık gerilemiş durumu vardı. Şimdi durumu değişmiştir. Bana göre daha ileride çalışmalarında daha da değişecektir. Yine bana göre Hillary Clinton kocası gibi Amerika'nın Başkanı olacak ve iyi de bir başkan olarak tarihe geçecektir.

Yazıya devam etmeden önce kocasıyla arasında geçmiş bir olayı size kendi kitabından nakletmek istiyorum. O zamanlar Hillary Clinton'u anlamakta kolaylık göreceksiniz.

Kocası Billy Clinton'un son valilik altı yıllık seçiminde karı koca arasında şöyle bir konuşma geçiyor:

“ Koca Clinton seçimlerden vazgeçerse eşi Hillary Clinton'un seçime girip girilmeyeceğini koca tarafından Hillary Clinton'a soruluyor” Verilecek cevap hakkında koca Clinton bir fikri yok.

“Hillary Clinton yavaş bir sesle eğer Billy Clinton'un adaylığı sorun olmazsa onun yerine aday olabileceğini” ifade ediyor. İşte bu cevabı duyan koca adaylığa karar veriyor. Siz bunda bir kıskançlık göremezsiniz. Bunu gören Bayan Hillary Clinton ise bu konudan hiç söz açmayarak kocası ile birlikte kocasının kazanması için carla başla çalışıyor.

Acaba Bill Clinton sözünde kalan Hillary Clinton adaylığına devam etsi vali olacağına **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

mutlak gözüyle bakılabilir idi? Koca Clinton buna mutlak başkan adaylığı söz konusu oluhca Hillary Clinton sessiz kalır mı idi? Bütün bu ihtimaller düşünmek ve projeler üretmek için güzel şeylerde hakikatinde insan kati kanatlar vermekten uzak kalıyor. Hillary'nin adaylıktan vazgeçmiş olacağını kim bilebilir?

Zaman geçti ve Hillary; New-York senatörü oldu. Senatör olarak yaptığı faaliyetleri takip etmiş değil mi? Kocasının yazdığı ikinci kitabında ameliyat olduğumu için henüz okumuş değilim. Ancak; Hillary Clinton aile hayatında politika hayatında da çok ciddi bir insan. Senatör olarak ta kendisine düşeni yapmış olması gerekir. O zaman siyaset içinde ilerlemesi daha kolay olacaktır.

Başlangıçta aynı partiden olan erkek adayın biraz ileri gitmesi bazı demokratları şüpheyeye düşürmüştü ve Hillary Clinton'a adaylıktan çekilmesi tavsiye olunduğu söylenmiştir, Hillary her adayın şansını sonuna kadar denemesi gerekli olduğunu söylemiştir. Bu gün gazete haberlerinden öğreniyoruz ki; Hillary Clinton rakibini geçmiştir. Sonuna kadar mücadeleye devam edeceğini

açıklamış oluyor. Bilgi birikimi ve denemeleri kendi yolunu açmıştır. Bana göre Hillary Clinton arayı açacak ve parti adayı olacaktır. Bir kere aday olduktan sonra asıl seçimlerde kendi iradesini ve

maharetini gösterme imkanını kolayca bulacaktır. Açıkça söylüyorum ve görüyorum ki; demokrat aday olacak olan Hillary Clinton önümüzdeki devirlerin Amerikan Cumhurbaşkanı olacaktır.

Hillary Clinton; iyi bir başkan, büyük bir devlet adamı olacaktır. Büyüklük vasfının sadece erkekler için icat edilmiş olduğunda icat edilmemiş olduğunu ispat eden olaylardan birine vesile olacaktır. Amerikan halkının refahını arttırmış olacağından benim hiç şüphem yok. Dünya milletleri de bu refah ve saadetten hissesine düşeni alacaktır. Ben ümit ederim ki yapacağı seyahatlerden bizim memleketimizde nasibini alacaktır. Ülkemiz için ne hisler beklediğinin zaten bilincindeyiz. Ben inanıyorum ki; bir kadın şefkatiyle insanlara ve milletlere bakacak ve hareket edecektir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Billy Clinton ailesinde insanlar fazla yaşamamış. Mezar taşlarındaki yazılardan hemen hemen pepsinin 60 ve 68 yaş arasında yazılı imiş. Bu küçük rakamlar eski başbakanın endişelerini artırmış. Yine ümit ederim ki güzel anlayışlı ve büyük olacak olan kadın başkanın kendi memleketi ve milletine olacağı kadar başka memleketlere ve milletine de faydalı olsun.

AKIL İÇİNE GİRDİK

Başlıktan rahatça anlaşılıyor ki, üniversite isteme yolunda, ilk defa akıl içine girdik. Cumhurbaşkanının tespitine göre, 72 üniversite ülkenin üzerine yağmur gibi yağarken, işe yaramamış politikalar, bundan sonra üniversiteler YÖK iradesine ve kararına bırakılmışken, işe yarayacağı düşünülebilir mi? YÖK Çorum'u ve özelliklerini tanır mı? Sayın Başbakan Mesut Yılmaz Çorum'un Milletvekili olmaz; bizi temsil etmeyi istemiş olsa bile, zaten o balonda sönmüştür. Artık bu dünyada kaptan, gemisini kurtarana deniyor. Türkiye'de ahlâk anlayışı bu yoldadır.

Çorum ve Çorumlu; Sayın Prof. Ahmet Samsunlu'ya teşekkür etmelidir; Çorum'da hiç bir kurumun ve şahsın aklına getirmediği, getiremediği, ilim adamlarımızın 75.Yıl kutlamaları içinde, doğdukları yerde toplanmalarını ortaya cesaretle atmıştır.

Çorum ve Çorumlu; Sayın Prof. Dr. Turan Ilgaz'da çok müteşekkir kalmalıdır. İlim **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

adamlarımızın toplanabilmesini, ismen takip ederek, güzel bir oluşumun ortaya çıkmasını meydana getirmiştir .

Çorum ve Çorumlu; Hayat Şıringa Müdürü Sayın Yaşar Demirtekin'e de teşekkür borçludur. İlim adamlarımızın toplantısını ilk baştan itibaren önemsemiş ve gereken Sponsorluğu Hayat Şıringa tarafından temin edileceği vatında bulunmuştur.

Çorum ve Çorumlu; Çorum doğumlu ilim adamlarımıza minnet hislerini sunmalıdır; ilim adamlarımız, Türkiye'de adet olmayan bir işi, doğdukları şehirde meydana getirmişlerdir. İlim adamlarımız, ilmi görüşlerini açıklamışlar; Çorum için çalışmaktan mutluluk duyacaklarını beyan etmişlerdir. İçlerinden bir kısmı; verilecek görevi kabul edebileceklerini de açıkça beyan etmişlerdir. Hepsi; Çorum için çalışmayı, görev sayacaklarını da bilgimizeiletmişlerdir.

Biz Çorumlular; kendimize de teşekkür etmeyi ihmal etmiş olmamalıyız; çok dalgalanmış bir zaman aşımından sonra, aklımızı kullanmayı benimsemiş ve doğru yola

girebilmişiz Akıl kullanmayı adet edinmek, gelişmişliğin ve medeniyet anlayışının bir vasfıdır. İşin bu noktada bırakılması düşünülemez. Bu akıl içi varlık devam ettirilmeli ve bilgi alt yapı birikimine gidilmelidir. Bunların olmasın işe şeytan karışır, demek, akıl dışına çıkılmak demektir. Bizim memleketimizde, Devlet desteği veya gözetimi olmadan hiç bir iş yürürlükte kalamıyor ve başarı şansıda olmuyor. Şahsi servet birikimi bile, bu fikrîlimizin işinde bulunuyor. Devletle ilişki kurmadan, kimler zengin olabilmiştir bu memlekette? İlim adamlarımızın çalışmalarında, eğer kurulabilirse, üniversitemizde, Devletle el ele olacaktır. Bunu nasıl temin edebiliriz?

Burada, ÇEKVA ile iş birliği yapılarak, Valimizin eminde bir sekreter ya oluşturulmalıdır. Bu büro, iki akıllı eleman ile bir odacıdan oluşabilir. İstanbul'da da, 10 kişilik ilmi bir komite kurulabilir. İlim adamlarımızın çalışmaları ve düşünceleri bu sekreter ya da biriktirilir. Bu vesikalar iki nüsha olarak tanzim edilip, biri ilim [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

adamının adını taşıyan dosyada, diğeri de, konu Dosyasında biriktirilir. Valinin Başkan olması, soruna resmiyet kazandırır. Üniversite işi ile meşgul olmak isteyen insanlar ve kurumlar, yeteri kadar bilgiyi, vilayetteki bürodan, Valinin bilgisi içinde isteyebilirler. Üniversite kurulması büyük bir iştir. YÖK karar altına almadan da, Millet Meclisine sorun gelemmez; gelse bile, eskiden olduğu gibi, sulandırılır ve Çıkmaz sokağa girilir. Demokratik Kitle örgütlerimiz destekleyici durumda kalırlarsa ;faydalı katkılar yapmış olurlar. Çok sesliliği bir defada, akıl içinde, bir organizasyonla ortaya koymaya çalışalım. Biraz Vali sözü, biraz da aklını kullanarak yükselmiş ilim adamı sözü dinlemede, faydalar olduğunu söylemek istiyorum.

ALACAHÖYÜK KÜLTÜR ŞENLİKLERİ

Alacahöyük, Çorum'un Alaca ilçesine bağlı bir belgedir. Türkiye'de ilk Cumhuriyet ormanı bu belde kurulmuştur. Alacahöyük o zaman köydü ve muhtarı da Mehmet Köse Çavuştu. Rahmetli ormanı, memleketinin Türkiye'nin ilk Cumhuriyet ormanını açarken, hayatının en büyük gururunu duymuştu.

İmat, Karamhmut, Kalınkaya ve Höyük, kendi aralarında anlaşarak, belde olmaya karar vermişler ve o zamanki Çorum Valisi ve halen Kayseri Valimiz bulunan Sayın Mustafa YILDIRIM da yardımcıları olmuştu. Ben bu köylüyüm ama köylülerim Sayın Mustafa YILDIRIM'I benden çok severler. Türk Halkı genel olarak iyilik bilir ve kendisine hizmet edenleri unutmazlar. İlk yerel seçimlerde Alacahöyük beldemiz, ilk belediye Başkanına ve Belediye teşkilatına kavuşacaktır. Bekleriz ve dileriz ki, ilk Belediye Başkanı ve meclisi, ilk iş olarak imar

[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

planı yaptırmayı kendilerine iş edinirler. İmar planı olmadan yapılacak imar hareketi, beldeyi köylülükten kurtaramaz.

Alacahöyük Beldemizde, hemşehrimiz Memduh DENKLİ'NİN öncülüğünde kurulan "Alacahöyük Kültür Ve Dayanışma Derneği" üç yıldan beri, 27 Eylül günlerinde esasını Kültür teşkil eden şenlikler yapıyor. Köy konağı önündeki Atatürk Büstünü de aynı dernek yaptırmış ve resmi merasimle geçen yıl açmıştır. Köyde bir de kültürel panel yapılmıştı. Genel olarak toplantıda beldenin ihtiyaçları dile getiriliyor ve resmi görevlilere, yine orada ulaştırılıyor. Yetkili yöneticiler de gereken cevapları veriyorlar. Aklıma eski Atina'da yapılanlar geldi: Onlarda da aynı olaylar var.

Bu yıl ki 27 Eylül Pazar günü, köylülerim beni de davet etmişlerdi. Davete gittim ve adıma bir de çiçek götürdüm. Çeşitli kurumlardan gönderilen çelenkler, açılış saatinde Atatürk Büstünün önüne konuldu; Resmi merasimde başladı. Öğrencilerin İstiklâl Marşından sonra , Alaca'nın genç Kaymakamı Sayın İsmail FIRAT

tarafından günün anlamını belirten özlü bir konuşma yapıldı. Bundan sonra toplananlar, şenliklere devam etmek için köy meydanına intikâl ettiler.

Bir köyde olabilecek en büyük kalabalık ortaya konmuştu.

Ayrıca, şenliklere Ankara Mamak Belediye Başkanlığı Kültür Müdürlüğü Gösteri Ekibi ile Türk Halk Müziği Ekibi de katılmıştı. Ankara Çankaya Belediyesinin Televizyon Ekibi ve sayın sunucusu da birlikte gelmişlerdi. Çorum yerel basınımız orada idi ve hatta bir kısmı bir gün evvel gelerek gece yapılan köy eğlencelerine misafir olmuşlardı.

Burada araya girmek istiyorum: 1935 de, Atatürk bizzat cebinden verdiği iki bin lira ile başlatılan kazıyı görmek istemişti. O zamanki Alaca Kaymakamı Necip Bey, iki ay gibi çok kısa bir zaman içinde, bütün etraf köyleri de iştirak ettirerek, Alaca - Çevreli Alaca - Höyük, Kıcılı ve Boğazkale yolunu yaptırmıştı. Şimdi kullandığımız yol hala o yoldur.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Atatürk gelmedi ama, rahmetli Afet İNAN köyümüze gelip kazıyı gördü; kendisine gerek hafriyat heyeti Müdürü rahmetli Hamit Zübeyr KOŞAY ve gerekse kazı Arkeologu, rahmetli Remzi Oğuz ARIK tarafından gerekli bilgi verildi. Alacahöyük o sene bir Dünya olayı olmuştu.

Halk tam anlamıyla bir yoksulluk içinde idi. Çocukların ve hatta, yetişkin çağa gelmiş olan kız çocuklarının elbiseleri lime lime idi. Bu elbiselerin parçaları bir araya getirilerek dikilemez, yırtıklar yok edilemezdi. Rahmetli Afet Hanımefendi, görüntüden çok üzüldü ve basın mensuplarından fotoğraf çekmemelerini rica etti. Ricasına basın mensupları saygılı oldular ve gazetelerinde bu perişanlığın resimleri çıkmadı.

Bu gün aynı yerde durum öyle değildi. Topluluğu yapan insanların görüntüleri, Çorum veya Ankara'dakinden farklı değildi. İnanınız ki, kadın ve kızların sayısı erkeklerinkinden fazla idi. Giyim ve kuşamları tertemiz ve renkli idi. Aralarında sıtma benizli ve karınlı kimse yoktu. Protokol sırasının arkasında ve karşısında topluca oturmuşlardı ve yer bulamayanlar erkekler arasında

boş yerleri doldurmuşlardı. Kadın erkek ayrımı düşünülmüş değildi. Gözlerinizin önünde, sizi rahatsız etmeyen medeni bir toplum görüntüsü mevcuttu. Rahmetli Afet İNAN, bu topluluğu bu günkü haliyle görse, kim bilir ne kadar mutlu olurdu. Rahmetli bu Atatürk'te milleti için, yorgun, fakir milleti için bunu düşünmüştü.

Dernek Başkanı sayın Memduh DENKLİ, derneğin kuruluşu, karşılaştığı zorluklar, şimdiye kadar dernek olarak yaptıkları ve bundan sonra yapacakları tasarımları kısa olarak anlattı; dernek yönetim kurulu üyelerin halka tanıttı. Köylülerimiz 60 yıl evvel asker mektubunu okutacak kimseyi bulamadıkları köyde oluyordu bunlar.

Sayın Memduh DENKLİ, beldenin eğitim ve sağlık sorunlarını bizimle birlikte Kaymakamlarına da anlatmış oldu. Bunlar yapılırken, devletin sorumluluklarını rahatsız edecek bir tavır ve ifadelerinde itina ile çekinildi. Halkımızın ve hatibin gözünde devlet ve demokrasi nosyonları yanlış olarak anlatılmış, tıpkı Avrupa'nın [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

demokratik ülkelerinde olduğu gibi, doğru olarak algılanmıştı ve bu anlayış pek belirgin olarak göze çarpıyordu.

Alaca'nın Sayın genç Kaymakamı İsmail FIRAT konuşmasında istekleri cevaplandırdı. İsteklerin eğitimle ilgilileri neticeye bağlanmıştı; kalanları içinde, daimi bir gayretin içinde olacağını ilave etti. Bir ilçe Kaymakamı ile bir yöre halkının bu kadar birbirlerini yakın ve iç içe olduğu her zaman ve her yerde görülür hallerden değildi. Bizim gözlerimizde bu alışkanlığı pek edinmemiştir.

Cumhuriyet kaymakamını biz böyle anlıyoruz ve böyle görmek istiyoruz.

Konuşmacılar arasında CHP Çorum Milletvekili Sayın Ali Haydar ŞAHİN de vardı. Milli Eğitim Komisyon Üyesi bulunduğunu hatırlatarak, Sayın Kaymakamdan ihtiyaçlarının kendisine ulaştırılmasını diledi. Devlet yetkililerinin hizmet isteklerini Meclis ve yüksek Bürokrasi nezdinde takip edip, kendilerine bilgi vereceğini de ilave etti. Sayın Milletvekilimizin, devlet yetkilileri için, sözcükleri itina göstererek

seçmiş olması, biz devlet nosyonuna saygılı olanlar için bir iftihar vesilesi oldu.

CHP'nin Sayın İl Başkanı, Cengiz ATLAS da yaptığı konuşmada, günlük sorunlara dokunurken, siyasi konuşma yaptığı için adeta özür diler bir çekingenlik gösterdi. Siyasi konuşmanın, gerek bu modern görünüşlü toplumun ve gerekse Genç Kaymakamın huzurunu bozacağı endişesine düştü. Bize göre siyasi konuşma, bilgi ve gerekli incelik içinde yapılır ve saldırgan tavır sergilenmezse, her yerde yapılabilir. İnsanların hayatı, bütün zihni meşgalesi politikanın kendisidir. Sayın Cengiz ATLAS, gereken bilgi birikimi ve politikanın gerekli inceliklerine sahip bulunuyor. Bizce politikayı dışlama yerine, onu gereken saygınlığa erdirmek daha uygun gelmektedir.

Sayın Valimiz beldeyi eşleriyle beldeye şereflelendirdiler. Köylülerimiz Sayın Valileri Atıl ÜZELGÜN'Ü ayakta selamladılar.

Bende karşıla yanlar arasında oldum ve
-Bizim köye hoş geldiniz Sayın Valim!

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Dedim. Sayın Valimiz:

-Benimde köyümdür. Esprisiyle cevap verdiler.

Konuşmalarında:

-Derneğin çalışmalarından duydukları memnuniyeti işaret ettiler. Köyün Kaymakamlarından istediklerinin hepsinin yerine getirilmiş olduğunu da halka müjdelediler. Bundan sonra getirilecek acil ihtiyaçların ve derneğin çalışmaların takipçisi olacaklarını temin ettiler.

Sayın Valimizin konuşmaları ve yakın ilgileri, topluluk tarafından içten sevgilerle alkışlandı.

Bizde, Alacahöyük Beldemizdeki kültür çalışmalarının ve şenliklerinin devamını diliyor, beldeye, ilimize, kültürümüze ve turizme hayırlı katkılar yapmasını bekliyoruz.

GÖRÜNÜRDE ÜÇ YOL VAR

Bizim Çorum'un turizmini geliştirmek, tanıtmak, işi yoluna koyup tavuğun altından altın yumurtaları toplamak için, üç yol önümüzde ortaya çıkıyor. Devlet eliyle, bu tesisleri kurmak, özel teşebbüsü göreve çağırmak veya bir yabancıya mesela; 100 seneliğine Çorum turizmini kiralamak.

Devlet eliyle bir şey yapılmasını kimse istemez. Müslüman bir şehrin adamları olduğumuz için Komünistlikten korkulur. Özel teşebbüs turizm için; Çorum'da ortaya çıkmaz şehir içinde bile bu işler yoluna konmuş değil. Dıştan kiralamak için aklı az, parası çok bir hovarda bulmak kolay gözüküyor.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Ben; Göreme'yi bir kaç defa gördüm. Bir Fransız aile ile konuşurken, alt yapının eksikliğinden bahsetmiştim. Fransız aile, oldukça tatmin olduğunu söyledi. Yollar yapılmış, temiz yatakları ve yemekleri olan otelleri var. Tiyatro ve başka eğlence imkanları yok ama gelen turistin memleketinde bunlar bolca var. Turist onun için de gelmiyor pek. Göreme'ye gelenler mevcuttan memnunar. Yabancıardan konuşuyoruz, yerli turistler Göreme'de istenir değiller.

Bizim Çorum'da bulunan eserler aynı cinsten değiller. Ancak; bizdeki manzaralı güzel yerlere görülecek tarihi eserlerin yerleri Göreme'den geri değil. Yabancı insanlara buraları tanıtırsanız ve geldiklerinde onları rahat ettirirseniz Çorum'un Göreme gibi olmaması için ortada sebep kalmaz. Hatta iki gün, turistleri oyalayacak malzeme Çorum'da vardır.

Benim Alacahöyük'te bir arsam var. Arsayı kimseye vermem ama özel mezarlığımdan yer isteyen olursa cinsine, nesline bakmaksızın yer veririm. Bu arsayı kendim kıymetlendirmek

istiyorum. Küçük kızıma bunu nasıl yapabileceğimizi sordum.”-Benim çocuklar Alacahöyük'te oturup ta hayata başlayamazlar” dedi. Alacahöyük bir köy, İstanbul büyük bir şehir.

Başkalarının İstanbul hayatını seyretmektense, Alacahöyük'te rahat yaşamak istenmez mi? Kızımız istemedi.

Bizim Alacahöyük'e her sene yirmi bin turist gelirmiş. Her turistin bir çay içtiğini düşünürseniz, hesabını yapmak biraz zor olur. Kim yapacak bu tesisleri? Tesis yapmakla da işler bitmiyor. İşlerin başlaması için de tesislerin yapılmış olması gerekiyor. Bunların olması, kutlama haftalarıyla temin edilebilir mi? Ya tesisleri yapın veya şu kutlamalardan vazgeçin. İkisini bir arada görmemek adama tuhaf geliyor.

Ben; Alacahöyük'te eski okulu yerinden kaldırıp, yerine dört daireli bir motel yaptırmıştım. Bunu sadece yalnız ben değil Operatör Rahmetli Terlemez'le yapmıştık. Para bulduk, plan yaptırдық. [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Rahmetli Valimiz de o zaman başararak Ankara'dan paralar buldu. İhale ücreti vermemek için Validen bu paraları istedik. Bize ya yerseniz! Dedi. Ama bize kırıcı bir şekilde söylemedi. Biz de yersek öderiz! Vali Bey dedik. Paraları verdi, inşaatı bitirdik ve Valiye gösterdik. Şaka ettimdi dedi. Şimdi kütüphanedir bu bina. Turizm için yapıldı ama işletecek kimse yok. Halâ bine bu maksatla kullanılabilir. Sayın Valimiz gittiklerinde bu binayı görmelidirler. Belki faydalı bir şey bulabilir. Başlangıç olur.

ŞEYTANIN AKLI ERMİYOR

Bizim memleketimiz Türkiye’de, bazı şeylere, cidden, insanların değil, şeytanın bile akli ermez. Bu yazıda, şeytan mı yoksa insan mı daha akıllıdır tartışmasını yapacak değiliz. Bazı noktalarda, insanlarımız akıl bakımından şeytanı sollamışlardır. İnsanlarımızın bir kısmı, şeytana taş çıkartır.

Yılın son ayında enflasyon hükümetimizin hedeflerini geride bıraktı. Yanlış anlaşılmalıdır; enflasyon istenilen, tutturulması gereken, hedefi çok geçti. Hükümetimizin yetkili insanları bunun sebeplerini aradılar ve buldular: Yiyecekler biraz fazla ileri gitmişler. Vatandaşlarımız da hükümetimizin hedeflerini dinliyor değil. Cebinde para olmasa bile, nasıl olsa kredi kartı var herkesin. Aklına gelen yiyeceği sepetlere doldurmuşlar. Zahir, yeni kavun ve karpuz da almışlardır. O zaman enflasyon yükselmiş. Bu itaatsız halka güvenip te program falan yapılmaz. İnsanı da,

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

iktidarları da, bu halkın nerelere bırakacağı belli olmaz. Meclis dışından gayrı yerlere de bırakabilir bu halk.

Herkes enflasyonla uğraşıyor. Gazetelerde çıkan yazıları okuyanların az olacağını düşünerek, yetkili insanlarımız radyo ve televizyona hücum ediyor. Sanıyorum ki, bizim millet az okumuşluğunu, televizyon dinleyerek ve seyrederek eksiklerini telafi ediyor. Herkes, gıda maddelerinin ve bu arada, bilhassa, sebze fiyatlarının arttığını hep söylüyor.

Dinlediklerimiz hep aynı sözler değil. Başka insanlar, sebze yetiştiren yörelerimizin yetiştirici olan insanların konuşmaları da bizlere ve bütün vatandaşlara ulaşıyor. Şu pahalılık durumuna rağmen, Antalya pazarlarında domatesin kilosu 200 kuruş imiş. Şimdi ise bu fiyatlar, inişe geçmişler ve 160 kuruşa kadar gerilemişler. Bu kadar emek vereceksin, alın teriyle yetiştirdiğin kırmızı ve taş gibi domatesleri getirip pazarda 160 kuruşa satacaksın. Bu paradan üretici para kazanıp ta karnını doyurabilir mi? Ekmeksiz domatesle karnını doyuracak değil ya bunlar.

Türkiye'yi bir kenara bıraktık. Bu koca ülkenin sorunlarına akıl tüketecek değiliz. Şu bizim Çorum'a bir bakalım. Alışverişimi kendim yaptığım için, sebze ve meyve fiyatlarının kaç para olduğunu ben iyi biliyorum. Hemen hepsi, geçen seneki fiyatların iki veya iki buçuk misli. Bir buçuk liraya aldığımız domates dahi, bu sene iki misli fiyata satılıyor. Hemen bütün fiyatlar böyle. Yabancı meyvelerin etiketleri üzerlerine konmadığı için, onların adları gibi fiyatlarını da bilmiyorum. Bezen yediklerim de oluyor. Bizim, yerli ve iyi tanıdığımız meyvelerimizin yerini tutmazlar. Bir değişiklik, yeme zevkimizde de illa olması gerekmiyor. Ben, şimdilik, her şeyin yerlisi ile iktifa ediyorum. Sizlere de tavsiye ederim. Yabancı meyvelerin bazılarında meyve tadı bile yok.

Asıl mesele bu yazdıklarım değil. Yetiştirici ile tüketici arasında da bir sorun yok. Aslında, yetiştiricinin eline bir şey geçmiyor. Tüketicinin soyulmuş olmasında, yetiştiricinin bir dahili yok. Yetiştiriciden alınan mal, taşıyıcılar tarafından satıcıya getiriliyor. Bu fahiş fiyat farkı, taşıyıcı ile [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

satıcı arasında kayboluyor. Ekseriya, satıcı kendi malını kendi taşımış olduğundan, satıcı ile taşıyıcı aynı adam veya aynı kurum olmuş oluyor. Bunlar içinde, en az sıkıntıyı çeken de satıcı olduğuna göre, düzen alın teri düşüncesinin dışına taşınmış oluyor.

Bu sebzeler ve meyveler bu memleketin topraklarında yetişiyor. Yetiştiren para kazanmalıdır ki, yetiştirmeye devam etsin. Satıcı da aynı kaideler içinde olmuş olacaktır. Satıcı da para kazanmazsa, bu işe devam etmez. Tüketici ise, kudreti nikbetinde yemek zorundadır. Az da olsa, domates alacaktır. Pırasanın çok satışının sebebi, ucuz olmasından ve zenginlerin de pırasa yememelerindendir.

Ticaret ile meşgul olan tanıdıklarım, ticarete kaide getirilemeyeceği fikrini savunuyorlar. Pazar ekonomisi gerekliliklerini sürdürecektir. Sürdürmesine karışmıyoruz amma, bunun bir derecesi yok mudur? Köylü de ayak direyip buğdayını yalnız kendi tüketme yoluna gitmiş olsa, acaba durum nasıl olacaktır?

Serbest ekonomiye itiraz edecek tarafımız yok. Dünya, bu düşüncenin dünyasıdır. Ancak, devletin bir kontrol görevi olmayacak mıdır? Devletin bu görevi yoksa bu fahiş sözcüğü dillerde niçin icat edilmiştir. İnsanlar yemek zorundalar. Zorunlulukları kullanmak kanun içinde de değildir, ahlak içinde de değildir. En dindar olanlar değil de, dindar görünenler de bu satıcı esnafı içinden çıkıyor. Bazı eksikliklerimizin farkına varma kapasitesinden uzakta bulunuyoruz. Sonra da, Allah'tan yardım bekliyoruz. Allahın verdiği akıl kullanmak gerekmiyor mu? Hani, diyelim ki, mantık insan icadıdır. İnsan da kendi icadını kullanmayabilir

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ALTINA İMZANI AT !

Sayın Meclis Başkanımız İsveç seyahatinde, İsveç Parlamentosu önünde bir konuşma yapıyor. Bu nezaket konuşmaları, zama zaman her memlekette olur. Bizi sorgulayan ülkelerden birinin meclisi önünde yapılan bu konuşmanın, ülkemizin basınında yeterince yer almamış olması üzücüdür. Konuşmanın ülkemizin basınında yeterince yer almamış olması üzücüdür. Konuşma çok güzeldi ve hem de çok orijinal vasıflar taşıyordu. Bizim basın için neyin çok ehemmiyet taşıyacağını bile kestirmekte bazen zorlanıyoruz.

Meclis Başkanımız Sayın Arınç; İsveç Parlamentosunda sorgulanıyor. Ermeni Soykırım olayının ne vakit kabul edileceğini soruyor. Terör olaylarına da dokunuluyor. Yeni çıkacak kanunda ileri gidilmesini bile soruyor.

Sayın Arınç'ta; işgal ettiği makamın şerefine yakışır şekilde soruları cevaplandırıyor. Türkiye'nin soy kırım gibi bir suç işlemediğine

kendisinin de inanmadığını, kendi arşivinin de açık bulunduğunu, her devlet arşivinin de açılmasının gerektiğini, arşivleri yetkili insanlarca tetkik edildikten sonra yine kendi kararların yetkili tarihçilerce verilmesi gerektiğini anlatıyor.

Parlamentodaki milletvekillerinin, tarih yapma ve yazma yetkilerinin bulunmadıklarını ilaveden de geri kalmıyor

Ayrıca Sayın Arınç; Türkiye'nin laik demokratik bir cumhuriyet olduğunu ve insanların istedikleri inanca sahip olabileceklerini ekliyor. Devletin, dininin olmadığını ve her inanca eşit mesafede bulunduğunu yapıştiriyor.

Atatürk; mezardan ayağa kalkmış olsa, başka türlü konuşamazdı. İsmet Paşa'nın böyle bir imkanı olsa, o da aynı biçimde konuşurdu. Bende, Sayın Arınç yanılıp ta beni müşavir olarak götürmüş olsa ve yerine konuşmama da izin verse bunlardan başka düşünmez ve konuşmazdım. Hani diyorlar ki; bu iktidarla bu muhalefet hiçbir noktada anlaşıyorlar? Bütün bunlar ortadan silinmiş oluyor mu? Sayın Meclis Başkanımız bu **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

konuşmalarına göre, laik bir insan olmuş oluyor mu ? Devlet kurucusu gibi konuşmuş olan bir insan laik değil midir?

Dışarıda; İsveç'te olan konuşmasına göre Sayın Meclis Başkanımız Arınç en ileri bir laik insandır. İnsanlar laik olmazlar saçmasında da benimseyeni değildir.

İnsanlar; Cumhuriyetçi olabildiklerine göre, kralcı olabildiklerine göre, insanlar laikte olurlar. Laik insanların inançsız olduklarını iddiaya kalkmak sadece cehaletin işareti olmaz, aynı zamanda münafıklığın da işareti olur. Bu söylediğimiz anlamların hepsi, insanlar içindir.

Dışarıda, bu kadar açık ve net konuşan, hiçbir şüpheye yer bırakmayan Cumhuriyetçi görüntüye bürünen Sayın Arınç'ın şimdiye kadar içte konuşmaları laik insan imajı veriyor mu idi?

Sayın Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer'i eşleriyle birlikte bir dış seyahate uğurlarken; kapalı eşleriyle bulunmaktan nasıl rahatsız olduğu hatırlardan silinir mi ? Müşkül durumda kalmasına ve bunu itiraf etmesine rağmen, Sayın Arınç Cumhurbaşkanımızın düşüncelerini

paylaşmış mıdır? Kendisi içteki konuşmalarında hiç kendisinin laik olduğundan bahsetmiş midir? Eşini, çağdaş kıyafet giyinmeye davet etmiş olduğunu duydunuz mu ?

Tutulan yolun çıkar yol olmadığını Sayın Arınç anlamış durum gösteriyor. Açık durum almaya cesareti var ise ve nede istek sergiliyor. Bu iki inanç bir arada ne kadar taşıyabileceği de anlaşılmaz bir soru olarak kalıyor.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM GÖÇ MEMLEKETİ

Hemşerisi olmakla öğündüğümüz Çorum'da her sene nüfus azalmaktadır. Çorum'da azalan nüfusu köylerden gelen insanlar tamamlamaktadırlar. Vilayet çapında düşünürsek, göç memleketiyiz diyebiliriz. Niçin göç olduğunu ise uzun uzun izah etmeye gerek yok. Çorum insanların beslenmekte yetenekli değil. Mevcut ekilen toprak kardeşler arasında taksim edilince, her bireye düşen miktar insanların beslenmesine kafi gelmiyor. Büyük şehirlerde oluşumuna çalışan Çorumlu teşekküller göz önüne alınırsa, geleceğimiz pek iyi sayılmaz.

Ziraatın yeteneksiz olduğu Çorum'da hayvancılıkta ehemmiyetini kaybetmiştir. Eski mezralar ekim alanlarına çevrildi. Sulu ekim yapılmadığı için, başvurulmuş her çare ziraatın yeteneklerini arttırmıştır. Meyvecilik ve sebzeçilik içinde iklim elverişli değil. Üst üste iki yıl bahçelerdeki ağaçların kaysı verdiği bilinmiyor. Daha hangi meyvelerin tercih edilmesi gerektiği hakkında bile, yeterince bilgi birikimi bulunmuyor.

Meyvecilik, ticari olma vasfını belki daha uzun yıllar alınmış olmayacaktır.

Sanayi gelişmemiz tatminkar değildir. Bir sanayi kolunun ham maddelerinden hiç olmazsa biri yerli değilse, sanayi gelişmesinde ağırlaşıyor. Sanayi ağırca. Yalnız Çorum Merkez İlçesinde gelişte gösterilmiştir. Belki biraz Sungurlu'da bir uyanış düşünülebilir. Diğer ilçelerimiz bütün Türkiye çapında düşünülürse fakirlik halini muhafaza etmeye devam ediyor.

Maden yönünden Çorum fakir. Mevcut olan kömür işletmeleri de hava kirliliği bahane ederek işletilmekten vazgeçilirse, binlerce insan yine işsiz kalacaktır. O zaman; yine alışılmış işlem işlemeye devam eder. Göç vazgeçilmez bir yol olarak kalacaktır.

İşi alımlık tartışmasına sürüklemeyen, mevcut toprakları korumaya çalışmak gerekiyor. İmkan nispetinde bu ekilir toprakların; fabrikalar ve yerleşim alanları olarak kullanılmasından vaz geçilmelidir. Koruma baştan temin edilmeli ve ikinci olarak ta; sulama işleri tanzim edilmelidir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Çorum'da barajlar kurulacak nehir bulunmadığına göre; hemen Kızılırmak ve Yeşilirmak üzerine sulama barajları kurma sevdasına kapılma yoluna gidilmemelidir. Bütün göletler ıslah edilmeli ve yağmur sularının toplanması prensip olarak kabul görmelidir. Yapılan göletler ne kadar küçük olursa olsun, yine bir kısım arazinin sulanması elde edilebilir. Bu küçük arazi parçalarının yeşillendirilmesi, ileride iklim değişimlerini de davet edebilir. Bu göletlerin sulanan araziden maliyeti çıkarılır. Bunlar büyük paralar isteyen tesislerde değildir. Ancak; faideli oldukları da hem kabul edilmiş ve hem de gösterilmiştir. Mevcudun hepsinden faydalanmak gerekiyor. Bizim burada kalmamız, başka yerler düşünmemiz zorunludur. Bu topraklar dışı, bize men edilmiş kabul edilmelidir. Bu taktirde, bu toprakları yaşanır duruma getirmekten, buraları ağaçlayıp, yeşillendirmekten başka çaremiz gözüküyor.

Göç devam ederse, ileride; sanayi geliştirmemiz de zorlaşır.

KİBARLAŞTIK; FUAR (FOİRE) DEDİK

Çorum Fuarı yaklaştı da bu yazıyı onun için kaleme alıyoruz. Önce masamda hep bulundurduğum lügat (sözlük) kitabını açtım ve bu sözcüğü buldum. Sözcük Fransızca. Niçin Fransızca bir sözcük kullanıyoruz? Bunun kibarlaşmak için olduğunu yazımın başlığında söyledim.

Sözlükte fuar, Panayır: Sergi, Sürgün (ishal), çok gürültülü yer, ahır gibi yer gibi anlamlar ifade ediyor. Daha da ayıp sayılacak anlamlar veriliyor da ben sizi tiksindirmemek içi onları yazıya nakletmedim. Hep okuyucular kibar olacak değil ya? Benim de kibar taraflarım vardır.

Eskiden yabancı ülkelerde okuyanlarımız az iken, kendi sözcüklerimizi kullanıyor ve fuar sözcüğünü panayır sözcüğü ile ifade ediyorduk. Panayırları anlayanlarımız da yoktu. Sonra, her sahada olduğu gibi, Türkçe sözcüğü kaba saba bularak bu yola gittik. Panayırların çeşitleri vardı Türkiye'de. Hayvan Panayırları, Eşya Panayırları **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

gibi hatta İt Panayırı bile kurulabilir. İtler hakkında büyük bir sevgi selinin uyandığı büyük şehirlerde görülmeye başladı televizyonlarda ve hatta ilimizde. O zaman bu hayvanların adını taşıyan bir panayır niçin kurulmasın? Eğer bu şimdilik zor ve büyük paralar istiyorsa, mevcut panayırın bir köşesinde bir pavyon değil, bir stand değil pek ala bir bölme açılabilir.

Bizim halkımız ve okumuşlarımız fuarı panayır olarak almıyorlar. Sözlük böyle demesine rağmen, okumuş safsatasına uyarak ben de fuar olarak yazıya devam edeceğim. İnaniyorum ki; bu Çorum Fuarının bilen birisine yaptırılmış bir planı vardır. Yine gönülden dilerim ki; bu plan aynen tatbik ediliyordur. Her aklına gelen, fuarın planına yeni şeyler eklemeye kalkarsa, ileride yönetimi yüklenecekler için büyük güçlükler meydana gelir. Plan pilav değildir. Plan yapılırken iyi düşünülmelidir. Planı bir kişi ekibiyle yapar. Bu planı değiştirmek hem yasaktır ve hem de ayıptır. Yetkili, başkasının yaptırdığı planı değiştirme günahını işleyeceğine, kendisi yaptırdıklarının planını iyi yaptırmalı ve ondan sorumlu olmalıdır.

Bozulan her plan, daha mükemmel hiç olmamıştır. Bu bir bilgi ve deneyim işidir. Yöneticilikte öyle değil midir? Fuar; ilk önce park demektir. Kurulacak fuar belirli bir zaman sonra kaldırılacağına göre, o sahanın insanların dinlenmeleri için kullanılmasını en akla yakın gelen fikirdir. İzmir Uluslar Arası Fuarı bu maksat için kurulmuştu. Şehrin ortasında, paha biçilmez bir park görevi görüyordu. İzmir Fuarının bu yönünün eleştirildiğini hiç duymadım. Bin içine girme gayretinde olduğumuz Avrupa şehirlerindeki fuarlarda da aynı şeyleri gördüm. O ülkelerde fuar uzmanları var. Plan uzmanları olduğu gibi; tanzim uzmanları da var. Fuar işi uzmanlaşmıştır demek istiyorum. Bir şehrin her türlü ihtiyaç duyduğu yapı ve kurumları fuarın içine yerleştirmek gerekiyor. Araziyi iyi kullanmak ve gelişmeleri uzun yıllarda takip etmek ve zaman içinde Çorum'a bir fuar alanı kazandırmak küçümsenecek bir hizmet değildir. Yetkililere, Çorumlular hayır duaları ederler. Kötü bir eser karşısında da size yöneltilecek itham ve sözcükleri hesap içi saymalısınız!

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

BİR İLİM KONGRESİ HITİTOLOJİ

Hititler üzerinde yapılan ilim kongrelerinden biri de Çorum'da, asıl Hitit Medeniyetinin merkezinde yapılmıştır. Yapılan işin kararı doğru alınmıştır. Roma Medeniyetinin bir kongresini Çorum'da yapılmış olsa, bundaki sebep sorula bilinir, ama Hititoloji Kongresinin Çorum'da yapılmış olması sorun yaratmaz. Yaratmamıştır da. Benim uzaktan izlememe göre, herkeste Çorum'dan memnun ayrılmıştır. Çorum'un bir kongre şehri olmadığını onlar da biliyor. Çorum'un kongre şehri olması alt yapısının bulunmaması da Çorum'da Hititoloji kongresinin yapılmasına engel teşkil etmez, etmemiştir de. Bununla yetinmekte usuldendir. Kongre şehri, her memlekette bir veya ikidir. İlimde de tasarruf ön safa geçiyor.

Çorum'un alt yapısı sadece kongrelere için değil, normal turizm içinde eksiktir. Oteller yetersizdir. Otellerin bir kısmında içki yasağı vardır. İçki İslâm inancında yasaktır. Kendi inancınızın gereklerini turistlerden istemeye kalkarsanız, kendinize güldürürsünüz. Şehir dışı lokantalarımızda bunlar olmuş, kavgalar bile yapılmıştır. Daha pek çok yetersizlikler bilgi içinde ve planlı olarak tamamlanmaktadır.

Hitit Kongresinde pek eksik yoktu. Yüzü geçen ilim adamının iştiraki, büyük bir katılımdır. Bunların ailelerini ve hatta torunlarını da düşünürseniz büyük bir katılım Çorum'da görülmüştür. Daha fazlasını da yukarıda söylemeye çalıştığımız sebepler önlemiştir. Yerli ilim adamlarımızın ve bilhassa müze müdürlerinin katılımı maddi imkansızlıklar tarafından önlenmiştir. Bir Konya Müzesi o cebinden sarf ederek beş gün Çorum'da kongre takibi yapamaz.

İlim kongreleri ve hele Hititoloji gibi daha her şeyi ortaya çıkarılamamış bir kuru ilmin kon-

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

gresi halk indinde ilgi uyandırmaz. Bu konuşmalar sadece ilim adamlarını için çekicilik gösterir. Bir vatandaşın burada uykusu gelir. Söylenenler onun için masal bile sayılmaz. Sadece bizim Türkiye' mizde böyle değil, Avrupa ülkelerinde de durum böyledir.

Ben Lyonn da gördüğüm bir “Kuduz Kongresi”ni size anlatırsam sizde yazdıklarına katılırsınız. Kuduz herkesi ilgilendirir. Kuduz insanları öldürür. Hem kuduz ölümü pek acılı bir ölümdür. Bunun kongrenin açılışına bende, tıp fakültesinde olan pek çok insan katıldı. Halktan kimse yoktu. Kongre başkanı da bir Türk hekim; İstanbul Belediyesi Hıfızsıhha enstitüsü Müdürü idi. Kendisi çok alkışlandı. Başkan Fransızca'yı; bir Fransızlardan iyi konuşuyordu. Hoş geldin diyen Türk'lere de pek iltifat etmedi. Bende hoş geldiniz demedim. İşte ilim kongresi böyle idi. Açılışlardan sonra, kongreyi takip edenler yalnız ilgilenenlerdi ve elli rakamın da üzerinde değillerdi.

Çorum'da eksik olan duyuru idi. Buralara halk gelmez ve gereksizdir de. Açılışa

Çorumlulardan gelenler davet edilmeli idi. Bizde davet açılışta değil de,kapanışta kokteyllerde yapılıyor. O zaman;açılış daha gösterişle olabilirdi. Davetsizlik usul değildir. Davetlilik usuldür. Davete icabet etmek usuldendir. Davetsizliği usul yapanların,”katılım azlığından” şikayete hakları yoktur,yaptıkları da yanlıştır.

Genel olarak;Çorum Hititoloji Kongresi çok iyi geçmiştir. Pek ince eleştirmenin de gereği yoktur.

İlim adamları tabii adamlardır.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

SEN AYIP BİLMEZ MİSİN?

Bir şeyi fazla özerseniz, mutlaka arkasından sevilmeyen bir şeyler ortaya çıkacaktır. Her tartışmayı kararında bırakmayı bilmelidir. Sadece tartışmayı değil; hemen her şeyi kararında bırakmalıdır, o zaman pek çok nahoş olan nesne ile karşılaşılmamış olunur.

Bir ortamda, bir şey çok konuşuluyorsa, o konuşulan şey yok kabul edilebilir. Siz, iffetli bir kadının iffetten bahsettiğini gördünüz; duydunuz mu ? İffetli kadın için buna gerek var mıdır ?

Dindar da öyle değil midir ? İslâm'ı doya doya, laik düzenin kendisine temin ettiği geniş saha içinde yaşayan dindarın bundan söz etmesine gerek kalır mı ? Son bir iki sene içinde, “medeniyet anlaşması, barışması, dostluğunun kurulması” gibi çeşitli şekilde bazı nosyonlarla uğraşılır duruma geldik. Uluslar arası konferanslar tertiplerine bile teşebbüs edildi ve yapıldı da. Ne bekliyoruz

bunlardan? Ben hiç bir şey bekler olmadım. Bu kavga, bence medeniyetler değil, dinler arasındaki kavga, dinler çıktığından beri durmuş değildir. Bazı dinlerde de “sizden olmayanı öldürün” emirleri din konuları arasında yer almıştır. Hiç bir sebep yokken, gerekli de değilken, sen bayrağı aç ve dinler arasındaki kavgaları da medeniyetler sözcükleri arkasına gizle ve şimdiye kadar varılamamış bir anlaşma noktasını aramaya kalk! Buna Fransızlar, mehtaba çıkmak diyorlar. Türkçe'si, hayal içinde olmak demektir.

Dinler, barış temin edememişlerdir. Bizde söylendiği gibi, dinler çimento görevi de görmemişlerdir. Avrupa içindeki; din kavgalarını dinler önlemiş değildir. Kavgadan, öldürülmekten bıkmış olan insanlar ve milletler, laik ilkeleri kabul etmişler ve din kavgasından kurtulmuşlardır. Belki de bunu, medeniyet gelişmesi, din kavgalarını sınırlamış ve bazı kıtalarda önlemiş denebilir. Bu küçük ve eksantrik ülkenin başkanı da basın hürriyeti adıyla basit sayılacak bir özür dileme isteğini ret etmiş. Şundan hiç politikacı olur [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

mu? Türban sorunu mu bu ki;insan hakları başında yer alsın. Basit saydığımız özür dileme keyfiyeti olsa,belki de bu geniş reaksiyon bir kadar genişlik kazanmış olmayacaktır. Bir şey aksilik gösterince, hep basiret bağlanır. Karikatür işi başka ülke basınlarında da yer aldı. Demek oluyor ki, medeniyetler anlaşmaları konferansları devam ederken bile, Hıristiyan âlemde de bir bunalım yaşantısı devam ediyor. Türkiye'yi kabul etmeyenlerin bu işi kullanmış olmadıkları söylenebilir mi?

İşte bir kıvılcım, iki din sahasında da yayılma işaretlerini taşıyor. Onlarda karikatür yayınlanması yaygınlaşırken, İslâm aleminde de yakıp yıkmalar başlamıştır. Bu ülkelerin mallarına boykotun bir anlaşılır tarafı olabilir, ama memleketinizde olan binaların yakılmasının size ne fayda getireceğini insan düşünmez mi! Bu binalar ilerde yeniden yapılacak ve paraları da yakan düşüncesiz fakir memleketlerin vergilerinden ödenecektir. Ülkeye zarar veren hiçbir hareket içinde akıl vardır denemez.

Bize ne oldu? Medeniyetler barışının elçiliğini, öncülüğünü yapıyor değil mi idik ? Ayrıca, Osmanlı Devrinde bile, mevcut dinlerin aynı meydan etrafında birlikte ve dostça yaşandığı olaylarıyla da öğünüp geliyoruz. Yeni yeni kiliseler izni bile çıkarılıyor. Ayrıca, 55 Müslüman ülkenin tek laik olan ülkesiyiz. Bu yazdıklarına göre, bu laik olmayan ülkelere birer adım olsun ilerde olmaklığımız gerekirdi.

Bu 55 Müslüman ülkede reaksiyon var, konsolosluklar yakılıyor ama, insan öldüren daha olmadı. Bizde, ileri olduğuna inandığımız Türkiye'de, Trabzon'da papaz öldürüldü. Trabzon'daki bu vatandaşımız olan ve kanunlarımızı koruması altında bulunan bu papazı öldürmeye hakkınız olur mu? Bununla neyi halledeceksiniz? İlla, bu yola soyunmuş Türk Başbakanını yalan mı çıkarmanız gerekiyor? Nedir sorun?

Aslında benim gibi bir Türk ülkesinde yobazlığın daniskasını yaşamış bir birikim sahibi

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Türk, böyle bir yazı yazması gerekirdi. Kendi memleketini, memleketinin insanların zihniyetini bilen insanların böyle yazması gerekmez mi?

Gerekmez de, yine de insanın aklına “beklide” ile başlayan fikirler geliyor. Bu deneyiminiz ne kadar çok olursa olsun, yine de düzelmiş olmayı görme dürtüsü içimizden geliyor. Başka ÜLKEMİZ YOK Kİ; bundan sonra oraya yerleşelim diyecek misiniz?

ÇORUM'DA TURİZM

Çorum;bizim doğum yerimiz olan şehir. Orta Anadolu'da yer alır. Her ne kadar kuzey doğuda gösterilse de iklim ve yer bitki örtüsü bakımından,Karadeniz Bölgemizle bir ilgi göstermez. Karadeniz yeşilliği göstermeyen bir şehir için,bizim düşüncelerimiz doğrudur sanıyoruz.

Bir ülkenin bütün insanları turist sayılabilir. Ana prensip olarak turist zengin insan demek değildir.. turist;görmek,gezmek isteyen insan demektir. Zengin genel olarak az para sarf eder. Bir ülkede zengin insanların gelmesi,pek maddi katkı yapmaz. Genel olarak bunlar özel misafir olarak gelirler ve ceplerine de elleri pek uzanmaz. Diğer tanınmayan insanların normal yaşamaları için sarf edeceklerini hesap ederseniz,eğer adetleri de fazla

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ise, bunlar gelen şehir için büyük etki yapar.

Çorum; turizm için yeterli vasıflara sahiptir. Eski bir yazımızda tarihi kıymetlerimizi sıralamıştık. Hatta Görme ile kıyaslamıştık ve eksik taraflarının olmadığını yazmıştık. Turizmin Göreme'ye yaptığı etkilerinde Çorum'da görülmediğini söylemiştik. Göreme esnafı, turizmden nasibini almıştır. Gelenlerin çoğu da yabancılarıdır. Bütün Avrupa ülkeleri ve bilhassa başta Fransızlar Göreme'yi tanır ve görmekte isterler. Görünüşü ve mahiyeti değişik olmasına rağmen, Çorum büyük bir medeniyetin varisi olduğunu ne memleket halkımıza ve nede yabancıları gösterme becerisini gösterilememiştir. Elbette ki maddi nasibini de alır duruma gelememiştir. Bu ilerde gelmeyeceği anlamını da ifade etmez.

Çorum; eski Çorum değildir. Türkiye'nin başka yerlerini aratmayacak kadar güzel otellerimiz vardır. Gerek otellerimizde ve gerekse şehir içinde insanları rahatlıkla götürebileceğimiz veya tavsiye edebileceğimiz lokantalar açılmıştır. Servis hizmetleri oldukça mükemmeldir diyebiliriz. Ben

ve tanıdıklarım, otel ve şehir lokantalarımızdan şikayetçi değiliz. Bizimde gelecek turistlerden daha az zevk sahibi insanlar olduğumuzu pek söylenmedi. Yemek ikramında bulunduğumuz misafirlerimiz de, hep iyi durumdan bahsetmişlerdir. Otel ve lokanta kültürümüz iyidir ve zaman içinde daha da gelişecektir. İnsanlar yaptıkları işten para kazanabiliyorlarsa, ekmek yedikleri mesleklerini daha da gelişmesi için emek ve para sarf etmekten kaçınmıyorlar. Çorum insanı, sanayideki başarısını sosyal hizmet kollarında da gösteriyorlar. İtalyanlar, otelci millet oldukları ile öğünürler. Çorum; Kayseri gibi, Denizli gibi sanayide başarılı illerimiz içinde yerini almıştır. Bizim otel ve lokantalarımız Göreme'de olanlardan geri olmamasına rağmen, onun derecesinde verim elde edilmemektedir.

Turizmde esas tanınmaktır. Bu tanınmak, dışarı için yaptığımız gibi dolar sarf ederek, toplantılar yaparak, tanıtma şirketleri ile anlaşmalarıyla olmuyor. Gelenler sizden, otelinizden ve şehrinizden memnun ayrılırlarsa [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

tanınmanın yolunu bulmuşsunuz demektir. Binlerce insan, kendisini mutlu eden şeyleri, gittikleri yerlerde, memleketlerinde bahsedeceklerdir. Bunlarda dinleyenlerin hafızalarında yer bulacaktır. Türkiye'de leblebimiz tanınıyor. Bunları tanıtmak için ne gayretin içine girdi Çorum? Leblebiciler elde ettikleri kalite ile kendilerini tanıttılar ve aranıyorlar.

Çorum “Hatap Unu” bütün Türkiye'de tanınıyor. Bu iş kalite işi. Kavukçular bu sırrı keşfetmişler. Hatap unu bulamayan tüketiciler yine de bir Çorum unu arıyorlar. Bunların hepsi bir kalite işi. Bir kaliteye erişince, onu titizlikle korumak gerek.

Çorum radyatörleri de aranıyor. Hatta Çorum araba kaloriferleri de aranır duruma gelmiştir.

Çorum turizmcileri de bu saydıklarımı örnek almalar ve daima kalitelerini yükseltme yoluna gitmelidirler. İnsanlar bir kere aldatılırlar. Bu kaide bilhassa hekimler için geçerlidir.

Çorum turizminde ön safta göz önünde bulundurulacak sorun, tarihi yerlerimizin alt yapı hizmetlerinin tamamlanması düşünülür.

Bizim görülecek yerlerimiz bir günde tamamlanamaz. Özel gelenler için 2 veya 3 gün gerekir. Alt yapı hizmetlerimizin olmadığı bir şehirde kimse iki üç gün kalmak istemez. Bu yerlerin alt yapı hizmetleri ve bilhassa yolları, öncelikle tamamlanmalıdır. Çorum'a gelen turistlerin 2 veya 3 gün kalmaları Çorum'un çehresini değiştirir.

Turist geldiği yerde rahat etmek ister. Temiz bir yatak ve güzel bir sofranın turistin hemen hemen tek isteğidir. Çorum fiyatları bakımından pahalı sayılmaz. Ancak; aynı hizmet için de herkes aynı parayı almalıdır. Fiyat çeşitliliği makul ölçüler içinde olmalıdır. Turistin en istemediği şey, kazıklanma korkusudur.

Turizmde; turistin istekleri göz önünde bulundurulur. Bu ana kaidedir. Sizin yerli ve alışılmış adetleriniz turistin istekleri olmayabilir ve turistten bu adetlere uyum istenemez. Turistler ve bilhassa yabancılar, yemekte bir kadeh içki alırlar. Buna alışmışlardır. Siz içki yasağı koyarsanız turist bir daha sizin lokantanıza uğramaz. Lokanta **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

meyhane değildir. Bir kadeh içki lokantayı meyhane yapmaz. Turist genellikle Müslüman değildir. Bunları bütün hizmet yerlerini kapatarak Ramazan açlığına mahkum ederseniz, turist sizden pek memnun ayrılmaz. Türkiye'de herkes oruç tutar denemez. Siz Ramazanda bunları zorla oruçlu durumuna sokuyorsunuz. Bu fahri din havariliği liginden Türkler vaz geçmelidirler. Turistlerle birlikte yerli oruç tutmayanlar, Ramazanda rahat bir nefes almalıdırlar.

Bu yazıyı aklı olanlar için yazdım. Ben aklını kullanamayanları ikna için bir gayretim yok.

Saygılarımla.

23'CÜ ÇORUM HİTİT FUAR VE FESTİVALİ

Çorum'da ilk adıyla fuar veya festival icat edildiğindi, pek basit olarak işe başlanmıştı. Bir çeşit eğlence şeklinde idi her şey. Bu bile etkili olmuş olacak ki; kurucusu Rahmetli Turan KILIÇÇIOĞLU pek neşelenmişti. “Ağabey ! Bu milleti eğlendirmek, eğlenmeye alıştırmak lazım, galiba bir çok şeyi böylece çözme imkanına ereceğiz” şeklinde konuşmuştu.

Fuar sadece eğlenme işi değildir, elbette ama, eğlencenin de yerinin olması gerekir. İnsanların hemen hepsi, eğlenceden zevk almakta ve hoş vakit geçirme imkanları bulmaktadır.

Önceleri festival için güz ayları seçilmişti. Bizim Çorum'un sert iklimi gece hayatını etkilediği [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

için olacak galiba ki; fuar ve festival Haziran ayına alındı. Bizim Haziran aylarımızda gece hayatına izin vermez. Poyrazımızın yazın estiği bilinirse, teşebbüs için Haziran veya Ekim olması bir şey değiştirmez. Yalnız; dünya memleketleri fuar ve festivallerini genel olarak Eylül ve ekim aylarında yapıyorlar. Burada; memleket ve şehirler bu teşebbüslerinde kendi yetiştirdikleri ürünleri de esas olarak gelenlere göstermek istedikleri arzusu vardır. Her ülkede ziraat mahsulleri güz aylarında ortaya çıkarlar. Her ne kadar sanayi ürünleri başta gelir durumda iseler de, yiyecek içecek ve kış hazırlıkları yapacakların güz aylarında ortaya çıkmış olmaları olayı vardır. Bir de insanların en az çalıştıkları aylar bu güz aylarıdır. Tarlayı terk ederek festival veya fuar gezmeye gelenlerin adet olmadığı bilinmelidir. Bizim için yine başlangıçta olduğu gibi, fuar ve festivallerin Eylül ayına alınmasında faydalar düşünülür. Bundan sonra ikide bir fuar tarihini değiştirme olayı üzerine gelinmelidir.

Sayın Profesör Ahmet SAMSUN'LU hükümet üyeliğinde de istifa ederek eline geçen bu fırsatı Çorum için kullanarak, eski fidanlığın yerini Çorum için kullanarak, eski Yerini Çorum Parkı yapmak üzere belediyeye kazandırmıştır. Bizim bundan haberimiz olmadı. Hiç kimse bu hizmeti halkın bilgisine sunmadı ama, neler olduğu hakkında yerel basınımıza da pek bilgi verilmedi. Sonradan festival ve fuarın burada organize edilmeye başlandığını gördük. Şehir parkı fikrinden de bahseden de olmadı. Bizim bildiğimiz çimento tozundan dolayı fidanlığın bakanlıkça kaldırıldığı idi. Sanıyorum ki; tasavvurlar hakkında sayın Profesörün fikri bile alınmamıştır. Eğer öyle ise cidden ayıp ta edilmiştir.

Buradaki plan hakkında yine büyük çapta fikrimiz yok. Bilen bir yetkilinin basına bilgi vermesinden mutlu oluruz. Bu sahaya bazı gereksiz binaların yapılır durumda olduğunu düşünüyoruz. Fuar bir şehrin çok ehemmiyetli tesislerinden birisidir. Onun yerinin tespiti, içine konacak binaların seçilmesi ve bilhassa park görünümünün **[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

bozulmaması gereklidir. Varsa bu düzenlemeye dikkat edilmelidir. Bu tesiste yapılacak hataların telafisi her zaman imkan içerisinde olmayabilir. Böyle tesisleri başlangıçta iyi düşünmek,daha önce yapılanları etüt etmek gerekiyor. Bir tesis bozuk yapıldı ise,genellikle öyle kalıyor. Eski Doğumevinin yerine yapılmış ucubeyi bu gün değiştirebiliyor musunuz ? Bunu gördükten sonra bari çok dikkatli olmak gerekiyor.

BİLMEK YAPMAK DEĞİLDİR

Dış kaynaklı kredilerin, başka bir adla borçlanmaların mahiyeti hakkında bilgi daima olmuştur. Osmanlı yönetimine verilen paralarda dış kredilerdi. Borç vaktinde ödenmeyince, borçları güvenceye bağlamak için kurulan teşkilatın adı idi “Duyunu Umumiye”. Türklerin dış krediler,yani dış borçlar hakkında fikirleri yok denilebilir mi ?

1956 da;Fransız Başbakanı Mendes France,dış borçların iki tarafı keskin bir bıçak olduğunu söylemişti. Borçları akıl içinde yatırıma kullanırsanız,üretim fazlasıyla borçları ödeyebilirsiniz. Cari hesaplara sarf edebilirsiniz, iflas yolunu açmış olursunuz. Bunlar kitaplarda yen almış bilgilerdir, bizde halk arasında “Borç yiyen, kesesinden yer” denmez mi ?

Televizyonlarda konuşan akli başındaki insanların söyledikleri de bunlardır. Sakıp Sabancı; her fırsatta bunu yeniliyor. En son onmilyarın sözünü alan Derviş te alınanın borç olduğunu, keşke almak durumunda olunmasaydı diyerek açıkladı. Bunun yerinde kullanılması

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

şartıyla faydalar olacağını açıkladı. Bunlarda anormal hiçbir şey yok. Bunları bilmek ve söylemek için iktisat fakültelerinde profesör olmaya gerek te yok. Ancak bu bilgiler ışığında alınan paraların sarfı, sorumluluk bilmeyen ve geleceği düşünmeyen siyasi iradenin elinde.

1950 den beri, siyasi iradeyi temsil edenlerden Menderes, Demirel,Özal,Tansu Çiller,Yılmaz ve Ecevit,Menderes hariç yaşayanlar arasında Erbakan Hocayı bunların arasına sokmak mümkün değil. Dış borçlar bunlar zamanında alınmış ve bunlar zamanında çarçur edilmiştir. Bu gün alınan borçlarda yine saydığımız isimlerden bir kısmının eline teslim edilecektir. Acaba sayın Derviş temennilerinin bu insanlar tarafından Başarılacağına ciddi inanır mı ? Kendisinin sarfta söz sahibi edileceğini sanmam. Yakında kendisini de inandıracaklardır. Alışmışlık; telafisi zor bir vasıftır.

Bu saydığımız devlet adamlarımızın hemen hepsi daha önce devletçidirler. Çorum'daki Şeker Fabrikası yapılabi kaç sene oldu ? Bunun temelini rahmetli Özal atmadımı? Bu gün satılan devlet

fabrikalarının temellerini, öbür yazdıklarımız yaldızlı nutuklarla atmadılar mı? Aradan ne geçtiği bu gün satıyor sanılarak peşkeş çekiliyorlar. Amerike küreselleşmeyi empoze etti. Bizimkilerin küreselleşmeyi kavrayacak kültürleri de yok. Kültür gazete makalesinden edinilemez. İstenilen, aslında paranın küreselleşmesidir. Sende de o yok. Ne ile küreselleşeceksin? Bilgi ve akıl rehber olacağına, insanların köleleşmesini isteyen bir zihniyetin gölgesine sığınılırsa ne Atatürk'ten bahsedebilirsin ve ne de bağımsızlık nutukları atabilirsin. İlmin, tekniğin ve bilginin bu derecede ilerlediği bir dünyaya ayak uyuduramayanlar yok olmayı veya köleleşmeyi kabulleneceklerdir. Dünyada hakim sınıfı 500 milyondur. Dünya bunlarlamı dünya olur ?

Alınacam bu yeni borçta eskiler gibi olacaktır. Ustalar yine faydalanacaklar, fakirler yine borçlananlar olacaktır. Merhamet dilenerek bir devlet yürütülemez. Borçlar içinde aynı sözler

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

10 KASIM VE ATATÜRK

10 Kasım; Milletine, herkese nasip olmayacak hizmetleri yaparak bir “Dahinin”, bir “Önderin”, ebediyete intikal ettiği gündür.

Bir insanın arkasından bir Millet ağlar mı? Ağlar ki; Mustafa Kemal'in ölümü bunu bize göstermiştir. O'nun naşı Dolmabahçe Sarayını terk ederken, tazim duruşunu heykel gibi yapan Türk evladının, tüyü bile kıpırdamadığı halde, gözlerinden yuvarlanan matem yaşlarının ifadesi bunu bize göstermiyor mu? İnsan onu, o gurur tablosunu görürde Türk olmaktan nasıl gurur duymaz? O askerin, o yiğit askerin resmi, heykelleştirilerek Anıtkabirin ortasındaki meydana konmalıdır. Mehmetçik buna layıktır.

Aynı tablo, lisenin son sınıfında bulunduğum Yozgat'ta da olmuştur. Yozgat Valisi Baran'ın gözyaşları içinde söylediği nutkunu, bizleri de gözyaşlarına içinde dinledik ve izledik. Kız arkadaşlarımız günlerce matem havası içinde yaşadılar. Demek; o devrin kızları ve kadınları, büyük Atanın naşı önünde kendilerine yapılan hizmetlerin, toplum hizmetinin daha iyi bilincinde

idiler ve kadirbilirlik içinde idiler. Kadınlardan, Mustafa Kemal düşmanlığı kimin aklına gelebilirdi ki?

Mustafa Kemal önünde kadınlar, yerlisi-yabancı, hep dürüst kalmışlardır. Mustafa Kemal'in kendi kadınlarımız için yaptıkları ve düşündükleri, yabancı kadınların da hayranlığını çekmiştir. Kadınlar tarafından yazılan yabancı eserde, Ulu Önderin Büyüklüğü hep konu olmuştur. Atatürk'ün hakkında, dışta her dilde yazılan eserlerin bir kitaplıkta toplanması, bu kitapların yazarları için bir gönül alma hizmeti olabileceği gibi, Milli Kültürümüz ve Atatürk için de büyük bir hizmet olur. Atatürk için yapabileceğimiz bir hizmet bizim görevimizdir ve ona olan borcumuzun ödendiğini hiçbir zaman ifade etmeyecektir. Millet olarak ve birey olarak, Atatürk'e hep borçlu kalacağımızın bilinmesi gerekir.

Atatürk ölmüştür. Ölmeden kendisi de bunu iyi şekilde ifade etmişti: ”Bir gün benim naçiz vücudun elbette ki toprak olacaktır; fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar olacaktır”

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

cümlesi Onundur ve dedikleri de olmuştur.

Bizim Atatürk sevgimiz, minnettarlığımın, Onun fikirleri, Millet için düşündükleridir. Onlar bu günde geçerlidir ve hep geçerli kalacaktır Atatürk'e layık olmak, bu fikirlerine saygılı olmaktır; Onun fikirlerinin kadirşinaslıktır. Bunlar aynı zamanda görevdir. Namuslu insanların görevidir bunlar. Bu namuslu ve muktedir insanlar, Milletimizin içinde daim olacaktırlar. Bunlardan Millet olarak mahrum kaldığımız müddetçe Büyük Atatürk'ün fikirleri yaşayacaktır, Milletin ve Cumhuriyetin ilelebet yaşamasının başka bir yolu da yoktur. Atatürk düşmanlarına yalnızca acınır. Geri zekalılık işaretlerini beyinlerinde taşıyan ve vicdanlarının sesini yanlış düşünceleri üstüne çekmeyen bu insanlara acıtmaktan başka elden ne gelir? Bu psikoz halidir. Ancak bu düşmanlıkta ve psikoz halinde çıkarları olan insanlar ve fikirlerde vardır. Meydanın bunlara bırakılması, akıl almaz bir kinin etrafa saçılmasının da vesilesi olabilir. Atatürk dostları, Milletin bu iyi kalpli insanları hep uyanık kalacaklar ve Atatürk düşmanlarına nerede rastlarsa, onu Devlet

düşmanlığı sayacak mücadele vaziyetini alacaklardır. Atatürk düşmanlığı ile Cumhuriyetimizin düşmanlığı aynı şeyler, aynı kavramlardır. Atatürk düşmanlığını karşılayanlar Cumhuriyet düşmanlarını da karşılamış olacaklardır. Gelecek nesillerimizin varlığı ve mutluluğu, Atatürk dostluğuna ve sevgisi ile Cumhuriyetin bekasına bağlıdır. Atatürk ve Cumhuriyet düşmanlarını ikna etmeye çalışmakta bir cins ahmaklıktır. Bu düşmanlıklar bilinçlidirler ve ancak ezilerek üstelerinden gelinebilirler. Bunlarla mücadele, Milli görevdir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

CUMHURİYET

Biz; bizim Cumhuriyetten bahsedeceğiz . Cumhuriyetin çeşitlerini araştırma gibi bir iddia peşinde değiliz.

Bizim Cumhuriyet sokakta bulunmamıştır. Bizim Cumhuriyet, bir Kurtuluş Savaşı sonucu ortaya gelmiştir. Cumhuriyetin kurucusu Milli Kahraman, istese idi, Cumhuriyeti kurmadan eski rejimin başına geçer ve onun Devlet Başkanı olmakta hiçbir sıkıntısı da bulunmazdı. Demek ki; kurtarıcı, Kurtuluş Savaşını yaparken bile bunu düşünmemiştir. Onun kafasın da doğan fikir, istiklalini kaybetmiş bir devletin başına geçmek değil,yepyeni kurulmuş bir Cumhuriyetin Cumhurbaşkanı olmaktır. Yapılanlar bunlardır.

Elbette ki; Gazi Mustafa Kemal, Cumhuriyeti tek başına kurmamıştır. Bu iddia da olan kimsede yok. Kurtarıcının etrafında olanlar, bir avuç denecek kadar azdır ve onlarında büyük bir ekseriyeti asker kökenlidirler. Kalabalık,

kalabalıktır ve akıl içinde yönlendirilirse işe yarar. Aksine kalabalıklar, liderler değil, peygamberler bile boğazlanmıştır. Toplum akıllı bir medeniyet seviyesi işidir.

Kurtuluş savaşı kahramanlarına minnet borcumuz vardır. Hepsinin önünde saygı ile eğiliriz. Hizmetleri ve vatanseverlikleri erişilmezdir. Ancak hiçbirini kurtarıcı ile kıyaslamaya kalkmayınız ve Vatanseverlikleri erişilmezdir. Ancak hiçbirinin Kurtarıcı ile kıyaslamaya kalkamayız. Beynimizde hem onların yeri ayrıdır ve hem de Kurtarıcının. O Kurtarıcıya, onlarda bizim duyduğumuz saygı ve minnettarlığı duymuşlardır. Hemen hepsi “Devlet Mezarlığında” yerlerini almışlardır. Bazı Cumhur Başkanlarımız da Milli Kahramanlarımızın yanında yerlerini almışlardır. Birbirlerine yaklaşıyorlar da. Bazı Cumhur Başkanlarımızın orada yer almalarının korku sebebini anlamakta zorluk çekiyoruz. Bir yükseklik payesini tarih onlara vermeyecektir. Tarih yazılanları kıymetlendirecektir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE 86

Cumhuriyete minnet borcumuz vardır.

Cumhuriyet bizi kulluktan vatandaşlık payesine yükseltti. Kula kulluk etme aşağılık duygusundan Cumhuriyet bizi kurtardı. Vatandaşız ve eşit insanlarız. Yaratanın yapmadığını yapan ve kulluğu kendi seviyesindekilere reva görenlere nasıl katlanılır? Bu bilgi ve inancı bize veren Cumhuriyette minnet duyulmaz mı?

Cumhuriyet insanlarımıza fırsat eşitliğini de getirdi. İltimasla yükselenler yoktur iddiasında değiliz, ama kendi dirayeti ve kabiliyeti ile de her istediği yere yükselme imkânımız da vardır. Aksini iddia edenler, kendilerinde kabiliyet eksikliğini kabul etmek istemeyenlerdir.

Aklımızı kullanmayı biz Cumhuriyete borçluyuz. İnançlarımızı da, Devlete taşımamak şartıyla, bize bağışlayan ve garanti altına alan Cumhuriyettir.

İnsan haklarını Cumhuriyette öğrenmiş değil miyiz?

Fazileti Cumhuriyetle anlamış değil miyiz?

Cumhuriyetin düşmanları vardır.

Cumhuriyetin iç düşmanları, dış düşmanları vardır.

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE 87

52 İslâm devletleri arasında yalnız Türkiye laikdir, yalnız Türkiye Latin Alfabesi kullanıyor, yalnız Türkiye'de kadın erkek eşitliği vardır ve nihayet Türkiye Avrupa Birliğine girme yoluna girmiştir. Şunları bilip de İslâm devletleri arasında Cumhuriyet düşmanlığı yoktur demek mümkün müdür?

Cumhuriyetin iç düşmanları vardır ve düşünülenin çok üstündedir. 1950'den beri, inanç hürriyeti Cumhuriyetin düşmanlığı üzerine gelişme göstermiştir. İnanç hürriyetini Cumhuriyet getirdiği halde, en büyük düşmanlığı Cumhuriyetle görmüştür. Kimin ibadetine karışılmıştır? Bu biline, Cumhuriyet inanç düşmanı olarak itham edilmiştir. “İnsanlar göğsünü gere gere; Müslüman'ım diyebilmelidir” kaba ve yakışsız iftirayı, Cumhuriyete karşı, Cumhuriyetin en yüce makamına gelenler yapabilmıştır.

İçte ve dışta, eğitim yasası birliği bozularak, ikili eğitimin yerleştirilmesi zihniyeti, Cumhuriyet

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

düşmanlığı üzerine gelişmiştir. Bütün ülke sathına yayılan ve vüsatı da henüz belirlilikten uzak ölüm evlerinin mevcudiyeti, Cumhuriyet düşmanlığı demek değil midir?

Ayrıca terörde Cumhuriyet düşmanlığının kendisi olarak saymak ve düşünmek gerekiyor. Cumhuriyette eşitlik olduğu, herkesin her yerde gelmesi esası kabul edildiği, kan ayrımının ve hatta mesep ve din ayrımının ayıp olduğunu ve Cumhuriyetten öğrenmemize rağmen, bunların arkasına sığınarak, Ülkeyi ve Milleti parçalamak isteyen zihniyete Cumhuriyet düşmanlığı demezsek, hangi sözcükle ifade etmeye kalkacağız.

Kısaca ifade etmek istersek, Türkiye'de Cumhuriyet düşmanlığı vardır ve artırmak içinde bütün yardımı, bilinçli ve birazda bilinçsiz bütün yardımı görmektedir. Eğer bu düşmanlık ve koruyuculuğu olmazsa idi, Cumhuriyet bizi, bu gün bulunduğumuz noktadan daha ilerlere götürmüş olabilirdi.

Cumhuriyeti korumak zorundayız.

Her millet layık olduğu rejimle yönetilecektir. Biz Cumhuriyet yönetimine layık

insanlarız ve Milletiz. Bu tehlike ne kadar büyük görünürse görünsün, onu yenecek kadar kudrete ve fazilete Milletçe sahip bulunuyoruz. İçte ve dışta Cumhuriyet düşmanları yenilecek, Cumhuriyetin fazilet yolu Millete açık tutulacaktır. Bu inanca, her Cumhuriyetçi gibi bende inanıyorum. Bunların aksini düşünen ve iddia eden Cumhuriyet düşmanlarına, taşıdıkları geri zekâlarından dolayı acıyorum.

[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM'DA TURİZM

Aslında,turizm dünya için ne ise, Çorum içinde odur. Büyük genellemeye gitmeden,turizmin anlamını ve kıymetini anlatabilmek için,herkesin tanıdığı bir bölgemizi "Göreme"yi örnek göstermek istiyoruz. Burası tarafımızca da iyi tanınan bir yer.

Evvela örnek gösterdiğimiz yerin özelliklerini ve turizmin buraya getirdiği nimetleri anlatalım ki; Çorum için düşündüklerimizi de kolaylıkla sıralıya koyabilelim.

Göreme' de iki büyük nimet mevcut ve bu iki büyük olay Göreme'nin turizmdeki yerini temin etmiştir.

Bunların birincisi: Mevcut tabiat olaylarıdır. Tıpkı Pamukkale gibi, burada insan emeği bir sorun teşkil etmiyor. Asırlar,"Peri Bacaları"nın teşekkülünü ortaya koymuştur. İnsanın bu tabiat olayını seyri zevk bakımından doyurucu oluyor. Her insan bu zevki tattığına ve güzellikten bahsettiğine göre, Göreme insanlar üzerinde müşterek bir etki yaratıyor demektir.

İkincisi: Göreme bir medeniyetin yerleştiği, burada sıkıştığı ve nihayeti geliştiği bir yerdir. Hatırlanırsa; Hristiyanlık henüz azınlık devrinde, aynı dini kabul etmeyenler tarafından ve bilhassa da İslâm'ın yayılması sırasında İsa Dinine inananlar bu bölgeye sürgün edilmişler veya mecbur bırakılmışlardır. Bu inancın sahipleri hayatta kalabilmek için kayaları oyup evler ve kiliseler yaptıkları gibi, kayaları yer altında da oyarak 7-8 katlı lojmanları yer altına yerleştirmişler ve bu gün ibretle gezdiğimiz yer altı şehirlerini oluşturmuşlardır. Kiliselerin bir kısım aile kiliseleri, bir kısmı da kilise okulları olarak kıymetlendiriliyor.

Göreme her bakımdan doyurucudur. Göreme'nin bu durumu beklenen ilgiyi görmüş ve yine beklenen refahı da getirmiştir. Göreme kalkınmış denilebilir. Halkın mutluluğu yaşantılarından ve bakışlarından öğrenilebiliyor. Çok otelleri var ve bu otellerde turistler ağırlandığı gibi, halkımız da yaşamdan istifade ediyor. İnsanlar

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

mutludur Göreme'de.

Bizim Çorum'un "Peri Bacaları" yok ama, tarihin tek kara medeniyetinin "Eti Medeniyeti"nin kalıntıları var. Eti İmparatorluğunun Baş Şehri ve diğer büyük yerleşim birimleri Çorum hudutları içinde bulunuyor. Hattuşa Baş Şehir olmak üzere; Osmankayası, Alaca-Höyük, Büyük Gülecek, Pazarlı, Kızılhamza Hüyük, Eskiyaar, Oratköy, Yörüklü Hitit Medeniyetinin kalıntılarını taşıyor ve 120 sene gibi bir zaman diliminde yayılmak suretiyle, kazılarla ortaya konulmuşlardır. Bu kazılarda bulunan eserler ve bilhassa tabletler Hitit Medeniyetinin hem tarihini ve hem de yaşam biçimini ortaya koyduğu ve dünya literatürüne Çorum adını soktuğu halde, turizm yönünden en küçük bir gelir temin ettiği söylenemez. Hitit ören yerlerinin ziyareti için en basit im-kanlar bile temin edilmemiştir. Boğazkale hariç, yemek yenilecek bir yeri olmadığı gibi, bir tuvalet dahi yapılmamıştır. Buraları turiste nasıl tanıtacaksınız ve turistlerden nasıl istifade edeceksiniz?

Alacahöyük Müzesini senede 18 bin ziyaretçi gezmektedir. Bunun bir kısmı şimdiki

Anitta Oteli açıldığında yani eski adı Turban adıyla açıldığında, bu turistlerden bir kısmını barındırıyordu. Turistlerin Çorum'a ayak basmaları temin edilmişti. Sonradan bu da kayboldu. Çorum'da yabancı turist izi ortarlardan kalktı.

Turistin yerlisi, yabancıyı aynı şeydir. Turist zengin demek değildir. Turist gezen ve bundan zevk alan insan demektir. Rahat etmek ister turist. Kazıklanmaz istemez turist. Turist yabancı gözler tarafından rahatsız edilmekte istemez. Herkes tarafından güler yüzle selamlanmak turisti mutlu eder. Turistin tek gayesi, gezmek, görmek, dinlenmek ve rahatsız edilmemektir. Bunları da asgari şartlarda yapılamayacak şeyler değildir. Bu az gelirli gezginlerin adedi milyonları aşınca, ülkeye bıraktıkları milyarları aşıyor. Maden kuyularında çalışmaktan daha kolay değil mi turizmden kazanmak? Kolay, kolayda; birazcık medeni olmak ve anlayış sergilemek gerekiyor. İşte Göreme bunu öğrenmiş. Çorumlu Göreme' den başka yaratılmış kul değil. Biraz gayretten yorulmaz Çorum halkı.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

TAŞ YERİNDE AGIRIR

Başlık bir atalar sözüdür. Büyük ihtimalle bu atalar sözü bizim olmalıdır. Dünya milletleri arasında toprakla, taşla haşır neşir olan millet Türk Milletidir. Bu niçin söylenmiştir, bir anlamı var mı? Bilemem.

Fethiye'de pek çok tarihi yerler var. Bunlardan Kumluova'da olan ve ismini yazarken zihnimde bulamadığım birinde Fransız Prof. Metzuer kazı yapmaktadır. Daha evvel burada yapılan kazılarda bulunan eserlerin hemen hepsi İngiliz kazıcılar tarafından götürülmüşlerdir. Ağır olanlar da kestirilerek nakledilmişler. Fransız profesör bunların yerlerine kopyalarını koymuş. Bize; bunların bir gün yerlerine İngiltere'den getirilip konacağını, eserlerin bulunduğu yerde kıymetlerinin artacağını, medeniyetin ve insanlığın bunu gerektirdiğini söyledi. Bunları yazdıktan sonra asıl meseleye geliyorum. Eskiler buna "sadet" diyorlardı. Torunum bu sözcüğü sordu idi.

Türkiye'de birçok yerlerde olduğu gibi bizde de yerlerinden nakledilmiş eserler var. Alaca Höyük kabartmalarının asıl taşları kestirilip, at arabalarıyla Çerikli'ye nakledildiğini ve oradan trenle Ankara'ya götürüldüğünü ben biliyorum. Profesör Metzguer'in söyledikleri burada da olacaktır. Eserler yerlerinde anlam taşırlar ve bunların meraklıları, buralara gelerek etütlerini yapacaklardır.

Bizi ilgilendiren başka bir konu da: "Çorum Hasan Paşa Kütüphanesi'nde" bulunan "El Yazması Eserlerin" başka bir kütüphaneye nakledilmek istenmesidir. Sayın Kültür Müdürümüz Mümtaz İdil'in dikkatini çekerim. Bu hikaye bir daha yaşanmış ve itirazlar üzerine vazgeçilmişti. Bu El Yazması eserlerin, verilen beyanata göre; bakımları ve muhafazaları zormuş ta, bunları birkaç yerde toplamak daha avantajlı olacakmış. Bakımları temin edilecek ve muhafazaları garanti altına alınacakmış (!)...

Bu El Yazma Eserler Çorum
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Kütüphanesinde toplanılmışlar ve şimdiye kadar çok iyi korunabilmişlerdir. Eserlerin teşhirinde, bizim kütüphanemizde çok mükemmel durumda bulunuyorlar. Rahmetli Vali Varinli'nin misafiri olarak Çorum'a gelen hocamız Rahmetli Prof. Suheyl Ünver'le Çorum kütüphanesine birlikte gitmiştik. Bu yazma eserlerden 8-10 tanesi kendisi tarafından istenildi ve yine Rahmetli Kütüphane Müdürü Erdemli tarafından hemen önüne dizilivermişti. Hoca bu çabukluktan çok memnun olmuştu. Kendisi eski yazıyı ve Osmanlıcayı iyi bildiği için gereken incelemeleri birkaç saat içinde yaptı ve pek memnun olarak ayrıldı. O zaman hocamız; bu eserlerin yerinde bulunmasından bahsetmişti.

Bu eserlerin bakımı yerlerinde yapılabilir. Kültür Bakanlığı seyyar bakım ekipleri teşkil ederek Anadolu'nun birkaç ilinde bulunan bu yazma eserleri sırayla yapabilir. Bu bütün dünya ülkelerinde geçerli. Türkiye 'de niçin bu uygulama yapılamıyor? Yapılamaz mı? Yapılır elbette.

Eserlerin daha iyi muhafazası sorunu ise ; aldatmaca ve bizlere okunan bir masaldır.

Dünyanın ve bu arada ülkemizin hiçbir eseri çalınma tehlikesi dışında değildir. Eserlerin bir arada olması,bu hırsızlık olayını kolaylaştırır bile.

Birçok dağınık yer için düşünülecek çalma olayı,bir araya toplanılmışlar için daha kolaydır. Bunu hayatımız boyunca duyduk ve okuduk. Hırsıza kilit olmaz. Çalınmak istenen eserlerin korunması için,her halde daha mükemmel düzenlemeler kurmak ve iyi yetiştirilmiş,bir de iyi doyurulmuş insanlar çalıştırmak faydalı olur sanıyoruz.

Çorum Hasan Paşa Kütüphanesi bu eserleri derlemiş,şimdiye kadar bakımını yapmış ve muhafazasını temin etmiştir. Bahanelere inanmıyoruz. Bu düşünceler basit düşünceler. Daha iyi, faydalı düşünceler üretmek varken, halkın elinde olan kıymetli eserleri milli kuruluşlara aldırmanın ve almanın yolları geliştirilerek, halkın elinde bulunan kıymetli eserlerin kazanılması yolunu seçmek daha faydalı olur kanaatini taşıyoruz.

Faydasız işlerle vakit kaybedilmemelidir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

BAYRAMLAR

Bayram;genel anlamda eğlenmek demektir. Giyineceksiniz,yiyip içeceksiniz,çalışacaksınız ve felekten bir gün veya günler çalacaksınız. Eğer bu anlayış tarzı genelleştirilirse,bunun adı bayram olarak konulabilir. Genelleşme olmaz ise,yapılan yaşam yine bayramdır ama, size özel olarak kalır.

Bayramların cinsleri ve adları vardır. Cinsi ve adı ne olursa olsun bayram tek insanın hareketi değildir. Bir insan tek başına eğlenemez. Hatta tek başına eğlenmeye çalışan insan için tıp içerikli düşünceler bile insanın aklına gelebilir. O halde bayram denince, başkalarının da iştirak ettiği zevk alıcı hareketler akla gelmelidir.

Aile arasında kutlamalar ve bilhassa kadınlarımızın zevkle tatbik ettikleri kabul günleri,birer bayram şenliği sayılabilir. Bu kabul günlerinin karşısında değilim. İnsanlar arasında dostluğun ve sevginin devamına hizmet ettiği

kanaatini taşıdığım için, teşvik edilmesi taraftarıyım. Avrupa'da bu aile kabulleri, senede bir veya iki kere oluyor. Tanıdıkları dostlar çok önceden davet ediliyor. O gün ailede yeme içme ve tanışma günü oluyor. Bazen de çok yakın tanıdıklar akşama alı konarak, toplantı yemekle de bitirilebiliyor. Bunu bir otelde veya lokantada yapan zengin insanlarda bulunabiliyor. Bunların eleştirilecek bir tarafını görmüyorum. Bizde biraz sıkça oluyor. Bizde de kadınlarımız çalışma hayatına girince, kabul günlerimiz seyrekleşecek ve senede bir ikiye inecektir. Kabul günlerinin ailelerce, karı koca olarak yapılmasının sayısız faydaları olduğunu düşünürüm. Aile dostlukları, kadın dostluklarının üstünde sayılmamalıdır.

Her ülkede sayısız yerel bayramlar vardır. Bizde de pek çoktur ve sürüp gitmektedir. Kiraz bayramının kime zararı var? Bu bayramlarda toplum oluşumunda hizmetler ifa ederler. Toplumlar kolayına teşekkül etmemişlerdir, toplumlar oluşuktan sonradır ki,insanlar rahata

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

kavuşmuşlardır.

Genel olarak milletlerin bayramları ya dini veya milli bayramlardır. Milli Bayram Fransa'da yalnız Cumhuriyet Bayramıdır ve 14 Temmuz da kutlanır. Cumhuriyet Fransa'da çok numaralı olsa da, bayram tektir ve sözlüğün tam anlamında millidir. Halk iştirak eder. Hatta bayramın resmi tarafı gölgede kalır denirse hata yapılmış olunmaz. Orada kral taraftarları hala olmasına rağmen, Cumhuriyet düşmanına rastlamak mümkün olmaz. Türkiye'de o günü yaşadığı gün milletimiz için bir mutluluk olacaktır. Bu gün ise, kısa zamanda geleceğini düşünmek ise bir hayal olarak düşünülmelidir.

Bizde resmi bayramlar çok. Devir değişmiş bir genç devlet için bu normal karşılanabilir ama, 23 Nisan, 30 Ağustos ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı dışındakileri tatilsiz geçirmek gerekmektedir bir milletin hayatında, bayram tatillerinin çokluğu, hizmet aksatıcı olmamalıdır.

Dini bayramlarımız iki adet olduğunu herkes bilir. Bayramlarımız tatilleştirilmek suretiyle millilikte kazanmışlardır. Bunları değiştirmek ne

gerekli ne de faydalıdır. Tatillerinden de vaz geçilemez. Zaten vaz geçmeyi düşünende gözükmüyor.

Dini bayramlarımızın ehemmiyetini kaybettiği sözleri doğru değildir. İnsanlar yaşlandıkça, kendilerinin yaptığı bayramların daha mükemmel bayramlar olduklarını sanıyorlar. Ramazan ve Kurban bayramları şimdi nasıl kutlanıyorsa, benim bildiğim, 75 yıl öncede öyle kutlanıyorlardı. Hatta bugün eğlenme imkanları daha fazla olduğundan, şimdiki bayramların eskilerden daha iyi kutlandıklarını söylemek bile mümkün. Hatta, bazı insanlar uzak yerlere seyahat yapma alışkanlıklarını edindiler. Bunları bayramların lehine ve anlamında yazmak gerekir. Gittikleri yerlerde yaptıkları bayramdır. Kurban Bayramını bile uzakta yapmak imkan içidir. Kurban kesmek, sadece doğduğu evde gerekmez. Mademki dinin bazı anlayışları yeniden yorumlanmak isteniyor; o zaman kurban sorununu da yeniden yorumlamak gereklidir sanırım. Kurban sorunu, hayvanları sürü ile kesme sorunu değildir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Acaba kurbanı katletmeden de, bu dini Görevin ifa edilme şekli düşünülemez mi? Kurban parasını tahsis etmekle, dini görev yerine getirilmiş olmaz mı? Bunu tetkik etmek din adamlarımızın görevidir.

Fransa'da kutlanan bayramlar dini olmayıp eğlence için hazırlık olur. Bizim bazı hallerde bayramlarımızın esasında dini olması çok içtimaidir bence yağmur duası bile bir bayram sayılabilir. Gerekli ibadet ve duadan sonra,orada yapılan netice olarak eğlenmek ve yenip içmektir.

SÖZDE SOYKIRIMI

Sözde soy kırımı demek, büyük bir iftiraya, milletçe karşı kalmak demektir. Bugün Milletimiz böyle iftiraların karşısındadır. Ermeniler Türk soyu tarafından soy kırımına tabi tutulmamış-tır. Bir soyu kırıma tabi tutacaksın, Dünyanın elinde tatmin edici bir delil bulunmayacak. Siyasi adamların bu kararına bir gün tarih ve onu yazanlar gülecek.

Biz Anadolu'ya, Ermeni Devletini yıkarak gelmedik. Biz Bizans'ı yıktık. O zaman bu topraklarda yaşayan soylar, bilhassa Ermeniler esir durumunda idiler. Bir bakıma biz onları esaretten kurtardık da denilebilir. Bizim gerek Selçuklu, gerekse Osmanlı dönemlerinde, hiçbir millete esir muamelesi yapılmamıştır. Herkes inançları, kültürleri ve maddi varlıklarıyla insan olarak yaşamışlardır. Hatta bu toplum içindi, zaman

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

zaman, Türk soyu, bizzat padişahları tarafından fetvalı kırımlara tabii tutulmuşlardır. Ermeniler dahil her soy, saraya yakın akrabalıklar kurdukları halde Abdülaziz'e kadar bir Türk kadını saraya gelin bile gitmemiştir. Bu gün ise,şikayeti olmayan tek soyda yine Türk soyudur. Acayıplikler içinde yaşamış oluyoruz.

Tam bin yıl, Ermeni vatandaşlarımızla bir arada, kardeşler olarak yaşadık. Din ayrılığı bile,bizi birbirimize düşman yapmadı. Halbuki mezhep ayrılığı bile kendi soyumuz arasında ne facialara sebep teşkil ettiğini bu devirde bile, zaman zaman yaşamaktayız. Ermeniler ülkenin zenginleri ve sanatkarları idiler. Milli Saraylarımızın hemen hepsi, Ermeni mimarlar tarafından yapılmıştır. Karşılıklı bayram kutlamalarını bilmeyenlerimiz var mıdır? Bizim yaşantımızı en iyi hazmetmiş olanlar da Ermenilerdir. Adlarımız ayrı olmasa, yaşantılarımıza bakarak Ermenileri Türklerden ayırmak kolay değildir.

Bu mutlu asırların sonunda, Abdülhamit'in padişahlığa başladığı sırada,Ermeni soyu padişaha

saldırgan olmuştur. 1009 veya 1904 de, padişahın arabasına bir Ermeni'nin bomba koyması üzerine,Milli Şairimiz Tevfik Fikret,Ermeni bombacıya kasideler yazmıştır. Şairin bu *İNSAN* methiyeleri, Türk halkı tarafından yadırganmış ta değildir. Hala halklar arasında düşmanlık yoktur.

Daha sonraları Ermenilerin kurduğu silahlı çeteler, Rusya ve bilhassa Fransa'lar tarafından himaye edilerek silahsız Türk halkını katletmişlerdir. Bizim Türk soyu hiçbir zaman silahlanma merakına düşmemişlerdir. Buna göre soy kırımını yapan Ermenilerdir.

Birinci Dünya Savaşında, Rusya ile savaşan ordu, arkasında Ermeni çetelerinin tehlikesiyle karşı karşıya kalmış ve Başkomutan Vekili tarafında bunların bölgeden uzaklaştırılmaları, tehciri istenmiştir. Tehcir Dünyanın gözü önünde ve Amerikan Kızılhaçının gözetiminde yapılmıştır.

Tehcirden evvel Türk köylüleri de silahlanmışlar ve karşılıklı köy basmaları ve adam öldürmeleri olmuştur. İnsan tabiatı, bilerek ölüme başegme eğiliminde değildir. Bin sene kardeşlik [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ettiği kavmin katliamına dayanması mı gerekirdi? Bunu bir Tanrı buyruğu olarak kabul etmeli idi . bu olaylar biri önce,biri de sonradan silahlanmış iki halkın mücadelesidir. Bu böyle görülmelidir. Burada Devlet tarafından alınmış bir karar ve onun vesikası yoktur. Bir vesika olmadan Osmanlı Devleti itham altında bırakılmıştır. Bunun sebebi de İhtilaf Fırkasının İttihatçı düşmanlığıdır. Bu ikili mücadele, halk mücadelesi,İtilaf Fırkası tarafından Avrupa ve Dünyaya soy kırımı olarak iletilmiştir. Parti düşmanlığı bizde o kadar yeni değildir.

Gerek mücadele esnasında, gerek tehcir esnasında,bilhassa hastalıklardan ve bakımsızlıktan insan kaybı olmuştur. Ermeniler tarafından kayıp,büyük ihtimalle 250-300 civarında olmalıdır. Ermenilerin bizzat yaptığı Türk katliamının miktarı bu mevcudu kat be kat geçer. Her yerde hep Türk zararlı çıkmıştır. Türk kendi memleketinde, kendi Ermeni vatandaşları tarafından katliama uğramış ve sahip çıkanı da bulunmamıştır.

Soy kırımı, silahsız halka karşı yapılan katliamdır. En son Almanya'da,Amerika'nın her

bölgesinde, Cezayir'de,Güney ve Kuzey Afrika'da,Filipinlerde uygulanan soy kırımı ile bunun benzerliği yoktur. Arşivler her ülkede Türkiye'de açılmalı vesikalar aranmalıdır. Bir soy kırımı olayı vesikasız olur mu? Aksi halde, tarih bilincinden yoksun olan bu gün siyasi insanların aldıkları kararların hesabı bir gün sorulur.

Bizim soy kırılmakla kolay kolay bitmez

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

KASTAMONU

Cumhuriyet Halk Partisi'nin "Halkla Birlikte Sorunlara Çözüm Üretme" Bölge Kurultayından biri daha Kastamonu'da 20 Mayıs'ta yapıldı. Bu gurubu Bartın, Bolu, Çankırı Çorum, Karabük, Kastamonu, Sinop ve Zonguldak oluşturmuştu. Bu bölge kurultayına CHP nin Sayın Genel Başkanı Altan ÖYMEN, Genel Sekreter Sayın Tarhan ERDEM, proje sorumlusu Sayın Prof. Yakup KEPENEK ile birlikte hayli parti meclisi üyesi ve üniversitelerin güzide ilim adamları toplanmışlardı.

Toplantıda ilmi konuşmalar oldu. "ODUN"NUN aday olup seçilmesi mümkün görülse, bu ayıbı sineye çekmek mümkün olsa bile, Ülkenin ODUNLA değil ADAMLA yönetilebileceği hakikati üzerine,herkesçe mutabık kalındı. Seçimlerde aday tespiti için pir politika üretmenin gerekliliği vurgulandı. Bizde " Çorum Raporu"nu takdim ettik. Dinleyenlerin dikkatle izledikleri izlediklerini de tespit ettik. Bizim rapor tek konu üzerinde toplanıyordu. Çorum Üniversitesiz kalmış ve bunun

sebebinde Çorumlu anlamamıştı. Üniversite açılması için dikkat edilmesi gereken kriteriumların ne olduğunu Çorum'da anlayan olmamıştı. Bize öyle geldi ki; toplantıya katılan kimse,çok kıymetli ilim kafalarına sahip olmalarına rağmen,üniversite açılış kriteriumları hakkında bir Devlet fikrinin varlığına gani değillerdi. Bunların elbette bir üniversite misyonları vardı ama; Devletimizin bunu benimsediği söylenemezdi. Hemen hepsi ve bu arada Sayın Genel Başkanımız, konuşmalar karşısında CHP nin bir üniversite politikası üretmesinin zorunlu olduğunu da kabul ettiler. Bu kanaatin oluşmasında, raporumuzun etkili olduğunu düşünüyoruz. Genel Başkanımız da, isim zikrederek bunu belirttiler.

Bir yazıda bu kadarcık parti propagandası yapılması da elbet gerekli olmuştur. Bu politikayı da Çorum için yaptık. Daha başka şeyler söylemek istediklerimiz de var. Biz Çorumlular çok öğrenüyoruz. Bazen bu ölçüyü aşıyoruz. Türkiye'de sanki tek il Çorum var. Hele bazıları " tek temiz il " gibi benzetmelerine de fazlaca etmişiz. Bu öğün [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

melerde bunların rolü var. Az seyahat ettiğimiz için, bizden başka şehir yok sanıyoruz. İçinizde Dr. Rıfat PATIR'I da iyi okumadığımız için, onun ikazlarını da unutuyoruz. Türkiye' de başka güzel ve temiz iller var. İşte bunlardan biride, bizim bölge kurultayı yaptığımız Kastamonu'dur.

Kastamonu tarihte isim bırakmıştır. Büyük Atatürk Kastamonu'yu ziyaret etmiş ve "Şapka Devrimi"ni de burada açıklamıştır. Demek ki; Kastamonu o zaman içinde, memleketimizin güzel ve göze çarpan bir şehri idi. Kastamonu; güzel bir plan içinde gelişmiştir. Bir Kastamonu mimari şekli var denilebilir. Pencereleeri,kapıları çeşitli etkinliklerin ifadesi değil. Yüksek binalar yok. Binalar ve bunların teşkil ettikleri mahallelerde tatlı bir uyum gösteriyor. Arazinin durumları çok iyi kıymetlendirilmiş ve çok güzel imar şekilleri uygulanmış. Caddeleri geniş ve genel olarak çift yol şeklinde imar yapılmış. Kastamonu'da yeşil şehrin vasfını teşkil ediyor. Orman yer yer şehrin içine sokulmuş ve şehrin içinde ormanın güzelliğini göre biliyor, yaşayabiliyorsunuz. Yeşillik; yani ormanla şehrin birbirleriyle kucaklaşması,

Kastamonu için bir orijinalite. Bu ilin çok güzel görünümleer ortaya koyduğunu rahat tespit edebiliyorsunuz. Kastamonu çok güzel bir Avrupa şehri terimi, Kastamonu için yakışık alıyor. Bu şehri yapanların dışarıdan geldiklerini bir abesle iştigal olur.

Kastamonu'yu bu şehrin mimarları ve mühendisleri imar etmişler.

Çorum'da hiçbir şey Kastamonu'nunki ne benzemiyor. Binaların yüksekliğı, ölçüsüzlüğü, pencere ve kapıların Arap kokusu taşıması ve bilhassa yeşilliklerin şehri kucaklamamış olması insanın içini karartıyor. Bir Çorum mimari tarzı yoktur. Ev mimarisi Çorum'da Araplaşmıştır. Yeşilden uzaklaşmış ve bundan sonra da yakınlık aranacağı düşünülemez. Bu binaların hangi asır da aynı hizaya gelecekleri düşünülemez. Mimar ve mühendislerimizin Kastamonu'yu görmeleri ve tetkik etmeleri beni mutlu eder. Fay dalı olur sanıyorum. Dünyada her ülkenin mimarisini hemen tanımak mümkündür. Biz bun dan mahrumuz.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

MİLLETLER HUY DEĞİŞTİRİR

Bu “huy” sözcüğü hem tam Türkçe ve hem de anlamı açık. Bu sözcüğü kimseye izaha da gerek yok. Her şey açık, seçik olmasına rağmen yine de insanın aklına takılan bir şeyler sezileniyor. Konuşmalar içinde, pekte kibar sayılmayacak bir durum ortaya çıkar gibi oluyor. Kibarlık taslamak için, anlamı açık ve seçik olan bir sözcüğün kullanılmasını terk edekte değiliz. Biz, edebiyat gibi pekte kibar sayılacak bir meslek tahsili de yapmış değiliz.

Tam 80 senelik adetlerimiz var. Biz; tarihimiz içinde bu derece uzun bir dönem içinde savaşız kalmadık. Savaş bir çeşit edinilmiş adetlerimiz arasında bulunuyor. Yadırgayanımız da yoktu. 80 yıl savaşız kalınca, savaş dışı kalınca savaşızda yaşanılabilir olunacağını öğrendik. Hiçte kötü olmadığını da öğrendik. Savaşta kırılmayınca nüfus artımını da gördük. Hayatın daha tatlı

geçmesi için savaş olmayınca ülkede daha iyi eserler ve yaşam vasıtaları yapmayı ve kullanmayı da öğrendik. Hangi aile içinde büyük baba ile torun çocuklarının bir arada yaşadığı görülmüştür. İşte bunlar Cumhuriyetin nimetleri, bu nimetleri bahşeden Cumhuriyeti de Atatürk kurdu. Bu çeşit düşünce herkesi memnun eder denmez ama, ne yapalım ki; olaylar böyle. Kitaplar ve bilhassa tarih kitapları böyle yazacak.

Muhtemel Irak savaşı bu satırların yayınlandığı tarihte belki çıkmış olacak. Bu Irak savaşı ile ülkemizin bir ilişkisi yok. Bu bir Amerikansavaşı. Sebebi ne olursa olsun, tarih bu savaşı bir Amerikan savaşı olarak yazacak. Bu savaştan hiçbir çıkar elde edemeyiz. Çıkar elde etsek bile bu çıkarlar meşru ve ahlaki olmaz. Lekeleniriz. Devletler ve insanlar indindeki itibarımızı kaybedebiliriz. Tarih içinde, bu çıkarları yanımızda bırakmazlar. Benim kısa ömrüm bile, pek çok örnekleri bana gösterildi. Milletlerin tarihi, insanlarınki gibi kısa olmadığına göre, pek çok kıymet ölçülerini göz önünde tutmak zorundayız.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İnanılır kalmak kadar kıymetli bir şey var mıdır?

Bu savaşa girmemeliyiz. Bunları Saddam Hüseyin sevgisi için yazmıyorum. Bu diktatörün kendi milletine de bir yararı olmadı. Bunun bertarafı, daha iye bir Irak rejiminin kurulması, oradaki 3.5 milyon soydaşımızın emniyetini temin illa da savaşla olmaz. Bunları dünyaya anlatarak savaşız da çareler bulmak mümkün. Savaşta insanlar ölüyor. Bu ölenler de bir daha geri gelmez. Yeni insanlar doğar ama bunlar ölenlerin kendileri değildirler. Bu şehit olanlar da, şehit olmadan ölenler de dünyaya yaşamak için geldiler. Yaşamak hakkı, insan haklarının en önde geleni değil mi? O zaman, savaştan kaçınmak gerekir. Kaçınmaya ön ayak olamıyorsanız, savaş çığırtkanlığından hiç olmazsa kaçınmalısınız. Savaş günahların en büyüğüdür. Atatürk'te savaş taarruza uğramak dışında meşru değildir demedi mi?

Bu savaş 80 yıllık alışkanlığımızı. dolayısıyla iyi huylarımızı değiştirir. Huysuz oluruz. Huyu bozuk olabiliriz. Bazı çılgın heveslilerin yetişmemesine vesile de hazırlamış oluruz. Cumhuriyet bize ,temiz huylu,temiz mayalı

bir millet hediye etti. Bu huyun ve bu temiz mayanın bozulmamasında sayılmayacak kadar büyük faydalar var. Avrupalı bir yazara göre “Millet bin senede olurmuş” daha olmadığıımız anlaşılıyor. Hiç olmazsa yolundan çıkmış olmayalım.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

BİR MAKAMIN HASİYETİ

Bir makamın hasiyeti; Devletin haşiyetinden gelir. Bu makam hasiyeti; Devletin hasiyeti gibi Kanunlarla korunur. Aslında insanların hasiyet bilenleri, kendi Devletin makamlarına ve hasiyetlerine saygılı olacağından, Kanun müeyyidelerine bile ihtiyaç olmaması gerekir. Bütün insanların böyle olmadığını, olamayacağını bildiğimiz için, Kanunlar konmasını yadırgamıyoruz, her ülkede yazdığımız anlamları benimsemişlerdir. Fikrimizin ehemmiyetini birkaç örnekle takviye etmede fayda gördük.

Sadrazam Büyük Talat Paşa (küçüğü de var) Nişantaşı'ndaki ve şimdiki İstanbul Valisinin oturduğu Sadrazam Konağı değil, Sultanahmet'te bulunan kendi basit evinde oturmaktadır. Sebebi sorulduğunda, büyük yere alışmak istemediğini ve Sadrazamlıktan sonra bu muhteşem evden çıkmasının zor olacağını bildiği için oturmak istemediğini söylemektedir. Evi basit seçmiştir

ama, makamında Sadrazam gibi gerekli merasimlere dikkatlidir.

Talat Paşanın bir sadaret kayığı vardır. Kayık muhteşemdir de, paşa bu kayığa gerektiğinde binmektedir. Çok defa gezinti yapmakta olduğu sırada bazı gizli konuşmalar bu kayıkta cereyan etmektedir.

Paşanın anası oğlunu çok sever. Paşada anasını çok sever. Paşa eşini de çok sever ama, eşinin gösteriş için yaptığı, yapacağı hiçbir olaya izin vermez. Paşa bu hususta hem ciddi ve hem de sözüne sadıktır.

Paşanın hanımı; Üsküdar'da bir tanıdıklarının düğününe gitmek ister. Kadınlığı tutar ve sadaret kayığına binmek ister. Paşanın haberi olmadan buna imkan yoktur. Paşaya söylemeye hanımefendinin cesareti yoktur. Paşanın annesine derin sevgi ve saygısını kullanmak ister ve paşaya söylettirir.

- Oğlum! Şu kayığı ver de sadrazam anası olduğumu bileyim. Üsküdar'a düğüne gideceğim.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Der. Paşa anası için de aynı paşadır.

- Ana! Benim seni ne kadar çok sevdiğimi bilirsin. Sana benimkinden daha görkemli bir kayık yaptırır emrine tahsis ederim. Ancak bu kayık benim makamımdır. Onu Devletimiz bana tahsis etmiştir. Bunu kimseye, sevgili anam sana bile veremem. Beni anlamanı istiyorum. Der paşa.

Paşanın anası bu isteği senin karın istedi diyemez. Ne anası ne de karısı paşanın makam kayığına binmeden ölmüşlerdir. Paşa hasiyetli bir adamdı. Paşa oturduğu koltuğun ve makamın hasiyetini de kendisinin kinden daha fazla kullanmasını bilirdi ve bildirmiştir de.

Benimde başıma geldi. Ben hekimim. Hekimin ne makamı olacak ki? Hekimden aslında ne paşa olur ve de ne başhekim. Hekim hastaya bakandır. Paşa kılıç kuşanandır; paşa savaş yapar;hekim paşanın savaşta yaraladıklarının yarasını tedavi eder. Bunu bilmeme rağmen, bir zamanlar benimde bir makamım;bir masam ve bir tahta koltuğum vardı. Paşa, Sadrazam koltuğuna ve makamına ne kadar kıymet verirse,bende tahta

koltuk ve masama o kıymeti verirdim. Çünkü;bu basitte olsa beni Devlet atamıştı.

Bir gün müfettiş geldi. İthamlar dolu şikayetler vardı. En büyük ithamda okuduğum “Ulus Gazetesi” idi. Müfettişin geldiğini Kaymakamımız bana bildirdi. Müfettiş odaya girince ayağa kalktım. Müfettiş Sabri Basa; pek selamıma aldırışa almayarak,masanın sol yanından gelip koltuğumun bir ucundan tuttu. Ben öbür ucundan koltuğu çekip elinden aldım ve odacıyı çağırıp; müfettiş beye karşımdan bir sandalye vermesini söyledim. İplerde bir anda koptu. Müfettiş tam 90 gün kaldı. Hakkımda şikayetçi hariç hiç kimse kötü bir şey söylemedi.

Ama; partili olan şikayetçi yüzünden çok çektim ve çok tehlikeli anlarda yaşadım. Şikayet edene düşman olduğumu sanmayınız. Şimdi arkadaşımızdır. Kendisine niçin kızıp, küsmediğime kendisi bile hayret ediyor. Bu sorunu nerede açsa benim söylemem lazım gelenleri olayı dinleyenler kendisine, şimdi bile söylüyorlar.

Sonra amcaoğlu olan Hasan Basa Valimiz **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

oldu. Ben ailenin bilhassa anasının hekimliğini yaptım. Sayın Valimizin Cumhurbaşkanı tarafından hediye edilen Havana purolarından çok içtim. Amcazadesiyle olan sorunumuzdan hiç haberi olmadı. Valimiz benden pek memnun ayrılmıştı.

Bu kadar yazıyı boşluk doldurmak için yazmadım. Ben Devlete saygılı bir insanım. Devleti tanıyan herkes, ona saygılı olmaya mecburdur. Koltuğunda oturup masasında iş yaptığınız makamlar vatandaşlarımıza ve bana, yukarıdan bakmamız için verilmiştir. Makamı Devlet vermiştir ama onu kıymetlendirecek koltuklarda oturan insanlardır. Bu insanın ilk görevi, tek görevi, mecbur olduğu görevi

Önüne gelen işi vaktinde ve eksiksiz yapılmasıdır. Bu makam geçimimizi ve ayrıcalığımızı temsil ediyor. Bu makamlar kimseye şan, şeref, otorite temin etmek için değil, sadece iş yapmak için verilmiştir. Dürüst ve adalet içinde çalışmakta makam sahibinin görevidir. Anasına kaygını vermeyen Sadrazam ne duygular içinde yaşamışsa her makam sahibi de aynı duygular ve aynı sorumluluklar içinde çalışmaya ve hareket

etmeye mecburdur. Makamın hasiyetini de tıpkı Talat Paşa gibi korumak zorundadır.

Makam; makamdır. Makamın büyüğü, küçüğü olmaz. Küçük makam daha az hasiyetlide demek değildir. Küçüğün kıymetini bilmeyen, büyük makam sahibi olamaz ve hem de yanlışlıkla olsa bile onun kıymetini de bilemez.

Söylemek istediklerim, belki tam duyduklarımı ifade etmedi. Olsun! ileride Erdal İnönü'nün son cildi bitirince belki onun üslubu içinde bu duygularımı daha iyi olarak bir daha ifade etmeye çalışırım.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

MENDERES MANTIĞI

Mantık daima akıldan çıkar veya;mantığa akılla ulaşılır. Bunun dışında teşekkül edecek mantık silsilesi hem insanı yanlış yola götürür ve hem de nesillere mal olmuş kötü örnekler arasına girer.

Menderes kızdığı zaman ağzından çıkanları kulakları pek duymazdı. O mahcup görüntünün içinden, bu kızgınlıkların nasıl ortaya çıktığında daima hayretle karşılanırdı. Mecliste yaptığı bir konuşmada, kendisine sataşan CHP lilere “Erkekseniz, hırsızlık yapmadığınızı ispat edin !” Demişti. Bu saçma tekerlemede o zamanın akıllı kısa Demokrat Partililerce dillere destan edildi. Her münakaşada, aslan demokrat bir suçlamayı daima böyle bitirirdi “Erkeksen yapmadığını ispat et !”

Normal insan mantığı içinde düşünülürse, insanların hepsi aksi sabit oluncaya kadar hem namusludur ve hem de suçsuzdur. Eğer birine bir suç yönetecekseniz, onu mahkemeye götürüp hakim önünde kanıtlamak zorundasınız. Aksi halde, söyledikleriniz ve düşünceleriniz bir

iftira hududunu aşmaz. İftira ise suçtur. Karşı taraf sizi hakim önüne çıkarır.

Menderes çok sevilen bir insandı. Söyledikleri de kendisini sevenler tarafından doğru kabul edilirdi. Bu sakat mantık silsilesi kendisinin ölümüyle bitmemiş ve uzun yıllar bu ispat etme sorunu sürüp gitmiştir. Bugün Demokrat Partili olduğunu söyleyen pek yok ama,o mantık yinede toplum içinde yer etmiş görünüyor. Hatta bu gün içinde bulunduğumuz Bazı mantıksızlıkların esnasında Menderes'in mantık silsilesinin etkisi vardır.

Bu mantıksızlık zinciri içinde Türban sorununa getirmek istiyorum.

Sayın Doğramacı'nın empozeettiği türban, inançla ilgili değil. Türbanın sözlüklerde resimleri var. Sarık şeklinde sarılıyor ve kadını daha güzel ve seksi göstermeye yarıyor. Sözlükte Fransızcadır.

Bu türban sorunu; bizde mahkemeye götürüldü. Mahkemenin ret kararı temyiz edildi. Temyiz, tasdik ettiği karar,başka bir mahkeme tarafından Anayasa Mahkemesine götürüldü.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Anayasa Mahkemesi de türbanı inançsal bir simge kabul ederek reddetti. Daha sonra,Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine götürülen türban olayı,bu yabancı mahkeme tarafından da,aynı gerekçeler serd edilerek red edildi. Bunun, bu suretle Kanun yolunu tamamen kapanmış oldu. Yukarıda bahsi geçen mantığın içine düşülmüş olur.

Türkiye'de olan bu istek ve ona bağlı olaylar, türban sorunu Fransa'da da öne çıkarılmış ve hukuk yolunda Türkiye'de olanlar olmuştur. Fransa'da da türban din simgesidir ve insan haklarından sayılmaz.

Bunlarda daha isyan ederseniz,sizinle nasıl anlaşılır ? Cumhuriyetin medeni görüntüleriyle sizin yaptıklarınız arasında ilgi kurulabilir mi ? Devlete saygılı olmayan zihniyetten hayır gelir mi ?

BİRADERİMİN ÖNERİSİ

Sıkıntıları var. Bu sıkıntılar benden kaynaklanmıyor. Benim resmi yaşı 83'tür. Babamın evimizde bulunan Kuran-ı Kerim'in arka sayfasına yazdığı kayda göre de 85 yaşındayım. Bu yaşta bir insanın etrafını taciz ettiği söylene bilir mi ? Söyleyenler ve düşünenler var ki;rahatsızlığımız devam ediyor. İş adalete intikal ettiği için, olay üzerinde daha fazla durmak istemiyorum. Adaletin verdiği,v ereceği kararı saygı ile karşılayacağım. Bir medeni insan bundan başka ne yapabilir? Adalet önünde haklarımı aramaktan da hiç çekince duymuyorum. Adalet önünde hakkını aramayan insan için iki nokta akla gelebilir. Bunlardan birincisi, hakkını kendisini bizzat almak istemektir. Bu durumda adalet önünde hakkında vazgeçebilir. Benim böyle bir karanlık düşüncem olamaz. İkincisi de; korkaklıktır ve ilerisini, ileride başına

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

gelecek belaları düşünerek sorunların kapatılmasını ister. Ben adalet önünde hakkımı aramaktan korkacak kadar cebin doğmuş değilim.

Çocuklarıma, torunlarıma ve yeğenlerime söylemekten hem utanırım ve hem de doğru bulmadım. İki kardeşimi ayrı ayrı çağırıp sormakla yetinmek istedim.

Küçük kardeşim: Mahkemeden başka ne yapacaksın ? Dedi. Bizde onu yaptığımızı söylüyoruz.

İkinci kardeşimin söyledikleri düşündürücü idi. Onun için, kendimden hiçbir şey katmadan, siz okuyucularıma aktarmak istiyorum. Belki bu öğüdün sizin işlerinize de yaradığı, yaracağı bile olabilir. Benim yaşlı biraderimin bana tavsiyesi şöyleydi:

- Akıl vermemi istiyorsan, sana aynen söylediklerimi yap. Önce diplomanı yak. Eğer yakmaya kıyamazsan, küçük parçalara ayır ve sokağa at. İnsanların diplomanı çiğnemelerini seyret. Sonra; bir müşteri bul evini sat. Evinin paralarını cebine koy ve doğduğun köyüne gel. Biz köyde senin evinden daha güzelini altı ay içinde

sana yaparız. Bahçesini de güller ve süs ağaçlarıyla süsleriz. Dedi. Benim yaşlı biraderim

Benim sorunum da burada yatıyor. Ertesi gün olan bir olayı naklettikten sonra kardeşimin söylediklerini cevaplamak istiyorum.

Biraderle konuştuğumun ikinci günü sabahı şehre inerken, Çorum Özel hastanesine bir EKG yaptırdım. Bir Avrupa ülkesinin tatlı hemşiresini dahi gölgeleyecek durumda olan sevimli kızımız dediklerimi yaptı. Tansiyonumu da istedim, aynı anlayış ve incelikle onu da yaptı. İşte tam bu sırada, benim eski hastam olmuş bir kadın elimi zorlayarak öptü. Kendisini tanıttı. Alaca'nın Sarısüleyman köyünden olduğunu, had kadoit geçirmiş. Ben bu kadını tedavi etmişim. Sonradan bıraktığı kalp sekeli için Ankara'da cerrahi müdahalesine yardımcı olmuşum. Hastamız evlenmiş ve çoluk çocuk sahibi olmuş. Bir insanı bundan daha çok mutlu edecek bir olay düşünür müsünüz? Ben; bütün sıkıntılarıımı bir anda aklımdan çıkarmış oldum.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Babamız:

İnsanlara yapılan hizmetle büyüklük kazanılır. Derdi. Kardeşimin dediklerini yapmam zaten mümkün değil. Kardeşim toplumu itham etme temayülü göstermek istiyor. Toplum; bana bir saygısızlık yapmış değil. Yaptığım hizmetin bilindiğini de işaret etmiş oluyorum. Bir şey içinde, yaşlı ama benden küçük olan kardeşime teşekkür ediyorum. Bana kanun dışılıktan bahsetmesi de düşünülemezdi.

HERKESİN YETKİSİ VARDIR

Amme işi gören her insanın, kendi makamının gereğine göre, az veya çok derecede yetkisi vardır. Yetki, yetkidir. Bunun azı veya çoğu ayrı mütalaa edilmez. Hepsinin menşei kanunlardır. Bu yetkiyi Anayasa verir. İş ehemmiyetli ise, yetki fazla olacaktır. Daha az ehemmiyetli işler için, yetki azalacaktır. Fakat yetkinin esası değişmeyecektir.

Küba için muhasara kararı verildiği zaman, genç Başkan Kennedy; kimsenin ateş etmemesini emretmişti. Bu emri verecek tek insanında kendisi olabileceğini açıkça söylüyordu. Ne dendi işi, genç Başkan ikna olmadı. Nihayet etrafındaki yardımcıları “Herkesin bir yetkisinin olduğunu ve bu yetkiyi kullanmak için şartlar teşekkül edince, makam sahibinin yetkisini kullanabileceğini ve bu ateş etme yetkisinin de silah kullanan insanların olduğunu, silah kullanma şartlarının teşekkül etmiş olacağından bu yetki sahibi insanların kendilerinin karar vereceğini, verebileceğini” Başkana anlatıyorlar.
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Başkanın ikna olduğunu, insanların inanıp inanmadığını tayin zor ama;Küba Krizinde silah kullanmaya ihtiyaç kalmamıştır ve ateş etme yetkisi de,Amerikan yetkililerince kullanılmamıştır.

Amerika'dan verdiğimiz bu yetki örneği,başka memleketlerinin mevzuatında da vardır. Bizim mevzuatımızda da aynen bulunuyor. Yetkili Kanundan aldığı yetkileri kullanmak zorundadır. Görevini yapmakta bir yetkidir. Görevini Kanunun emrettiği şekilde yapmamakta bir suçtur. O görevin meşru düzen içinde yapılabilmesi için, Meşru Kanun Yetkisinin kullanılması gerekiyor.

Makam sahiplerinin bu yetki ile gururlanmaları mümkün ise de, o yetkiyi kulamla yetkisi olunmayacağından,kimsenin Kanun Yetkisini kullanmadan kendisine bir büyüklük payı çıkartması mümkün olmaz.

Bir başka yönden düşünce üretebiliriz. Her yetkili bir Kanun emri yapmış olduğuna göre,her yetkili bir cins adalet dağıtıyor kabul edilebilir. Hatta her yetkili,bir cins hakimlik yapıyor da denilebilir. O zaman;yetki kullanma sorunu daha da

ehemmiyet kazanır. Yoksa; bütün yetkiler bir tarafa bırakılarak,her şeyi hakimın üstüne bırakmak,bir cins yetki savsaklaması yapmak demektir. Bu yetki kullanılacaktır. Yetki kullanılmaktan bir şikayet ortaya çıkarılırsa o zaman, hakim ve mahkeme yolu açılacaktır. Çocuğun sınıf geçmesi, sokaktaki sarhoşun gürültü çıkarması gibi bütün sorunların halledilme yolu mahkeme değildir. Herkes görevini yaptığı zaman, zaten mahkeme ve hakimın görevi oldukça azalmış ve normal sınırlar içine çekilmiş olacaktır.

Türkiye'de bu gün amme görevi yapanlar arasında, yetki kullanmadan çekinme veya kasıtlı olarak yetkisini kullanma hali var. Bu keyfiyetin eleştirilmesi pek çok cepheden olabilir ve kitaplarda yazılabilir. Bizim bu derece derinlere dalmamıza gerek yok. Yetki sahipleri, bu yetkilerini iyi bilmek zorundadırlar. İyi bildikleri yetkilerini de, gerektiği an kullanmak zorundadırlar. Yetki yalnız görev yapmanın bir elemanıdır.

Şimdi Türkiye bu yetki meselesinden dolayı **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

yine kritik bir an yaşar duruma geldi. Dostumuz ve müttefikimiz dediğimiz ABD yönetimi, askerlerimize torba takma olayını ciddi şekilde konuşmak bile istemedi.

Bazılarımızın özür dileyeceği hakkındaki tahminleri boşa çıktı. Askerlerimizin suçlu oldukları imalarından bile Amerikan yönetimi çekinmedi. 11 kişilik bir subay grubunun yapacağı ne gibi gizli faaliyetler olabilir ki ? Bunların ne Türkenleri silahlandırması ve nede savaş yapmaya bile lüzum hissetmemiş Irak askerlerini kışkırtması düşünülebilir. Bahane aranırsa her zaman buluna bilinir. Amerikan yönetimi bahanesini buluyor ve inanılmasını da adeta emrediyor. Kabul etmek zorundasın. Ya Amerikan tarafında olacaksın veya karşı kamptan sayılacaksın. Tarafsızlık gibi bir düşüncenin sahibi olamazsın. İşte Amerikan mantığı ve de isteği bu. Amerika ile yakın olmak istiyorsan bunları kabul etmek zorundasın.

Amerikan yönetiminin takip ettiği yol meşru değildir. Birleşmiş Milletler devre dışı bırakılmıştır. Nato işin dışındadır. Amerika

yönetimi, Irak işini kendisi tanzim etmek istiyor. Yeniden oluşturma katkı istemiyor. Bunu yaparken de askerlerinin ölmesine razı değil. Bu düzenlemeyi de ne zaman yapılabileceğini bilen yok. Düzenin nasıl olacağını da bilen yok. Irak zenginliklerinin sonunu da belirlilik gösterdiği yok. Amerika; kendi askerlerini ölümden koruyacak başka asker gruplarına ihtiyaç duyuyor.

Bizim yöneticilerimiz bu isteğe teslimler. Önündeki engeller olmasa sevinçlerini bile ilan emekten çekinmeyecek gibiler. Ancak burada istesenez de, istemesenez de sorumluluk ve meşruiyet sorunu ortaya çıkıyor. Bunları küçümseyecek insanların akıl içinde oldukları düşünülemez.

Bizim ordumuz yalnız Vatan Müdafaası içindir ve Amerikan askerinin ölümden koruma amacı değildir. Bunların hesaplarının sorulduğu, sorulacağı zamanlar gelir.

Bir tümen değil bir ordu yollayarak Irak'taki Amerikan askerlerinin topunu değiştirmiş olsak bile, Irak'ın yeniden yapılandırılmasında Amerika **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

Türkiye'yi söz sahibi yapmaz. Amerikan yöneticileri uçsuz bucaksız bir sorumsuzluk denizi içinde yüzüyorlar. Başları dönmüştür bunların. Bunların akıllarını başlarına ancak iyi bir ders almaları gerekebilir. O zaman yönetimde zaten yerleri kalmayacaktır. Bu gün yaptıkları suçtur. Bunlara yardım etmiş olanlar ve etmiş olabilenler de suç işlemiş olacaktırlar.

Birleşmiş Milletler veya Nato bu işe el koymadan işlenmiş suça iştirak edeceklerini iyi düşünmeleri gerekiyor. Yeniden yapılmayı Birleşmiş Milletler kabul ederse, herkes gibi bizde üzerimize düşecek her katkıyı yaparız. Buna itiraz edeniniz olmaz. Amerika daha yapacağı kanunsuz hareketlerden döndürülmüş olur. Dünya meşruiyet çemberi içinde yeniden düşünülür ve bizde bu yolda katkılarımızı yaparak iş rahatlığına kavuşuruz. Hükümetimiz ve Meclisimiz bilmelidir ki; çıkarımız olsa bile, olmuş olsa bile, meşru olmayan bir zeminde karar vermek ve işleme geçmenin hesabı bir gün sorulur. Hangi kuvvet sonsuz kalmıştır bu alemde. Amerika'nın ki sonsuz olsun.

TRAFİK BİR BELA MIDIR?

Trafik sadece Türkiye için değil, bütün memleketler için de bela olmazsa bile sorundur. Bu sorunu hiçbir ülkede istenilmeyecek derecede düzenlenmiş değildir. Bir sürü yetişmiş mütehassıs, trafik sorunu ile uğraşıp durmaktadır.

1955'lere kadar Belçika'da sürücü belgesi zorunluluğu yoktu. Belçikalılara göre, kendi vatandaşları eğitilmiş insanlardı. Bu eğitilmiş Belçikalılar, hem kendi hayatlarını, hem de otomobillerini düşünmüş olacaklarından dikkatli davranmak zorunda idiler. Bunları birde sürücü belgesi ile taciz etmenin anlamı yoktu. Yoktur dediler, diyorlar ama ülkelerindeki otomobil sayısı düşündükleri rakamın çok üzerlerine tırmanınca, sürücü belgelerini onlarda zorunlu yaptılar. Hatta motosikletlere bile yaygınlaştırdılar.

Bizde motorlu vasıtaları çoğalmıştır. Bu çoğalış Avrupa ülkeleri derecesinde değildir ve daha çok senelerde o seviyelere erişmek mümkün

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

değildir. Buna rağmen,trafik kanunu ve cezaların ağırlaştırılmasıyla bunun sonuna gelinmez. Cezaların caydırıcılık ettikleri de sınırlıdır.

Önceki akşamların birinde TV ekranlarında İç İşleri Meclisi Komisyonu Başkanı ile eski bir Milletvekilinin konuşmalarını izledik. Konuşmalar tek sözcükle korkunç idi. Hele biri;trafik kaidelerini kontrolle yükümlü polislerinde trafik kaidelerini bilmediğini iddia etti. Bazı şeyler söyledi ki,onları bende bilmiyorum. Mübalağa olmuş olsa bile kontrol yetersizliği var intibai uyandırıyor. Sadece bunlardan yüksek miktarda trafik kazası olduğunu da kabul etmek,işi basite irca etmek anlamı taşır.

Bizi hanımla yaptığımız otomobille Norveç seyahatinde,yolda okula giden pek çok okul öğrencisine rastladık. Dikkat ettik,bunlar sıkışınca,yolun kenarındaki beyaz çizginin üzerine basıp dimdik Duruyorlar. Bu çizgide yaya zarar görürse ömür boyu belinizi doğrultamıyorsunuz. Demek ki okul çocukları okulda trafiği ders olarak görüyorlar. Bunun bizde olmamasının mazereti olamaz. Bizim çocuklara da ders olarak trafik öğretmeliler ve bunu öğrenmiş olan trafik

öğretmenlerinden öğrenmelidirler. Trafik polis ve amirleri,trafik bilseler bile öğretmenlik yapamazlar.

Trafik kazalarında yolların ve otomobillerin eksik kontrollerinde amel olduğu yazılıyorsa da,en çok sürücü hatalarına şahit olunuyor. Ben şahsen üç adet ağır trafik kazası geçirdim. Bunun üçünde de ben alkol almıştım. Alkol alınca araba ile sürücü uçuyor gibi bir şeyler oluyor. İşte Avrupa'nın yetişmiş insanları, alkol almış olarak direksiyona geçmiyorlar. Bizim orada yaşayan adamlarımızda bu ihtiyatı edinmişler. Stockholm'de lokantasında yemek yediğimiz bir Türk'e bir kadeh rakı ikram edemedik “Direksiyonda olacağım” demiş idi.

Bizde de alkol almanın bir cins cesaret verdiği inancı var. Galiba bütün sorunlar burada yatıyor. Bunlar için ceza ne işe yarar? İnsanlara bu ihtiyatı verecekse, onu bulup sürücülere mal etmek gerekiyor. Öbür tedbirlere de dikkat etmek gerekecektir elbette. Alkol başta olmak üzere...

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

BİLGİ VE PARA GEREKLİ

Bir memleketin imarı için, önce bilgi ve ikinci olarak da para gereklidir. Bilgisiz para işe yarasa, bütün İslam ülkelerinin kalkınmış olmaları gerekirdi. Bunların hemen ekserisinde petrol mevcut. Petrol para demektir. Bunların en zengini de Arabistan olmalıdır. Arabistan'da hem petrol, hem de mevcudu bile hesap edilmekten imkansız kalan hac gelirleridir. En geri kalan ülke bu ülkedir. Demek ki; para bulup da bir şeyler yapmak için o şeyi düşünecek kullanacak ve de devam ettirecek bilgiye ihtiyaç vardır. Bilgi olmadan fikir olmaz, buluşu bir Türk Gazetecisi Uğur Mumcu'nun değil midir?

Türkiye'de para yok. Türkiye borçlandırılmıştır. Türkiye borçla yürütülmektedir. Türkiye'de toplanan vergilerin topu borcun faizini karşılamaktan uzaktır. Türkiye'nin bu durumu göz önüne getirilmeden hiçbir karar alınamaz. Her düşünen Türk için ilk yapılacak işin bu borçtan ülkeyi kurtarmak olmalıdır. Bu mümkündür. Bu önceleri yapılmıştır. Bunların yapıldığı devirlerde, Türkiye'nin imkanları bu günkü kadar

da değildir. O zaman 70 milyon insanı bu hasiyet kırıcı durumlardan, bu borçtan kurtulmak gerekiyor. Bu borçluluk devam ettiği müddetçe hiçbir tedbir ülkeyi ve milleti bataklıktan kurtaramaz. Bataklığa saplanmak, gelişme yolu değildir.

Türkiye, Arap Müslüman memleketlerinde olduğu gibi, adam eksikliğinden sıkıntıda değildir. Her sahada yetişmiş müspet insanlar vardır. Bunlar ya imkan bulup kendilerini gösterecek durumda değiller. Yahut partizanlık bunların kıymetlerinden ülke faydalanmasını önüyor. Buna parti tasallutu demiştik önceleri. Gelen gideni arattı. Ülke bu parti tasallutundan kendisini kurtaramadı.

Yeni olarak Meclise getirilen Mahalli İdareler Kanunu iyi etüt edilmiş değildir. Bunlar üzerinde dikkatle durulacak sorunlar. Yetki paylaşımı iyi yapılmamıştır memlekette. Önceleri Devlet Teşkilatında her Bakanlık, kendi teşkilatının mahalli otoritenin emrinden çıkarma gayreti içine girmiştir. Bunun için hiç sebep yokken, Genel Valilikler gibi veya Genel Müfettişlikler gibi Valilerin otoritesinden

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

kaçırılmak istenmiştir. Validen uzaklaşma Devleti sadece zayıflatır. Öyle olmuştur. Şimdi bunları toptan kaldırıyor, yerlerine neler getirecekleri belirsiz. Mahalli İdareler takviye edilecekse mahalli şehir meclisleri icat edecek veya mevcutlarının yetkilerini arttırılacaktır. Para bulmakta mahalli hareket serbestliğini de getirecek yekti düzenlemeleri faydalı olabilir. Mahalli İdareler ve otoriteler kimin ne kadar vergi vermesi gerektiğini daha iyi bilebilirler. Ancak; siyasi yetki takviyeleri, Amerikan usulüne uygulanarak yapılırsa tehlikeler düşünülmelidir. Amerika'da da eyaletlerin veya federe Devletlerin mahalli zararsız birliğe zarar vermeyecek Kanunlar çıkarmaktan başka yetkileri yoktur. Almanlarda ki federe durumu bu kadar değildir. Fransa'da ise federe sözcüğünü diksiyonerdan çıkarmayı isteyecek kadar aleyhtedir.

Bizim sorunlarımız var. 35 bin insan terör kurbanı oldu. Bu ülkede federasyon ve ona yol açabilecek yolları denemez. Türkiye'de her söylenen ve iddia edilenin sahibini dürüst kabul etmek bile mümkün değildir.

FRANSA'DA RÖNESANS (Renaissance)

Fransa'da Rönesans'la Çorum'un insanlarımızın ne ilgisi olur? öyle düşünenlerimiz haklı olamazlar. Bu gün içine girmek için gereksiz hokkabazlıklara bile katlandığımız Avrupa Birliği bu yazdığımız Rönesans yoluyla bu duruma gelmiştir. Rönesans'tan önce, özlemle beklediğimiz Avrupa, özlenecek cinsten değildi. Oralara taşınıp, oraların vatandaşı olacak, onların hayatı paylaşabilecek kimseler de yoktu. Bu gün fikirler ve şartlar değişmiş olduğuna ve Avrupa'nın bizi celp eder durumda bulunduğu göre, Avrupa'yı Avrupa yapan Rönesans hakkında, insanlar Çorumlu da olsa, bilgi edinmiş olmaları yadırganmış olamaz. Bunların ışığı altında, bir deneme yapmaya kalkmış bulunuruz. Sayın ve çok muhterem bulunan dostlarım.

İki revolüsyon Orta Çağ'ın sonunu
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

işaretliyor. Rönesans'la birlikte entelektüel ve estetik revolüsyon reformla birlikte Moral ve Dinsel revolüsyon; her ikisi de ayırt edilmeksizin birbirlerine bağlıdırlar. Coğrafya durumu dolayısıyla Lyon şehri büyük hareketin merkezine yerleşmiş bulunuyor ve kendisi bir fermantasyon ve propoganda merkezine çevriliyor. Buradan,krallığın güney sınırında bir hudut şehri olarak,İtalya'ya açılan yollar kontrol edilebiliyor. Liyon;birinci derecede ticari şehir olarak yabancı şehirleriyle ticareti anlaşmalar burada imzalanıyor. Kısa zamanda büyük Pazar ve Avrupa'nın sanayi merkezi durumuna çevriliyor. Tipografik sanat merkezi olarak yeni fikirler geliştiriyor;çabuk yayılan matbaacılıkta,gelişmelere büyük katkılar yapıyor. Cenevre ile komşuluğundan dolayı,Protestanlığın gelişmesinde aracılık görevi görülüyor. Bütün bu şartlar içinde,espri pozisyonu aynı zamanda kritik ve liberal olarak onu karakterize eder;öyle ki bu durumda Lyon rasyonalizminden bile bahsedilebilir. Bunların en ileri temsilcisi Etienne Dolet'tir.

İşte İtalya Savaşlarıyla karşılıklı etkileşimden dolayı Fransız Rönesans'ı başlar. Ortaçağın kullandığı disiplinden kurtulma arzusu, Avrupa'nın yenilenme hareketine bağlı olarak, İtalyan Savaşıyla karşılıklı etkileşime girilince, Fransa bundan bir netice çıkarma durumuna girmiştir. Bu hareket içinde birinci gözlenen izlenim Hümanizm'dir olay Yunan-Latin antikitesi etrafında cereyan edecektir. Platon, Aristo, Sokrat, Virgile'ler le fikir başlar. Yeni entelligenza Çiçeron'un örnek aldığı Simite bir Latin'le izana girer. Hollandalı Erazm inceltilmiş espriye bir anlam (ton) verir. Kendiside zaten eski Teolojik Skolastik düşmanıdır. İtkisi çok büyük olmuştur. Yalnız bu etki, edebiyata inhisar etmiş olarak popülariteden uzak kalmıştır. Onun karşısına ayacı, müsamahacı (Tolerans) olan kilisede Sektarizm, darlık, skeriliteye dayanan dinci olarak tanınan Rablai dikilmiştir. Ölü dil olan Latince'yi tarayarak sağlam, renkli, argotik ve folklorik yenilikle dolu, altında ilim ve geniş tarihi bilgi ile beslenen, herkesin anlayabileceği bir dil ortaya çıkarılmıştır. Rablai'nin etkisi tipik olarak

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Fransız'dır. Eserlerinde Lyon'da neşir hayatına girmiştir. Bu eserler halen bile şehir için bir gurur vasıtası sayılır. Erasme ve Rablais, Luter ve Calvin sanılıyor ki; devrin en ileri düşünen kafalarıdır. Böyle birer beyine bunlar sahiptirler. İşte; benim de ihtisasım için seçtiğim Lyon şehri bu ileri fikirlerin düşünüldüğü, yazıldığı ve yayınlanıp yayıldığı bir merkezdir. Bu fikirler üzerine özel olarak durmak istememde, biraz bunlardan ileri gelmektedir. Eğer, bu boş şeylerle uğraşan Çorumlu olur mu ? Diye etmeye kalkanınız olursa, ben onlara da katlanırım. Yaşım ilerledikçe katlanma vasıflarımda gelişme göstermiştir.

Hakikaten, Rönesans yeni fikir cereyanlarının fişkırdığı ve her planda tatbik sahası bulduğu bir devreye tekabül eder. Entelektüel, dinsel, politik, ekonomik ve sosyal. Bunların hareket noktası, güneş sistemiyle Copernic'tir. Copernic Güneş sistemini izah etmiş ve seyyarelerin (Gezegenler) münasebet ve hareketlerini incelemiştir. Büyük gemiciler dünyanın her tarafında yeni keşifler yapmış ve neşretmişlerdir. O güne kadar yaşananlarda espri

olarak ortaya konmuşlardır. Entelektüel alanda bunlar olurken, Lyon'da maddi olarak büyük değişiklikler görülmüştür. Altın ve servet akımı, büyük bankerlerin ortaya çıkışı (Almanya'da Fugger, Floransa'da Medicis ve karşıtları, Chigiler, Stozzi'ler Vb. Birçok spekülasyonlarda yapılarak korkunç servet birikimlerinin meydana gelmiş olduğu görülmüştür.

Bu fikriyata paralel olarak İtalya ve Fransa'da büyük politik değişiklikler ve devletler arasında yeni anlaşma ve birleşmeler ortaya çıkmıştır.

İtalya'da birbirleriyle rekabet ve kıskançlık içinde olan beş devlet vardı. Fransa'nın Napoli üzerinde hakları da bulunuyordu. Papa'da zaman zaman Fransa ile münasebetler kurulmaktan geri kalmıyordu. Bütün bunları bir yazı çerçevesinde eleştirmek zor. İşaret etmekle yetiniyoruz. Yalnız; şunu iyi belirtmek gerekiyor ki; bütün bu yabancı zengin akışı ve süslü üniformalar içinde askeri birliklerin Lyon'da bulunuşu ve aileler içinde misafir edilişi, Liyon kızları için espriler ortaya [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

koymanın vesilesi olmuştur. İtalya Savaşlarında Roma ve Napoli işgal edilince, bütün ordu Napoli hastalığı denilen Frengi hastalığına yakalanmıştır. Ayrıca Papa'nın sevgilisi de esir edildiğinden, sevgilisi içi Papa büyük sayılır bir fidye ödemiştir. İşte buda bir atmışlık aşkın macerası olarak tarihe geçmiştir

KARARIMI VERDİM DEDİ

KKT Cumhur Başkanı Sayın Denктаş; nihayet ağzındaki baklayı çıkardı. Dörtlü müzakere safhasına başlamadan önce, kararımı verdim dedi. Bu safha müzakerelere başlayıp başlayamayacağını, vakti gelince yani, çok yakında açıklayacak. Herkesin bir hakkı olduğuna göre Denктаş'da kendine göre karar sahibidir. Zorla müzakerelere devam ettirilmez bir insan. Kırk senedir işin başında olan ve olayların bütün safhalarını bilen bir insana böyle karar verdiren sebepler olmalıdır. Bu sebepler vardır ve sayın Denктаş bize göre haklıdır.

Kıbrıs'ın önerileri de var. Menderes ve İsmet Paşa zamanlarında da müzakereler olmuş ve anlaşmalar imza edilmiştir. Bunların mahiyeti alışılmış usuller içindedir. Yadırganacak bir durum da bulunamaz. Bu son Kıbrıs müzakere usulleri ise Dünya Siyasi Tarihinde hiç görülmuş değildir. İki Kıbrıs adamları müzakere edecekler. Anlaşamazlar ise garantör devletlerden Yunanistan ve Türkiye devletleri müzakerelere iştirak edecekler. Yine anlaşamazlarsa, boş kalan anlaşılmazlarsa boş [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

kalan anlaşılamayan noktaları Kofi Anan dolduracaktır. Bir müzakerenin mukadderatı bu şekilde indirgenmiştir. Mantık işi olmayan bir tarz Dünya Siyasi Tarihinde bulunamaz. Kofi Anan bir genel sekreterdir. Bu zat, şimdiye kadar Dünyanın ikincikli sorunlarından hiç birinin çözümünde görevlendirilmiştir. Zaten; görevi müddetince hiçbir Dünya sorununu sonuca bağlamış değildir. Bu sorun çok küçük sayılıyor ki, halledilmesi bir genel sekretere bırakılmış olunuyor.

Kıbrıs Rumlarının anlaşılmamakta faydaları var. Kıbrıs Rumları zaten anlaşılmak istemedikleri için olayların çıkarılmasını istemişler. Bizim asker oraya, anlaşmalardan alınan haklar gereği, Kıbrıs Türkünü kurtarmak için gitmiştir. Şimdi Kıbrıs Rum'undan anlaşma bekleye bilir misiniz?

Sizin ağzına bir bal çalınmıştır. Kıbrıs Türkiye'nin önünde bir engel olarak tasvir edilmiştir. Anlaşmalarda ve meşhur siyasi kriterler de olmasına rağmen, Avrupa içine alınmamız için Kıbrıs sorununu önümüze getirmişlerdir. İşledikleri hukuk suçunu kapatmak için de Kıbrıs kriterlerinden değil ama, halledilirse Türkiye'nin

girişine yardımcı olur deniyor. Bunları insan kafasıyla düşünülüp de insanca bir karara varmak mümkün değil. Bizi oynatıyorlar. Herkes bizi oynatıyor. Bu oynatanlar arasına Sayın Denktaş'ta konmak isteniyor. O'da bu oyuna gelmek, emeklerini heba etmek ve tarih önünde gülünç olmak istemiyor. Bizde zaten eski yazılarımızda ya çekileceğini veya yeter artık diyeceği kanaatimizi belirtmiştik. Ben olsam ikinci şıkı yeter artık demeyi tercih ederim. Sayın Denktaş birinciye tercih etmiş gözüküyor. Çözumsuzlük çözüm değildir sözleriyle bir Devlet Başkanı dışlanamaz, irdelenmez, emir ve disiplin altına alınmaz. Tarihi sorumluluğu kendisine unutturulamaz. Tarih ileride Denktaş'ı suçlu bulmayacaktır.

Bu anlaşma sonuçlanacaktır. Bütün Osmanlı toprakları üzerinde yaşayıp kalmış olan Türklerin akıbeti ne olduysa, Kıbrıs Türklerinin akıbeti de o olacaktır. Kıbrıs Avrupa toprağı olunca artık Türkiye etkisini kaybedecektir.

Yeni bir çıkartma olayı düşünülmez. Kıbrıslı Türkler; ya temin edilen avantajlar için **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

veya korkularından dolayı Kıbrıs'ı terk edeceklerdir. Kıbrıs'a Avrupa ordusu da yerleşince bütün Avrupa'yı karşınıza mı alacaksınız? Gereği düşünün diyen Başbakanımız,kendisi Kıbrıs'ın geleceğini düşünenlerden değildir. Balkanlardaki Arap memleketlerindeki kalan Türkleri düşünüp ilgilenemediğimiz gibi Kıbrıs kısa zaman içinde Türklerden temizlenecek ve fiilen Enozis tahakkuk edecektir. Makarios yüz sene için Kıbrıs'ta yapılacak bir şeyimiz kalmamıştır demişti. Kendi fikrinde yanılmış olduğunu da Makarios'un ruhu sayemizde öğretmiş,hissetmiş olacak.

Buna Devlet politikası denilemez. Otuz senede bir sorun hal yoluna girmedi ise altmış sene sonra bir çare buluna bilinir mi ? Acele hareketlerimizle işi toptan halledip,ülkeyi;kendi ülkemizi tehlikeye atmış bulunuyoruz. Kıbrıs'ı bir avantaj olarak da bizi kullandırtmazlar. Avrupalı politikacıları bizimkilerden daha usta ve daha sebatkardırlar. O zaman içte durumunuz ne olacaktır ? Bu millet sizi ne zaman kadar sizin her yaptığınızı tasvip eder durumda kalacaklardır?

AĞIZDAN BAKLALAR ÇIKIYOR

Avrupalı insanların bize pıta tıp benzediği söylenemez. Fiziki yönünden değil,yaradılış tek türlü olduğuna göre,ilim diliyle söylersek gelişim tek yönlü olduğuna göre insan şeklinin ana hatlarında değişiklik olmaz. Biz düşünce tarzını söylemek istiyoruz. Buda küçümsenmeyecek kadar farklılıklar göstermektedir.

Tam elli sene önce Fransız Cumhurbaşkanı olan Sayın Valeri Giscard D'estaigene; şimdi yaşının çok ilerlemiş olmasına rağmen, Avrupa Birliğinin Anayasasını hazırlıyor. Kabul edilmiş değil ama, edilmeyecek de denilemez. İşte bu insan namusluca konuşmuş:”Biz Türkleri içimize almayacağımıza göre, niçin bunları umutlandırıyoruz? Niçin Türkler karşısında namuslu konuşmuyoruz ?” Diyebilmiştir. Biz bu sözler söylendiğinde, Sayın eski Cumhurbaşkanı iyi anlamamıştık. Şimdi anlıyoruz. Dedikleri de yavaş yavaş, ağızdan bakla çıkarır gibi ortaya

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

konulmaya başladı.

Almanya'nın Hristiyan Muhafazakar Birlik Partisinin Genel Başkanı olan kadın; bizim Başbakanımız Sayın Recep Tayip Erdoğan'la konuştu. Konuşmanın sonunda müşterek basın toplantısı yaptılar. Sayın Başbakan günah işlememek için inancı gereği kadının yüzüne tam bakamadı. Almanyalı Sayın Genel Başkanın mimiklerini ve gözlerindeki ifadesini iyi kıymetlendirdi denemez. Ancak kulaklarında arızası olmadığına göre, kadının söylediklerini iyi tespit ettiğini sanıyoruz. Alman; gizli kapaklı değil açıkça "Türkiye'nin Avrupa içine alınmasının şimdilik mümkün olmadığını, Avrupa kapısında özel bir durumda imtiyazlı olarak bulundurularak; Avrupa'dan uzaklaşmanın önlenebileceğini " Söyledi. Bu durum, ağızdan bakla çıkarmaktan daha ileri bir durum sayılmaz mı ? Sayın Başbakan: "Bizim anlayışımız içinde, imtiyazlı ortak diye bir anlayışın olmadığını "tekrar etti durdu. Heyecanlanmış olacak ki, başka başka bir söz de bulamadı. Konuşma Türk televizyonunda oluyor ve iyi Almanca bilen biri tarafından tercüme edilmiş

bulunuyordu. Saklanacak bir tarafta kalmadı. Kadın resmen ,bizim en baş yetkilimize düşüncelerini bildiriyordu.

Kadının konuşması şahsi değil, Avrupalının her ülkesinde bu parti var. Galiba Sosyal Demokratlar yorulmuş olduklarından, iktidarlarında bu insanların ve partililerin eline geçeceğini düşünüyor. Böyle bir durum karşısında işin ehemmiyetini kavramak zorlaşır mı?

Alman Sosyal Demokratları da, başkaları da, daha yakın zamana kadar Türkiye'nin entegrasyonu için ayak sürükler durumda derler. Bizim anlayışımızda imtiyazlı ortaklık yok ama "Kıbrıs Sorunu, Ermeni Sözde Soykırımı Kanunu, Ege Sorunu, Fır Hattı, Kıta Sahaneliği, Kürt Sorunu" yoktu. Avrupalı istediği zaman sizin zaafınızı kullanma sanatına sahip bulunuyor. Mademki talip olan sizsiniz. Bütün bunlara katlanmak veya kabullenmek zorunda olduğunuzu da unutmamak gerekecektir.

İktidarımız; Avrupa Birliğine çok hevesli gözüküyor. Aslında bizde istekli bulunuyoruz. Ta [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Cumhuriyetin Kuruluş yıllarında bile, daha Avrupa Birliği akıllarda, fikirlerdi yokken bizi istikametimizi doğrudan koparmış ve batıya bağlanmamış olduğundan, olaylar önünde büyük heyecanlara kapılır halimiz oluyor. Niyetimiz, isteklerimizde Avrupa içinde olmaktır. Bunu istiyorsunuz da tıpkı Avrupa'nın öbür devletleri gibi,kendimiz kendimizle kalarak,onurumuz,adetlerimiz, dinimiz ve din ve vicdan hürriyetlerimizle birlikte hasiyetimizle bu yere girmek ve orada kalmak istiyoruz. Ne eriyip gitmeye,ne sınıf değiştirmeye ve ne de kimsenin önünde boyun bükmeye niyetliyiz.

Avrupalıların isteklerine bakınca, bizi istemediklerini anlıyoruz. Zorlamadan, Avrupasız da hatta Avrupa'ya rağmen ayakta kalabileceğimize hem güveniyoruz, hem de kendilerine bunu söyleme cesaretini kendimizde buluyoruz. Allah'ın korkusunu duyduğunu söyleyebilen insanlar, şu iyi niyetlerimiz karşısında bizi eleştirme hakkını kendilerinde bulunabilirler mi? Sonradan çıkınca hakkımız mı artıyor? Boynuz sonradan çıkmaz mı?

Kulaklardan daha kıymetli olduğunu size kim söyledi?

Sonradan sözü kullanılınca, insan aklına başka şeylerde geliyor. Arnavutlar en geç Müslüman olanlarmış. Onun için İslâm işinde en heyecanlı ve en mutaarrız olanlarda onlarmış. Biz Türkler İslâm'ı kabul etmekle pek geç kalmadığımız için, alışkanlıklarımız daha derinleşmiş durum alınmıştır. Soğukkanlı kalmamızda kapasitemiz var demektedir. Biz Cumhuriyetle birlikte Avrupa'yı medeniyetinin kültürünü benimsediğimiz içim, giriş heyecanı taşımıyoruz. Avrupa'yı daha iyi tanıdığımız şüphesiz. İktidarda bulunanların bu hevese yeni düştüğünden, pek heyecanlı gözükmüyor. Bütün korkum, bunlar başarı elde edemezlerse, bunu ne ile tevil etmeye çalışacaklardır. Kızıp ta tam Avrupa düşmanı kesilmesinler. Avrupa'ya aldandık diye, insanlara ve ülkelere düşman olma hakkımızın bulunmadığında idrakinde olmak gereklidir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

BİZİM ÖZEL TEŞEBBÜSCÜLER

Ülkemizde hiçbir zaman merkezi planlama olmamıştır. Tam bir devletçilik görülmemiştir Türkiye'de. Hatta;Cumhuriyet kurulduktan sonra,İzmir İktisat Kongresine kadar memleketimizde tam bir özel teşebbüs rejimi geçerli kalmıştır. Bir para birikimi mevcut olmadığından,bu gün en zenginimiz Koç'un bile oturacak bir evi bulunmadığı devirlerde insanın yetişmediği işleri devletin yapması kararlaştırılmıştır. Özel teşebbüsün önüne hiçbir zaman taş konmamıştır.

Özel teşebbüse Devlet teşebbüsü yardımcı olarak başlatılmıştır dememiz dahi mümkündür. Devlet teşebbüsünün bütün nimetlerinden özel teşebbüs istifade etmiştir. Traktör ve biçerdöverlerin dışarıdan içeri girmesi sırasında Devlet Ziraat Kombinalarında yetiştirilen elemanlardan özel teşebbüs faydalanmıştır. Bunun itirafını da yalnız Rahmetli Vehbi Koç yapmıştır.”

Devlet teşebbüsü olmazsa,biz çok daha yaya kalırdık” diyen Vehbi Koç'tur.

Bu gün, bir karma ekonomi düşüncesi vardı veya olacaktır denemez. Bir ara hür teşebbüs adı da takılan bu insanların kurumlarına ve kendilerine böyle bir şey kabul ettirilmez. Hiç bilmedikleri işte yoktur bunların. Ancak arkalarından Devlet desteği çekilince ortada kalıyorlar ve çılgılığı bırakıyorlar. Devlet imdatlarına yetişmediği zamanda yapmadıkları kanun ve ahlak dışı bir şey kalmıyor. Fakir ve açlıkla pençeleşen bir Millet insanları bu hesap kitap bilmeyen ve fakat yaşantılarından da bir şey eksilmeyen hür ve özel teşebbüsçülerin de desteği olmaya devam edecektir. Bu bitmez mi ? Bu istek ortadan kalkar mı? Bu fakir Milletin Devleti buna yetiše bilir mi? Borç bulup da bu desteği yürütme zorunda mıdır bizim Devlet?

Bu kadar kısa zamanda ,bu kadar özel okul ve üniversite Dünyanın hiçbir ülkesinde Olmamıştır. Bunlar açılırken bir hesap kitap sorun olmadığından,açısları dahi Devlet kredileriyle olmuş bu kurumlar,ilk zamanlar para da kazanmışlardır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Hırsları da gözlerini bürüdüğünden, okul fiyatlarını arttırmayı yarıışı da aralarında sürülmüştür. Bu özel okul özel üniversitelerin devletlerinkinin yanında hiçbir özelliği yoktur. Disiplin sorunu dahi devletinkilerin seviyesinden geridir. İlim ilerlediği bu gün düşünüleceği gibi, gelecekte de olmayacaktır. Bunlar, kurdukları bu okul ve üniversitelerden pişman olacaklardır. Bunların hiç birine ne para bakımından ve ne de ilim bakımından hazır değildirler. Her şey aşikar olduğu halde, güzel devletimiz çabalarına devam etmektedir.

On bin kabiliyetli fakir çocukları, paralarını Devletten verilmek şartıyla özel okullara gönderilecekti. Devlet desteği ile özel okul ve üniversite ayakta tutacağına Devlet bunu kendi yapamaz mı? Artık komünist olma tehlikesi de söz konusu değil. Komünistlik ortadan kalkmış olduğuna göre, bizim için bir tehlike düşünülebilir mi? Bu yol bitmez, fakirin özel teşebbüsü olmaz. Olsa bile, desteksiz yaşamaz. Bu desteğin de sınırı yok olmayacaktır da.

HAYYAM DEYİNCE

Ömer Hayyam deyince; en azından benim aklıma sırasıyla; şarap, rubai ve İran gelir. Bu sıralama da gösteriyor ki; şarap başta geliyor. İslâmiyet'te şarap haram, Hayyam da Müslüman. O devirde, tanınmış devlet ve ilim adamlarının bile kafa hesabı sorulmazken, Ömer Hayyam eceliyle ölmüştür. Bu durum, günah işlemiş olduğu herkesçe bilinmiş olmasına rağmen, Ömer Hayyam'ın gerçek kudret sahiplerince ve gerekse halkça sevildiğini gösterir. Hatta; dinci yobazın bile kendisine sempati beslediği sanılar arasında bulunuyor.

Sayın Sadık Cennetoğlu, muhtelif kitap ve sözlüklerden şarap hakkında bilgi toplamış. Araştırmış kitaplarının adlarını bir tarafa bırakıyorum. Sizde başka mehazlardan şarap anlamını araştırabilir ve bir listede ortaya [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

koyabilirsiniz. Belki; değişik başka anlamlarda bulunabilirsiniz. Cennetoğlu'nun yaptığı listede şarap: şüretmek, şarap içici, içilecek şey, içecek, sarhoşluk veren mahut mayi, içki, üzümünden yapılan maruf içki, hamr, sühba anlamlarını taşıyor. Başka bazı kitaplarda ise; şarap: üzüm veya başka meyvelerin sularının tahmür edilmesiyle elde edilen içki olarak ta vasıflandırılmıştır. Başka kaynaklarda şarap bazılarında; sofrada içilen bildiğimiz şarap, başka bir tasarımda sembol olarak kullanılan şarap. Bu son şekliyle şarap, bir söz oyunu işini yapıyor. Sevgilinin dudağı şarapla ifade edeler mi? Edenler var. Edilirse, masumluk ortada kalır mı?

Tasavvufta şarap; Tanrıya karşı duyulan derin sevgi, gönül coşkuluğu anlamına geliyor. Şarabın; Tanrı anlamına da geldiği söyleniyor. Şarabı bir tasavvuf kavramı olarak ilk kullananlar da İranlılar.

Şarap her milletin bildiği bir içki. Şarap Hristiyanlıkta kutsal, İslâmiyet'te haram. Her milletin dilinde şarabın adı var. Şarap kelimesi Arapça ve Farsça'da kullanılıyor ve Türkçe'ye de

bunlardan geçmiş. Şarabı biz nasıl anlıyorsak, Rubaileri okuduğumuz zaman Ömer Hayyam'ın da bizim gibi anladığı anlaşılıyor. O kadar ki; adam, Hayyam "adımı şarap koyun" bile diyor. Ona şarap efendi denirse pek mutlu olacağını yazıyor. O zaman, neden Hayyam'ı olduğu gibi tanımaktan vaz geçip, şarap sözcüğünü mecazi anlamda kullandığını kabul edelim. Bununla; Ömer Hayyam, günaha karşı korunamaz. Hele şarabın yapılışını ondan dinledikten sonra, bu düşünce tarzı tam yanlış olmalıdır. Kırmızı şarabın rengini tarif edişine bir baksanıza:"Bembeyaz sevgili kadının yanaklarına" benzetmiyor mu şarabın rengini? Bunun tevil yolu yok. Ömer Hayyam şarap içmiştir ve onun zevkini de en iyi bilen bir fanidir. Hiç şikayeti de olmamıştır. Hele Ahret için söyledikleri de ortada olunca. Hayyam'ı şarap günahından korumak için tevil yoluna gitmenin ne kadar abes olduğu açık seçik ortaya çıkıyor.

Her dilde aynı anlamı veren (synonim) sözcükler var. İyi işlenmiş bir dilde olmaması

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

gerekir. Her sözcük bir anlam ifade etmeli ve bunu herkes bilmelidir. Edebiyat içinde sözcük oyunları var. Bunların doğruluğu da tartışılabilir. Ne demek istiyorsanız onu açıkça demelisiniz.

Sizin söylediğiniz bir sözün başka anlamını niçin başkaları düşünupte bulsun. Bunları bizim Abdullah Ercan iyi bilir de,bir defa felsefeye kafasını takmış,yürüyüp gidiyor. İşte o zaman, bularda bana kalıyor.

DÜNYA GENİŞLEMEDEN VAZGEÇMEDİ

Dünya sözcüğünden maksadımız; dünyadaki devletlerdir. Yoksa dünyanın genişleyeceği veya daralacağı diye bir sorun yok. Hangi devlet ki ayağı yer tutuyor, başka yapacak iş kalmamış gibi, hemen etrafa genişleme sevdasına düşüyor. Kim bilir şuurltında beklide dünya bir gün dünya hâkimiyetini hayal ediyordur. İnsanları Osmanlı padişahı veya Napolyon ve nihayet Hitler'den bir farkı, farklı düşünmek, birazı hududu aşan bir iyimserlik olmalıdır.

Şu bizim Avrupa bir senedir birbirlerini yiyen devletlerden oluşmuştur. Son Cihan Savaşından sonra da Amerika'nın etkisi ve baskısıyla, kendi aralarında bir birlik kurmaya kalktı. Başarılı da oldu denebilir. Bu birlik yine bazı hayallerin etkisi altında Türkiye'nin de iştahını kabarttı. Biz içeri girmek istiyoruz ama bizi içeri alma niyetleri var denemez. Her şeye rağmen biz ısrarımızda devamlıyız. Hatta bunun için bazı **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

zararlı bağışlarda bulunduğumuz bile söylenebilir.

İşte Avrupa! Kendi normal toprakları dışına bakmaya başlamıştır. Kıbrıs, bir ara Roma'nın küçük Avrupalı devletlerin veya şövalyelerin hakimiyeti altına girmiştir ama Avrupa hakimiyeti altına katiyen kalmamıştır. Hele Rum hakimiyeti Kıbrıs'ta hiç olmamıştır. Kıbrıs'taki Rumlar Türkler gibi ve Fetyipe bölgesindeki Rumlar gibi göçmendirler.

Kıbrıs Rumlarının Enosis isteklerini tabii karşılamak düşünülse bile Avrupa'nın Kıbrıs hakimiyeti kurma isteği ve stratejik noktalar bakımından Kıbrıs adasının kıymetli bulması, yalnızca Avrupa'nın genişleme arzusunun işareti olabilir. İki İngiliz üssü adada duruyor. Avrupa toprağı durumuna gelince Kıbrıs'ta Avrupalıda üst kuracaktır. Burada Doğu Akdeniz hakimiyeti sorundur. Doğu Akdeniz'den de yol ileriye, Doğuyu, Orta Doğuyu ve Orta Asya'yı gösterecektir. Bunları yazarken; Türkiye'nin bu genişleme siyaseti olmamış olsa bile, kendisinin çevrilmesine izin vermemesi gerektiği düşünülmez mi? Bu Kıbrıs; Avrupa Birliği memleketleri veya

İngiltere için mühim olurda, Türkiye için ehemmiyetli olmaz mı ? Avrupa Birliğinin daha ne olacağı belli değil. Bundan nasıl bir devlet çıkacağını anlamıyoruz. Bu birlikten geri çıkmakta olduğuna göre, şimdiye kadar alışmadığımız bir sitem geliyor demektir. Bizi almış olsalar bile, ileride bir çıkarma sorunu olursa Kıbrıs strateji bakımından kıymetini kaybetmiş mi bulunacaktır? Halbu ki bizi almayacaklar, kendileri için gerekli bütün engelleri halletmek istiyorlar. Bunlar sadece engellerde değildir. Bunların hemen hepsi edinimlerdir. Bu edinimler, savaşız elde ediliyor. O yola girilmiştir.

Devletler arasındaki münasebetlerde Milli olan çıkarlar esas teşkil ederler. Ne ebedi düşmanlıklar ve nede ebedi dostluklar söz konusu olurlar. Bin seneden beri; Avrupa'nın her devletinin gayesi Türkleri geldiğimiz Asya bozkırlarına sürmektir. Bu düşünceler Avrupalıların idealleri arasında yer almıştır. Hangi antlaşmalar devletleri bağlamıştır? Kıbrıs'ı parça parça veya bütünlük içinde Türkiye ve Yunanistan'ın rızası dışında veya onların dahil olmadıkları yerlere girmelerini yasaklayan [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

antlaşmalar ortadan kaldırılıyor. Tam bir asır önce kiralamak haklarımızdan vazgeçtiğimiz Kıbrıs yine siyahla ilgili duruma getirilmişti. Şimdi gönlümüzde bu haklarımızdan vezgeçiyor ve Kıbrıs'ı başka ellere teslim ediyoruz. Bu ellerde bizzat Kıbrıs'ın yakınlarda sahibi olacak Yunanistan'ın Başbakanı Simitis, dil sürçmesi bahanesi altında açıklamıştı. Bir başbakan felç gelmeden dili sürçer mi? Biz hiçbir şey görmeyecek kadar gözlerimizi niçin bağlatmış bulunuyoruz? Bu hataların karşılığı ne olacaktır? Dış destekler değil, dış vaatlerle bir devlet yaşamaya devam ettirilebilir mi? Türk insanının hepsi düşünmek zorunda değil midir?

MANTIK SEÇİMDE DE GEREK

Çorum'da da vaktiyle bir belediye seçimi olmuştu. Sonra; oyun bozuldu ve Belediye Başkanı olan zat görevinden istifa ederek Milletvekili olmak istedi. Kanunlarımıza göre, Belediye Meclisinin kendisine bir Başkan seçilmesi gerekiyor. Seçilmiş Belediye Meclis Üyeleri akıl ve basiret içinde kalıpta bir Belediye Başkanı seçmediler. Her grup ve adamları, kendilerini dev aynasında gördüler. İç İşleri Bakanlığı da aralarında anlaşma kapasitesi gösteremeyen Belediye Meclisini fes etti. Bence yanlış da burada yaptı veya yanlış burada yapıldı.

Demokraside bir hak kullanılamıyorsa o zaman, hak kullanamayan insanlara bir deneme daha yapılmaz. Mademki Kanunlarımızı dışarıdan bir Belediye Başkanının seçiminde mümkün görülüyor. O zaman anlaşılamayan üyelerin üzerine bir Belediye Başkanı tayin ederek de reyi tamamlama yoluna gidilmesi gerekirdi. Türk Demokrasisi içinde büyük bir hata yapılmış olmazdı. Zaten

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Belediye Başkanı da atanmış bulunuyor. Bir buçuk yıl için seçimi yenilemenin bir anlamı yok idi. Borçlu bir Devletin Bütçesinden yapıyor bu masraflar. Hocam Sadi IRMAK güvenoyu almadığı halde tam altı ay Başbakanlık görevini yürütmüş idi. Devlette başımıza yıkılmadı.

Seçimler yenileniyor. Yeni bir Meclis oluşturacak. Anlaşamayan eski Belediye Meclisi Üyeleri için hiçbir sorumluluk gözükmüyor. “Siz niçin anlaşamadınız ?”

Denilmiyor, sorumsuz demokratik icraat olur mu?

Çorum her partinin seçim arabalarıyla dolu. Pek toplantı yapıldığını işitmedik ama, caddede dolaşıyorlar. Hoparlörlerden seslenmeler de işitiyoruz. Hemen bütün Genel Başkanlar gelmiş durumda. Lüks ve süslü otomobiller görüyoruz fakat halktan bir ilgi gözlemlenmiyor. Halk bu parti çalışmalarına da ilgisiz. Arabalı ve süslü otobüsleri uzaktan olsa da pek seyredenler gözlemlenmiyor.

Görünüşe göre; Mahalli Seçim Ülkeye pek pahalı olacaktır. Bu paralar nasıl bulunuyor? Eğer Devletin partilere verdiği paralar sarf ediliyorsa

yardımlar fazla geliyor demektir ve kısıtlama yoluna gidilmelidir. Eğer bu paralar şahıs veya şirketler tarafından veriliyorsa, bunları Devlete verdikleri vergilerle denetime alınmalıdır. Bu kadar büyük paralar sarfının hesabının sorulmasında ülkenin ve demokrasi ahlakının çıkarları olacaktır.

Kim kazanacaktır? Her halde, işe yaramadıkları için siyaset sahnesinden silinen partilerin Belediye Meclisinde mevcudiyet göstereceklerini sanmıyorum. İktidar mensupları, mahalli iktidarla, Devlet arasında uyum istiyorlar. Bunlar kazanırsa, elbette Devlete yaptıkları işleri ve başarıları tekrarlayacaklardır. Memnu iseniz bize hayır demek düşmez. Ya seçim kazanan diğer parti?

Kime sorsam çalışıyoruz diyorlar. Allah emeğinizi boşa çıkartmasın dememe rağmen bu yazım dergide yayınlandığında seçim bitmiş olacak.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÜMİTLENDİRMEKTE MEZİYETTİR

Biz son zamanların yaşanmasında, bir daha bu duruma gelmiştik. Sabah erken kalkınca Körfez Savaşından söze başlıyor ve yatıncaya kadar ondan kendimizi ayırt edemiyorduk. Takâtsiz da düşüyorduk. Milletçe iki kutupa ayrılmıştık. Yarımız; zamanın Cumhurbaşkanlığı Özal'ın direktifinde “bir koyup, üç alma” sevda yoluna sevk edilmiştik. Bir kısmımız da aklımızı kullanıyor ve macera yoluna girmeyi yeğliyorduk. Bir Genel Kurmay Başkanımızın istifa edip fikrini ortaya koymasına, biraz sükunete bizi kavuşturmuş ve aklımızda başımıza toplamıştı.

Şimdi aynı havayı yaşıyoruz. Avrupa Birliğine girme sorunu yine bizi iki kısma ayırdı. Aslında girmeyelim diyen hiç yok gibi. Türkiye bin yıllık tarihi içinde, hiçbir sorun üzerinde Millet olarak bu kadar birleşmiş değildi. Avrupalı olmak istiyoruz. Avrupa medeniyetinin içinde sayılıyor ve kendimizin böyle olmasına rağmen, bazı noktalarda anlaşıyoruz da denmez. Bunları yazıp, söyleyip gidiyoruz.

Bu yazıyı aslında, Avrupa Birliği sorunu için kaleme almak istemedik. Aklımız orada olduğu için, başka şeyler yazmak isterken bile, kolayca bu yola giriveriyoruz. Sanıyorum ki; çelişmelerimizden öyle kolayca da geçecek gibi değiliz. Bu yazıda ben, Avrupa Birliği sorusundan daha ehemmiyetli bir değişimden bahsetmek istiyorum: Bayın Tayyip Erdoğan “Türkiye’de Rönesans hareketi devam edecek.” Dedi. Tek cümleden sonra sustu. Biz niçin susalım ki; sözün devamını biz yürüteceğiz.

Bu sözü, sayın Erdoğan'ın ağzından ilk defa duydum. Rönesans :”Yeniden doğma “olarak anlatılır. On altı asırdan Avrupa’da işaretleri görülmüştür. Orta Çağ zihniyetinden kurtulma işaretini taşır. Esaslarını, eski Yunan esaslarından alınır. Bu uyanıştır ve Dünya Devlet hakimiyetinin semadan indirilmesi, yer üzerine oturtulmasıdır. Laik prensipleri kabul etmeden, bu düşüncelerin hiç birisi gelişme imkanın bulamaz.

Rönesans’tan önce, sonra hiçbir mücadele dinlere karşı olmamıştır. Dinsizler görülmüştür de, din gereksizliği iddiası görülmemiştir. Bütün

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

mücadele, dinlere karşı değil, din adına dünyayı idare etmek isteyen dincilere karşı olmuştur. Allah'ın vekili (Hıristiyanlıkta) yerinde olanla, Allah'ın gölgesi sıfatını kendisine takanlar (İslâmiyet'te) Allah adına inananları ve devletleri yönetmek istemektedirler. Mücadelenin azametini taktir ediyorsunuz. Kavgalarda milyonlarca insan bu hakimiyet davası için ölmüşlerdir. İşte sorun, ancak Laic Prensiplerinin ekseriyet tarafından kabul etmesiyle neticeye bağlanmıştır.

Yetişişi, şimdiye kadar yaşayışı ve istekleri din ağırlıklı olan bir liderin, bu Rönesans sözcüğünü kullanmış olması, sizi ümide sevk etmez mi? Ümide kapılmaz mısınız? Değişim dediğinin doğru olduğunu gördüğünüzü söylemez misiniz? İşte bunlar için bende ayrıldım ve Erdoğan için iyi ışıklı yolların açılmış olduğu inancını içimde duydum. Gelecek içinde bu sözleri teminat olarak kabullendim. Rönesans ve laiklik birbirinin içindedirler.

Yeni yılınız kutlu olsun.

ÇEVRE YOLUMUZ

Çevre yolu; kuşak bulvarı (Boulevard de ceinture) anlamında kullanılmaktadır bizde. Avrupa'nın büyük şehirlerinin bir kısmında, Paris gibi, şehrin bu adı taşıyan bir bulvarla çevrilidir; bu çevre bulvarının dışı şehir sayılmaz. Bulvarın içinde kalan kısımda, yani asıl şehirde, herkes istediği gibi at oynatamaz. Şehir planı yapılmış ve ilgili mercilerce tasdik edilmiştir; orada belediye meclisi, canının istediği şekilde karar alarak, binalara veya semte yeni yükseklikler veremez; şehir ana karakterini hep korur.

İstanbul'da, Boğaz köprülerinden sonra yapılan çevre yolları, şimdi birer şehir caddeleri şekline gelmişlerdir. Çevre bulvarını dışına inşaat izni vermemek kaydıyla, İstanbul'un bir bulvara ihtiyacı vardır.

Ankara'nın bir kısmı tamamlanmış çevre bulvarı, eğer sözcüğün delalet ettiği anlama saygılı olunursa, ülkenin ilk çevre bulvarı olacaktır.

Çorum çevre yolumuz bir çevre bulvarı
[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

değildir. Çevre bulvarına Çorum'un ihtiyacı yoktur. Bizim ki sadece bir normal çift yönlü yoldur. Bu yolun dışına şehir taşıdığından yol vasfını da kaybetmiş ve fonksiyonu ile Çorum için tehlikeli bir durum almıştır. Şehir içinden geçen şehirlerarası çift yol, o şehir için tehlikeli olmaz mı? Bizim bu şehirlerarası yolumuz, bana öyle geliyor ki; ileride Kuşsaray'dan önce başlayıp, Şeker Fabrikasından sonra yola birleşerek çift yol olacaktır. O zaman bu yol yine çevre bulvarı olmayacaktır. Akıl ve mantık, Çorum ovasının buğday tarlaları olarak bırakılmasını emrediyor.

Bir genç kaymakam, üç beş litre benzin tasarrufu yapmak niyetiyle, valinin arabasını köprüden dolaştırma yerine, çaydan geçirmiş. Valinin arabası çamura saplanmış ve kurtarılması elbette ki köylülerin yardımıyla, tam yarım günü almış. Dönüşte vali genç kaymakamı yanına alarak köprüyü dolaşmış ve battıkları yer hizasına gelince vali arabayı durdurmuş. Kaymakama: bak kaymakam bey oğlum, eğer sana yapılan teklif, devlet parasını sarf etmeyi gerektiriyorsa düşünmeden onu yap. Yakacağımız beş litre

benzini bu devlet valisinden esirgemezdi. Sen bana yarım gün kaybettirdin. Bir valinin yarım günü beş litre benzin karşılığı mıdır? Kaymakam bey oğlum demiş vali. Elbette kaymakam da anlamıştır. Bizim yukarıdaki beyin jimnastiğimiz, devlet parası sarf etmeyi gerektirmiyor. Bu beyin jimnastiğinin kimseye zararı yok. Hatta bir kısmınıza, eğer okuma zahmetine katlanırsa, beyin jimnastiğini de yaptırmış olur. Bu bakımdan, bende bu teorik ve birazda ileriye dönük temennileri yazıverdim.

Asıl yazacağım, bu çevre yolunun bitirilmesidir. Çevre yolu vasfını kaybetmiş olsa bile bu yol bitmelidir. Bu yol yılan hikâyesine dönmüştü. Bir çift yolu bitirmekten aciz olan kudret sahiplerinin, Çorum Üniversitesini başarmaları beklenemez.

Bunlara, mademki beceremiyorsunuz, üniversite işini bırakın demiyorum. Yanlış anlaşılacak istemem. Aciz sözcüğümde; devlet temsilcileri için kullanmıyorum. Bazı kesimlere göre kudret sahibi, sorumsuz olan kendi kurumlarıdır. Akılları böyle gelişmiş.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Bir çift yolun ihalesini CHP koalisyon Hükümeti zamanında Sayın Çulhaoğlu yapmıştır. Bu yol, Köy Enstitüleri, Halk Evleri, Öğretmen Okulları değildir ki, kapatassınız. Bu yol özelleştirme kapsamına girmez. Bu yoldan kurtulmanın tek yolu, onu bitirerek, ondan kurtulmaktır. Trafiğin en yoğun olduğu bölgede, basit bir yolun yapımını bir şehrin başına bela edip sürüncemede bırakmak; ihmal edenleri hayırla andırmaz insanlara. Artan maliyette, yine bu milletin sırtına yük olarak bindiriliyor. Hiçbir ilimizin yolu, bizim Çorumunkiler kadar ihmal edilmiş değil. Buna rağmen, ihmal edenleri, politik yönden el üstünde tutan insanları da, akıllı başında olanlar normal olarak vasıflandıramazlar. Hak aramak ve haksızlık karşısında dikilmekle fazilet kendisiyle ifade edilir. Fazilet sözcüğünün vasfını değiştirmiş olmamalıyız.

BİR KÜLTÜR KAYBOLURKEN

Bir kültür,eğer koruması ve geliştirilmesi bilinmiyorsa, tıpkı milletlerin kendileri gibi kaybolabilir. Bu kaybolma yolunda olduğuna işaret ettiğim kültür, bizim kültür Türk kültürüdür. Nasıl olduğunu, Çorum'dan bir örnekle, size hikaye edeceğim. Eh! Okuma zahmetine artık katlanmalısınız.

Bir gün köyüme, Alacahöyük'e gitmiştim. Dr. Hamit Zübeyr Koşay, kazı heyeti başkanı olarak bulunuyorum. İkimiz olduğunuz zaman bana ismimle seslendi. "Ali" derdi; başkalarının yayında, beni "arkadaşım" diyerek şereflendirirdi. Hamit Zübeyr Koşay'a benim minnet borcum vardır.

O gün, elimden tutup beni küçük bir odaya götürdü. Odada bazı eşyalar sergilenmişti. Eşyalara pek yakınlık duyamadım. Bunların bizim köyün eşyaları olduğunu, bunlar için iki bin lira

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ödediğini, bunların kıymetlerinin pek yüksek olduğunu ve kaybolmak üzere olan bir kültüründe son kalıntıları olduğunu, yana yakıla bana anlattı. Ve dedi ki: Senin Vali ile münasebetlerin varmış, Vali Beyefendinin sana olan bu sempatisini, Türk kültürü için kullan.

Bu kültürün son kalıntıları kaybolursa, çok yazık olur. Valinin yetkileri geniş; emrinde olan Milli Eğitim teşkilatından istifade ederek bu hizmeti gerçekleştirebilir.

Çorum'da, ülkeye örnek olacak bir hareket başlatmış olur. Sende, seni yetiştiren millete borcunu bir kısmını ödemiş olursun. Bende seninle iftihar ederim. Dedi. Dedi demesine de, ben onun isteklerini başaracak beceriyi gösteremedim. Hamit Zübeyr Koşay, Çorum'un etnografik eşyalarının toplatılmasını ve bir bilim heyeti tarafından tasnife tabi tutulmasını istiyordu.

Ertesi gün Vilayete gittim ve Valiye bunları anlatmak istedim.

Valimiz, Milli Eğitim Müdürümüzle bir şeyler üzerinde çalışıyordu. Beni dinlediler ve sonra birbirlerine bakışıp gülüşüler. Milli

Eğitim Müdürü "Doktor, bir okul yaptır da ona senin adını verelim" dedi. Vali bir şey söyledi. Ben, hayatımda ilk defa, utancımın terlediğimi ve çamaşırlarımın bedenime yapıştığını hissettim. İsteğimin alaya alınacak bir tarafı yoktu; bunu da bana, kültür işlerini ülkemizde en iyi bilen bir insan yüklenmişti. Bu büyük insan, Alacahöyük de örneğini göstermiş, derlemiş, bunların devamının teminini istiyordu. "Türk Düğünleri" adlı derlemeyi de , ülkemizde galiba ilk defa bu zat, Alacahöyük de yaptırmış ve kitaplaştırmıştı.

Sonra ben, Fransa'da ihtisas için kaldım.

Bir aile beni,Lyon'a yüz km. uzaklıktaki "Ortaçağ" köyüne davet etti. Bizde istenilip de yapılamayanı, orada yapılmış olarak gördüm. Hamit Zübeyr Koşay'ın

bu köyü gördüğünü sanmam. O mantığını kullandı. Mantık Fransa'da ayrı bir şey değil ki.

Daha sonra şimal ülkelerine seyahat yaptım. Yanımda karım, kızım ve damadım da vardı. Finlandiya'nın kuzey bölgesinde bir şehirden geçtik. Burası bir sanayi şehri imiş? 3000 fabrika [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

olduğunu söylediler. İşte bu sanayi şehrinde kurulmuş olan üniversitenin bütün öğrencileri ve hocaları, bizim ilim adamlarımız Hamit Zübeyr Koşay'ın istediklerini yapmışlar. Ekipler, illerinin bütün şehir ve köy evlerini birer birer taramışlar. Tarihi olabilecek ne görürlerse, ya parasıyla veya hediye olarak almışlar. Eşyalar hangarlarda dağlar gibi toplanmış. Sonra bir ilim heyeti bunları tasnife tabi tutmuş. Seçilenlerden, dünyada örnek olacak bir etnografya müzesi meydana getirmiş. Yani onlarda, bir kültürün kaybolmasına izin verilmiş. Bu müzede gördüklerimizi bir yazıya sığdırmak mümkün olmadığı gibi, bir fayda da temin etmez. El değirmeni, nalın, sacayağı, dibek ve turşu küpleri gördük. El örmesi çorapların çeşitlerine rastladık. Kullanılan bakır tencerelerin hemen hepsi, bizim köy evlerinde kullandıklarımızın aynı. Biz bunları hem Fransa'nın Orta çağ köyünde ve hemen Dr. Orhan Günel'le yaptığımız Britanya seyahatinde gördük. O zaman şunu bir neticeye bağlamak gerekiyor: Acaba bunlar, yeri neresi olursa olsun, insanlığın zaman içinde fikri gelişmesinin eseri mi, yoksa bunlar; dünyanın bir

yerinde keşfedilip, zaman içinde bütün dünyaya yayılma işimi? Anadolu'da yapıldı ise bu keşifler, Finlandiya'da, zamanı belli olmasa bile, hangi yolla gitmiştir. Burada, Finlerin asıllarının Türk olduğunu hatırlatmakta fayda var sanırım. Finliler dünyanın en güzel insanları, halbuki Avrupa bizi şekilsiz, biçimsiz yaratıklar olarak görürler ve gösterirler.

Bu sistem yazısına döndü. Döndü ama, acaba bu yazıdan bir şeyler çıkarılmak istenmez mi?

Henüz bir şey bitmiş, kaybolmuş ta sayılmaz.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

BİR MAYISIN KUTLANMASI

Bir Mayıs dünya işçilerinin bayramıdır. Biz 29 Ekimi, Fransızlar 14 Temmuz Cumhuriyet Bayramlarını nasıl kutluyorsak; dünya işçileri de, mücadeleleri sonunda kazandıkları işçi haklarının sevincini yaşamak için, bu günü bayram olarak kabul etmişlerdir. Bir Mayısın bir bayram dışında herhangi bir anlamla yüklenmesi, hiçbir şekilde tasvip edilmez. Bir kavram kargaşası yaşamaktan başka, toplumlara bir şeyler getirmez.

Ben altı yılda altı defa bir Mayısın kutlanmalarını Avrupa'da izledim. Avrupa'da benim için bir Mayıs günleri bir zulüm günü olmuştur da diyebilirim. Evde hapislikten başka bir şey değil. O gün motorlu veya motorsuz ne kadar taşıma vasıtası varsa hepsi, onu kullanan insanlar gibi istirahata çekiliyor. Trenler, vapurlar, uçaklar, taksiler, metrolar hepsi birden çalışmıyor. Bu vasıtaları kullananlar ve yardımcıları işçiler bir bayram kutlaması için işlerini terk ediyorlar. Her türlü işçinin çalıştığı fırınlar, marketler, lokantalar işçi bayramı için kapatılıyor. Fransızlar bir Mayıs

günü evlerinde bulunan yiyeceklerle yetiniyorlar. "Bir günün beyliği beyliktir" gibi bazı sözlerle kendi aralarında kullanıyorlar. Akşama kadar gülüp eğleniyorlar ve yorulunca da yatıp uyuyorlar.

Avrupa'da bir Mayıs kutlamaları bundan ibarettir. Bundan daha etkili bir eylemde düşüneneceğinizi sanmam. Bir gün olduğunuz yere mihlanıyor, ayaklarınızdan başka hiçbir vasıta kullanamıyor, evinizde bulunan yiyeceklerden başka bir yiyecek bulamıyorsunuz. İşçinin ne olduğunu insanlara bu kadar kuvvetli anlatan hangi cins bir eylem olabilir?

Yukarıda yazıldığı şekilde bir ortamda, insanları bir meydana nasıl toplayıp da eylem yaptırabilirsiniz? Bu insanlar bu meydanlara nasıl gelecekler, nasıl yiyip içecekler ve nasıl evlerine dönecekler? Bu şekilde yaptığınız bir etkinliğin tesiri ne olabilir. Ayrıca, bir Mayıs istekler üretmek için bir fırsatta vermez. Eskiden istekler yapılmış, tartışmalar olmuş ve pek çokta kurbanlar verilmiş. Zaten bu bayram kazanılmış,

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

başkalarının kazandığı işçi haklarının anısına yapıyor.

Bir Mayıs İşçi Bayramının, Kominizim ile uzaktan yakından bir ilişkisi de yoktur. Bu bayramın en çok işçi bulunan kapitalist ülkelerde kutlandığı hatırlanırsa, bu anlam yükleme yanlışlığından daha kolay kurtulunabilir.

Benim gördüğüm kutlamalar hep neşeli idi. Kimsenin tehdit havası estirdiğini hiç görmedim. Herkesin birbirinin bayramını kutladığını, neşe ve sevincini ortaya döktüğünü çok gördüm. Meydanlarda orkestralar da gördüm ama, izleyicilerinin hep o bölgenin adamları idi. Uzaklardan gelme imkanları yoktu ki; daha büyük kalabalıklar toplanabilsin.

Bir Mayısta işçi, patron ayrımı bile düşünülemez. Bir mayıs bir çalışanların kaynaşma günü olmalıdır. İşverenler; kendiliklerinden iş yerlerini tatil etmelidirler ve işçilerinin ücretlerini çalışmadan ödemelidirler. O günü bir işçi ziyafetleriyle tamamlamış olmalarını da, onların patronluk şanından olmalıdır.

Ben; bu anlayışın takipçisi olacağım. Nerede kutlama varsa davet edildiğim zaman desteğimi esirgemek istiyorum. Bir Mayısın bayram olmasını isterim. Kendimiz partide geniş olarak toplanmak ve bir Mayısın anlamını üyelerimize anlatmak istiyoruz.

Bir Mayıs;kin ve düşmanlık olarak as la düşünmek istemiyoruz.

Benim mesleğim hekimliktir. Bende bir çalışanım ve bir Mayısta çalışmak istemiyorum. Hastanelerimizde acil vakalar için tedbirler alındığına göre, hekiminde bir çalışan olarak bir Mayısı kutlaması gerekir.

Bizim parti içi eğitimlerini alçak gönüllülük gösterip, izlemiş olursanız söylediklerimizi,yazdıklarımızı daha kolay anlarsınız.

Bayramların hiçbir cinsi kırıccılık vasıtası olamaz. Hepsi insan içindir ve ilgili insanlarca kutlanmalıdır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

DOĞANIN BAHARI

Aslında bahar denilince, hemen her-kesin aklına, doğanın baharı, yani şu bildiğimiz bahar gelir.

Bir kış bunaltıya girmişsinizdir. Kışın bir mutluluk olduğunu, hele yaşam gücü sınırlı insanlar için düşünmek pek olanaklı değil. İyi ve ısıtılmış bir eviniz yoksa, yemek zamanında sofranız canınızın çektiği yiyeceklerle donatılmamışsa, gidecek arzu edilir yerlere gidemiyorsanız, kışın mutluluğundan nasıl bahsedeceksiniz? Fakir aile çocuklarının kar topu oynamaktan zevk alması bile şüphelidir. Kayak merkezlerindeki eğlenceli ve iç açıcı görüntülerin insanlara azap vermeden başka ne tadı olabilecek! "Kış lanet bir mevsim der sem" bana yanlış düşündüğümü söyleyeceklerin çok miktarda olmayacaklarını hesap içi sayabilirim.

Bahar öyle mi ya? Bakıyorsunuz günler uzamış ve hava her an olmazsa bile çok zamanlar açık. Güneşi zevkle seyrediyor ve zevkle ona bakabiliyorsunuz. Hele ağaçların dallarını süsleyen

yapraklar arasında süzülüp sizi sıcacık kucaklaması doyulur şey midir?

Kışın kalın elbiselerden kurtulmuşsunuz ve ilk günlerden itibaren açan çiçek cinsleri de var. Boz toprak örtüsünü ve yeşilin her cinsini göstermekten zevk alan örtüsünü gösteriyor. Gezmekten, seyirden, temiz hava almaktan mutlusunuz. Kanınız hareket ediyor. Canlılığınızı kendiniz bizzat hissediyorsunuz. Başka insanlarda sizin gibi yapıyorlar ve baharın mutluluğunu tadan insanlarda sizin gibi yapıyorlar ve baharın mutluluğunu tadan insanlarla aynı hisleri paylaşıyorsunuz. Yerlere henüz oturmak pek temkinli bir şey olmazsa bile, içinizden bu isteği hissediyorsunuz. Tabiata yakınlık güzel bir şey. Tabiatı hem seviyor ve hem de onunla bütünleşiyorsunuz.

Kendi icat ettiğiniz bayramların ve şenliklerin çoğu da baharın oluyor. İnsan bu; hem kendi yaratıyor ve hem de kendisi onlara inanıyor. Ateş atlamanın ne kerameti olur. İnsan kendi bunu ortaya koyuyor, sonra onu kutsallaştırıyor.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İnancının kimseye zarar vermediği müddetçe, bizde bu insan icatlarının inanç kısımlarına saygılı oluyoruz. Her inanç içinde aynı duyguları taşımıyor muyuz?

İnsanlar; tabiatın baharını bütün yaratıkların ve bilhassa insanların yaşamlarını bir dönemiyile benzetişlerde bulunmuşlardır. Genç ölen bir delikanlı için "ömrünün baharına doymadı" demezler mi? Bilhassa kız çocukları için de aynı benzetiş yapılır. Tatlı olmasına rağmen, gerek bildiğimiz tabiat baharı, gerekse ömrümüzün bir parçasını bahara benzettiğimiz dönemler pekte doyurucu olmuyor. Tabiatın baharından söz etmeye devam edersek, kısalığı ilk aklımıza gelmez mi? Toprak ve tabiatın diğer varlıkları, güneş, ısı birden gelişimi hızlandırıp tabiatı istila ediyorlar. Tatlı gelişim adeta yarışa çıkarak, tabiatı birden dolduruyor. İnsan hangisine bakacağını, hangi yöne döneceğini, neyi koklayacağını, hangi çiçeği bahçesi için düşüneceğini şaşırıyor. Tam bir yerden fıskırışmış demek daha doğru olur.

Zevkine varmadığınız yeşillik ve güzellik birden dünyayı dolduruyor ve kısa bir zaman sonra

da tıpkı uyandığı çabuklukla, kaybolup bozarıyor. Şunun bir ortası olmaz mı? Uyanış ve gelişme bir sırayı takip etmez mi? Düşündükleriniz oluyor, o güzelliklerle bürünmüş tabiat, kısa bir an sonra, bir bozkır manzarası alıyor ve zevkimiz tamamlanma noktasını bulmuyor, bulamıyor.

Ben baharı her zaman sizler gibi severim de, yazı ve sonbaharı daha tercih ederim. Bu iki mevsim daha akıllı gibi geliyor insana. Onun meyvelerinden istifade ediyor ve o güzellikleri de bizzat tadıyorsunuz.

Ne yapalım, değiştirme gücümüz yok. Tabiata tabiliğimiz devam edecektir. Aslında biz de tabiatın bir parçasıyız ve onun için de kendi hissemize düşene katlanarak, sona kadar kurulmuş düzen içinde kalacağız. Tabiata hakimiyetten bahsediyorlar da, bu mümkün değil. Ona uymayı biz hakimiyet olarak almak istiyoruz. Tabiata uyum sağlayama-yanlar, zaten yaşam devamlarını da devam ettiremiyorlar. İnsan nesli, oradan biraz daha uyum ehli, keyfiyet bundan ibaret işte...

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ÇORUM ÇÖLLEŞECEK

Ben "şom ağızlı" falan değilim. Benim evliyalıkla da ilgim yok. Ben ; insanların eşit yaratıldığı inancını taşıyorum. İnsanların eşit olarak yaratılmamış olması,hem yaratanın yüceliği ile bağdaşmaz, hem de yaratılış mekanizmasına uymaz.

Müspet İlim öğrendim ve müspet düşünmeye alıştım. Normal ve müspet bir insan olarak diyorum ki; " Çorum ileride çölleşecek” Genellikle Orta Anadolu, güneyden ve kuzeyden gelecek rutubet taşıyan bulutların kendisine yetişmesi için,sıradağlarla engellenmiştir. Bulutlar bu dağ duvarını aşamadan sularını terk ediyorlar. Batıdan gelecek bulutlar için de pek çok kilometre uzaklık var. Bu bulutlar yetişebilirlerse bile, yağmur yağdırma vasfını tam gösteremiyorlar. Bulutları durduracak rüzgarın süratini kesecek kadar

kesif ormanlar yok. Yağmur yağmayınca da Anadolu'nun ortasında iyi mahsul almak zor. Bu yıllarda böyle olmuştur. Vaktinde yağmamışsa yağmur "yağmur duaları" bile işe yaramaz oluyor.

Bu yılda böyle olmadı mı? Bu insanlar yağmurun iyi yağdığı senelerin insanları değil mi? Yağmur yağdıranın yanında ne günah işlediler ki bu insanlar, yaratandan nasiplerini almadılar? Bence insanların günahkarlığı burada yatmıyor. İnsanların günahı cehaletlerinde saklı. Yağmur yağdıracak mekanizmayı yok etmişler vaktiyle. Erozyon artıyor ve ormanlar yok edilmiş. Yeni orman yapımı ise merasimlerden ileri gidemiyor. Erozyon sorunu ise, halk tarafından anlaşılmış bile değil.

Orta Anadolu ağaçlandırılmadan, ne cehaletten ve nede açlıktan kurtulur. Açlık var Orta Anadolu'da. İnsanların sağlıklı olması için, çeşitli beslenmeleri ve her gün, bilhassa yetiştirme çağında olanların, asgari 60 gram protein almaları gerekir. Bu 60 gram protein, 250 [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

gram ete eş değer taşır. 5 kişilik bir aile, günde bir buçuk kilo et tüketmelidir. "Çorum' da bu oluyor." Denilebilir mi? Bunsuz yetişen insanların zekaları da iyi teşekkül etmiştir denemez. Burada yaratanın ne kusuru olabilir? Size aklınızı da vererek yaratmış. Siz o akli kullanacak kadar onu geliştirmemişseniz, yaratan ne yapsın ? İçimizde pek çok insan eşitliği bile kendisine layık görmüyor. Erkek, gözünde başka türlü bir yaratık kadınlarımız. "Eksik etek" olmayı bile isteyerek kabulleniyor. Kendini toplum ve yaratan karşısında eksik gören ve bundan şikayet etmeyen insanın inancı mı tam olacak?

Ülke ağaçlanırsa, yağmur yağacaktır. Orta Anadolu'yu tam olarak sulamak imkan içinde görülüyor. O zaman, ağaçlandırma sulamanın öncüsü olmalıdır. Erozyon önlenir ve buğday ekilmeyen sahalar, bilhassa tepeler ağaçlandırılırsa, Orta Anadolu tam olarak yeşillendirilebilirse, yağmur artacaktır. Bu iş için elli yıl gerekli gibi geliyor bana. Elli yıl bir millet için nedir ki?

Çok anma günü yaparsanız, bu günler kıymetini kaybediyor. Halk bunları kanıksıyor.

Bizde iki dini bayram dışında, bayramlarımızın hepsi resmidir. Dini bayramlarımız da aslında resmileşmiş ve devlet tarafından tatil sayılmıştır. Fransa da ise bütün bayramlar dini esastır ve pek de tatil verilmez; yalnız 14 Temmuz resmi Cumhuriyet Bayramıdır. Çok tatil insanları tembelliğe alıştırır. Baksanıza "Çorum'un Sorunları" adlı her yıl yapılan toplantı bile rağbet görmüyor. 16 izleyiciden dolayı, toplantıyı yöneten Sayın Prof. Dr. Ahmet Samsunlu dahi şikayetçi.

Sorunlarımızın konuşulacağı toplantıya, uzaklardan bilim adamları gelsin, sen evinden gidip de izlemeyi dahi düşünme. Buyurun cenaze namazına, dense yakışık almaz mı ? Bu akılla ne yapacaksın üniversiteyi? Bizim konumuz çölleşme. Dağların ağaçlanması, anma günlerinde dikilen birkaç yüz ağaçla mümkün olmaz. Bizim topraklarımız nankör değil, dikilen yeşeriyor ve büyüyor da. O zaman dikmek ve dikileni de, hem dört ayaklı ve hem de iki ayaklıların zararından korumak gerekiyor. İsrail böyle ağaçlanmış ve vahalaşmış. Çorum daha henüz kumlaşmamış. [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Orada ulaşılan başarıya, burada ulaşmak mümkün!
Orman Bakanlığı değil; Orman Dikim Bakanlığı kurulmalı ve dikim başlı başına bir iş olmalıdır. Bu ülke savurganlıktan vazgeçersek, hem para ve hem de ağaç dikecek adamlar bulunur. Elverir ki çölleşmeyi ve Çorum'un bu yolda olduğunu kabul etmiş olalım.

MEDENİYET BİR ALIŞKANLIKTIR

Çorumlular, eski Senatörleri alan Dr. Zeki Arslan'ı tanırırlar. Kendisi İzmirli idi. Uzun seneler Sungurlu Hükümet Tabipliği yaptı. Sonra dahiliye ihtisası yaptı ye İngiltere'de de göğüs hastalıkları üzerine ihtisaslaştı. Türkiye'de tüberkülozu iyi bilenlerden birisiydi.

Türkiye'ye geldiğinde, vereme pekte ilgi duymamışların emrinde çalıştırıldı. Bu duruma üzülmüş olmalıdır ki mesleğini bırakıp Senatör seçildi.

Rahmetli Dr. Zeki Arslan, Sabuncuoğlu ailesinin kızları, Şefika Sabuncu ile evlendi ye Çorum'a enişte oldu. Çorum'u severdi,Dr Zeki Arslan, kendisini hep Çorumluların hizmetine vakfetmişti. Erinden geleni ve aklının erdiğini Çorumluların esirgememiştir. Uzun yıllarda

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İngiltere’de sefaretimizin sağlık müşavirliğini yaptı İngiltere’ye gelen Türk hastalar tarafından da hep hayırla anılmaktadır. Ondan dinlediklerimiz de oldu. Bu dinlediklerimizin bazılarını sizlerle paylaşmak istedim.

Çorum’dan Londra’ya gidenleriniz varsa; eğer büyük mağazaları ziyaretten vakit ayırıp ta şehri tanıyanlarınız olduysa bu büyük şehrin yeterince parklar; ye yeşil alanları varmış. Bunlara giriş, çıkış, köpeklerle dolaşmaya onun usulleri levhalardaki yazılarla belirtilmiş. Nerelerde köpeğinize tasma takacağınız bile işaretli imiş. Bu levhalar üç yüz yıl önce yerlerine konmuş. Aksini yapanlar için verilecek cezalar da yazılı imiş. Demek ki;o zamanlar İngilizler arasında da nizam bozucular bulunuyormuş. Bu gün itaatsizlik siz konusu değil; insanlar konan kaideler sayesinde eğitilmiş ve suç işlemez duruma getirilmiş.

Bunlardan, İngilizlerin sokakta eğitilmiş olduğu anlamı çıkarılamaz. Fakat, sokakta da eğitim yapılmış oldur anlamı pekala anlaşılıyor. Eğitimin yeri aile ye okul olmasına rağmen, İngiliz milleti her fırsatı, bu arada sokağı bile eğitim

vasıtası yapabilmiştir. Dr Zeki Arslan’ın bütün söylediklerini bir yazıda toplamak mümkün değil ki! Halen, en az motorlu taşıt araçları olan ülkeyiz. Buna rağmen, trafik kazalarında dünyada başa güreşiyoruz. Yollarımız çok mükemmel olmazsa bile, standart yollardır ve dikkatli, akıllı olunursa,yollarımız,trafik kazalarının baş sebebi olmaz. Trafik kaidelerine de uymadığımız da ortada Trafik işaretlerine ve konan kaidelere alışmamışız. Alışma alışkanlığımız hep ters istikamette. Demek ki;bazı şeylere alışmak için bile, bir eğitim düzeyinde olmamız gerekiyor. Eğitimse yalnız okulla elde edilebilir. Eğitim ailede başlar başlamasına da, aile eğitimi değilse, çocuğu da eğitimsiz mi bırakalım? Ailedeki eğitim eksik kalsın, biz bu imkanlardan faydalanmamış olalım fakat okul eğitimine ayak direnmenin af edilir, mazur gösterilir tarafı olabilir mi?

Dr. Zeki Beye göre, İngilizlerin yemek kıyafetleri resmi imiş. Kravatsız yemeğe oturulmazmış. Yatak odası dışında pijama

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

giyilmezmiş. İngilizce de ‘Sen’ sözcüğü yokmuş Bizde ‘Siz’ sözcüğü pek kullanılır değil.

İngilizlerin en çok kullandıkları sözcükler arasında ‘Günaydın’, ‘İyi geceler’ sözcükleri bulunurmuş. Tartışmalar, hiçbir zaman kırıcı kavgalara yol açmazmış.

İngilizler onurlu insanlarmış ve başkalarının onuruna da saygılı imişler Dr. Zeki Bey; İngilizler arasında yaşamının bir zevk olduğunu söylemişti, bir defasında.

İngilizler üstlerine düşmeyen işlere karışmazlarmış. Ben bir defasında, Norveç te buzulları görmeye gittim. Buzulun yanına vardığımda, saat 22.00 sıralarıydı. İki küçük çocuk ve bir genç çiftle karşılaştım. Fotoğraf çekmek için onlar bana, bende onlara yardım ettim. Ben biraz erken ayrıldım. Kuytu bir yerde dinlenirken, bu aile bana yetişti ye çocuklar, üşümüş olacaklar ki, benim yanıma gelip oturdular çift bizi ayakta bekledi. Hangi milletten olduğunu sorduğumda ‘Biz İngiliz’iz’ dediler. Fakat onlar bana hangi milletten olduğumu sormadılar Ben gururumu takındım, onlara ‘Bende Türk’üm’ demedim.

Medeniyet başkasına zararlı, rahatsız edici olmadan yaşamaktır. Buna kendisini alıştırmış olan insanların kendileri de alışkanlıklarından rahatsız olmuyorlar. Medeniyet ilim değil, medeniyet teknik değil, medeniyet kültür de değil. Medeniyet belki bunların hepsi!. Bir milletin içinde pek çok medeni insan olur. Mühim olan, i stenilen milletin toptan medeni olmasıdır Bu alışkanlık zahmetli değil.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ÇEVRE YOLUMUZ

Çevre yolu; kuşak bulvarı (Boulevard de ceinture) anlamında kullanılmaktadır bizde. Avrupa'nın büyük şehirlerinin bir kısmında, Paris gibi, şehrin bu adı taşıyan bir bulvarla çevrilidir; bu çevre bulvarının dışı şehir sayılmaz. Bulvarın içinde kalan kısımda, yani asıl şehirde, herkes istediği gibi at oynatamaz. Şehir planı yapılmış ve ilgili mercilerce tasdik edilmiştir; orada belediye meclisi, canının istediği şekilde karar alarak, binalara veya semte yeni yükseklikler veremez; şehir ana karakterini hep korur.

İstanbul'da, Boğaz köprülerinden sonra yapılan çevre yolları, şimdi birer şehir caddeleri şekline gelmişlerdir. Çevre bulvarını dışına inşaat izni vermemek kaydıyla, İstanbul'un bir bulvara ihtiyacı vardır.

Ankara'nın bir kısmı tamamlanmış çevre bulvarı, eğer sözcüğün delalet ettiği anlama saygılı olunursa, ülkenin ilk çevre bulvarı olacaktır.

Çorum çevre yolumuz bir çevre bulvarı değildir. Çevre bulvarına Çorum'un ihtiyacı

yoktur. Bizim ki sadece bir normal çift yönlü yoldur. Bu yolun dışına şehir taşıdığından yol vasfını da kaybetmiş ve fonksiyonu ile, Çorum için tehlikeli bir durum almıştır. Şehir içinden geçen şehirler arası çift yol, o şehir için tehlikeli olmaz mı? Bizim bu şehirler arası yolumuz, bana öyle geliyor ki; ileride Kuşsaray'dan önce başlayıp, Şeker Fabrikasından sonra yola birleşerek çift yol olacaktır. O zaman bu yol yine çevre bulvarı olmayacaktır. Akıl ve mantık, Çorum ovasının buğday tarlaları olarak bırakılmasını emrediyor.

Bir genç kaymakam, üç beş litre benzin tasarrufu yapmak niyetiyle, valinin arabasını köprüden dolaştırma yerine, çaydan geçirmiş. Valinin arabası çamura saplanmış ve kurtarılması elbette ki köylülerin yardımıyla, tam yarım günü almış. Dönüşte vali genç kaymakamı yanına alarak köprüyü dolaşmış ve battıkları yer hizasına gelince vali arabayı durdurtmuş. Kaymakama: bak kaymakam bey oğlum, eğer sana yapılan teklif, devlet parasını sarf etmeyi gerektiriyorsa düşünmeden onu yap. Yakacağımız beş litre benzini bu devlet [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

valisinden esirgemezdi. Sen bana yarım gün kaybettirdin. Bir valinin yarım günü beş litre benzin karşılığı mıdır? Kaymakam bey oğlum demiş vali. Elbette kaymakam da anlamıştır. Bizim yukarıdaki beyin jimnastiğimiz, devlet parası sarf etmeyi gerektirmiyor. Bu beyin jimnastiğinin kimseye zararı yok. Hatta bir kısmınıza, eğer okuma zahmetine katlanırsa, beyin jimnastiğini de yaptırmış olur. Bu bakımdan, bende bu teorik ve birazda ileriye dönük temennileri yazıverdim.

Asıl yazacağım, bu çevre yolunun bitirilmesi. Çevre yolu vasfını kaybetmiş olsa bile bu yol bitmelidir. Bu yol yılan hikayesine dönmüştü. Bir çift yolu bitirmekten aciz olan kudret sahiplerinin, Çorum Üniversitesini başarıları beklenemez.

Bunlara, mademki beceremiyorsunuz, üniversite işini bırakın demiyorum. Yanlış anlaşılacak istemem. Aciz sözcüğümde; devlet temsilcileri için kullanmıyorum. Bazı kesimlere göre kudret sahibi, sorumsuz olan kendi kurumlarıdır. Akılları böyle gelişmiş.

Bir çift yolun ihalesini CHP koalisyon Hükümeti zamanında Sayın Çulhaoğlu yapmıştır. Bu yol, Köy Enstitüleri, Halk Evleri, Öğretmen Okulları değildir ki, kapatassınız. Bu yol özelleştirme kapsamına girmez. Bu yoldan kurtulmanın tek yolu, onu bitirerek, ondan kurtulmaktır. Trafiğin en yoğun olduğu bölgede, basit bir yolun yapımını bir şehrin başına bela edip sürüncemede bırakmak; ihmal edenleri hayırla andırmaz insanlara. Artan maliyette, yine bu milletin sırtına yük olarak bindiriliyor. Hiçbir ilimizin yolu, bizim Çorumunkiler kadar ihmal edilmiş değil. Buna rağmen, ihmal edenleri, politik yönden el üstünde tutan insanları da,aklı başında olanlar normal olarak vasıflandıramazlar.

Hak aramak ve haksızlık karşısında dikilmekle fazilet kendisiyle ifade edilir. Fazilet sözcüğünün vasfını değiştirmiş olmamalıyız.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

HAYAT KISA AMA...

İnsan ömrünün kısalığı hakkında herkes fikir birliği içinde! Ortalama ömür bizde 65 yıl etrafında dönüyor. Eskilerde daha da kısa idi. Garbi Avrupa ülkelerinde ve bilhassa şimal ülkelerinde daha uzun. Uzun dedikse, bizdekilerin iki misli falan değil; 84 yıl olarak kabul ediliyor. Bunlar aslında tatminkar olmaz. Ömrün yarısını bir şeyler öğrenmek için sarf ettiğimizi göz önünde tutarsanız, yaşamak için size kalan göz doldurucu olarak kabul edilmez. Ömür kısadır ve insanlar için acınacak durum vardır.

Ömür kısa olunca, insanların bu kısa ömür daha iyi,daha varlıklı ve daha renkli kullanılması gerekmez mi ? Bizim memlekette bunları söyleyecek bir kişi çıkabilir? Bizim memleketimizin neyi eksik ki ? Hayatımızı daha imrenilir şekilde geçirmiş olmayalım. Topraklarımız verimli ,dağlarımız ve vadilerimiz güzel,güneşimiz de bol. Daha mutlu yaşanan memleketlerde bunlar bile yok. Neden biz mutsuzuz?

Ülkemize bir bahane bulunmaz. İnsan hayatını devam ettiren her cins imkan mevcut.

Ülkemize bir bahane bulunmaz. İnsan hayatını devam ettiren her cins imkan mevcut. Kendi kendimize yeter durumda olduğumuz devirler olmuştur. Biz daha imkanlar yaratmak istedik ve daha büyük çıkmazlara girdik. Daha iyi olmadık, daha kötü durumlara düştük. Ülke aynı ülke ve yönetimde, ismen de olsa mutlu olan insanların yönetimi. Gelip gördük ki; bizler hayatımızı bir türlü düzene koyamıyoruz. Kabiliyetsiz insanlar tarafından yönetildiğimizi kabul etmek zorundayız. Ben bir ömür “Nurlu ufuklar” nutukları dinledim geldim. Bu ufuklardan karabulutlar hiç eksik olmadı. Savaş gibi felaketler de görmedik, bunlara rağmen bu güzel ülke,mutlu olmadı. Mutlu insanların yaşadığı ülke olmadı.

Ben insanlarımızın kabiliyetsiz olduklarına inanmam. İnsanlarımızın yetişme şeklinde eksiklikler var. Yetişmiş insanlarını arayıp bulma hasletine de sahip değiliz. Bizim yetişmiş insanlarımız dışarıda, başka yabancı ülkelerde başarı gösteriyorlar. Hatta bu insanların ülkemize gelmeleri ve görev almaları onların başarılarını da [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

devam etmelerini temin etmiyor. Dışarıda başarılı, içeride başarısız olup çıkıyor. Dışta başarılı, içte Türkiye'de başarısızlıkları alay mevzuu bile oluyor. Elbette ki; oda mutsuzlar arasında yerini alıyor veya terki diyar edip gurbet hayatına yeniden başlıyor. Yetişmişleri kullanma, yetiştirmeyi bilme, yetiştirdiğini taktir etme. Nasıl mutluluğa ereceksin?

İnsanlara hizmet kutsaldır. İnsanlar hizmeti değer. Medeni insanlar toplum hizmetlerinden zevk duyarlar. Bu zevkin yerini tutacak başka bir şey de yoktur. Bu insanların toplum içinde yer bulması, hizmetlerin taktir edilmesi gere-kir. Toplum hizmetlerinden zevk almayanlarla, alanların arasında bir fark bulunması gerekir. Toplum bu farkı kendisi benimseyecek ve yapacaktır. Bu ayrımı yapamayan toplum, iyi hizmetlere layık olmaz ve sefaletten, sıkıntıdan da kendisini kurtaramaz. Toplumunu sevenle, toplumunu alay edeni bir tutarsan, alay edeni daha üstün tutarsan,hizmet insanı yetişir mi? Acındırmaya hakkın olur mu? Toplumun kendi sorumluluğunu, tıpkı birey gibi anlamış olması gerekmez mi?

AMERİKAN ZENGİNLERİ

Amerikan zenginleri, kendi gençlerinden şikayet ediyorlar: Paranız var, engin yaşa gelince kendinize ev bulabiliyorsunuz. Yazları denize, kışları da dağ spor tesislerine gidebiliyorsunuz. Evlerinizde her türlü dayanıklı beyaz eşya mevcut. TV almakta müşkilatınız yok. Hemen hemen hepinizin sevgilileriniz var. Acaba;d aha neler istersiniz ? Dünya gençliği bunun çok azına bile hasret çekiyor.

Amerikan Başkanı John Kennedy bunları kabul ediyor da, zenginlerin düşünce tarzına iştirak etmiyor. O da, zenginelere: Sizlerinde evleriniz, kışlık, yazlık, sayfiyeleriniz, otomobilleriniz, uçaklarınız, karılarınız ve metresleriniz var. Bir telefon şirketinin geliri,20 ülkenin milli gelirinden fazla. Daha fazla kazanmak için gayret içindesiniz. Bu parayı ne yapacaksınız? İşte Kennedy'in katledilişinin sebebi bu sözlerdir. Bu sözlerin

[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

doğruluğu, hiçbir zaman ortaya konamayacaktır. Kennedy dünyanın fakir milletlerine yardım edilmesi kanaatini taşıyordu.

Başkanın Adliye Vekili olan kardeşi Kennedy, başkan adayı oldu. Bir konuşmasında o da, fakir milletlerin durumlarına ve Amerikanın servetine temas ett. “Dünyada fakir milletlerine yardım edilmelidir, yoksa bu büyük serveti bize rahat yedirmezler” dedi ve aynı anda kurşunu yedi.

Bir Başkanın Ölümü adlı kitabın yazarı ve başkan ailesinin arkadaş ve dostu olan zat diyor ki:”Amerika'da büyük zenginler, başkanlara istediklerini yaptırırlar. İstediklerini yapmayıp ve zamana bırakanları da öldürtürler” Görülüyor ki; paranın yapamadığı yoktur. Para Amerika'da katilliklerin bile teşvikçisi olabilir.

“Dünyayı pek yakında,30-40 şirket idare edecektir, sözü doğrudur. Sayın Sabancı da bu sözü kullanmıştır. Ben otuz veya kırk dünya şirketi içinde bir Türkün gireceğini düşünmüyorum. Bu dünya büyük şirketleri sadece zengin değil, politize de olmuşlardır. Bunlara Amerika'nın gizli devleti

de demek mümkündür. Yaptıkları işlerde hep gizli kalmıştır ve bundan sonra da gizli kalacaktır.

Dünyada şimdilik 182 devlet var. Büyük şirketlere sahip devletlerin başında Amerikalara Rusya çağırılmıştır. G7 lere Rusya çağırılmıştır. Şimdi G8 ler olarak anılıyorlar. Rusya'nın çağrılışı daha politiktir. Rusya'yı idare etmek, komünizmi idareden daha kolay ve daha az masraflıdır deniyor.

Bu G8 lerin dışında ekonomik söz sahibi olunamaz. Bunlarla rekabet edilemez. Bunlarla aşık atılamaz. Bunlar insanları da, devletleri de eritirler. Bunlardan istifade etme akıllı, akıl değildir. Bunlar içinde kaybolacaksın. O zaman bu durumu görmek istemiyorsan,”ayı ile yatağa girme” sözünü akılda tutmak zorundasın. Sen istemezsen, onların şerrinden masun kalmak mümkündür.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

NEREDEN BAKARSAN

Bizim ekonomik düzenimiz, neresin den bakarsan iç açıcı değil. Daha doğrusu, her tarafı bozuk. 50 seneden beri nurlu ufuklar edebiyatı, ülkeyi bu duruma getirenler daha ölmeden bile, iflas etmiş durumda. Bir çare düşünebilecek kimsede görünürlerde bulunmuyor.

Biz Osmanlı Devrinde bir borç ve kapitülasyon devrini yaşamış idik. Ülkemizde yabancı sefirler, devlet adamlarını azarlamaktan çekinmezlerdi. Onların istekleri olmadan, bir kanun bile, ne kanunu padişah fermanı bile çıkmazdı. İsmet Paşa Lausan konferansı sırasında ise, İngiliz Hariciye Nazırından (Lord Cuson) borç istemenin yollarını öğrenmişti. Borç istendiği zaman, parayı alabilmek için, anlaşmaya konan maddeler birer birer geri alınacak ve sonradan borç verilecekti.

Bu ağır sözlere tekrar muhatap olmamak için, 1950'lere kadar ülke kendi yağı ile kavruldu. Hasiyetimizi koruyarak, kalkınma yolunda bir mesafe bile alınmıştı. Çok partili dönemle beraber, daha hızlı kalkınma sevdasına düşüldü. Borç almak için her türlü çareye başvuruldu. Ülke

borçlandı ama, ülke kalkınamadı. Bu günde açlıkla karşı karşıya kaldı.

Bu hükümet, üç yıldır iş başında. Nurlu ufuklar edebiyatını bunlardan da dinledik. Enflasyon tek haneli rakamlara inecekti. % 29 seviyelerine indiğini bizzat Başbakanımız müjdelediler. Birde baktık ki bir gecede ekonomi yıkıldı ve Türkler %40 nispetinde fakirleşti.

Bu bir ekonomik yol olmaz. Bunda bilgi var denemez. Bir günde yıkılabilen ekonomiye ekonomi denemez. Eski birikimlerden bahseden bir Başbakana artık inanılmaz. Bir devlet yönetimi bu kadar basiretsiz olmaz. Hele hele ülkeyi düzeltmek için iş başına öğünerek gelip de, üç yıl sonra ülkeyi batağa saplayan bir iktidarın, bataktan tekrar çıkarılmasına izin verilemez. Ne yapar iktidar? Hiç şüphesiz eski yaptıklarını yapacaktır.

Bildiklerini bu iktidar tatbik sahasına koymuştur. Daha bildikleri olsa, onları da tatbik sahasına koyacaktı.

Bu iktidarın bildikleri bunlardır. Bu iktidarın deneyimleri bunlardır. Bunlarda işe yaramamış-
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

tırlar. O zaman bir şeyler yapmak gerekir. Başka ülkeler neler yapıyorlarsa, onları yapmak gerekir. Ülkeyi felakete sürükleyen bir iktidardan keramet beklenemez. Keramet akıllı insanların bekleyeceği bir şeyde değildir. Mürşit akıl değil midir? Şu yapılanlarda akıl kokusu duyuluyor mu? Bu iktidarın yapacağı en iyi şey çekilmektir. Çekilmek ve milletin kararlarına boyun eğmektir. Bocalamak akıl değildir. İktidar yapabileceklerinin hepsi yapılmıştır. Takati de, bilgisi de, deneyimi de budur iktidarın. İktidar bundan üzüntüye kapılmamalıdır.

16 milyar dolar borç veriliyor. Bu borcu alabilmek için, Milli iradeyi temsil eden meclise program dikte ettirilebiliyor. Telekom satılacak! Bankalar Kanunu istenildiği gibi çıkacak! Sübvansiyonlar kaldırılacak ve işçiye sıfır artırma yapılacak. Bunları bizim devletimiz kendisi düşünebilir, eğer ihtiyaç varsa hepsini yapabilir. Yabancı bir para kurumunun bu dayatması bir devlet istiklali ve hasiyeti nasıl bağdaştırılır?

Ben bir başarı beklemiyorum. Dün bir gecede yıkım nasıl olmuşsa, yarında aynı yıkım olabilecektir. Her krizden çıkışta, bu günkü gibi

tavizlerle olacaktır. Bu tavizlerin sonunda siyasi olacaktır.

Yine bana göre, bizim Milletimiz bu yıkımın altından kalkabilir. Biz fakir bir ülke değiliz. Bizim imkanlarımızı ortaya çıkartmak için, bir güven ortamının yaratılması gerekir. Her şeye rağmen, Milletimiz Devletine bağlıdır ve saygılıdır. Türkler Devletsiz yaşayamaz. Hem eleştirir ve hem de sahip çıkmasını biliriz. 200 milyar dolar bir haftada temin edebiliriz. Bu iktidarla bunun mümkün olması mümkün olmaz. Güven ortamı yaratılmalıdır. Bu iktidar gitmeli, yeni bir çare bulunmalı ve Millete müracaat edilmelidir. Başka bir yol düşünülemiyor. Milletin inandığı bir yönetimi bulup ortaya koyacaksınız. Yeni insanları arayıp bulacaksınız. Bunların hepsi bu ülkede vardır diyoruz. Ülkenin göbeğini bu günkülerle kesilmeli. Bunlar uzaklaşmadan da yenisi düşünülemez. Bu ülke batmaz ve bunlar devam ederse o korku gelebilir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

MAKYEVELLİ KİM OLUYOR?

Prof. Dr. Ünsal YAVUZ'UN Cumhuriyet Gazetesinde;16 Temmuz da çıkan yazısı, bana bu sorunu hatırlattı. Ben; Makyevelli'nin "Prens" atlı kitabını okumuştum, iktidara gelme ve onu koruma yollarını anlatır kitap. Bir nevi, gaye için, ahlak dışı olsa,her vasıtanın kullanılabileceğini telkin eder kitap. Cumhuriyetteki yazısında, siyasi partilerimizin her birinin, bu metotları, tıpkı Makyevelli'nin telkini gibi en ince teferruatına kadar tatbik ede geldiğini anlatmaktadır. Kimi dini, kimi kıyafetleri,kimileri de Milletin batıl inançlarını veya tarihi olayları,kendileri için birer Makyevelli sorunu yaparak kullandıklarıdır. Bizim partilerimiz Makyevelli tahsil etmediler. Makyevelli'nin kitabını da tetkik ettirip prensipler tespit yaptırmadılar. O halde; bu hassamız nereden geliyor diyelim?

Aslına bakarsanız Makyevelli; iyi bir müşahede yaparak bu düşüncelerini düzene sokmuştur. İnsanların tabiatında, gayeye varmak için takip edilecek yolun izleri vardır. Bazıları bu izleri frenler; bazıları da frenleme ihtiyacını

duymaz. Her insan; biraz ileri,biraz geri Makyevelli metotlarını kullanır. Bunların sistematığe edilmesi ise,bir müşahede (gözlem) işidir.

Makyevelli ahlak dışı bir şey geliştirmiş değildir. Bizim partilerimiz; her biri bir uğraşı alanı seçerek,onu Millet üzerinde işliyorlar. İrtica kokan partilerde bu daha çok göze batıyor. Yoksa partilerimiz yapacakları işleri sıraya koyarak Milletin önüne çıkıyor değiller. Geri Milletlerin hemen hepsinde bu düşünceler hakim. Medeni ülkelerde bu yol geçerli sayılmaz. Bu sonuçlarda insanlar düşünür ve ayıp olanlarla, tatbik sahası bulmayacakları ayırt edebilirler. Bu ülkelerde kimseler; Makyevelli metodu takip etmeye soyunmazlar.

Makyevelli mütevazı bir hayat yaşamıştır. Sistematiğe ettiği ve kitaplaştırdığı fikirleri tatbik sahasına kendisi koymamış, buna tdeşebbüs etmemiştir. Şehrin basit bir katibi olmakla kalmıştır. Prens iktidara gelmesi için fikirler gözlemleyip sıralamalar yapan insanın, bunları kendi siyasi başarısı için niçin kullanmaya **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

kalkmadığı da soru işareti olarak kalmaktadır. Genel olarak, düşünen insanların düşündüklerini tatbik sahasına koyduklarını da biliyoruz.

Makyeveli'nin birkaç aşk macerası dışında, ahlak dışı sayılabilecek bir hareketi görülmemiştir. Birkaç aşk mektubu yazmanın, hangi memlekette suç sayıldığını gördünüz mü? Makyeveli; aldığı maaşı ile iktifa etmiş, hiçbir zaman iktidarda olan insanlara yakınlık göstermemiştir. Onlardan beklentileri olduğu da bilinmiyor. Belki de yalnız bir merak dürtüsü onu, iktidar yolunda insanların nasıl hareket etmeleri gerektiği üzerinde fikir toplamaya sevk etmiştir.

Şu yazdığım gözlemleri herkes yapmaya kendimizi alıştırmış olarak, Makyeveli'ye taş çıkartacak olayları tespit edebiliriz. Makyeveli Devlet yönetimi için bu gözlemleri düşünmüş ve yapmıştır. Biz şahsi ve süfli çıkarlar için bunu yapıp geliyoruz. Bu insanlar aramızda oldukça kalabalık bulunurlar. Gariptir ki; anamızda namusluluk ve dürüstlük iddiasında olanlarda, ekseriya bunlardır. Bunların yanında Makyeveli yaya kalır.

YETİŞMİŞ ADAMIN VARSA

Biz memleketimizde, 1950'den beri nurlu ufuklar edebiyatı dinledik. Kalkınmada hep önde olduğumuzu duyduk. Küçük Amerika olacağımı da kulaklarımıza fısıldandı değil; meydanlarda, binlerce kişinin önünde, yüzümüze karşı haykırıldı. Ben; aklımla düşündüğüme inanmış olduğuma rağmen, acaba ben mi menfi düşünüyorum diye içimde şüpheler uyandı. Bu gün artık herkes aynı kanaate gelmiştir. Türkiye kalkınmış değildir. Türkiye açlıkla pençeleşmektedir. Türkiye Osmanlıdaki denemelerine rağmen, ödeyemeyeceği bir borç yükü altına girmiştir. Artık ortalarda eskiden olduğu gibi, ağzı köpürerek ve bu köpüğü dinleyenlerin üzerine saçarak alimce tavırlar içinde konuşanlar yok.

Şimdi herkes, suçları üzerine yükleyebilecek birilerini arıyor. Suçu yüklenen bulunur mu bu ülkede?

Ben; İkinci Cihan Savaşından sonra, Avrupa'nın yıkılmış halini gördüm. Savaş bittikten sekiz sene sonra bile, şehirler enkaz yığını halinde duruyordu. Fransızların açıkta kalan birçok insanı, **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

Hitler'in top evlerine yerleşmişlerdi. Mazgal deliklerine pencere çerçeveleri yerleştirmiş ve camlar takmışlardı. Bir buçuk metre kalınlığındaki duvarların içinde aileler yaşıyordu. Çadırda yaşayanlar da vardı. Tek evi birkaç ailenin paylaştığı da oluyordu. Dil öğrenmek için münasebetler kurmaya çalışıyor ve gittiğim evlere çiçek demetleri götürüyordum. Üniversite dil kurslarında bilinmiş olacak ki; çiçek yerine dört adet yumurta veya iki adet biftek götürmem bile bana tavsiye edildi. Dediklerini yaptım ve itibarımın arttığını gözlerimle gördüm. Fransa'da ziraat memleketi olmasına rağmen halk açtı. İnsanlar kira ödeyemez durumda idiler. Çalışmak işte kolay kolay bulunmuyordu. Ev inşaatlarına nadiren rastlanıyordu.

Bu durumdaki Avrupa ülkeleri kalkındı. Bu gün oralara gitmek için insanlar, ölümlerine bile mal olacak maceralara bile katlanıyorlar. Avrupa bu kadar merhametsizce yıkılmış olmasına rağmen, nasıl oldu da nispeten kısa sayılacak bir zaman içinde, her bakımdan mutluluk memleketi oldu? Bunun cevabı o kadar zor değildir. Ülkeleri insanlar kalkındırır. Para da gereklidir ama, para

bizdeki gibi bulunmuş olsa bile, o parayı adam gibikullanacak insanlar yoksa kalkınma temin edilemi-yor. Parayı kullanacak yetişmiş insanların bulun-uşu, en az para kadar kıymet taşıyor. Gerek Fransa ve gerekse bütün Avrupa ülkelerinde yetişmiş insanların hepsi ölmemişti. İlk fırsatta bu yetişmiş insanlar, memleketleri için yetişmişliğin ne demek olduğunu gösterdiler. Parasıyla yetiştikleri memleketin hizmetine koştular. Başardılar.

Biz Türkiye olarak, savaş hazırlıkları içinde olduk; ama yıkılmadık. Evlerimiz, köprülerimiz ve büyük binalarımız yıkılmadan kaldı. Savaşın hemen sonunda, ufak tefek yardımlar da gördük. Daha sonraları borç alarak kalkınmayı da denedik. Bütün bunlara rağmen, geldiğimiz nokta, gelişmemiş Asya ve Afrika ülkelerinin hizasındadır. Açlıkla pençeleşiyoruz. Elbette bal tutan parmaklarını yaladı. Alınan borçtan herkes kabiliyeti nispetinde pay sahibi de olmuş. Artık bunları televizyon ekranlarından bile rahatlıkla söyleniyor. Takibat falan da yok. İş yapan adam yok ama, takibat yapacak tamı yok? [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ZORUNLU MADDELER

Zorunlu maddeler tabiri her dilde mevcut. Her dilde öncülük taşır bu maddeler. Yaşamak için, olmazsa olmaz anlamı ile yüklüdür. Bunun için, hem bulundurulmasında ve hem de fiyat sorununda ehemmiyet kazanır. Herkes için kıymet taşıyan maddelerin lüks sözcüğü ve düşüncesiyle bir ilgisi yoktur. İnsan haklarının başında gelen yaşama hakkı değil midir? O zaman, yaşamak için gerekliliği zorunlu olan bu maddeler, herkes için aynı ehemmiyeti taşır. Bu zorunlu maddeler, hiçbir şekilde ticaret sorunu, servet sorunu, kazanç sorunu olamazlar. Bunlardan da, bu maddeler hayrına dağıtılacak anlamı çıkarılmaz. Her cins yönetici, bu zorunlu maddelerin bulundurulmasına yardımcı olacak ve fiyat işlerinde normal bir düzeyde tutacaktır. Herkes bu maddeleri istismar vasıtası yapamaz. Fahiş karlar bu maddeler üzerinden yapılmaz. Çünkü; bu maddeler insanların yaşaması için, cidden zorunlu olan maddelerdir.

İbn-i Sina'ya sormuşlar: Hastalar ne yesin? Büyük tıp alemi: Zenginler bildiğini, fakirler bulduğunu. Demiş. Bizim memleketimizde daha bu

İbn-i Sina metodu caridir. Bizim sorunumuz hastalarla değil, normal olarak yaratılmış, sadece normal yaşamak isteyen insanların zorunlu ihtiyaç maddeleridir. Bu maddeler alınmazsa, insanlar hasta olacaklardır. Yaşam tehlikeye girecektir. Yaşamak hakkı kutsal kabul edilmiş bir insan hakkı değil midir?

İnsanların bedeni, çalışma şekillerine göre alacakları günlük kalori belirtilmiştir. Bunun yarısı karbonhidrat, diğer yarısı da yağ ve proteinlerden oluşur. Ana maddeler bunlardır. Bunların bulunduğu maddelerde belirtilmiştir. Bütün gelişmiş ülkelerde, yaşamak için asgari olarak hesap edilen ana maddelerin ham maddeleri, herkesin anlayacağı şekilde ismen tespit edilmişlerdir.

Ekmek, et,süt,yumurta,tereyağı esas gıdalardandır. Fransız devleti jambonu dahi Ana gıdalarından saymaktadır. Belki çikolata ve dondurmayı ana gıda maddeleri içinde sayan devletler vardır. Biz ağzımızın tadını pek bilen millet olmadığımız için,o kadar incesine gitmeyelim. Bizim esas olanları ihmal edebilir miyiz? Ekmek alacaksınız. [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Ekmek yerine koyacağımız bir bulgu henüz yok. Bu ekmekle yenecek ve tencerede pişirilecek maddeleri de alacaksınız. Bu dediğimiz maddelerin hem bulunması ve hem de fiyatlarının adam gibi normal ölçüde bulundurulması gereklidir.

Yöneticilerce onun bağlı olduğu devlet,bunları göz önünde tutmak zorundadır. Bu insanlar yaşayacaklardır.

Bu insanların ısınması, karanlıktan kurtulması da ekmek kadar zorunludur. Bunların temini ve kontrol edilmesi devlet olma vasfının gerekleridir. Devlet vatandaşları için vardır deyince, buna da o devletin vatandaşları inanınca o devletin görevlerini yapması gerekir. Serbest Pazar ekonomisi ve Küreselleşme saçmalarıyla da bir ilgisi yoktur. Avrupa devletlerinde bunlar vardır ve bu devletler serbest Pazar ekonomisi edebiyatı yapanlar değil, bizzat yaşayanlardır. Bunları nasıl anlatacağız?

Sokağı insanlara yasaklıyoruz. Biz bunun taraftarıyız. Sokağa dökülmeyi men edince, onu itemeyince,o zaman aklınızı kullanmak gerekecektir. Vicdanınız yoksa bile, aklınıza danışacaksınız.

HER İŞ KIYMETLİDİR

Her iş emek neticesidir. Emeğin de bir kıymeti olmalıdır. Emeğin kıymeti vardır; emek kutsaldır diyenleri dinliyorsunuz. Nutuklarda ve yazılarında emek kutsaldır dedikleri halde, bu insanların yetkili yerlere yerleştikleri zaman emeğin istismarcısı oldukları görülüyor.

İstismar kötü bir şey! Eğer emekte istismar yoluna giderse, o da hem kutsallıktan sıyrılır ve hem de kötüler arasında bir yere yerleşir. Emek dahil; kim olursa olsun insanları istismar edenler kötüdürler.

İnsan istismarını önlemek için, toplumlar ve siyasi otoriteler bazı kaideler bulmuşlardır. İstismar la ilk uğraşan, onu kendisi için meşgale seçen dinler olmuşlardır. Dinlerde insanlar için mevcut olacaklarına göre, uğraştıkları arasına istismarı almaları normal karşılanmalıdır. İnsanlık var olmalı, bu uğraşlar, çeşitli adlarla ve çeşitli kurumlarda faaliyet göstermiş olmalarına rağmen, önleyici olamamışlardır. İstismar tam önleyecek [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

bir usul de bulunamamıştır. İnsanlık aramalarında da vaz geçmiş değildir. İnsanların birbirlerini istismarı; başka canlılar arasında görülüyor. Olsa bile insanlar arasındaki, insanlık sınırlarını bile geçiyor.

Şu Avrupa'da bu istismarı önleyen bulunmuş çareler bizde bulunandan çok fazla etkinlik gösteriyor. Avrupa'da; hele büyük bir şehirde yaşıyorsanız bunaldığınız an başvuracağınız yerler vardır. Bunu bunalmak diye tasvir etmek bile doğru olmaz. Evinizde bir arıza ile karşılaştığınız zaman, yakın bir tanıdığınız yoksa işçi bulma kurumuna müracaat ediyorsunuz. Onlarda bütün sanatkarların isimleri adresleri var. Kurumu adı aynı zamanda iş bulma kurumudur. İstedığınız usta evinize geliyor. Yapılacak işi görüyor ve gerekli malzemeleri tespit ediyor. İsterseniz malzemeyi kendiniz alıp getirebiliyorsunuz. İsterseniz ustalar bunları temin ediyor. Faturasını size getireceğine göre endişeleneceğiniz bir şey yok. Faturasız bir şey satılmaz Avrupa'da. Buna uymadan da bizi Avrupa'nın içine almazlar. Sahte, naylon fatura yok orada. Alırken de verirken de, aldıklarınızı satarken de fatura önde geliyor.

İşçi gerekli tamiratı yapınca da, saat üzerinden hesabını yapıyor ve faturasını kesiyor. Vergi kaçakçılığı olur mu memlekette? Olmuyor da. İşçilerinde, bizdeki doktor ücretleri gibi saat ücretleri belli! Yapılan iş para yönünden kıymetlen-dirilmiyor. Hekimlikte de öyle değil, maktu olarak belirlenmiştir. İşçilerde saat ücreti olarak belirlenmiştir.

Bizde bu işi alaturka! Taktir yetkisi işçinin kendisinde. Bir rakam söylüyor. Bunu ödemek sorundasınız. Fatura istemeniz de adet olmamış. İstedığınızde de alabileceğini düşünülemez.

Ne ticaretin ve ne de sanatın serbestisi bu değildir. Yapılan işin ücreti o ülkede olmazsa bile,o şehirde aynı olmalıdır. Bunların tespiti devlet veya mahalli otoriteler veya meslek odalarınca yapılmalıdır. Bunların hiç biri yapılmıyorsa, hiç birisinin mevcut olmasına ihtiyaç var denemez.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

GÖRÜNÜŞ AYNI DA!!

Arjantinlilerin halini gördükçe, bizim yetkilileri telaş sardı. Arjantin'in durumunun ayrı olduğunu, bize benzemediği edebiyatı yapılmaya başlandı. Durum niçin ayrı olsun. Arjantin de bizim gibi enflasyon içinde yaşıyordu. Bu rejim altında engin daha zengin olacak, fakir de her geçen gün daha fakir olacaktı. Bu genel kaide değişir mi?

Zaman içinde bu genel kaide yerini buldu. Dengeler bozuldu. Tıpkı bizde olduğu gibi Devlet ödeyemeyeceği borcun altına girdi. Devlet soygunuyla, bizde olduğu gibi Arjantin'de de büyük ihtimal bir zengin sınıfı yetişti. Onlarda da az bir kesim lüks bir hayatın içine gömüldü. Onlarda da, tıpkı bizde olduğu gibi bir ekmeğe muhtaç olacak duruma geldi. En sonunda bıçak kemiğe dayanınca millet sokaklara döküldü. Hangisini öldüreceksin, bir milletin hepsi öldürmekle bitirile bilinir mi? Demek ki; millet ölüp kurtulmaya karar verdi. Bizde bazen bazı şeylerden baya gelmek için verip de kurtulalım demiyor muyuz?

Bu olanlar bilinmeyen şeyler değil. Ben şu Çorum'da, İngiltere'nin dış ticaret açığını kapatmak için, Dünya Bankasından aldığı 2 milyar doların yarısını kullandığı, yarısını da işler düzeldiği için geri iade ettiğini yazmadım mı? Fransız Başbakanı Mendes France'nin “Chuisire” adlı kitabında borç alınan paranın akıllı kullanılmazsa, memleketi felakete, uşaklığa sürükleyeceğini yazdığın size Türkçe'ye çevirerek bildirmedi mi? Bunlar işe yarıyor mu? Aldığınız borcun bir kısmını çaldırıyor, bir kısmını da cari hesaplara aktarıyorsanız, bu borcun ödeneceğini de hiç düşünmüyorsanız, bu işin çıkış yolu olur mu? Bu geldiğimiz noktaya demekki Arjantin de aynı yollardan geçerek gelmiş. Başka bir şey de düşünülemiyor. Borç batağına girince kaidelenmiş usuller size, onlara da tatbik edilecektir. Borç affı diye bir şey düşünülemez. Paranın tek amacı daha büyüktür. Bunun içinde para, daha ve her zaman kazanmak zorundadır. Paranın ana kaidesi budur. Bunun sonu ne olacaktır? Bunu daha düşünen olmamıştır.

Arjantin milleti sokağa dökülmüştür de,

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

sorunlarla sokakta yoluna girecek midir? Ben sanmam. Sokakta sorunlar halladıldığı görülmedi. O zaman akılla iyi düşünmek gerekir.

Demokrasilerde çareler de bitmeyeceğine göre,onun içinde de arayışlara yönelmek gerekir.

Seçimlerden önceki hükümeti yıkılışını düşünün. Bir bankanın hortumlanması ortaya konmuş ve hükümet düşürülmüş idi. Hükümet düşüren parti meclis dışı bırakıldı. Bu partilerin yapacakları, eski yaptıklarının devamı olacaktı. Oldu da. Bir insan, nasıl bildiği dışında düşününce üretemezse, partilerde öyle öyle olacaktır, bunlar oldu da. O zaman, bu iktidarı ortaya koyan millet hiç mi suç payı üstlenemez?

Ayrıca; bizim kutretli bir ordumuz var. İyi organize ordumuz, sokak hareketlerine izin vermez bu ordu. Sokak düşünenlerin çok dikkatli olmalıdır. Sokakta kalına bilinir mi? yapacak tek şey, bu iktidardan uzaklaşmaktır. Onun yerinden kovmaktır. Bunlar seçimle olur ve yol zorlanmalıdır. Akıl içinde yazdığımı sanıyorum.

SÖZÜ YERİNDE KULLANMAK

“Taşı gediğine koymak” sözü yerinde kullanmak değildir. Biri espridir. Öteki Türkçeyi iyi bilme sorunudur. Bir profesör için “Türkçeyi iyi bilmiyor” derin mi? Denmemesi gerekir ama, olayda meydana.

Sayın Belediye Başkanımız Arif Ersoy; Belediye Meclisinde kendisini marjinal partilerin eleştirdiğini söyler. Sıfat isminde kıymetlendirir. Eğer bir marjinal partiden söz etseler, üzerimize almaz, işi sükutla geçiririrdik. Marjinal sıfatı çoğul isimleri kıymetlendiriyor, tavsif ediyor. Belediye Meclisinde üç parti temsil edildiğine göre, Belediye Başkanınca bunun ikisi marjinaldir.

Sözlüğü açıp baktım. Elbette bu söz Fransızca. Bir Fransızca sözlük açtım. Marjinal sözcüğü: “Sayfa kenarında olan (not). İkinci derecede önem taşıyan (Sıradan,basit) .Kıyılarda bulunan. Toplum dışı yaşayan.” Anlamlarını ifade ediyor. Toplumca benimsenmemiş anlamında ben [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

yüklüyorum. Görüyorum ki; marjinal sözcüğü ile ifade edilmek istenen anlam ve nosyon o kadarda iç açıcı değil. Buna muhatap olan her şahıs ve bilhassa parti, bunun karşısında sessiz kalamaz. Hele bu partinin itham edene bir ödün zorunluluğu yoksa !

Belediye Meclisinde üç siyasi parti temsil ediliyor. Belediye Başkanını da bizim CHP nin Meclis Üyeleri eleştiriyor. Demek ki; marjinal partilerden biri CHP olacaktır. Marjinal sözcüğü iyi bir anlam taşımadığına göre de, ikinci parti, kendisini de mensup olduğu Fazilet Parti parçaları olmaz. Biz bu ikinci partinin hangisi olduğu üzerinde duruyoruz. Biz,bizi CHP yi söz konusu etmek istiyoruz.

Eskiden beri; siyasi edebiyatımızda “marjinal” olarak vasıflandırılan partiler hangileridir? Biz eskiyi de bırakıp 1950 Demokratik hayata ciddi olarak geçtiğimizden sonraki partileri eleştireceğiz. CHP nin,hiç bir partiyi bu itham altında tuttuğu pek görülmemiştir. Daha çok Demokrat Parti, CHP yi “Solcu”,”Moskova Yolcusu”,”Komünist Parti” olarak nitelemiştir. O kadar ki; muhalefet lideri İsmet Paşa: “ Parti münasebetlerinin ve bu

ithamların en çok arttığı zamanları için fayda umarsa bazı hatıralarını ortaya koyabiliriz” demişti. O zamanki Cumhurbaşkanımız Rahmetli Celal Bayar ayardı ve meşhur “Yeşil Ordu” üyesi bulunmuştu. CHP yi komünistlikle ithama kalkan demokratların çoğunun “Yeşil Ordu” hakkında bilgileri yoktur.

1962 den sonra; Demokrat Partinin beşinci kalite insanları söz sahibi oldular ve onlarda CHP lileri birer komünist insanlar olarak vasıflandırırılar. İsmet Paşa “Ortanın Solu” dediği an Sayın Demirel' in hempaları “Moskova'nın Yolu” terimini siyasi edebiyata kattılar. O zaman bizim liderimiz, şimdi sağ hükümet ve iktidar lideri Ecevit, başı açık komünist vasıflandırıldı. Devlet kuran bir parti, isterse hayalinde olsa Türk Devletini komünist olarak kuramaz mı idi? Bu beyin ve içindeki zeka fukarası insanlar, bu ince noktaları düşünemezler. Ne Türkçe'yi o kadar iyi bilip telaffuz ederler, nede nosyonları arasındaki farkın farkında olacak kadar kültür birikimleri vardır.

Daha sonra, dünyada eskiden mevcut olan ve marjinal olarak vasıflandırılanlar siyasi partiler-
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

den, kafatasçı, ırkçı, şeriatçı, dinci partilerden bizde de kuruldu ve komünist itlam yaşantısına bunlarda katıldılar. Önlerinde resmi bir komünist veya sosyalist parti olmadığı için hızlarını CHP yi hedef alarak kesebildiler. Türkçede “dilini kemiği yok” denmez mi? İşte bunlar o sınıf insanların partileri.

Adıyla ve programıyla tek yaşayan parti CHP dir. Bütün sağ partilerimiz biraz şeriatçı, birazda kafatasçıdır. Bunların içinde ileri gidenlerde olmuştur ve halen de varlardır. Şimdi Sayın Belediye Başkanımızın mensubu olduğu parti dizisinin yerini marjinallikten alırsak nereye koyacağız? Alman eski Başbakanı:” Bu parti dizisinde Refah Partisinin kendi partisiyle kıyaslanmasını, kendi partisi için küfür kabul “Hristiyan Demokrat Parti” dir. Bizimkinin, yani Belediye Başkanımızın o zamanlarda mensup olduğu partinin adı önünde “İslâm” sözcüğü olmamasına rağmen, Alman Başbakanı tarafından küfür sözü ile vasıflandırılıyordu. Bu partinin Çorum Belediye Başkanı Prof. Dr. Arif Ersoy da, CHP yi marjinal bir parti ve onun Belediye Meclis Üyelerini de marjinal partinin üyeleri olarak tasvir ediyor. “Yavuz hırsız ev

sahibini bastırır” derler. Bana öyle ki; Belediye Başkanının bu ithamı bilinçlidir. Akli sıra kendisindeki ve partisindeki bazı vasıflardan sıyrılma sevdasındadır. Bunu da CHP yi itham furmasına tutarak kurtulmayı istemiştir. Yanlış olan da budur. CHP yi lekelemek isteyen her şahıs ve parti çarpılmıştır. Bunların ve partilerinin bugün adları ve sanları var mı? Aynı akıbet sizler içinde geçerli olacaktır.

CHP ye olan düşmanlık, program ve fikir düşmanlığı değil Atatürk ve dolayısıyla Cumhuriyet düşmanlığıdır. Aslında CHP düşmanlarını çarpanda CHP değil, cumhuriyetin kendisidir. Sayın arif Ersoy “Atatürk ve Cumhuriyetle sorunum yok “ dese de, Cumhuriyet ve Büyük Atatürk'ü vasıflandıran “Laique” laik sözcüğünü hayatında bir defa telaffuz etmemiştir. Belediye Meclisindeki ithamı da şuuraltındaki birikimin ortaya vuruluşudur.

Kendisinden çok daha kıymetli ve kaliteli insanların ithamları CHP yu ortadan kaldırmaya yetmemiştir. Bu yanlış ve fakat alışılmış yolu denemeniz size bir çıkar da sağlamayacak
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

BİR KURUM YETMEYİNCE

Toplum olarak, başka bir deyişle Devlet olarak yaşamak için kurumlaşmak gerekir. Kurumlaşmamış bir toplumda her istek devlet Devlete yöneltilir. Üretimin büyük kısmı; Devlet tarafından yapılırsa devletçilikten bahsediliyor. Bu gün bu temayül de istenmiyor. İstenmiyor da, üretim yapılması istenmeyen bir devletin her şeyin altında nasıl kalkacağı düşünülmüyor.

Müslüman ülkelerde iftar yemekleri edebi eserlerin bile meydana getirilmesine vesile olmuştur. Bazı yazılarımızda bu noktaya değinmiştik. Bu iftar sofralarının özel olduğuna da yer verdik. İftar bahşişlerine de değindik. Bilhassa mevki sahibi Devlet Memurlarının bu noktada dikkatli olduklarını da bildirdik. Devlet Memurları fakirleştikçe, iftar sofraları da savsamıştır. Şimdilerde ise; insanlarımız Osmanlı insanı gibi zenginlik ve cömertlikle

öğünmeyi adetlerinden çıkarttılar. Hatta; zengin olduklarını gizlemekte dikkat bile sarf diyorlar. İmanla, servetin kimde olduğunu “Allah” bilir derler. İşte bizim yeni zenginlerimizde bu yoldalar. Bunlardan hanedanlık beklenemez. Bizim Devletimizde bunları daha fazla zengin ederse, daha iyi vergi alacağına ümit bağlıyor. Bunlar boş düşünceler. Cumhuriyetin zengini, Osmanlı zengini olamaz; çünkü onların zihniyetini taşıyor.

O zaman kurumlaşmak gerekiyor. Bazı hayır dernekleri ve siyasi partiler Ramazana mahsus olmak üzere iftar yemekleri tanzim ediyorlar.

Bunların aleyhinde değiliz. Yalnız; mürüvvet-e bu iş yürümez. İyi niyetlerinin kurumlaşmaları ve bunların kontrolünün de Devlet tarafından yapılmasına işaret etmek istiyoruz. “Devletin hayır işlerine de mi karıması gerekli” diyenler çok olacaktır.

Devlet her şeye karışır. Düzenin görevlisi, toplumun banisi de Devlettir. İnsanların iyi niyetleri yeterli değildir.

Bizde “Sosyal Yardımlaşma Kurumu” olarak bir resmi kurum ortaya getirildi. Bu kurumu **Fak-
KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

Fuk Yok gibi alay edici sözcüklerle küçük düşürme yoluna gidildi. Vilayetlerde valiler ve ilçelerde kaymakamlar bu kurulun başına başkanları yapıldı. Bu vali ve kaymakamlar, eskiden CHP'nin il ve ilçe başkanları idiler. Belki bundan çekinilerek alay etme yoluna gidildi ama, vali ve kaymakamlar o zamanda, bu işin başlarında faydalı oldular. Bu faydalılık daha mükemmel şekle sokulabilir.

Bir fikir ne kadar çok dağılırsa, o kadar kıymetinden kaybeder. Yardımlaşma işi de dağıldığı nispetinde kıymetten düşer. Kimsenin özel yardımına karışan yok. Evinizi açıp da Osmanlı hanedanları gibi iftar sofraları hazırlarsanız, hiç karışan olur mu ? Ama işe herkesin karışarak genişletilmesini istiyorsanız, işi düzene koymak zorundasınız.

Çorum büyümüştür ve yardım bekleyenleri de çoğalmıştır. Özel veya küçük kurumlar bunun altın dan kalkamazlar. O zaman şehrin birkaç yerinde, güzel yemekhaneler açılmalı ve herkesin yardımını o kuruma yapılmalıdır. Az yardım edenlerin yardımları da katkıyı arttırmış olur. Bu suretle yemek işi kurumlaşmış olur. Kontrol kolaylaşır.

Ramazan dışında bu işin devam etme isteği gelebilir. Öğrenci içinde, bu modern lokantalar düşünüle bilinir. Hep fakülte açıyorsunuz, hep üniversite istiyorsunuz, işte bu isteklerinin için, yemek evleri de birlikte düşünülmelidir. Biz; sadece bunu da akıl yapar diyoruz.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

TRAFİK BİR BELA MIDIR?

Trafik sadece Türkiye için değil, bütün memleketler için de bela olmazsa bile sorundur. Bu sorunu hiçbir ülkede istenilmeyecek derecede düzenlenmiş değildir. Bir sürü yetişmiş mütehassıs, trafik sorunu ile uğraşıp durmaktadır.

1955'lere kadar Belçika'da sürücü belgesi zorunluluğu yoktu. Belçikalılara göre, kendi vatandaşları eğitilmiş insanlardı. Bu eğitilmiş Belçikalılar, hem kendi hayatlarını, hem de otomobillerini düşünmüş olacaklarından dikkatli davranmak zorunda idiler. Bunları birde sürücü belgesi ile taciz etmenin anlamı yoktu. Yoktur dediler, diyorlar ama ülkelerindeki otomobil sayısı düşündükleri rakamın çok üzerlerine tırmanınca, sürücü belgelerini onlarda zorunlu yaptılar. Hatta motosikletlere bile yaygınlaştırdılar.

Bizde motorlu vasıtaları çoğalmıştır. Bu çoğalış Avrupa ülkeleri derecesinde değildir ve daha çok senelerde o seviyelere erişmek mümkün değildir. Buna rağmen, trafik kanunu ve cezaların

ağırlaştırılmasıyla bunun sonuna gelinmez. Cezaların caydırıcılık ettikleri de sınırlıdır.

Önceki akşamların birinde TV ekranlarında İç İşleri Meclisi Komisyonu Başkanı ile eski bir Milletvekilinin konuşmalarını izledik. Konuşmalar tek sözcükle korkunç idi. Hele biri; trafik kaidelerini kontrolle yükümlü polislerinde trafik kaidelerini bilmediğini iddia etti. Bazı şeyler söyledi ki; onları bende bilmiyorum. Mübalağa olmuş olsa bile kontrol yetersizliği var intibai uyandırıyor. Sadece bunlardan yüksek miktarda trafik kazası olduğunu da kabul etmek, işi basite irca etmek anlamı taşır.

Bizi hanımla yaptığımız otomobille Norveç seyahatinde, yolda okula giden pek çok okul öğrencisine rastladık. Dikkat ettik, bunlar sıkışınca, yolun kenarındaki beyaz çizginin üzerine basıp dimdik Duruyorlar. Bu çizgide yaya zarar görürse ömür boyu belinizi doğrultamıyorsunuz. Demek ki okul çocukları okulda trafiği ders olarak görüyorlar. Bunun bizde olmamasının mazereti olamaz. Bizim çocuklara da ders olarak trafik öğretmeliler ve

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

bunu öğrenmiş olan trafik öğretmenlerinden öğrenmelidirler. Trafik polis ve amirleri, trafik bilseler bile öğretmenlik yapamazlar.

Trafik kazalarında yolların ve otomobillerin eksik kontrollerinde amil olduğu yazılıyorsa da, en çok sürücü hatalarına şahit olunuyor. Ben şahsen üç adet ağır trafik kazası geçirdim. Bunun üçünde de ben alkol almıştım. Alkol alınca araba ile sürücü uçuyor gibi bir şeyler oluyor. İşte Avrupa'nın yetişmiş insanları, alkol almış olarak direksiyona geçmiyorlar. Bizim orada yaşayan adamlarımızda bu ihtiyatı edinmişler. Stockholm'de lokantasında yemek yediğimiz bir Türk'e bir kadeh rakı ikram edemedik “Direksiyonda olacağım” demiş idi.

Bizde de alkol almanın bir cins cesaret verdiği inancı var. Galiba bütün sorunlar burada yatıyor. Bunlar için ceza ne işe yarar? İnsanlara bu ihtiyatı verecekse, onu bulup sürücülere mal etmek gerekiyor. Öbür tedbirlere de dikkat etmek gerekecektir elbette. Alkol başta olmak üzere...

BU ESKİ DÜNYA

Bu eski Dünya, Avrupa alışkanlıklarından öyle kolay kolay vazgeçmez. Kendisini bu günkü dünya medeniyetinin yaratıcısı olarak görüyor. Hiçbir medeniyetin durup dururken meydana çıkmadığı hakikatini kabullenemez. Bu günkü medeniyetin ilk tohumlarının uzak doğuda filizlendiğini de kendi kitaplara yazdırır ise de aklına kabul ettiremez. Bütün bunlar bir büyüklük hissinin, bir megalomaninin doğmasına sebep olduğunu söyleyenlere de kızar. Geri kalmış milletleri sömürerek zengin olma yolunda, şekiller değiştirerek de olsa kullanmaya devam eder.

Birinci Dünya Savaşından sonra, Amerika Cumhurbaşkanı Willson çabukça sinirlenerek, eski kıtayı kendi haline bırakarak, kendi memleketine çekilmiş idi. İkinci Dünya Savaşından sonra Rousvelt ve kendisini takip edenler sinirlerine hakim oldular. Avrupa Birliği fikrini ortaya attılar ve içinde kalmakta istediler. Ayrıca yıkılmış Avrupa'nın ve diğer ülkelerin bütün kuruluşlarına ortak oldular. Rus tehlikesinin o anda mevcut [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

görülmesi, Avrupa milletlerini daha fazla ileri gitmelerinden ala koydu. Bugün Avrupa bu durumdan hiçte memnun değil ama, Amerika' da Avrupa'ya yerleşti ve sınırlarına hakim gözüküyor ve Avrupa'dan da ayağını çekecek gibi değil. Şu durumda nasıl bir Avrupa Birliği kuracaksınız ve nasıl dünyaya yön vereceksiniz?

Son olaylara dikkat gerekiyor. NATO ;Amerika'ya yapılmış taarruzu bütün üyelere yapılmış kabul etti. Etti etmesine, Afgan Savaşına Amerika ile birlikte yalnız İngiltere iştirak etti. Bu yaklaşıma dikkat edilmelidir, Avrupa savsaklama yolundadır. Yük Amerika ve İngiltere üzerine kalacaktır. Ayrılık fikrinde, derinleşme yolunda boy gösterecektir. Avrupalı, Avrupalılığını gösterecektir. Dünya hakimiyetinin kendisine ait olduğunu da her fırsatta ifade etme imkanlarını kullanacaktır.

Kore Savaşında böyle olmuştur. Ağırılık Amerikan ve İngiliz ordularının üzerinde kalmıştı. Türk Devletinin katılımı da düşünce dışı bir davranıştı. Amerikan Sefiri, Hariciye Vekilimiz Köprülü'den yardım istediği zaman, rahmetli öprülü heyecanlanmış ve hemen bir tümenle katılmayı

teklif etmişti. Amerikan sefiri sonradan çıkan hatıralarında Türk Hariciye Vekilinin tümen hakkında fikrinin olmayacağını ve onu bir tugaya razı etmek için bir hayli sıkıntı çektiğini de yazmıştı.

Biz terörü iyi tattık. Pek ağıra mal oldu bize kimseden yardım görmedik. Terörü destekleyen dostlarımıza çok rastladık. Elimizde bulunan vesikaları göstermeye bile cesaret edemiyoruz. Vesikalar olmazsa Milli Savunma Bakanımız ağzından Almanların terör desteği sözü çıkar mı idi ? Bizden şu durumda büyük bir yardım beklenemez. Gine de dışarıda kalmak istemeyiz. Amerikan Devletini destekliyoruz. Her halde 3. Ordumuzun yola çıkması da bizden beklenemez. Amerika'nın Avrupa'da tek dostu Monaco Prensliği kalmıştı,bir zamanlar Amerikalılar böyle serzenişte bulunmuşlardı. Şimdi de İngiltere'den sonra en sadık dostun Türkiye kalacağı varsayımını ortaya çıkarıyor. Bu Avrupalının alışkanlıkları ve iki yüzlü politikasıyla ne terör önlenir ve nede sağlam bir dünya düzeninin temelleri atılabilir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

HATIRALAR

1949'da, Urfa'nın 60 km güneyinde bulunan Akçakale'de Hükümet Tabibi olarak görevliyim. Görevimin ağırlığını veba mücadelesi teşkil ediyor. Veba hakkında büyük bir bilgiye sahip değilim ama Bakanlığımızın oraya zaman zaman gönderdiği, bilen insanlardan eksiklerimi tamamlamaya çalışıyorum.

O zaman, Ceylanpınar'da bir köy, bir de çiftlik vardı. Bu çiftlikte de hekim idim. Ayda iki defa beni aldırırlardı. Acil vaka olunca da, ayrıca günlük gidiş-geliş olurdu. Üreme Çiftliği Müdürü Ferit Kayıran ile çok iyi arkadaşlık ta kurmuştum. Bir gün, beni özel olarak çağırdılar. Amerikalı, iki büyük gazetenin başyazarı olan bir misafiri vardı. Misafiri, zayıf, uzun boylu, yaşlı, Türkçeyi iyi bilen bir insandı. Yanında, Türklerden yardımcı olup olmadığını hatırlamıyorum. Safra kalabalıktı.

Gazetecinin Türkiye'ye üçüncü gelişi idi. Bize, eski gelişlerini anlatmıştı. Abdülhamit padişahı iyi tanıyordu. Bir iki defa huzura kabul de

edilmişti. Türk dostu olacak ki, Padişah kendisine iltifatlar da etmişti.

Gazetecinin ismini öğrenmiştim amma, zamanında not almak alışkanlığım olmadığından, şimdi hatırlamam mümkün değil. Pek te zor bir ismi yoktu. Osmanlı topraklarını, bütün Anadolu'yu katır sırtında dolaşmıştı. O zaman genç olduğuna göre, söylediklerinin yapılmaması için bir sebep görmemiştik. Şimdi de, Osmanlı devrinden pek te farklı durumda değildik. Yollarımız topraktı. Kendisinin bir jeep arabası vardı. Bu zamanda, önde giden bir arabaya yetişerseniz, tozundan kurtulup ta bir kaza yapmadan onu geçmeniz mümkün olmazdı. Zaten bize, Türkiye'de en mahir insanların şoförler olduğunu da söylemişti. Güzel rakı içiyordu, güzel sohbeti de vardı. Biz de, Türkçeden başka dil biliyor değildik. Onun Türkçesi, benim Fransızcamdan çok iyi olduğu için, Türkçe konuşmuş olması yakınlığımızı da temin etmişti.

Sofra gece yarılarını geçinceye kadar sürdü. Kadehi boşaldıkça, kendisi, espriler yaparak, tekrar [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

doldurulmasını istiyordu.

Veba hakkında bilgiler istedi. Bilgilerimi aktardım. Hem sorumlu ve hem de yetkili idim. Devletimiz her imkânı, o zamanki kısıtlı durumuna rağmen, temin etmişti. Emniyetimizi temin etmek için de, ilçenin normal jandarma teşkilatı dışında, bir bölük jandarma daha memur edilmişti. Her fırsatta, vebanın Suriye’den geldiğini anlatmaya çalışıyorduk. Arkadaşlarım da beni teyit ediyorlardı.

Odanın duvarında bir sivrisinek, hem de sıtmayı taşıyan cinsinden olanı, bizim dikkatimizi çekmedi amma, Amerikan gazetecinin dikkatini çekmişti. Bize sivrisineği işaret etti. Sıtmayı bunun atıştığını da söyledi. Hafif alaycı bir tebessümle, “bu sinek te mutlak Suriye’den gelmiştir” dedi. Tebessümüne, biz de gülerek karşılık vermek zorunda kalmış idik.

Gece sonunda bizimle vedalaştı. Kendisini pek yakın bulmuştuk. Onun da bizi yakın bulduğu açık seçik ortada idi. Ufak tefek saçmalarımızı da görmek istemiyordu. Suriye’yi yerli yersiz ithamımızı da öyle karşılıyordu. Sabah erkenden,

kahvaltıyı galiba yine beraber yaptıktan sonra, bizden ve devlet çiftliği müdürü Kayıran’dan ayrılmış idi. Yolculuk, yine Güneydoğu ve Doğu Anadolu idi. Osmanlı devrinde iki defa katır sırtında yaptığı geziye, üçüncü defa, Cumhuriyet devrinde, bir Amerikan jeep ile devam edecekti.

Bu tesadüfü de, konuştuklarımızı da, ben, belki bir yazıda okurlarıma aktarmış olabilirim amma; olay tamamen hafızamdan çıkmış durumda idi. Bir ömrün bütün olaylarını kafanızda nasıl taşıyacaksınız! Unutma fiili olmasa, bana öyle geliyor ki, insanlar, hele çok okuyan insanların beyinleri çok çabuk yorulmuş olacaktırlar. İşleyen demir ısıldar, denirse de, gereksiz ve pek çok kullanılan demir, ısıldamaya devam etmiş olsa bile, eskimeye devam edecektir. Eskiye her şey de, bir gün işe yaramaz olacaktır. Unutmak ta Allah’ın insanlara bir lütfü olmalıdır. Şu bizim insanlar, Allah’ın lütuflarına hep kayıtsız kalmışlardır.

Dün akşam, rahmetli Velidedeoğlu hemşerimizin bir yazısını okurken garip bir tedai [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

olayı bu hatıraları kafamda canlandırdı. Velidedeoğlu'nun yazısında da, bizim Amerikanı'nın hikâyesinin aynına benzeyen taraflar vardı. Belki de aynı olayı Velidedeoğlu da yaşamış olabilir. Kendisinin tanıdığı gazeteci de, belki aynı adam idi. Adamın adı, onun yazısında da yoktu. Makalenin altındaki tarih ise 1949 idi.

Aynı tarihte, 1949 Ağustos ayında, rahmetli Velidedeoğlu, İstanbul Hukuk Fakültesi'nin hem hocası ve hem de Dekanı olarak, Van ilimize bir seyahat yapıyor. Van'da bir ilçede, eski, büyük bir Rus kışlası tamir edilerek öğretmen okulu haline getirilmiş. Sevgili hocamız, bu öğretmen okulunu ziyaret etmeyi düşünmüş. O zamanlar, ziyaret edilebilecek binaların topu okul binaları idi. Ayrıca, herkes okul sevdalısı bulunuyordu. Velidedeoğlu da profesördü ama, o kadar yaşlı da değildi. Hatırlatmak isterim ki, kendisi lise öğrencisi iken, ben de, artık koşup yürüyen bir çocuk imişim. Bu hatırlatmamla, Velidedeoğlu'nun genç bir hoca ve çok genç bir dekan olduğunu işaretlemek istiyorum.

Hocamız, bu öğretmen okulunda, yaşlı, uzun boylu ve oldukça zayıf olan bir Amerikan

gazeteciyle tanışıyor. Gazeteci, Amerika'nın iki büyük gazetesinin başyazarı. Türkiye'ye gezmek için gelmiş. Yanında bir kurmay binbaşı, bir de tercümanı var. Velidedeoğlu, bizim tanıdığımız gazeteciye çok benzer bilgiler veriyor da, Amerikalının çok iyi Türkçe bildiği hakkında bilgi vermiyor. Belki de Türkçe konuşmadılar. Velidedeoğlu'nun bildiği yabancı dilleri, Amerikalı gazeteci de biliyordu. Bilinen müşterek dille anlaşmış olmaları da çok muhtemel.

Gazeteci, Velidedeoğlu ile pek açık konuşuyor. Her şeyde geri kaldığımızı, yollarımızın pek berbat olduğunu, otel ve bunun gibi işler hakkında bilgisiz olduğumuzu çekinmeden Velidedeoğlu'na anlatıyor. Hukuk Fakültesi hocası ve Dekanı olarak, kendisine büyük saygı duyduğunu da, Velidedeoğlu anlatıyor. Tanışmışlıktan, ikisi de memnunlar. Gazeteci, bir şeyimizin çok mükemmel olduğunu söylemekten de geri duymuyor: Adliye teşkilatımız ve çok adil hâkimlerimiz...

Demek oluyor ki, gazeteci Türkiye'yi iyi [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

tanıyor. Adalet mekanizmamızın ve hâkimlerimizin de, bütün imkânsızlıklar içinde adalet dağıtmış olmalarına rağmen, imrenilecek durum gösterdiğini iyice tespit etmiştir. Türkiye'ye eskiden gelmemiş, Türkiye'yi iyi etüt etmemiş insanların bu tespitleri yapmaları düşünülemez. Adalet ve hâkimler üzerinde konuşulmuş olması ise, Velidedeoğlu'nun hem profesör ve hem de dekan olmasıdır. Fakülteyi, yeni bitirmiş bir hekimle, Türk hekimliği hakkında böyle tespitler konuşacak değil ya!

Bu yazıyı, gevezelik etmek için yazmadım. Sene 1949 ve bir Amerikalı'nın adalet sistemimiz ve hekimlerimiz için düşündükleri de meydanda. CHP de henüz iktidar partisi. Bir yabancının tespitlerini bile, bizim Başbakanımız tespit etmiş değil. Her şeyi kendisinin başlattığını söylüyor. Adalet sistemi ve hâkimlerimiz için tek takdir kelimesinin ağzından çıktığını duydunuz mu? Kendisini iktidara getiren ilk seçim kanununu CHP yapmıştır. Adalet teminatını getiren CHP idi.

O zaman, bütün okumuşlar, adli teminat nutukları atarlardı. Bunu yapmaya, memur olmamıza rağmen, biz de yeltenirdik. Bizi, bu

noktadan şikâyet edene rastlamadık. Bunlardan dolayı da, yeri değiştirilen bir memur olmadı. Bir dâhiliye vekili, İstanbul'da gazetecilere, kendisinden korkup korkmadıklarını sormuştu. Gazeteciler, korkmadıklarını söylediler. Bakan kendisi ise, vallahi, kendisinin gazetecilerden korktuğunu söylemişti. Demokrat Parti veya öbür sağ parti iktidarların da, gazetecilerden korkan bir bakana rastladınız mı?

Adli teminat CHP'nin eseridir. Düşünce doğru çıkmıştır. O gün bu gün, adli teminattan şikâyetçi olan kimseye rastlanmamıştır. Hâkimlerin adalet anlayışından ve tatbik şekillerinden şikâyetçi olan kimse ortaya çıkmamıştır. Şu teminatı, idare amirlerine verelim, diyenler görülmemiştir.

1982 Anayasasında da, Cumhurbaşkanının yetkilerini artıran bazı maddeler, adalet mekanizmasının ve hâkimlerin siyasallaştırılmaması için konulmuşlardır. Yüksek hâkimler ve savcılarının bir kısmının Cumhurbaşkanı tarafından seçilmesinin sebepleri arasında bu endişeler bulunmaktadır. Biz de aynı düşüncedeyiz. [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Adalet mekanizması ve hâkimler ve bu arada savcılar siyasallaştırılırsa, ülke yaşanmaz hale gelir. Adalet mekanizması ve hâkimler, biz insanlar için de bir teminattır. Bu teşkilat ve hâkimleri, mutlak tarafsız kalacaklardır. Yaşarken güvenilecek tek mekanizma budur. Aksini düşünmek, “ihkakı hak” anlayışına yol açmak olur. Bu yolu açmak, kim açarsa açsın, vatana ihanet olacaktır.

ÇAĞDAŞ OLMAK

Çağdaş olmak, çağı yakalamak anlamında kullanılamaz. Tesadüfen biz 21. asra girerken, hayatta bulunuyoruz. Bu bize bu tesadüf bize, bu devir bize medeniyet adamı veya milleti olduğumuz hakkını vermez. Çağın medeniyetini yaşıyorsak, ancak o zaman çağdaşlıktan bahsedebiliriz. Şu asırda orta çağı bile yaşayamayan Milletler varlığı ortada bulunurken, bunların çağdaşlıktan, çağdaş hayattan, çağdaş medeniyetten bahsetmeye hakkı olamaz.

Medeniyet evrenseldir. Medeniyetlerin birbirlerine etkileri vardır. İlk medeniyetlerin Uzak Doğuda, Çin'de görüldüğü biliniyor, bu doğu menşeli medeniyetin, denizleri ve deniz kenarlarını takip ederek Orta Doğuya, yani Mısır, Asur, Mezopotamya, Girit, Batı Anadolu, Yunanistan ve İtalya yolunu takip ettiği artık kitap bilgisidir. Bu saydıklarımızın varisi de bu gün Avrupa müşterek medeniyetleridir. Bu gün kullandığımız teknik de, bu Avrupa medeniyetinin eseridir.

[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Avrupa milletlerine kızıyoruz ama, hakikat budur. Bizim,millet olarak bu medeniyete büyük bir katkımız görülüyor. Atatürk' ün "Muasır medeniyet" dediği de bu medeniyettir.

Bir medeniyetin sahibi, bir de teknik yaratmış ise,kendisini sizden farklı görmesi ve sizden kuvvetli olduğunu söylemesi de,biraz normal karşılanmalıdır.Aynı medeniyetin sahibi sayılan memleketler arasında bile, teknik ve onunla biriktirilmiş zenginlik,neticeyi almakta amil olmaktadır ve olmuştur.

Avrupa milletleri, bu medeniyetlerini dünya milletleri ile paylaşmaya,onlara yardımcı olma yerine,kendi rahatları için kullanmaktadırlar.

Amerika'nın önderliğinde birleşiyorlar ve bir Avrupa birlik devleti kurmak istiyorlar. Kendileri bu gayretin içindeler. Kendilerini birleştirirken de, yakınlarında ve uzaklarında, kendilerine zararlı olabilecek kudretli bir devlet istemiyorlar. Bu düşüncelerinden dolayı, Avrupa devlet ve milletlerini suçlamanın bir anlamı olamaz. Avrupa medeniyetini, erişemeyeceğimiz derinliklere saklanmış değildir. Onlarla baş edebilmek,

varlığımızı koruyabilmek ve hatta,bizi içlerine almaya onları mecbur etmek için onların evrensel olan ve hatta,bizi içlerine almaya onları mecbur etmek için, onların evrensel olan bu medeniyetlerini anlamak, benimsemek, onlar gibi olmak zorunluluğu var.

Buna ayak direnirsen, adama varlığını kurutmazlar. Baskı karşısında da bir şey yapamazsın, Kürt terörünü bitirirsen, karşına din terörünü çıkarırlar. Tek yol devrim falan değil, bu Avrupa medeniyetinin mutlak kabulüdür. Medeniyeti kabullenmeden, onun tekniğini alamazsın. Başka bir medeniyetin sahibi millet, o medeniyetin tekniğini kullanabilir mi?

Onunla mücadele, varlığını korumada yaya kalırsın. "Biz Doğulu, doğu medeniyetinde kalalım da, Avrupa'nın yalnız tekniğini alalım" budalaca fikirleri,bize bir şey kazandırmaz.

Ana hatlarıyla medeniyet tektir. Bu gün bir doğu medeniyetinden de bahsedilemez. Her gelenek, her yaşam tarzı, bir medeniyet demek değildir. Avrupa medeniyetinin dışında kalmış [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

milletlerin topu, petrollerine, toprak altı zenginliklerine ve tabiat güzelliklerine rağmen, iptidailikten, tabi olmaktan, sürünmekten, feodal toplum anlayışından kendilerini kurtarmış değillerdir.

Sentezi, mentezi yok. Avrupa evrensel medeniyetini, bunun içinde aklın hakimiyetini ve kıymetini kabulleneceksiniz. Akıllı kullanmak, Allah'a karşı gelmek değildir. Tabiatın sırlarını ortaya koymayı, yaratan; kullarına yasaklamış değildir. Bu natür sınırlarını ancak akıl bulmaktadır. Hiç aklını kullanmasını bilen insan, kendi gibi yaratılmış başka bir insana kulluk eder mi?

Bu medeniyeti kabul ettiğiniz an, ulus devletin faydalarını, tekamüldeki rollerini daha kolay anlamak, kavramak imkan içine girecektir. Parçalanmanın bir Avrupa gizli oyunu olduğu daha kolay anlaşılacaktır. Yok olmanın yolunun ayrılık fikirleri olduğu, daha kolay anlaşılacaktır.

Türkiye de her bölücü insan, bir mozaik edebiyatı ortaya koyuyor. Düşünceleri sureti haktan

gösterme yolunu seçiyor. Kendini akıllı, başkalarını aptal (abdal değil) sanıyor. Yaptığı ihaneti böylece gizlediği izlenimin veriyor.

Milletler de eşitlik esastır. Fertlerin kanun önünde eşitliği esastır. İnsanlar her teşebbüs ettiğini kazanır anlamı çıkarılamaz bundan. Ama; yol budur. Bu yolda bir tıkanıklık, bir hainlik, bir gizli kapaklı politika varsa; ben sizinle mücadeleye, her türlü mücadeleye katılırım. Aksi durum bir iftiradır ve ayıptır.

Gürültüye pabuç bırakılmaz...

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

FIKİRLER AYRIDA OLSA

Demokratik bir ortamda elbette ki; insanlar ayrı düşünecekler ve ayrı hareket edeceklerdir. Bu demektir ki; insanlar robotlar değildir ve şahsiyetlerini, fikir özgürlüklerini koruyacaklardır. Bu özellik bütün yaratılmış insanlar için geçerli ise de; Allah'ın yarattığı her insanın kendi beynine ehemmiyet vermesi, onu geliştirdiği, onu yücelttiği anlamı da çıkartılamaz. Eğer öyle olsa, insanlar arasındaki farklar azalır mı sanırım.

Bu yukarıda yazdıklarımıza inanmakla birlikte, yinede insanlar bazı düşüncüler üzerinde birleşmiş olması gerekiyor. Buna eskiler "asgari müşterekler" diyorlardı. Her ne kadar fikir özgürlüğünüzü korusanız bile, bazı şeyleri öteki insanlar gibi, en azından onların bir kısmı gibi düşündüğünüz kabul edilmiş olmaktadır. Şimdiki bu "fikir grupları" diyorlar. "KİLİM DERGİSİ" NİN çıkaranları bir fikrin takipçisi olmuşlar. Bunlar bir araya gelmişler, düşünmüşler ve Türk Ülkesinde, güzel bir dilimiz olmasına rağmen,

insanlarımızın ticaret yerlerine yabancı isimler koyduklarını ve bunu resmen de tescil

ettirmiş olduklarını tespit etmişler. Hem bu tespit Çorum'da olmuş. Çorum nere, Amerika veya Kanada nere?

Bizim Çorumluların yabancı dil bilenleri azdır. Bir şehirde 20 - 25 tane insanın yabancı dil bilmesi hiçbir işe yaramaz. Bu yabancı dil bilimi belki zaman zaman onların işlerine yarasada, Çorumluların dükkanına yabancı bir isim seçmesine gerektirmez.

Bu yabancı dillerden, iş yerlerimiz için neden sözcükler seçiyoruz? Bunun bir anlamı yok, seçenlerde anlam aramak için seçmiyorlar. Daha çok modaya uyuluyor. Bu moda kendisi de saçma. Hiç bir medeni insan ticarethanesine yabancı bir isim seçmez. Bu insanların yabancıları da bunu yapmazlar. Bu garip moda da zaten bizim ülkemizde moda teşkil ediyor. Sanıyorum ki; az gelişmiş diğer ülkelerde de bu yabancı modacılık mevcut ve bir özellik olduğu kanaati de yaygın. Bence hem abes ve hem de biraz ayıpta.

İnsanlar eğer mutlak taklit etmek istiyorlarsa daha uygun bir hareket ve alışkanlığı Taklit [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

etmelidir. Mesela: İngilizler akşam yemeğine pijama ile oturmazlar ve sabahları da tıraş olmadan sokağa çıkmazlar. Mutlak yabancı aşığı iseniz, bunlar taklit edilemez mi?

İşte; " asgari müşterek" bunlardır. Dil birleştirici bir unsurdur; üzerinde durmak, onu iyi kullanmak, geliştirmek ve yabancı sözcükler karıştırarak bozulmamasına sebep olmamak gerekir. Kültürü yapan en önde gelen unsurda dildir. Türkçemiz iyi bir dil. Türkçeyi iyi konuşan insanların dinlerseniz, müzikal bir ahenk bulmakta zorluk çekmezsiniz. En müzikal dil İspanyolca imiş.

Benim dil üzerine geniş bir bilgim yok ama Türkçe ile medeniyet ve kültür yapılacağı inancındayım. Türkçenin edebiyat dili olduğu mutlak. Türkçe ile ilim de yapılır, felsefe de yapılır. Okullardan felsefe

Türkçe ile yapılamadığı için kaldırılmış değil, kaldıranların mantalitesi felsefe ile bağdaşmıyor da ondan.

Bizim Kilim Dergisinin gençlerini kutlarım. Bizde kendilerini destekliyoruz. Biz gibi, bütün düşünen insanların bu güzel hareketi

desteklemesi gerekir. Dil müşterek varlığımız olduğuna göre her Türk ve Türkçe konuşan her insan, dilimizin korunmasında kendisini görevli saymalıdır.

Bu teşebbüsü, Belediye Meclis grubumuza da ilettik. Bu güzel fikrin Belediye Meclisinde sahiplenmesini ve ikna yoluyla, ruhsat verirken insanların uyarılmasını Belediye Meclis Üyelerimizden istedik. Hukukçularımızdan da Kanuni bir zorunluluk getirilip getirilmeyeceği, sorunun incelenmesini istedik. Nüfusa çocuğumuzu yazdırırken, abes isimler koymanıza Kanun izin vermiyor. Nüfus Memurları da bunun üzerinde hassasiyet gösteriyorlar. Aynı Kanun belki de iş yerlerinin ad seçimlerinde öncülük edebilir.

Yabancı dil derken ayrım yapmıyoruz. Türkler dillerinin sahipleri olmalıdırlar. Ölülerimize yaptığımız duaları bile Arap dilinden seçmemini bir anlamı olmaz. Arapça okunan bir dua daha etkili değildir. Ayıp her yerde ayıptır. Diline sahip çıkmayan bir millet, dinine de sahip çıkamaz.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İŞTE YAHUDİ DÜŞÜNCESİ HAKİM

Bu yazıyı okuyacakların hepsi; Yahudi ile bir Türk arasında geçen hadiseyi yada daha doğrusu hikayeyi iyi bilir.. hikayeyi Mübarek Ramazanda bana yazdırıp da bazı insanların iğbirarını üzerime yöneltmeyiniz. Yahudi demiş ki “Paşam ! Biraz sen, biraz da gayret benden olsun; şu hançeri kenara bırak”

Hep biliyoruz ki; müzakereler AB ile aramızda başlamıştır. Müzakerelerin şartları da peşinden yazılmış ve bize kabul ettirmiştir. Müzakerelerin sonuçları AB dostlarımızın arzuları içinde olacaktır. Uçları da açıktır. Açık sözcüğü üzerinde tartışmayı nasıl yapacaksınız?

Bu müzakere sözcüğüne göre, Türk müktesebatı yani bürokrasisi AB müktesebatına uyulacaktır. Bunlar 25 devlet müzakerelerinde belirlenmiştir. Onların hepsinde maddeler aynıdır. O zaman; bizde tarama işi çabuk bitmiş olacaktır diyebilirsiniz de iş sizin dediğiniz gibi

bitmeyecektir. Öbür AB devletlerinde olmayan maddeler ortaya getirecektir. Başlamıştır da.

AB'nin genişlemesinden sorumlu üyesi olan Olli Rehn acele memleketimizde geldi. Bizim yetkililere tam olarak ne konuştuğunu bilmiyoruz ama; basın toplantısında bazı ip uçlarını da ortaya koymaktan geri kalmadı. AB için geçerli olan bütün normları, standartları ve değerleri AB müktesebatı ile birlikte tam anlamıyla kendine uygulayacağını belirtiyor. Bu sözcüklerin hepsi karmaşık kavramlardır. Avrupa memleketlerinde bile aynı anlamı vermezler. Bundan çıkartılacak anlam, bizim için yeni isteklerin ve kösteklerin önümüze konacağı keyfiyetidir. Bu anlamların hepsi her şahsa ve hatta millete göre tefsir farkı gösterir. Biz böyle anlamı, müktesebat anlamı içinde düşünülemez, bunlar keyfidirler.

Basın toplantısında, soru kendisine yöneltilmiş olmadığı halde, misafir konuşmacı söz arasına giriyor. Sayın Abdullah Gül'ün itina ile söylemekten kaçındığı bir soruya ortaya kendisi atıyor. Demek ki; bu sorun ikisi arasında kapılar **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

Arkasın da konuşulmuş.

Rehn; görüşmelerinde gümrük birliği protokolünü sayın Gül'le ele aldıkları,Gül'ün bu sorunu ve protokolün onayının Türkiye tarafından hiç geciktirmeksizin TBMM de tasdik ettirmesinin gerekli olduğunu açıkladığını bildiriyor. Bu protokol ise malların bütün Avrupa Birliği ülkelerinde yani;25 ülkede serbest dolaşımını istiyor. Şu söz karşısında sizin Güney Kıbrıs Rum Devletini tanımadığımızı söylemenizin veya beyannamede bildirmenizin anlamı kalıyor mu ? Bunun AB ile aramızda anlaşacağımız Türk müktesebatı ile ilgisi var mı?

İşte Yahudi mantığı asıl burada başlıyor. Bunların hepsi hükümetle AB yetkilileri arasında sıralanmış ve karar bağlanmış. Gıdım gıdım ortaya getirilerek Türk kamuoyu bunlara alıştırmak isteniyor. Zaten kamu oyu diye bir şeyimizde yok. 1950 den beri bizim toplum,iktidarın her dediğini alkışlamakla kabul edip geliyor. Anlama işi çok geç oluyor. Toplum bunları anlattığı zamanda,iktidar partisi toptan alıp kenara unutulmaya terk ediyor. Yerine denenecek yeni bir parti gelir

Sayın misafirimiz, hakikate daha işaret koyuyor, serbest dolaşım işi öbür yirmi beş ülke kısıtlama olmaksızın tatbik sahasına konmuştur. Bizde Sayın Rehn'e göre 2020 ye kadar serbest dolaşım zaten ertelenecektir. 2020 de Avrupa'nın iş durumu ve ekonomik kapasitesi uygun olmazsa, dolaşım devamlı olarak da ertelenecek yani, ortada madde olmaktan çıkartılacaktır. Bu ne demektir? Türkiye AB içine alınmakla birlikte serbest dolaşım ve ondan bekledikleridir. Ben dahi ona hevesleniyorum. Doğduğum memlekette reçetem kabul edilmeyip aklım ve bilğim başımda iken mesleğimin icrasına imkan vermeyen bir memlekette, doğduğum memlekette işsiz oturacağıma,gidip AB ülkelerinin birinde adam gibi mesleğimi icra ederim. Benim şu söylediğimi Türkiye'de anlatacağım, anlatabileceğim bir makam veya şahıs var mı?

O zaman, herkesin kakı olan bir hak sana tatbik edilmiyorsa, ortalığa çıkıp eşit şartlarla AB içine girdiğinden bahsedebilir misin ? Bunun sana tatbik edilen yolun, imtiyazlı ortaklıktan farkı kalır

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

mı? İktidar ve bu günkü iktidar bu halkın üzerinde hep durmuşlar ve imtiyazlı ortaklığı reddetmişlerdir. Halbuki, olanlardan anlıyoruz ki;imtiyazlı ortaklığı kamu oyundan gizli olarak kabul etmişlerdir. Şimdi işler bir alıştıırma işidir.

İşin iç yüzü anlaşılmış olsa, durum değişecektir. Halkımız serbest dolaşım istiyor. Bunun olmayacağı kendisinden gizleniyor. Kendisi alıştıırılmak isteniyor. İnsanlara doğru söylemek zorundadırlar.

ÇORUM'DA KÖTÜ MERDİVENLER

Bir yazıya böyle başlık olur mu? Beklide; yazdıklarım arasında en iyi başlığı teşkil ediyor. Yazıyı sabırlıca okuyup bitirenler ne dediklerimi anlayacaklar ve bana hak vereceklerdir. Başlığına bakıp ta yazıyı okumaktan vazgeçenler hatalı olmayacaklardır.

Merdiven; insanlar için vazgeçilmez bir şeydir. Eve bir eşik atlayarak girseniz bile, bodruma merdivenlerden inecek ve yatak odalarına merdivenlerden çıkacaksınız. Apartman devrinde yaşadığınıza göre, merdivenlerden uzak kalmamız mümkün değil. O zaman, bu kadar gerekli olan merdivenlerin insanlar tarafından kolayca kullanılır olması gerekir. Ayrıca; merdivenler bazen inip çıkan insanlar için büyük tehlike kaynağı da olabilirler. İşte yazı biterken bu söylediklerimin hepsini de cevaplarını da bulmuş olacaksınız sayın okuyucular.

Çorum'da merdiven durumların ben hep düşünmüşümdür, bir yere girerken veya çıkarken [**KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

hep merdivenlere gözüm kayar. Çorum'da çok güzel ve rahat merdivenler vardır. Veli Paşa'ların meşhur evlerinin ve otellerinin merdivenleri; planlarını benim damadımın yaptığı kendi evimin merdivenleri;Turgut Özal'ın adını taşıyan binanın merdivenleri;Çorum Hükümet eski binanın merdivenleri,güzel merdivenler arasında zikredilmektedir. Ben; bunları inip-çıkarken tetkik etmişimdir. Ayağınızın burnuna basarak merdiven basamaklarını ayarlamınıza gerek kalmadan yürüebilirsiniz.

Çorum'da çok kötü çizimleş, ölçüye getirilememiş ve her an tehlike yaratacak şekilde bir gün ölümlere sebep olacak merdivenler de var. Şu saat kulesinin yayındaki PTT'nin merdivenleri, Tedaş'ın dış merdivenleri, Yetmiş beş yıl kültür binasının izah edilemez bir zihniyetle çizilmiş meydan merdivenleri ve de benim büro olarak kullandığım şimdiki yerimin merdivenleri. Bu izah ettiğim kötü merdivenlere örnek gösterilebilirler. Bu koca binaların merdivenlerini yapanlara söz kar etmez ama, bunları teslim alanların idraklerine şaşmamak elde olur mu? Bunların ekserisi kamu binaları. Yapıldıktan sonra fen heyetleri tarafından

tetkik edilip kabul gören ve resmileşen binalar. Dıştaki merdiven şekli ve ölçülerine dikkat etmemiş kabul; fen heyetinin betonarme hesaplarına dikkat ettiğini düşünüle bilir mi? İşte, yer sarsıntılarında önce yıkılıp giden ve hikâyesi unutulmaz acı kaynağı olarak kalan; kamu binalarının durumları bunlar.

Bu ölçüsüz merdivenlerin birinden, bir gün bir yaşlı, bir şişman,bir uzun boylu mutlaka düşecektir. Nasıl neticeleneceğini de Allah bilir. İçki içenlerin saydığımız bu kötü merdivenlerden çıkmayacakları düşünülmez ki. Bir sarhoş düşerse iyi oldu mu diyeceksiniz?

Sayın Vali'miz bu binaları ziyaretlerinde, ilgili yetkilileri ikaz edip, bu merdivenlerden bir daha çıkmak istemediğini söyleseler, bu kötü merdivenlerin hepsi, üç günde yeniden ölçü içinde yapılabilirler. Ucube Kültür Sitesinde ise bütün merdivenleri yok eden yeni bir oluşum düşünmek gerekir. Bu sözde kazanılmış bu acayip bina, Çorum için ayıp olmaktan kurtarılmalıdır.

Şimdi yazımım asıl can noktasına
KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!

geliyorum. Okuyunca zihnimiz açılacak ve Çorum'daki kötü merdivenlerin düzeltilmesinin gereğine inanacaksınız. Yazacaklarımız; Hiyyary'nin kocası Charles'in babası, Monica'nın sevgilisi ve baş belası ve ABD eski Başkanı Bill Clinton'un başından geçmiş bir olaydır. Başkanın başına gelen olay; Çorum'da yaşayan birisinin başına da gelebilir.

Amerikan Başkanı Bill Clinton; bir akşam çok sevdiği karı koca bir aileye misafir gidiyor. Bu gittiği ev Beyaz Sarayın uzağında.

Başkan herhangi birisinin evine misafir gidecek değil ya ! Sofra kuruluyor. Yenilip içiliyor, zaman unutuluyor. Zamanı unutmak demek, yaşamaktan mutlu olup uçmak demektir. Saat bir olunca Başkan işin farkına varıyor. Beyaz Saray'a dönmek için kalkıyor. Ev sahibi önde, ev sahibesi arkada, Başkan ortada merdivenden birlikte inilecek ve Bill Clinton saraya uğurlanacak. Ev sahibi merdivenin ortasına gelmiş; Bill Clinton adımını birinci basamağa atarken iyi tutturamıyor ve ikinci basamağa basıyor. Vücudu Allahlık. Gecede her halde Hasan Zahir suyu içmediler ya.

Başkan düşmüyor ama; herkesin duyabileceği kadar şiddetli bir ses sağ bacağının adalelerini içinde hasıl oluyor. Kuadrseps adalesi cart diye yırtılıyor. Şu anda bir insan Başkan'da olsa yürüyebilir mi? O da yürüyemiyor. Gereken tedbirler alınıyor. Tedavi tam altı ay sürüyor. Helsinki'ye gitme işi tehlikeye bile giriyor.

İşte durum bu! Merdiven ne ki denmemeli. Clinton'un başına gelenler de; karısını bir Çorumlu gibi evde bırakıp, ikisinin de tanıdığı bir dostuna misafir gittiği için; Aha uğradı şeklinde tefsir etmemeli; merdiven rahat olmalı.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

DURMAYI BİLİYORSA MİLLETLER

Dünya yaratılalı beri diye söze başlayarak işi karıştırmak istemiyorum. Dünyada insanların hakimiyet kavramları teşekkül edeli beri diyerek yazıya başlamak daha uygun düşüyor. İşte bu müddet içinde milletler bir birlerine hakimiyet kurmaktan geri kalmamışlardır. Hakimiyet kurmalarında pek çok sebepleri olacaktır. Bu hevesten insanları ve milletleri vazgeçirmek mümkün olmamıştır. Dünya hakimiyetini bir elde toplamak imkanı da görülmemiştir. Yakın tarihte Osmanlı padişahının ve Napolyon'un sözleri vardır. İkinci Cihan Savaşı sırasında Wandell Wilki "Tek Dünya" adlı kitabı kaleme almıştır. Hiçbir şey kökten değişiklik göstermiş değildir.

Bu hakimiyet anlayışından dolayı, geçen bin yılı, Avrupa devletleri kavga ile tamamlamışlardır. Doyasıya birbirlerini boğazlamışlardır. O zamanlarda da insan haklarını düşünenler varsa da, etkili olma imkanı bulunmuyordu. Bu son Cihan Savaşı unutulmaz hatıralar bırakmış olacak ki; insanlık değişiklikler düşünmek zorunda kaldı.

Avrupa birleşmesi fikri buradan doğdu. Fikir; kendiliğinden doğdu denilemez. Fikri Amerikalılar empoze ettiler. Avrupa Devletlerinin Amerika'ya benzer şekilde birleşmelerini uygun gördüler. Fikir aslında bizzat Avrupa'nın fikri değildir. Rus tehdidi olmazsa, belki bu fikirde doğmuş olmayacaktı.

Fikir doğmuştur. Geçen zaman içinde, fikir üzerinde oldukça kafa yorulması da yapılmıştır. Bir AB teşekkül eder yola girmiştir. Cidden bu AB teşekkül eder ise yepyeni bir düşünce teşekkül etmiş olacaktır.

Dünyadaki politik durumun değişmiş olması düşünülemez. Yalnız, her şey eski düşüncelerin kaybolacağına işaret eder durumda değildir. AB nerede duracaktır? Bütün dünyayı içine alması mümkün olmayacağına göre hudut neresi olmalı-ır? Bu hudut Japonya'yı da içine alacak şekilde genişletilebilir mi ? Normal olarak Rusya hudutları kabul görür mü?

İnsanların ayranları kabarcına, bazen gözleri hudut tanımak istemiyor. Ukrayna hududu yeterli görülmemiş ve renkli bir devrimle, Ukrayna AB [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

cephesine geçirilmiştir. Bu işte daha önce yakı-
nımızda Gürcistan'da da yapılmıştı. Sonra; Beyaz
Rusya, Kırgızistan'da da yayılım başladı. Özbekis-
tan'a gelince işler karşılık gördü. Sessizlik birden
değişti ve Budapeşte'de zaman içinde yapılan
tatbikat ortaya çıkıverdi. Göstericiler KADAV
RALAŞTILAR.

Avrupa'nın hayal içinde olduğu belli. Avru-
pa kendisinde olan her şeyin üstünde ve doğru
olduğu inancını taşıyor. Biz; Avrupa'yı ve mede-
niyetini küçümsüyor değiliz. Bu medeniyeti kabul
edenler içerisinde bulunuyoruz. Ancak; her şeyde
benimki doğru zihniyeti kabul görür bir şey
değildir. Benim de, sizinde, tarih içinde beğenilir
şeylerimiz olmuş olması gerekir. Bizimkilerin
toptan reddettiği yerde, bizde nasıl yer ayrılmış
olabilir ? Bunlar hep birer düşünce tarzıdır ve
bunları insanların zihninden söküp atmak imkan
içinde olamaz. Bu düşünceler Türkiye içinde
gerekli sayılmış olduğundan bazılarımızın oldukça
deneyim sahibi olduğumuz doğrudur. Avrupa'nın
bizden bir şey beğendiğine rastlayan kimse var
mıdır? Bizde işe yarar bir şey olmazsa, binlerce

yıldır ileriye götürdüğümüz toplumu ayakta tutmam
mümkün olur mu idi? Eğer Avrupalı aklını kullan-
mayı bilip de, tabii hudut sayılan Rus sınırlarında
durmasını bilse idi, bu içinde bulunduğumuz bin
yılı da çok mutlu olarak geçirme imkanı bulurdu.
Akıllıların, az akıllıları kullanacağı kaidesi yine
hakim olacağından, hiç savaş içine sürüklenmeden
daha bin yıl Avrupalı aklın ve medeniyetinin
nimetlerini yaşamış olurdu.

Bu günkü yöntemle, dünyayı demokrat
yapıp, demokrasiyi yaygınlaştırmak mümkün
olmaz. Bosna; Afganistan ve Irak'ta varılan
neticeler emniyet vermiyor. Bu yol doğru sayılsa
bile, tatbikatı Dünyaya yayılışı beş yüz seneyi
geçer. Bu zamanda bizim AB içine girişimize
benzer bir şey olur. Kimin ölüp, kimin kalacağını
akıllar kavramaktan aciz kalır. Yani, tutulan
Avrupa ve Amerika'nın yolu tatmin edici değildir.
İşgal edilen ülkelerdeki durumlar, insanların
yaşamları, eskiyi arattırarak vaziyettedir. Amerikan
ve Avrupa düşmanlığı da kendilerinin bile

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

anlamayacağı duruma tırmanmıştır.

Bizce gidilen yol sakattır. İnsanlar adalet ve eşitlik içinde yürümeyi isterler. Gidilen yol korkutucudur. Dünya birliğini bu yolla temin etme imkanı yoktur.

Daha ileri gidersek, yine bize göre: Üçüncü Dünya savaşının temelleri atılma yolundadır insanlık. Bir defa endişeler ortaya çıktı ise, insanlara bunları unutturmak mümkün olmaz. Her fırsatta, öncülerinin önüne taşlar yığılması fikri hakim olacaktır. Bütün Dünya ile başa çıkacak bir kuvvetin bugün ortalıkta olduğunu da kabul edecek kimse yoktur.

ÇORUM’LA İLGİLİ BİRİ İSİM

4 Ekim 2004 tarihli Cumhuriyet Gazetesi; gazete ile birlikte “Mimarlık ve Kent” adını taşıyan bir de ek verdi. Cumhuriyet Gazetesinin verdiği eklerin hepsinde bir ciddilik vardır. Bende öbürlerinde olduğu gibi, bu eki de gözden geçirdim. Bir dostumun resmi bir köşeye konulmuştu. Behruz Çinici. Sayın Çinici nin Çorum’la ilgisi var. Mimarlık literatürüne girmiş birde eseri var. Bin Evler Mahallesi. Sayın Mimar Çinici’nin eseridir. Zaten bizlerde kendisini o vesile tanıdık ve dostluk kurduk.

Sayın Çinici 2004 yılı Sinan Ödülünün sahibi olmuş. Cumhuriyet Gazetesi de ekine bu münasebetle Sayın Çinici’nin resmini koymuş. Kendisini “Usta Mimar” olarak da tasvir ediyor. Çinici’ye yakışan bir sıfat olduğundan şüphe edilemez. Ancak; Çinici kendisini başka bir isimle tasvir eder. Bence kendisini tasvirinde daha büyük isabet var. Onu ben yazmak istemiyorum. Kendisi o sıfatı söylendiği zaman yüzünde derin bir memnuniyet tebessümünü belirliyor. Ben yazınca, o etkiyi temin edememekten çekinirim.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Sayın Çinici'nin yaptığı ve tatbik sahasına koyduğu eserler ve planları resmin altına sıralamışlar. Merakınızı uyandırmak için bunları ben buraya almak istemedim. Merakı uyananlar; Cumhuriyetin bu ekini temin edip, okumalı ve kitapları arasına koymalıdırlar. Ekte; başka isimler ve başka eserler üzerinde geniş bilgi veriliyor. Bu ek kitaplığınızda büyük bir yer tutmaz; hatta kitaplığınız süsler de. Jaqueline Onasis'in evini kitaplarla süslemiş olduğunu da ben yazmamıştım.

Resmin altında Çinici eserlerinin listesi arasında bizim Bin Evler'in ismi yok. Eminim ki Çinici bu ismi kendisi vermek istememiştir. Halbuki yaptığı ve bugün içinde oturduğumuz mahalle ve ev planlarını çok severdi. Bizim Bin Evler Planı uluslar arası ilgi de görmüştü. Yine eminim ki; Bin Evler Planının bozulmuş olması Çinici'yi üzmüş olmalıdır. İnsan kendi eserinden soğutulur mu? Çorum için bu imkan içindedir.

Benim damadım da mimardır. Bin Evlerde bulunan evimiz için belediyeye gitmek zorunda kalmıştı. Damadım Temel Doğan Bin Evlerden bahsedince yetkili ve mimar olan şahıs "Aman

ağabey; bin Evler'de Bin Evlik mi kalmış ki !" demiştir. Bu zat Çorum şehir planı ve dolayısıyla şehrin güzelliğini ve tamamîyetini korumakla yükümlü bir insandır. Bu şahsa ve zihniyete daha fazla yetki tanınırsa şehre, o nun güzelliğine ve şehrin tamamîyetine yapacağı kötülük yetkisinin arttığı nispetinde daha da artmış olacaktır. Bunlardan dolayı Başbakan eleştirilirse günah olmaz mı?

Sayın Çinici'yi ve eski Valilerimizden Sayın Celalettin Tüfekçi'yi geçen sene kış aylarında Çorum'a davet etmiştim. Vali ve Çinici'de dostturlar. İstanbul'a gidersem birlikteliğe bende iştirak ederim. Sayın Valimiz Tüfekçi,yazın gelmeyi arzu etmişlerdi. Gelemediler. Davetimi yenileyeceğim ve ikisini de Çorum'a gelmelerine çalışacağım. Her ikisinin de Çorum'da pek çok dostları var. Çinici eserini Bin Evlerin plan bozulmasını görünce üzülecektir. Üzüntü neyi değiştirir! Türkiye'de bunlar da alışmanın yolların aranması gerektiğini bizzat tatmış ve görmüş olmalıdır. Her şeye ortak vatandaşlarımızdır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

HAYIRLI BAYRAMLAR

Övünülecek derecede iyi gelişmiş bir Ramazan daha geride bıraktık. Bayram kutlamlarına da çok geniş şekilde hak kazanmış bulunuyoruz. Ramazan Bayramı hepimize ve Milletimize uğurlar getsin.

Övünülecek şekilde bir Ramazan geçirdiğimiz sözü doğrudur. Bütün hayatım boyunca, Ramazan devamınca, ülkemizin şu veya bu kesiminde, bizzat din ve oruç adına yakışksız olaylar olduğuna şahit olunduğunu görmüşümdür. Bunu yapanlar, yaptıkları ayıp hareketlerle, kendilerinden daha üstün Müslüman oldukları yanılgısı içinde bulunmuşlardır. Sonuç hiçte öyle değil oruç ve ibadet şahsi bir olaydır. Kimsenin kimseye iman öğreticiliği yapmasına gerek yoktur.

İşte bu sene Ramazan Ayını Tokat'taki oruç tutmayan suya atma olayı hariç, olaysız geçirdik. İnsanlarımız oruç tutanlarımız, tutmaması gerekenlerimiz ve de tutmak istemeyenlerimizin iyi bir bayram idrak etmeleri, her yönden haklarıdır.

Bende, Ramazan ayını kutladığım gibi Bayramını da bütün içtenliğimle kutluyor ve insanlarımıza sağlıklar diliyorum.

Geçenler unutulduğu için bilhassa yaşlılar, geçmiş Ramazan aylarının ve bayramlarının çok daha mükemmel oldukları hikâyesini anlatmaktan ger durmazlar. Çocuklar ve gençler şuurlarında kendilerine bir cins öğünme hissesi de çıkarmaktan geri kalmazlar. İş hiçte öyle değil. Ramazan ayları ve bayramlar birer varlık gösteri durumunda anılırlar. İftar yemekleri para ile verilir. Bayram donanımları da par ister. Geçen dönemlerin maddi imkanları bu günden ileri olmadığına göre, bu geçmişin şimdikinden daha mükemmel olduğu düşünülemez. İnsanlarımızın geleneklerine ve inançlarına bir eksiklik geldiği de akla gelemez. Yeni Ramazanlar ve yeni Bayramlar eskilerinden daha mükemmel olmaktadır, hele bu yıl İstanbul'da yapılan yeni imkân gösterileri eskileri kat kat geride bırakmıştır. Fesahe tertiplerini beğenmeyi görmedik. Gelecek Ramazan ve Bayramlar daha mükemmel olacaklardır! İnsanlar inançları ve [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

görgüleriyle birlikte hep ileriye, mükemmele ve doğruya doğru gideceklerdir.

Ramazan geçtiği için bir noktaya da temas etme cesaretini kendimde buluyorum. Korku nereden geliyor? Demek korku var ki yazıyı yazarken bile ona dokunmaktan kendimi alamadım. Bir ülkede düşüncesizler olursa; korku da olacaktır. Hele Müslümanlık derece yarışı önlenememişse bu korku hep olacaktır.

Ramazanlardaki pek güzel düşünülmüş iftar yemeklerinde tıpkı oruç ve diğer ibadetler gibi şahsidir. Devlet parasıyla, dernek parasıyla, sivil toplum örgütlerinin parasıyla, sendika parasıyla cömert iftar yemekleri verilemez. İftar yemekleri birer sosyal düşünce aksettirirler. Saydıklarımız bu sosyal yönlerini başka türlü gösteriyorlar. Özel keselerin açılması gerekir. Vergi mükelleflerinin ve aidat ödeyenlerin iznini almadığımıza göre yaptıklarınız doğru olmaz. Bunu bir başkan bile vaktiyle yapmıştı. Biz iyi karşılamamıştık.

Dini bayramlar her dinde vardı. Sümerlerin dinlerinde de böyle ibadetler ve bayramlar var. Her dinde, İslamiyet'te olduğu gibi bu dini bayramlar

coşku ile kutlanır. Şimdiye kadar bu dini düşünüşün isabetsizliğinden bahseden olmamıştır. Herkesin birlikte kabul ettiği nosyonlar ise, topluma mal olmuşlar ve tenkit dışına çıkmamışlardır.

Çorum'da bir doçentimiz dinin sosyal bir kurum olduğundan, yazısında bahsetti. Bir sayın profesörümüz dinin insan için olduğunu, insan için geldiğini anlattı. Diyanet İşleri Başkanımız olayları din bakımından tefsir ederken dikkatli olunması gerektiği noktasına işaret etmişlerdir. Ben bunları iyi işaretler olarak alıyorum. Bunların olduğu ülkede dinle barışılmak saçmasından bahsedilemez. Milletin insanları dini ile barışıktır. Milletin insanları dini inançlarının siyasi ve bir başka çıkar için kullanılmasını istemiyorlar. Bunlardan cesaret alınamaz, bunlarla övünülemez. Tekrar ediyorum: Yeni Ramazan ve Bayramlarımız eskilerinden daha mükemmeldirler. Geleceklerdeki de bu günükülerinden daha iyi ve mükemmel olacak gibi gözüküyorlar. Temennilerimizde bu yoldadır. Bu düşünceler içinde bütün Millet Fertlerimizin Bayramını, Bayramınızı içten kutluyorum.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

CUMHURİYETİMİZ SON AŞAMADIR

Cumhuriyet adı altında, dünyanın her türlü spekülasyonu yapılmıştır. En koyu diktatörlüklerin bile adı, cumhuriyet olarak nitelenmiştir. Bizim cumhuriyetimizi, spekülâtif cumhuriyetlerden, demokratik vasfıyla ayırt etmemiz gerekmektedir. Öbürleri, zaman içerisinde, yer yüzünden kayboldukları halde, bizimki 75 yaşını, şanına yakışır şekilde kutlanır olarak görmüştür.

Ben; Fransız Devletinin 14 Temmuz Cumhuriyet Bayramlarını bir çok seneler gördüm; bu 75.yıl kutlamaları, Fransız milletin kutlamalarından hiçte daha az görkemli değildi. Cumhuriyetimizin millete mal olduğunu sokakta gördük.Cumhuriyet Milletin Bayramı idi.

Cumhuriyetle ulus, kulluktan kurtulmuştur. "Ulus kurtarılmıştır" demeye dilim varmıyor; eğer Büyük Atatürk Türkiye dışında herhangi bir ülkede

doğsa, bir ulusu, kulluğa alışmış bir ulusu, bu zilletten kurtarma kudretini kendisinde zor bulurdu. İçinden çıktığı millette bu vasıf mevcut; Atatürk'ün büyüklüğü, milletindeki kabiliyeti sezip, ona yol göstermiş olmasıdır. İşte; Tanrının lütufu burada gizli.

Bizim ulusumuz, en basit rejimlerden, en yüksek devlet şekline, imparatorluk şekline kadar, hepsini yaşamıştır. Hiç birisinin yönetimi altında milletimiz Cumhuriyetimizdeki kadar mutluluk görmemiştir. 75 yılı savaşız geçirdik ve çoğaldık. Anadolu'da hiçbir devirde 65 milyon insan yaşamadı. Anadolu hiçbir devirde Cumhuriyetteki kadar imar görmedi ve hiçbir devirde, Anadolu'da insanlarımız, Cumhuriyet altındaki kadar birbirine eşit olmadı. Eksikler, hırsızlıklar, mafyalar, çeteler yoktu demiyorum; bunlar olmasa daha ileride olacağımızdan hiç şüphem olmadı.

Her şeye rağmen, ben cumhuriyeti tercih ediyorum.

Yüzüncü kutlama yaşını da, barış içinde milletimin kutlamaya erişmesini içten diliyorum.
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Bütün devrimler Cumhuriyetin Bayrağı altında yapıldı. Türk topluluğunu seyreden bir yabancı, onun görünümünün Avrupa topluluğu görünümünden ayırt edemez. Çağdaş toplumun kıyafetinde çağdaş, göze hoş görünür olur.

Kıyafetin medeniyetle ilgisi yoktur tezi, saçmadır. Kıyafeti yaratan medeniyettir; medeni olmayan bir toplumun yarattığı kıyafet, kendi buluşudur ve toplumun kafası gibi, medeniyetle ilgisi yoktur. Yeni yazıyı eskiye çevirmek isteyecek bir budalayı artık Türkiye'de bulamazsınız. Hangi devrimden bu millet vazgeçer ki?

Dünyada 52 Müslüman ülke mevcut. Bunların yalnız biri, Türkiye Devleti demokratik ve laik bir hukuk devleti olarak yaşamına devam ediyor. Türkiye'nin petrol gibi tabii bir zenginliği de yok. Şöyle Baktığımızda, en medeni ve ileri görünümlü ve en varlıklı görünen memleketimizdir. Bizim kabullendiğimiz medeniyetin kurucuları ise, çok büyük bir varlık içinde yaşamlarını sürdürüyorlar. Petrolü olan İslâm ülkelerini yönlendiriyorlar ve kontrolleri altında tutuyorlar. Bunları göre göre batıl yolda ısrar etmenin ayıp olduğunu artık

anlamak gerekir. İnancın, medeniyetle bir ilgisi yoktur. İnancımızı medeniyet sayarak yolunuza devam ederseniz, yolda kalacağınızdan şüpheniz olmamalıdır. Medeniyeti ve dolayısıyla devlet yönetimini inancın dışına çıkarıp, hayatınıza devam edeceksiniz. O zaman Mahmut II için "Gavur Mahmut" tabirini kullanmanın ayıp olduğunu da öğrenip, bunu yapanları eleştireceksiniz.

Cumhuriyeti korumak bir ahlâk sorunudur. Geldiğimiz devirlerle şimdiki karşılaştırıp, farkı görmemek bir körlüktür. Eksiklerin, hatta ihanetlerin olması ve bunların köstekçi görülmesi ayrı şey, medeniyeti ve cumhuriyeti inkar yine başka şeydir. Milletimiz bu nankörlüğü kabul etmeyecektir.

Cumhuriyeti koruyacak kudret kendisinde bizzat vardır. Eskiler kendisinde mündemiçtir, derlerdi. Bu yabancıları, zaman içinde unutturmakta Cumhuriyetin eseri olacaktır. Bu gün Cumhuriyet ayrılıkçılık ve dincilik tehdidi altındadır. Bu bir ayıptır ve inanan Müslümanlar bundan ıstırap duymaktadırlar. Kurtuluş Savaşında bu ikilem **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

ortaya konulmuş ve dini kullananlar değil, dine içten inananlar galip gelmişlerdi. Benim kanaatim, yine öyle olacaktır.

Cumhuriyetin 75 Yıl kutlamalarındaki coşku, bu inancımızı doğruluyor.

Cumhuriyeti tehlikenin eşiğine getirdikten sonra, kırk haramiler hadisesi gibi, uyanmanın artık anlamı olmalıdır. Cumhuriyeti, siyasi amaçları uğruna tehlikeye atanlar, daha erken tanınmalı ve karşılarına dikilmelidir. Bunları anlayışlarını ve utanmalarını beklemekte, ahmaklıktır. Milletimi bu bunlardan tenzih etmek istiyorum ama, artık uykuda kalmamasını da diliyorum.

AVRUPA’NIN BÜYÜK İLGİSİ

Avrupa Birliği ülkelerinin memleketimize büyük ilgisini anlamakta, bazen değil her zaman zorluk çekiyoruz. Tarih içinde edindiğimiz bilgilere göre milletler birbirlerine ancak çıkarları varsa yardım ederler. İnsanlık adına iyilik ettikleri pek görülmemiştir, hatta müstemleke devirlerinde, işgal ettikleri memleketlere bile insanca muamele ettikleri pek görülmemiştir. Hindistan’da İngilizler, bazı güzel parklara Hintlilerin girmesini yasaklamışlardır. Parkların kapısına ise “Hintliler ve köpekler giremez” levhaları bile koymuşlardır. Önceki yazılarımızın birinde bu çirkin levhalanmış durum için İsmailiye Tarikatının lideri Ağa Han’ın şikayetleri ve teşebbüslerinden bile bahsetmiştik. Ağa Han Türk asıllı olup büyük bir İngiliz hayranıdır.

Avrupa milletinin bizimle ilgilendiği sorunlardan birisi çok ehemmiyet vermedikleri birisi Türkiye’de yaşayan mahalli dil ve lehçelerdir. Biz bunların hangileri olduğunu biliyoruz. Yerel dillerin neler olduğunu bilmeyen insanlar var mıdır [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Türkler arasında? O zaman; bunları saymakla yer kaplamış olmayalım.

Tıpkı bizde olduğu gibi, her ülkede resmi dil olduğu gibi, çeşitli mahalli dil ve lehçelerde vardır. Bilhassa ABD de, Otokten halk olan Kızılderili insanların dilleri ve lehçeleri vardır. Bunlar Amerika'nın bu ilk sakinleri bu gün Amerikan vatandaşları bulunuyor, ayrıca ABD nin göç aldığı milletlerin sayısı pek kalabalıktır. Her milletin miktarları milyonlarla açıklanır. Bu milletlerin hepsinin dilleri olmasına rağmen ABD de resmi dil yalnızca İngilizcedir. Bizdeki sorunların hepsi onlarda daha kalabalık şekillerde bulunduğu halde, bize empoze edilen mahalli dil ve lehçelerin geliştirilmesi diye kendilerinin bir sorunu yoktur.

Avrupa ülkelerinde da aynı sorunları var. Avrupa'nın her ülkesinde olan bu durum somut olarak görülüyor. Her ülkenin bir resmi dili var. Eğitim ve her cins yayın bu dille yapılır. Bu demektir ki; o ülkede insanların hepsi resmi dille gelişmiştir, yükselmiştir. Fransa'daki Brötenyalılar içinde durum aynıdır. Bunların gelişmiş medeniyetleri, edebiyatları, değişik mimarisi ve resmi

mevcut. Bir ara ilk eğitimin kendi dilleriyle olmasını istediklerinde, bütün Fransa ayağa kalkmıştı. “Devleti parçalamak mı istiyorsunuz?” Denmişti. Şimdi Fransa'da aynı ciddiyeti koruyor. Brötanya da resmi dil Fransızcadır. Bunu değiştirmeye Fransız Devletinin niyeti yoktur. Fransa AB üyesidir. Bu durum Fransa'nın kurucu üye olması için bile sorun olmamıştır.

Avrupa Devletleri ve birliği bizim Avrupa sevdamızı kullanıyor. Kıbrıs yeterince bu niyetleri ortaya koymuştur. Şimdi Yunanistan'la aramızdaki bütün sorunları bitirmek isteniyor. Bu sorunlarımızın bir kısmı Yunanistan'la aramızda savaş sebebi olarak belirlenmişti. Biz; bu sorunların hep böyle kalınmasını istiyor değiliz. Ancak; bu sorunlar adalet içinde ve gelecekte bize felaket getirmemek şartıyla bitirilmesini istiyoruz. Avrupa içine gireceğiz diye hayati çıkarlar gösteren sorunlarımızı halletmeye isteklide değiliz. Avrupa içerisine girsek bile bu sorunların bir kısmı hayatiyetliğini kaybetmez. Bir müzakere tarihi koparacağız diyerek bunları görmezliğimizin bir anlamı yoktur.

KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!

AKIL İÇİNE GİRDİK

Başlıktan rahatça anlaşılıyor ki, üniversite isteme yolunda, ilk defa akıl içine girdik. Cumhurbaşkanının tespitine göre, 72 üniversite ülkenin üzerine yağmur gibi yağarken, işe yaramamış politikalar, bundan sonra üniversiteler YÖK iradesine ve kararına bırakılmışken, işe yarayacağı düşünülebilir mi?

YÖK Çorum'u ve özelliklerini tanır mı? Sayın Başbakan Mesut Yılmaz Çorum'un Milletvekili olmaz; bizi temsil etmeyi istemiş olsa bile, zaten o balonda sönmüştür. Artık bu dünyada kaptan, gemisini kurtarana deniyor. Türkiye'de ahlâk anlayışı bu yoldadır.

Çorum ve Çorumlu; sayın Prof. Ahmet Samsunlu'ya teşekkür etmelidir; Çorum'da hiç bir kurumun ve şahsın aklına getirmediği, getiremediği, ilim adamlarımızın 75.Yıl kutlamaları içinde, doğdukları yerde toplanmalarını ortaya cesaretle atmıştır.

Çorum ve Çorumlu; Sayın Prof. Dr. Turan Ilgaz'da çok müteşekkik kalmalıdır. İlim adamlarımızın toplanabilmesini, ismen takip ederek, güzel bir oluşumun ortaya çıkmasını meydana getirmiştir.

Çorum ve Çorumlu; Hayat Şırına Müdürü Sayın Yaşar Demirtekin'e de teşekkür borçludur. İlim adamlarımızın toplantısını ilk baştan itibaren önemsemiş ve gereken Sponsorluğu Hayat Şırına tarafından temin edileceği vatında bulunmuştur.

Çorum ve Çorumlu; Çorum doğumlu ilim adamlarımıza minnet hislerini sunmalıdır; ilim adamlarımız, Türkiye'de adet olmayan bir işi, doğdukları şehirde meydana getirmişlerdir. İlim adamlarımız, ilmi görüşlerini açıklamışlar; Çorum için çalışmaktan mutluluk duyacaklarını beyan etmişlerdir. İçlerinden bir kısmı; verilecek görevi kabul edebileceklerini de açıkça beyan etmişlerdir. Hepsi; Çorum için çalışmayı, görev sayacaklarını da bilgimize iletmişlerdir.

Biz Çorumlular; kendimize de teşekkür etmeyi ihmal etmiş olmamalıyız; çok dalgalanmış bir **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

zaman aşımından sonra, aklımızı kullanmayı benimsemiş ve doğru yola girebilmişiz. Akıl kullanmayı adet edinmek, gelişmişliğin ve medeniyet anlayışının bir vasfıdır. İşin bu noktada bırakılması düşünülemez. Bu akıl içi varlık devam ettirilmeli ve bilgi alt yapı birikimine gidilmelidir. Bunların olmasın işe şeytan karışır, demek, akıl dışına çıkılmak demektir. Bizim memleketimizde, Devlet desteği veya gözetimi olmadan hiç bir iş yürür-lükte kalamıyor ve başarı şansıda olmuyor. Şahsi servet birikimi bile, bu fikrîlimizin işinde bulunuyor. Devletle ilişki kurmadan, kimler zengin olabilmiştir bu memlekette? İlim adamlarımızın çalışmalarında, eğer kurulabilirse, üniversitemizde, Devletle el ele olacaktır. Bunu nasıl temin edebiliriz?

Burada, ÇEKVA ile iş birliği yapılarak, Valimizin eminde bir sekreter ya oluşturulmalıdır. Bu büro, iki akıllı eleman ile bir odacıdan oluşabilir. İstanbul'da da, 10 kişilik ilmi bir komite kurulabilir .İlim adamlarımızın çalışmaları ve düşünceleri bu sekreter ya da biriktirilir. Bu vesikalar iki nüsha olarak tanzim edilip, biri ilim

adaminın adını taşıyan dosyada, diğeri de, konu Dosyasında biriktirilir. Valinin Başkan olması, soruna resmiyet kazandırır. Üniversite işi ile meşgul olmak isteyen insanlar ve kurumlar, yete-ri kadar bilgiyi, vilayetteki bürodan, Valinin bilgisi içinde isteyebilirler. Üniversite kurulması büyük bir iştir.YÖK karar altına almadan da, Millet Meclisine sorun gelemmez; gelse bile, eskiden olduğu gibi, sulandırılır ve Çıkmaz sokağa girilir. Demokratik Kitle örgütlerimiz destekleyici durumda kalırlarsa; faydalı katkılar yapmış olurlar. Çok sesliliği bir defada, akıl içinde, bir organizasyonla ortaya koymaya çalışalım. Biraz Vali sözü, biraz da aklını kullanarak yükselmiş ilim adamı sözü dinlemede, faydalar olduğunu söylemek istiyorum.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

AKIL KULLANILMAYINCA

Her şeyde; rehberin akıl olması gerekir. Elimizde tek imkânımız var. Yaratan büyük bir nimet olarak aklımızı bize ihsan etmiştir. Aklımız beynimizin içinde bulunuyor. Hayvanların her cinsinde beyin mevcutta, akıl mevcut diyemiyoruz. Eğer bu akıl, yaratan tarafından konmuşsa, yaratımıza çok şey borçluyuz. Eğer akıl beyin içinde zamanımıza gelmişse, geleceğin insanların çekeceği var demektir. Bu yaratıkların hepsinin beyni içinde akıl gelişirse, insanların bazı cins hayvanların emri, hakimiyeti altına gireceği düşünülemez mi? Bunları çözme yoluna girmiş biyoloji ilimlerinden bir şeyi henüz tanımıyoruz.

Şu ermeni tehcir sorunundan dolayı, şimdi herkes bizi sıkıştırıyor durumda. Aklına esen, sabah erken kalkan, meclisinde sözde Ermeni soykırım hakkında bir kınama kanunu çıkartıp karşımıza dikiliyor. Özür dile ve neticelerine katlan! Türkiye'nin yerini harita üzerinde tanımaktan aciz insanların memleketleri bile bunu yapıyor. AB

parlamentosu son kozu oynadı. Eğer Türkiye içine girerse, çıkartılan sözde soykırım yasasını otomatik olarak tanımış olacak. Ardından tam 85 sene geçmiş ve bu olayları bilen insanların hepsi ölmüş. Elde inanılır bir vesika yok. Sorgulama yeniden devam ediyor.

Bu olay, tehcir olayı, herkesin gözü önünde, Amerikan Kızıl Haçı nezaretinde ülkenin bir yerinden bir başka yerine bu insanların nakli olayıdır. Bunlar devlete isyan etmişler,orduyu arkasından tehdit etmişler ve silahsız yerli Müslüman Türk Halkı,organize ve silahlı olarak katliam tatbik etmişlerdir. Bu söylediklerimize itiraz edenlere, bu olayın bin senelik hayatında niçin olmamış olduğu sorulmalıdır.

Ermenistan küçük bir devlet! Rusların ve İngilizlerin bir uydu devleti bile denilebilir. Fakirlik dolayısıyla, şimdiki Ermenistan bir milyon Ermeni göç etmiştir. Türkiye'de bile gizli göç olduğu söyleniyor. Ermeniler yaşam mücadelesi veriyorlar.

Halbuki bu Ermeniler, birlikte yaşadığımız bin yıllık hayatta ,hem Türkiye'nin hem de [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Dünya'nın en zengin insanları olarak yaşadılar. Hiçbir şikâyetleri olmadı. Saraya kadın vermede, Türklerden ileride oldular. Şeytana uymasalar müşterek vatan içinde yaşayıp gider olacaktık. Sonra onların hak sanatları ve hem de politika hayatları vardı. Devletin hariciye teşkilatı onların elinde bulunuyordu.

Bu Ermeni sorunu işgal esnasında İstanbul'da kurulan mahkeme delil yetersizliğinden reddedilmiştir. Sonra Malta'da bir mahkeme kurulmuş yine delil yetersizliğinden ret edilmiştir. Ayrıca bu sorun ne Sevr ve nede Lozan esnasında müzakere gerekli görülmemiştir. O zamanların hepsinde Türkiye kimseyi tehdit edecek durumda değildir. Türkiye 1950 den sonra demokratik hayatın içine girince, Ermeni sorunu tekrar hayatıyet kazanmış ve Türkiye sorgulanır duruma getirilmiştir. Bu sorgulama dönemleri tekrarlayan kronik bir durum almıştır.

38 hariciye mensubumuz, Ermeni militanlarınca ve pervasız şekilde katledilmiştir. Bu katil olayı ülkelerde, tıpkı Talat Paşa mahkemesinde olduğu gibi üstünkörü mahkemeler yapılmış ve bu

olayları suç saymayanlar bile olmuştur. Bir suç, bir başka suçla karşılanmayacağına göre, sözde soykırım olayı olmuş olsa bile ne Talat Paşanın ve ne de hariciye mensuplarımızın katledilmeleri hukuk dışı düşüncelerle bertaraf edilmez. Suç şahsidir.

Niçin bu Ermeni katilleri susmuştur? Üç beş serden geçti, onların metotlarıyla onların karşısına çıktığı için mi pabucun pahalı olduğu anlaşılmıştır. Şirretlik başka türlü nasıl önlenecektir?

Ermeni şımarıklığı Azerbaycan'da kendisini göstermiştir. Bir milyon Azeri göç ettirilmiş, ülkenin beşte biri işgal edilmiştir. Hem Türkiye ve hem de Azerbaycan Ermenilerle anlaşma yolları arıyorlar. Kıbrıs'ta zaten uyuşma yolu aramaya çalışıyoruz. Böyle anlaşma yolu arama yolu bulunur mu? Ermenilere göre bu arayış 100 sene sürebilir. Ermenistan'da bu sorun başıma bela oldu diyecek bir cumhurbaşkanı çıkmaz. Azerbaycan'ın topraklarının bir kısmı resmen Ermeni topraklarına katılmıştır. Topraktan istifadeyi Ermeniler yapıyorlar. Göçebe hayatını Azeriler yaşıyorlar. Bizde Ermenilerden anlayış bekliyoruz. Ahmaklığın sınırı yok ki? [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Ben diyorum ki; bizim devlet,devlet adamlarından hep yoksun,yoksun olduğu zaman sorgulanıyoruz. Cumhuriyet döneminin en çok sorgulandığı zamanında şimdi içinde bulunduğuz zamandır. Devletin kudretli olması bir şey değiştirmiyor. O kudreti gerek barışta ve gerekse savaşta ehliyetle kullanacak devlet adamlarına da ihtiyac bulunuyor. Bu yazdıklarımız her devlet için geçerlidir.

BORÇ KREDİLERİ

Bu yazıları okuyanlarımızın yanlış bir düşünce içinde sürüklenmelerini istemem. Ben tıp tahsili yaparken, bize özel olarak ekonomi dersi de vermediler. Özel ekonomi dersleri ABD’de varmış. Her meslekten insanlar buraya yazılıp kendilerine yetecek kadar ekonomi bilgisi edinirmiş. Bizden ABD’de ekonomi tahsili yapanların ekserisi de böyle imiş. Yoksa ABD’de yarım yamalak bir İngilizce ile en zor tahsil olan ekonomi fakültesini bitirip de memlekete dönenler düşünülmemelidir. Bunlar olsa bile çok az sayıda olacaktır ve beklide Amerika’dan geri gelmek istemeyeceklerdir. Bu insanlara orada ihtiyaç olduğu bilinmelidir. Ben bu yazdıklarımı kitaplardan okudum. Sonrada üzerinde düşünce bana ilgi çekici olarak gözüküyorlar. Bu bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Maksadım bundan ibarettir.

Bu yazdıklarımı da Amerika’nın eski Baş-

kanı Bill Clinton'nun kitabında okudum. Clinton kendiside benim gibi ekonomi tahsili yapanlardan değil. Oda bunları başka mütehassıslardan öğrenmiş. Bu öğrendiklerinin tatbik emrini de vermiş. Bunların faydalarını da bizzat tespit etmiş. Clinton için doğru olanların, bizim için yanlış olacağı niçin düşünölsün?

Clinton'dan önce Başkanları Reagan ve Baba Bush zamanında Amerikan Devletin bütçe açıkları rakamlara sığar cinsten değiller. Reagan zamanında bütçe açığı tam 990 milyar dolar. Bush Başkan olunca bu açık ok gibi fırlayıp üç katına çıkıyor. Bu ne demektir? Tam üç buçuk kat borçla kapatılıyor.

Bu bütçe açıkları borçla kapatılmadığına göre her yıl bütçe açığı borçları için ödenen faiz tutarı, milli savunma ve sosyal yardım kuruluşlarına ayrılan paradan sonra olmak üzere üçüncü bütçe rakamlarını teşkil ediyor. Amerika böyle bir yol tutturmuş gidiyor. Görünüşte o kadar kötü değil. Büyüme hızı Reagan zamanında 2.5, Baba Bush

zamanında 3.5 olarak belirleniyor. Ayrıca insanlarda yaşantısında pek şikayet edenlere rastlanmıyor. Herkes biraz mutlu gibide gözüküyor.

Bu ekonomik hareketliliği temin eden bol kredilerin bulunuşu, otomobil, ev satın alma, çeşitli tüketim kredileri insanların iştahını açınca para dolaşımı artıyor. Bilhassa özel teşebbüse açılan bu krediler iş hayatının açıldığı intibasını bile veriyor. Bir cins zenginlik görüntüsü de alınıyor. Bunların olabilmesi için milli gelirdede artmış olması gerekiyor. Vergi artırımına gidilmediğine göre bu mali zenginlik dolayılı yollardan edinilen vergi birikiminden oluyor. Başka, bizim alıştığımız tabirlere göre dolayılı vergilere başvuruyor. Bu dolayılı vergiyi verenlerde zenginler değil, orta ve fakir sınıf ödüyor. Ekmek ve su parasını hangi sınıf çok kullanıyorsa, o sınıf daha fazla vergi ödeyecektir. Vergiyi daha çok ödeyen sınıfta daha çok fakirleşecektir. Daha fazla fakirleşen sınıf insanların isisi hem kendilerinin ve hem de çocuklarının geleceği kararmış, karartılmış olacaktır. İşte bunların etkilerinin

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

görünür duruma gelmesi Clinton'nun Başkanlık seçimleri sırasında ortaya çıkmıştır. Clinton'un aldığı tedbirler ise eski başkanların aldıkları tedbirlerin tam aksidirler. Bütçe açığı azaltılacak ve bunun için gereken tedbirler alınacaktır. Masraflar kısıllacaktır. Masraflar kısıılırken eğitim ve sağlık gibi ana hizmetlere kredi eksikliği hissettirilmeyecektir. Tüketim kredileri azaltılacaktır. Bunun ortaya getireceği özel kesim hareketi yavaşlatılması, faiz tasarrufun kalkınmaya aktarılmasıyla telafisi temin edilecektir. Bu cins kalkınma kımıldanması geçici değil kalıcı olacaktır. Bill Clinton bu yolla işin içinden çıkmayı başarmıştır da. Kendisinden öncekilerin yaptıklarına Keynes isimli ekonomi ustasının fikirleri öncülük etmiş bulunuyor.

Bu keynes ismi bizde ilk önce Ecevit tarafından kullanıldı. Ecevit ismi kullandığında izahat vermekten çekindi. Clinton bu işi hukuk tahsili yapmış olmasına rağmen biliyor. Keynes fikirlerinin getirdiği tehlikeleri ölçülebilecek kadar olgunluğa sahip bulunuyor.

Aslında bu Keynes fikirleri isimden

bahsedilmeyen Rahmetli Turgut Özal tarafından kullanılmadı. O zaman Çorum'da az nispette olanları iyi hatırlıyorum. Herkes para içinde yüzüyordu. Mesleği olsun,olmasın teşebbüslere giriştiler. Bunların çoğu battı ama asıl mesleği olanların da gelişmesine engel oldular. Herkes istediği tüketim teşvik kredisini bulabiliyorlardı. Bunlara paralel olarak da bütçe açıkları artmaya devam etti. Bütçe açıklarının kapatılması da tıpkı Amerika'da olduğu gibi hep borçla kapatılıyordu. Bu keynes fikirlerinden Türkiye geçmiş değildir. Hem bütçe açıkları ve hem de dış ticaret açıkları düşüncesiz şekilde devam ediyor. Bizim tıpkı Amerika'da olduğu gibi ödemek zorunda olduğumuz faiz miktarı nerede ise devletin gelirlerini yutacak seviyeye gelmiştir. Borç ve bütçe açıklarının giderek artmasına dikkat edenlerde yok. Devlet yönetenlerin başka imkanlarının veya alternatiflerinin de olmadığı anlaşıyor.

Bu iş nerede bitecek? Bizim ABD gibi büyük varlığımız da yok. Kimsede borcundan [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

vazgeçecek değil. Siyasi baskılarda tıpkı borç baskıları gibi artmaya devam ettiği gibi görünüyor. Bizde bunlardan, bu açıklardan ve faizlerden ülkeyi kurtarmak için ortaya soyunmak isteyen de yok.

ABD’de dolar düşüyor. Amerikan borcunu ödemek için bunun bir hareket tarzı olduğunu düşünülebilir mi ? Bizde bunları da her yıl geriye gittiğidir. Bu ülkede bende yalnız değilim. Bekliyoruz !

HAVALARDA VAR BİR ŞEY

Hava sözcüğü; ileri gidilirse başka anlamlar da verilebilir. Biz dilci olmadığımıza göre, ikide bir sözcüklerin anlamına takılarak bizi okuyanların akıl ve fikirlerini kurcalamaya kalkmamalıyız. Burada; hava dedim mi, şu kokladığımız hava, atmosfer ve onun değişiklikleri anlaşılacaktır. Mecazi anlam aslında gereksinimdir. Sözcüğü ne anlamda kullandığınız ise, o anlamda kalmalıdır.

Türkiye’de görüyoruz ve Dünya ülkelerinde olanları da TV ekranlarında seyrediyoruz ki, iklimde izah edilmez değişiklikler var. Kutuplarda buzullar eriyor. Büyük buz dağları, sıcak iklimlere doğru hareket eder durumda. Bir çok ülke yine izah edilmez şekilde kar altında, Türkiye’de bunlar arasında bulunuyor. Eskiden göz nuru döküp öğrendiği Amazon ormanları yanmış, büyük kısmı ortadan kalmış. Dünya ozon tabakası delinmiş. Cenup Asya’da deprem eski ölçüleri aşmış ve denizleri Tsunami adı altında dalgalastırıp adaları ve sahilleri merhametsizce çarpmış. Daha pek çok şey varda, ben şu [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

yazıyı yazmaya başladığım anda, ancak alıma bunlar gelebildi. Bunlarda az şeyler değil. Küçükken bunlar yoktu, Pek yaşlı sayılmam ama, bu değişiklikleri aklıma getirince, yaşım bile beni bazen korkutuyor.

Neler oluyor? İnsanların çok büyük bir kısmına göre, Allah'ın dedikleri ve istedikleri oluyor insanlar buna kalben inanıyorlar. Halbuki bu insanların hemen hepsi, Allah'ın bu Dünyayı altı günde yarattığını, sonrada arka üzeri yatarak hem dinlendiğini ve hem de seyrettiğini söylerler.

Bir kısım insan, sayıları birincilerden çok azda olsalar, oluşumun devam ettiğini düşünüyor ve söylüyorlar. Oluşumun devam etmesi demek, bir anlamda, yaratılışın devam etmesi demektir, Demek ki oluşum, başka anlamda yaratılış daha tamamlanmış, bitmiş değildir.

Aslında bu insanların hepsi doğru söylüyorlar ve aynı şeyi söylüyorlar da, niyetleri değişik. Aziz Nesin ölmemiş olsa, bu iki cins insanı kavgaya bile sokabilirdi. İnsanlar, birbirlerini dinleyip anlamadıkları için kavga ederler İnsanların birbirlerini dinleyip anlamaya çalışmaları için, yetişme

tarzlarının aynı, bilgi birikimlerinin aynı esas üzerinde olması gerekir, Bu ise imkansız ve hiç bir zamanda o imkan bulunmayacak.

Köydeki kardeşimle konuşuyorum telefonda. Havanın çok soğuk olduğunu söyledim. “Ağabey bırak ta olsun. Toprak susuzluktan yarık yarık oldu” dedi. Yağdı da ben mi önledim? Soğuk olmak ayrı şey yağmamak ayrı şey! Satılmış'la bunları tartışacak değiliz. Yağmıyor işte.

Türkiye'nin her yerine yağıyor, Çorum'da yağmur ve kar yok. Benim çocukluğumda 30 değil 60 santim kar görürdük. Saçaklarda bir metre sarı kar durumda olurdu. Bunların hiç birisi yok. Bunların Amazon nehri. Amazon ormanları, buzulların erimesiyle de ilgisi yok. Orta Anadolu genel olarak yağışsız geçer ama, bu senelerde olduğu gibi hiç görmedik. Artık Ruslar Atom bombası denemeleri falanda yapmıyorlar. İran, daha deneyim yapmadı. O zaman, bizim Çorum'da yağışın 80 sene içinde, bu kadar azılmasının sebebi nedir? Cumhuriyetin bir uğursuzluğunu düşünmek için, cidden hayasız olmak gerekir topraklara Cumhuriyet hep hayırlar [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

getirmiştir.

Burada ne felsefe yapmaya ve ne alimli taslamaya gerek var. Ben tıp öğrencisi iken, bir iki defa sömestri tatilinde köye geldim. Hacılar Hanından kamyonu binilir, oraya harhar üst kısmında olan bir yoldan atla giderdik. Bu kısımların hepsi ormanlıktı. Şimdi ormanlar sökülmüş ve yerine ekilecek tarlalar çıkarılmış . Yağmur toprak götürdüğü için, mahsul alınır toprakta kalmamış. Erozyon olmuş demek istiyorum. Buğday olmuyor, yağmur yağmıyor ve Çorum çölleşme yolunda oldukça yol almış gözüküyor

Daha önce de, bir Alman ilim adamı, yetmiş sene içi de Orta Anadolu'nun çölleşeceğini söylemişti. Bu yetmiş senenin yarısı geçmiştir. Bu Alman alimin sözünü dinlemeyen yöneticiler de, astım hastalığı getiriyor diye kayak ağaçlarını idare kurulu kararları gereği kestiriyorlar. Tıp kitaplarında böyle bir bilgi yok. Aslında her ağaç poleni astım tahriki yapar. Polen astıma iyi gelmediği için, bütün ağaçları kesmek imkanı olur mu? Kavağın elmadan farklı bir yanı yok olsa, bunu alimler yazar ve kitap okuyan hekimlerde bilir.

Bunları ziraat mühendislerinden değil tıp doktorlarından sormak gerekir. İdare heyetinde doktor üye de var. O zaman ne yapacağız ? bir de şu ülkede yetki kısıtlılığından bahsediliyor. Size bu yazdıklarım hem akıl içinde ve hem de ilim içinde. dinleyeceğinizi sanmam. Ne için yazıyorum? Rahatlamak için. Bu Orta Anadolu'nun ekilmeyen bütün boş yerleri ağaçlandırmadan ne yağmur yağar ve nede şiddetli soğuk iklim durur. Ozon tabakası delinmesiyle de ilgisi yoktur.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

FETHİYE'DE LAZ HAKİM

Fethiye'yi ve orada yaşamış yaşlıca hakimi, hakimin Karadenizli olduğunu bilmeyenler; benim yazacaklarımı kafadan yarattığımı ve hikayeciliğe başladığımı sanırlar.

Herkes mesleğinde başarı için gayret sarf ederlerse isabetli olur ve başarı şansıda bulur. Hikaye yazmak edebiyat işidir. Bu kadar yaşı hekimliğe sarf edipte şimdi hikayeci olmaya kalkışılmaz. Yazacaklarım doğru ve yaşanmış olaylardır. Hakim de doğrudur, hakimin anlattıkları da doğrudur. Eğer hakimin anlattıklarını kendisi bir araya getirmişse işte o hikayecilik olabilir. Hakimin edebiyata olan aşinalığını bilmiyorum.

Karadenizli olan ve “Laz” lakabı ile anılan hakimin adını unuttum. Bunları bir hata olarak kabul ederim. Olay sizleri ilgilendireceğini düşünerek sizlere nakletmek istiyorum. Zaten kimse Fethiye'de hakimi adı ile anmazdı. Hakim lakabı ile meşhur olmuştu.

Hakim; orta boylu, kelli felli, beyaz saçlı, çabuk yürümeyi seven bir zat idi. Altmış yaşlarında

vardı. Herkes gibi evlenmiş, çoluk çocuk sahibi olmuş, bunları yetiştirmiş, ev bark sahibi etmiş, kendisinin eşiyle yalnız kalıp da tam huzura kavuşacağı, kendi kazancını kendisi için sarf edeceği zaman gelince, karısı ölmüş. İncancımıza göre Allah'tan gelene karşı gelinmez. Hakim de boynu bükük oturmuş. Ölüm sahası kendisinin karar vereceği saha değil. Kendisi zaten hukuk hakimi idi.

Hakimin aklına, tanıdıkları; belki de kendi çocukları yeniden evlenmesi fikrini sokmuşlar. Yarı acılarını, yarı da isteklerin etkisinde kalan haki, yeniden evlenmeye karar vermiş. Evlenmişte. Bir insan ve hele yaşını başını almış bir hakimin evlenirken bunları göz önünde bulundurmaz mı? Bizim Laz hakim sanki ilk defa evleniyormuş gibi hareket etmiş. Kendisine göre çok genç, boylu, poslu, herkesin güzel vasfını esirgemeyeceği bir kadınla evlenmiş. Evlenmişler ve acılarını unutarak mutlu da olmuşlar ki iki çocuk daha yapmışlar. Çocuklar sık sık hastalanırlar ve doktorları da benim. Fethiye'de o zaman çocuk mütehassısı [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

yoktu. Ben oldukça işe yaradığımı hatırlarım.

Hakim Yaşını, başını almış bir insandı. Bana öyle geliyor ki; dairede işini bitiren hakim, doğruca evine geliyordu. Eşini ve çocuklarını görüyor ve beklide ufak tefek mutfak işlerine de yardımcı olmak istiyordu. Hakimin şehir kulübünde pek görmezdik. Bazen tek başına kordonda veya Fethiye'nin tek caddesinde gezdiği görülürdü.

Genç eşi de elbette gençliğinin gereği, kabul günlerine gitmek için kocasının eve gelişini dört gözle beklerdi. Yazlığım bu nakli mazi fiilin şeklini, şuhudi mazi olarak düşünmelisiniz. Beni bunları ev içinde bilmiş ve görmüş olmam mümkün değil. Çocuklar hasta oldukça eve çağrılırdım veya hasta muayenehaneme getirilirdi. Benim kadeh arkadaşım değildi. Anlattık ya; hâkim kimse ile içli, dışlı değildi. Ben; hâkimin en çok gördüğü insanlardan birisi idim. Hasta olmadığı zaman da muayenehanemde çay içilir, ufak tefek çekiştirmeler de yapardık. Hasiyet ölçülerini ikimizde bilirdik.

İşte bu muhterem hâkim, bir akşamüzeri iki çocuğunu da hasta olarak muayenehaneme getirdi. İfadesine göre eşi, kabul gününe gitmiş ve o

çıktıktan sonra iki çocuğun da aynı anda denilebilecek şekilde ateşi çıkmıştı. Altmışın üstünde yaşı olan bir insanın hem de günün yorgunluğunun üstünde olarak iki adet çocuğu kollarında taşımının ne olduğunu yaşamış olanlara bunları anlatmak zordur. Onun için, işin bu kısmını kısa keserek asıl soruna gelmek istiyorum. Bana geldiğinde; bu aklıselimi olan hâkim, kendi kendisine küfrediyordu. Küfürlerini buraya yazmaya kalksam, benim aklımdan şüphe etmeye kalkarsınız. Kendi hakkımda şüphe uyandırma istemem. Şu kadarına işaret edeyim ki; hâkim bir Laz'ın yapabileceği bütün küfür cinslerini bizzat kendisinden esirgemiyordu. Kanter içinde kalmıştım. Kendisiyle meşgul olacağıma hekimliğin gerekenini yaptım, çocuklara iyi bir muayene tatbik ettim. Kitapta okuduklarımın hiç birisini ihmal etmedim. Çocuklar anjin olmuşlardı. İkisinin de ilk tedavilerini yaptım. O zaman pencilin'i çok kullanıyorduk. Şimdi de inançlarım değişmedi.

Çocuklar rahatlayıp muayene masasının üzerinde uyudular. Hâkimde sinir buhranlarından **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

kurtuldu. O zaman; benim sormuş olmama rağmen kendisine yaptığı küfre, küfürlü cevap teşkil edecek bir hikâye anlattı. Hikâyenin aslı şu:

“Üç Türk ölmüşler. Üçü de gerekli olabilecek evrakı müsbiteyi üzerlerine alarak Ahrette Canab-ı Hakkın karşına gelmişler. Allah’ımız gereken soruları bu Türk ve Müslüman olanlara sormuş.

Birincisi: Yaşını, dünyada bıraktıklarını söyledikten sonra evlendiğini, iki çocuk yetiştirdiğini, karısı ölünce bir daha evlenmediğini, Tanrıya ifade etmiş. Cenab-ı Hak da Cennete götürülmesini ve Hz. Peygamberimize komşu edilmesini söylemişler.

İkincisi de; soranlara cevap vermiş ve evlenme imkanı bulamadığını açıklamış. Tanrı fazla ilgilenmeyerek, cehenneme götürülmesini emretmiş. Burası demokratların tabiri ile ‘Mahkeme-i Kübra’ dır. Dünyada olduğu gibi yalancı şahit de peydahlanmaz. Tanrı her şeyi bilir. Adam da itaat ederek Cehenneme yollanmış.

Sıra üçüncüye gelince; adam gurur içinde birinci evliliğinden iki çocuk büyüttüğünü, karısı

ölünce ikinci defa evlendiğini ve iki çocuğu da ondan olduğunu söyleyince: Allah’ımız bu kulu Cehennemin ikinci katına götürün emrini vermiş.

Tanrı emrine karşı gelinmez. Yalancı şahidi el verse bile kullanamaz. Emre itaat edip giderken birden geri dönüp, ötekilere olanları tekrar ettikten sonra bu Tanrı kararının sebebini öğrenmek istediğini söylemiş. Cenab-ı Hak da azarlayacağına kuluna kırmadan izah etmeyi tercih ediyor:

Birinci kulum evliliğe ve çocuk yetiştirmeyi biliyor. Dünyada çektiği belli. Tanrı kullarına ikinci cezayı reva görmez. Onun için onu Cennete yolladım diyor. İkinci kulumun evlenmediğini ve hiç eza çekmediğini, çekmenin ne demek olduğunu öğrenmesi için Cehennem cezasına çarptırdım. Üçüncü kulum ise; birinci defa denediği halde ikinci defa evlenip yine çocuk yapma yoluna gitmiş. Bu kulumun dünyada ıslah olmadığını ve bu sebeple Cehennemin ikinci katına koyduğunu açık seçik ifade ediyor.”

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Elbette ki Müslüman ölülerde cezalarını çekiyor.

Hâkim sükûnet bulunca, bu hikâyeyi anlattı ve kendisinin ikinci evlenmem düşüncesine benzeyip benzemediğini sordu. Doğru düşündüğünü söyleyecek halim yok ya.

Aslında hâkim yaşama bağlı bir insandı. Evliliğinde ikinci evliliğinde çocuklarının dâhili olmuş olmasıydı. Eşenden, çocuklarından ve ev yaşantısından da mutlu görünümü vardı. Ancak; bir sıkıntı anında nasıl konuşulacağını iyi bilen bir şahsiyete sahipti. Bütün bunları evliliğinden ve eşinden şikâyet etmek için söylemiş değildi.

Bunun bir espri olarak alınacağını da idrak edecek durumu vardı. Her konuştuğu insana göre konuşmasını değiştirme ve ayarlama kültürüne de sahipti.

YETER BE!

Bu AB giriş sorunu asaplarımızı bozdu. Benim rüyama bile girdiği geceler oluyor. Demek ki; bir noktada Vietnam Sendromu anlayışı içinde, ABD bile haklı çıkıyor. Zavallı Amerikan askerlerinden bu sendroma müptela olanların neler çektiği düşünülmeyi değer ve insani duygulardır. Amerikalı her noktada sivri ve haksız olmaz ya (!)

Önceki yazımızda Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları konseyininş artlı müzakere tarihi vereceğine işaret etmiştik. Bizde evliyalık filan yok. Görünen köy kılavuz istemez de onun için böyle serbest konuşuyoruz. Ve demiştik ki:”İşi olurla bırakalım; müzakerelere devam edilsin. 15 sene sonra nesiller de girişecektir. Ak Parti de asla iktidarda olmayacaktır. 15 sene Türkiye için pek [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

çok iktidarlara vesile olacaktır. Ümidimiz ve temennimiz gideceklerin akıl ve fikir içinde ve demokratik şartlarda gitmiş olmalarıdır. CHP hep kalıcı olmayacaktır. Yeni Kenan'lar gelmeyeceğine göre, onu kapatacak da bulunmayacaktır. Bunun böyle olması gereklilik gereğidir. Gereklilik demek, çağdaşlık demektir. Ortaçağ kafasıyla çağdaşlık olmaz, devamlılık ta olmaz.

Biz Türkler; AB hayallerinin bize getireceği avantajlar hayalinden biraz uzaklaşıp hayata normal gözlerimizle bakmamız gerekiyor. Hayallerimizin pek çoğu, herkes gibi normal şart ve zaman içinde AB'ye girmiş olsak bile olmayacaktır. Onların fert başına düşen yıllık geliri ile bizimkisi arasında beş ila on misli fark vardır. Bu farkı kaldırmak için bütün Avrupalıların sırf insani maksatlar içinde bize kese açıp hizmet bekleyecekleri hayali olmaz ve bunu düşünmek ayıptır da. Herkes; refaha kendi gayretleriyle ve memleketinin imkânlarını kullanarak erecektir. Ayrıca; memleketin imkânını aklıyla kullanacaktır. Sen aklını rafta bırakıp, hislerine ve inancalarıyla yola çıkarsan, hayallerin hiçbir zaman hakikat olmayacaktır. Avrupalılar mutluluklarına

benim yukarıda yazdığım düşünceleri takip ederek gelmişlerdir. Buna hayır diyen olabilir mi ? İnsan olunca, o zaman elinde tek imkan akıldır. İzan bile akıldan sonra gelir. Başka bir imkanı yok ki ! Bunu da kafatasına ben değil, seni, hepimizi yaratan koydu. İşte bunun için akıl kullanmak farzdır diyen ben, sağlam zemine basıyorum.

Söylediğime inanılmasını istiyorum. AB sorunu, AB sendromu olmuştur. Hayatımızın safhasında da bizi karmaşaya sürüklemiştir. 15 sene sonra bizim nüfusumuzun dörtte biri hayatını terk etmiş olacak. Hele yaşlıların bu yazdığım da dikkate alarak kendilerini yıpratmaktan uzak durmalıdırlar. Sorunlarımızın her biri A Birliğinin sorunundan ayrı olarak ele alınıp, hal çareleri aranmalıdır. Bu sorunlarımızın hiç birinin AB sorununa bağlanması istenmektedir. Sorunlar yerinde durmazlar ya? Bunlar halledilecekler ve zamanı gelince AB sorunu iyi veya kötü bir noktaya getirilecektir. İlla içinde olacağımız zehabından ve ayıbından kendimizi kurtarmak gerekiyor. Daha önce de

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

demiştik ki :”Biz bu Vatan üstünde, bin seneden beri Avrupa’ya ve Avrupalıya rağmen varlık gösterip geliyoruz” Zaten;dayanaksız yaşama vasfını kaybedersek bunu bulacağımız bir çare yoktur.

ARAFATSIZ DÜNYA

Arafat; Dünya için yaratılmış altı milyar insandan biri. Bu altı milyar insan Arafat’ın ismini, kimliğini ve ne yaptığını tanıyor. Hangimiz AB devletlerinin herhangi birisinin başkanının isimi biliyoruz? Arafat; küçümsenecek bir şahsiyet değildir. Tarihteki yerini de almıştır.

Arafat Filistinli ama Kahire’de doğmuş ve orada yetişmiş. Hayatının bir kısmında Mısır’da mesleğini kullanımına ayrılmış. Demek ki; oraya ailesi göçmen olarak gitmiş. İnsan göçmen bile gitse, asıl memleketini unutmaz. Arafat bunlardan biri!

Arafat terörist mi? İşine gelmeyenler için öyle. Akıl ve vicdanıyla düşünenler içinse vatansever ve idealist. Bu son sıfat ağır basmıştır. Keyfi koyduğumuz isimlerin tutacağını temin edemezsiniz, edememişsinizdir.

Elli yıl mücadele öyle hafife alınacak ve iğneleyici tebessümle karşılanacak bir şey değil.
[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Siperde başladığı işi Devlet Başkanlığında noktalanmıştır. Bir milletin doğuşunu tamamlamış olsa bile Dünyaya tanıtmıştır. Bir hükümet kurmuştur. Dünya liderleri her taraftan kendisine saygı ile karşılamıştır. Devlet son safhasına gelmiş olsa bile geri dönülemeyecek bir noktaya getirmiştir. Filistin Devleti kurulacak ve bir gün Dünya Devletleri arasındaki yerini alacaktır. Filistin Devletin kurucusu olarak Arafat tarih sayfalarındaki yerini alacaktır. Kaç faniye bu şeref nasip olmuştur? Bu şeref hangi düşünülür servetle kıyaslanabilir?

Arafat'ın düşmanları, sevmeyenleri de oldu. Her mücadele adamının böyle düşmanları istemeyenleri vardır. Herkes kendi kabiliyetini ölçer durumda olmaz. "O olurda, ben niçin olamam?" Diyenleri olmuştur. Hayatına kastedildiği de düşünülmemiş olamaz. Her mücadele adamı için akla ilk gelendir bunlar. Yarın hepsi yazılacaktır. Castro'ya yapılanlar, Arafat'tan esirgenmiş olamazlar. Son elli senelik Arap Alemi tarihini bilenler iktidara gelenin mevcudu yıkarak ortaya geldiği

tespit ederler. Arafat için böyle bir şey yoktur. O mevcut bir devleti ele geçirmek isteyen değil, devleti bizzat kurmak için yola çıkandır. Bu bakımdan; Mustafa Kemal'e yakınlık gösterir, Mustafa Kemal mutluluğuna erişememiştir. Bu da kendi kusuru değildir.

Bir gribal enfeksiyon böyle mi biter? Bittiği görülen olaylardandır. Ancak son söylenenler, bir karaciğer yetmezliği olduğuna ve komanın da karaciğer koması sayıldığına göre hastalığın basit bir grip olduğu düşünülmez. Karaciğer yetmezliği ise bilgilerimiz içinde hastalık değil semptomdur. Sebebi bilmiyoruz. Karaciğer yetmezliği teşhisi konunca işin sonuna gelindiği tıbben kabul edilir. Raporun iç yüzünü bilmiyoruz ve beklide hiç bilmeyeceğiz.

Gerek Fransa'da ve gerekse Kahire'de olan merasim görüntüleri bizim TV ekranlarında pek basit gösterildi. Her iki merasimde görkemli ve içtendi. Uçağın Kahire Hava Alanına inişi insana heyecan veriyordu. İnşte projektörle aydınlanmış olan uçağın süzülüşü ve merasim yerinde oluşu **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

cidden görülmeye değerdı.

Kahire Hava Alanında naşın indirilişı de görülmeye değerdı. Eşı siyahlar giymişti. Medeni bir kıyafet biçiminde idi. Uçağı ve kendisini karşılayanlar Mısırlı yetkililerin eşleri de öyle idi. Başları açık ve saçları taranmıştı. Eşı ağlamaktan kendisini alıkoyamadı. Yorgunluğu yüzünden okunuyordu. Herkes Başkan Kennedy'in annesi olamaz ki! Ölen oğlunun tabutu önünde dimdik durmuş ve ağlamamıştı. "Lady! Siz hiç ağlamadınız ?" Sorusuna "Kennedy'ler ağlamaz" demişti. Biz doğuluların hissiyatı onlarınkinden ayrılıyor. Ağlamanın rahatlatıcı etkisini de tadanlardanız. Bilgimizden bahsediyorum. O kadar eksik te bizim olsun.

Şimdi ne olacak? Ne bileyim ben! Dağılıp gitmek hem ihanet olur, hem de yazık olur. Arafat bunları hiç af etmez.

Burada gösterilecek yetki yarışı değil, feragat yarışıdır. Büyük olmak için illa baş olmakta gerekmez. Birleşip tek lider tarafında toplanırsa Filistin Milletinin sızlanması da temin edilir.

Çalışanların hepsi de büyük olur ve tarihte yerini alır.

Aksi düşünülürse Filistin Millette, Devletine ve Arafat'a ihanet edilmiş olunur. Hepside unutup gider. Arafat yine de unutulmaz.

İşte hesap her yönüyle ortada.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

KADIN HAKLARI, İNSAN HAKLARI İÇİNDEDİR

Biz, insanlar dâhil bütün canlılarda, yaratılış farkı bilmiyoruz. Kromozom etkisini icra etmektedir. Yaratılış farkı olmayan insanların, edinilmiş haklarının da eşit olması gerekir. Biz buna inanıyoruz.

En azından medeni milletlerde, bu gün artık kadın haklarında eksiklik söz konusu değildir. Kanun önünde, insanlar eşittirler. Memleketimizde de birçok medeni Avrupa milletlerinden önce, insanlarımız eşit sayılmışlardır. Türk kadınının hak eksikliği söz konusu değildir. Kadınlarımız bu haklarını kullanıyorlar mı? İşte sorun burada düğümlenmektedir.

Bizim ülkemizde, daha medeni kanun kabul edilmeden önce bile, kadın erkek eşitliğine saygılı

olan büyük bir insan kesimi vardı. Ben, böyle bir aileden geliyorum. Babam, bir sorun olunca, anama sorardı. Başka bir şahısla da bir iş kararlaştırırken, bir de ev sahibesine sormayı adet edinmişti.

Babamın bu sözü, bazen şaka konusu bile olurdu.

Medeni kanun kabulünden sonra da, bu kadın erkek eşitliğinin eksikleri tamamlanmıştır. Hangi hak kullanma seviyesine gelmiş, o idraki edinmiş kadın hakları kullanmıyor? Kadın, hangi işte başarısızlığını ortaya koymuştur? Başbakan da yaptığınız bir ülkede, hala kadın hakları eksikliğinden bahsedilemez. Kadından Devlet Başkanımız olmadığını bahane edeniniz varsa, İsmet Paşa'nın kız torunu Gülsüm Meclis'te Milletvekilidir. Kendisini Cumhurbaşkanı seçerse meclis, hem bu eksiklik giderilir ve hem de Cumhurbaşkanlığı tartışması kökünden bertaraf edilmiş olur.

Kanun eksikliği yoksa, o zaman, kadınlarımız, haklarının bilincinde olmalıdırlar. Haklarının bilincinde olmayan kadınlarımıza, su taşıyarak değirmen kurulamaz. Haklar kullanılırsa hak [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

olurlar. Kullanılmayan, kullanmaktan çekinenler haklar lüks olurlar. Bunların, o zaman hiç bir kıymeti kalmaz.

Kadına şiddet sorunu, kadın haklarıyla ilgili değildir. Kadınlarımız için söylenmiş sözlerin en güzelini ismet Paşa kafasından çıkarmıştır. Der ki İsmet Paşa, “Kız çocuklarını okutmamış milletler, oğullarını ebedi öksüzlüğe mahkum ederler.” Demektir ki, şiddet, yetişmemenin, okumamanın, cahil kalmanın bir işaretidir. Dikkat edilirse, kadın döven insanların hemen pek büyük bir nispeti cahildir. Kadını döveceksin, sonra kucaklayıp öpeceksin! Bunun adını Türkçe olarak yazmış olsam, yaşıma ve başıma yakıştıran olmayacaktır.

Müşahedem şu ki, yanılmalar hariç, okumuş bir kadın, cahil bir erkekle, ne kadar yakışıklı ve zengin olursa olsun evlenmiyor. Bunlar arasında, dayaktan, zulümden bahsedildiğini de duymuş değiliz. Varsa bile azınlıktadır. Bill Clinton da annesini öldürürcesine döven üvey babasını bıçakla boğazlamaya kalkmıştır. Biz yine de, eğitimle bu edepsizliklerin azalacağını sanıyoruz. Yine de

vakalar olursa, onlara da uygun sıfatlar seçmekte aciz kalmayız. Ancak, erkekler de, kadınlar da toptan eğitilerek, birbirlerine saygılı olmaları temin edilmelidir. Evlenme, bu düşünceden sonra insanların aklına gelmelidir. Haklarını iyi kullanmaları ve şiddetten tam kurtulmaları için, genç neslin bütün kız çocukları, İsmet Paşa’nın da tavsiyesi içine girerek eğitimi kabul etmelidirler. Eğitimin, kızların gözlerini açarak, onları ahlaksız yola sürükleyeceği, gericilerin haince uydurdukları bir yalandır. Eğitilmiş kız çocuklarının, erkeklerin zevk aleti olmadıkları, istemedikleri, çok büyük hukukçularımızın görüşleriyle sabittir. Ne kötülük gelirse, bunu cehaletten bekleyeceksiniz. Kadınlarımız bunların dışında kalamazlar.

Yetişmiş kadınlarımız çağdaş olacaklardır. Kendi tatbikatı olan çağdışçılığın da bir çağdaşlık olarak kabul görmesini isteyenlerden, ülkeye de, kendi cinslerine de bir fayda beklenemez. Bu dikleşme, bu dayatma, hem kendilerinin yaşanmamış hayatlarına, hem de aklını iyi kullanmayan başka kadınlarımıza sadece zarar gelecektir. Buna **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

da kimsenin hakkının olmaması gerekir.

Ben, yine, kadınlar günümüzde, bütün kadınlarımıza saygılarımı sunuyorum. Kendilerini, haklarını kullanmaları için iş başına davet ediyorum. Hakların kullanmak istemeyenlerin haklara ihtiyaçları yoktur. İnsanlığın da onlara ihtiyacı yoktur.

TOPKAPI SARAYI'NIN TOPU TÜRK

Ben, bu Topkapı Sarayı müzesini iyi tanırım. Devlet memurluğuna buradan başladım. 14. derecedendim; elime, aylık olarak 31 lira geçerdi. Günde bir lira dışında kendime para sarf etme imkânım yoktu. Bu şartlar altında tıbbiye bitirmişimdir. Bunların hepsini torunuma anlatmadım.

Çarşamba günü müzenin açık olduğunu öğrendiğimizden, kahvaltımızı evde yaptıktan sonra, torunumun otomobili ile sarayın dış kapısına, bir gün önce arabayı koyduğumuz yere geldik. Dış kapıdan içeri araba bırakılmıyor. Dış kapı, meşhur Alman Çeşmesi'nin yanındaki büyük kapıdır. Buradan saray avlularından birincisine girilir. Eskiden bu kapı açıktı ve birinci avluda, gece bile insanlar dolaşabilirlerdi.

Birinci avluyu yürüdük. Yollar eskiden stabilize idiler. Bu yollar şimdi güzel yapılmışlar.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Ancak, eskiden görünen büyük çınar ağaçlarında azalmalar var. Elli sene bile, bazı eksilmelerin sebebi olabilmiş.

İkinci kapıdan bilet alarak ve kontrolden geçtikten sonra, içeri, ikinci avluya giriyorsunuz. Bütün turistler, bu işlemlere alınmış görüntüler. Avlu çok kalabalık. Ziyarete, turistler pekte bilgisiz olarak başlıyorlar. Büyük ihtimalle, nazari bilgi edinmiş durumdalar. İlk ziyarete, sağda bulunan mutfaklardan başlıyorlar. Mutfak deyip de küçümsemeyiniz; Osmanlı mutfakları, birçok devletin kral saraylarından daha haşmetli. Hele gezerken gördüğünüz çiniler, müzelik olarak elde edilmiş sanılmamalıdır. Bu malzeme içinde, Osmanlı sarayının mensupları, aşçılar ve hizmetçiler dâhil, yemek yemişlerdir. Bu sergilenen porselenler, Osmanlı sarayının kullandığı eşyalardan kalanlarıdır. Yemek takımları da sergilenmiş degiller. Hele kazanları görmeniz mutlak gereklidir. Hacı Bektaş'ta bulunan kazanlar gibi şeyler. Zaten Hacı Bektaş külliyesini de yaptıran, Osmanlı devletidir.

İkinci avlunun sol tarafında da “Kubbe altı” adıyla anılan Fatih'in yaptırdığı divan toplanma yerleri vardır. Biz, torunumla, bu kısmı dönüştür gördük. Padişahın divanı izlediği kafesli yerin haşmeti, hala insanları etkiliyor. Kubbe altının arkasındaki kulenin yapılış tarihini, sarayı hemen her gün gören Aruz şairi Yahya Kemal Beyatlı'dan dilemiş ve vaktiyle sizlere de bir yazı ile iletmiştim.

Üçüncü kapının önünde torunumla durduk. Selim III padişahın naaşının bulunduğu yeri bizim Özgür'e gösterdim. Kapıyı geçince de, Padişah'ın sefirleri kabul ettiği salonu gezdik. Burayı görmeden, Osmanlı Padişahının haşmetini anlamamız mümkün değildir. O, büyük devlet büyükelçilerinin kabul edildiği havayı ancak salonu görünce kavramak mümkün oluyor.

“Muayede salonu” denen bu salonu geçince, hemen önünde Ahmet III. Kütüphanesi var. Restorasyon yeni bitmiş ve açılmış ama, içerdeki kitaplar toplattırılmış. Burada üçüncü avludayız. Sağda hazine dairesi, solda emanetler dairesi ve Hareme gidilen yol mevcut. Üçüncü avlunun

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

önündeki binalar yönetimde kullanılıyor. Muayede salonunun batıya doğru önünde, “Enderun mektebi” mevcut. İşte, koca imparatorluğu yöneten tarihe geçmiş sadrazamlardan çoğu, yabancılardan toplanmış çocuklar olarak burada yetiştirilmişlerdir.

Hazine dairesine girince, Kaşıkçı Elması’nı görmemezlik etmemelisiniz. Aslında, hazine sözcüğü, bizimki için bir anlam taşıyor. Osmanlı padişahları, savaşlarda sıkıştıkça paranın kıymetini düşürmüşler ve içinde yemek yedikleri altın takımları satmışlardır; ama, tarih kıymeti olan hiç bir esere dokunmamışlardır. Osmanlı Padişahlarının tarih saygılarında şüphe yok. Bu eserleri evlerinde dahi kullanan padişah yok. Onun için de, bu padişahlar tarih yapmışlardır. Saray eşyalarını evlerinizde kullanmakla ne devlet adamı olunur, ne de tarih yapılabilir. O koltuklardan inince, hepiniz benim gibi olacaksınız. Ben sizlerin çoğundan; yani, kendini devlet adamı sananların çoğundan daha aklıselim sahibiyim. Hiç olmazsa, sonu hiç olan yerlere gelmeye heveslenmedim ve mesleğimin sahibi olarak kaldım. İsterseniz siz, bırakıldığımı söyleyebilirsiniz!

Mecidiye köşkü önünde torunumla oturduk ve birer tost yedik. Altta büyük bir lokanta var. Torunuma, yattığım yeri, ders çalıştığım kulübeyi ve dördüncü avludaki köşklerin kimlere ait olduklarını gösterdim ve bildiklerimi aktardım. Bağdat köşkü restorasyon halinde olduğu için göremedik. Harem ve arabalar dairesini de göremedik. Gün, her şeyi görmeye yetmiyor. Siz görmeye giderseniz, iki gün ayırmalısınız. Bura sizindir sizin! Burada gördüklerinizin hepsi Türk’tür. Mimarisi Türk’tür ve içinde oturanlar da Türk’türler. Türk’ü küçümseyenlerin de bu saraya uğramalarını tavsiye ederim. Belki utanmayı öğrenirler.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ULUS OLMAK ZORDUR

Bu dünyada, adam gibi, kimseden korkmadan yaşamak için, ulus olmak zorunluluğu vardır. İnsanlık olmasa bile, şu içine girmek için çok fedakârlıkları göze aldığımız Avrupa milletleri, ulus olmakta karar kılmışlardır. Böylece benliklerini bulmuşlar, böylece geçmişlerine sahip çıkabilmişlerdir. Geleceklerini de, böylece, ulus olarak garanti altına alabilmişlerdir.

Bunları okurken, AB ülkelerinin nüfus kompozisyonlarının bizden farklı oldukları düşünülmemelidir. Onlar da karışıktır. Onların da soylarında çeşitli yerlerden, çeşitli soylardan gelen insanlar vardır. Çeşitli dil konuşulur. Renkleri bile birbirine uymazlık gösterir. Fransa da öyledir. İtalya da öyledir.

Öyledir de, bu ülkelerde birer millet, yani birer ulus teşekkül etmiştir. Bu ulusların adları vardır. Bu ulusların birer resmi dilleri vardır. Bu ulusların müşterek medeniyetleri vardır ve bu medeniyetler, o milletin adı ile anılır.

Herkesin kökeni, dili, dini ayrılık gösterdiği halde, kimse, milletin bütünlüğünü bozacak iddialar peşinde olmazlar, olamazlar.

Bu memleketlerin hepsinde, büyük sorun, sadece insan hakları ve insan eşitliğidir. Azınlık adı altında anılan bir kesim insan da yoktur. Eğer, o memleketin vatandaşı oldunuz ise, o memleketin insanı sayarsınız. O memleketin vatandaşı olmayanlar azınlık değil, yabancılardır.

Biz bunları niçin yazıp duruyoruz? Türkiye'nin sorunlarını iyi bildiğimizi düşünerek, güya bir gayretin, ikaz edici bir gayretin içine girmek, içinde bulunmak istiyoruz. Ümit bu ya, belki bir hizmet bile yapmış olabileceğimizi düşünüyoruz. Yazdıklarımızı eleştirenler de olmuyor. Sokakta rastladıkça, tanıdığımız insanlardan takdîrkâr sözler bile işitiyoruz. Ümmetçiliğin daha iyi olduğunu bize söyleyen görmedik. Ayrıcalık hakkının da hak olduğunu kimseden işitmedik. Fakat bunlar Türkiye'de düşünülüyor. İnsanların düşünmeyenleri ümmetçilik edebiyatı yapıyor. Tarikatçılık bu [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

esaslar üzerine kurulmuştur. Ayrıcalık ise, kimsenin itirazı olmayacak şekilde ortada bulunuyor. Ülkenin bir kısmı, ne pahasına olursa olsun, koparılmak isteniyor. 40 bin kişi, bu düşünce olduğu için, bu ayrılık düşüncenin kurbanı olmuştur.

Ayırıcı düşünce, her defasında dış kaynaklı teşviklerin eseridir. Osmanlı ülkelerinin dağılmasının sebebi budur. Arkada hep yabancı vardır. Ermeni sorunu arkasında hep emperyalist devletler ve Çarlık Rusya'sı olmuştur. Kürt isyanlarının hangisinin arkasında Avrupalı yoktur? Amerika bu fikirde değil midir? Amerika'dan, silahlanmış bir Kürt isyancı grubunun yok edilmesi beklenir mi? Adamlar bunları kendilerine gaye etmişler ve zamanında bütçelerine tahsisat bile koymuşlardır.

Ümmetçilik yerli istektir. Ümmetçilik bir gaye taşırırsa da, bu gaye Türkler için olamaz. Bu gaye Arap milliyetçiliği için düşünülebilir. Ümmetçilik Arapları bir araya getirmiş değildir ki, biz Türklerin asimile edilmesinin vasıtası olsun? Nasıl ki, laiklikle İslamiyet'in bir arada olmasını anlamayan insanlar bu memlekette çoksa; ümmetçi

olmadan da Müslüman olunmayacağına inanan insanlar çoktur. Bunları, şimdilik yanılgı içinde kabul etmekle yetinmek gerekiyor.

Ortada deneyimler var. Hıristiyanlıkta da ümmetçilik vardır. Bu gün bu fikir toptan reddedilmiştir. Fransız, Fransız kalarak; Alman, Alman kalarak ve hatta Bulgar, Bulgar kalarak Hıristiyan kalınacağını göstermişlerdir. Biz de, Türk kalarak, Türk olarak Müslümanlığımızı aslında göstermiş bulunuyoruz da; bu hakikati anlamayan kalın kafalılar ikna etmek mümkün olmuyor.

Ümmetinden olduğuna inandığınız hiç bir Arap kesimi Türkleri sevmiyor. Türkleri Avrupalılar da sevmiyor. Eskimolar da çok azlar, bizi sevmiş olsalar bile etkileri olmaz. Hala Avrupa içine girmeyi düşünmek istiyorsanız, Avrupalı milletler gibi ulus olmak ve ümmet dışına çıkmak zorundasınız. Şahsiyet böyle kazanılır. Şahsiyeti olmayan insanlar, günlük işlerinde başarılı olsalar bile, gelecekleri karanlıktır. Milletler de aynıdırlar.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

TÜRK KADINI BÖYLE OLUR

Bir Pazar sabahı bahçemizi düzene sokan Sayın Latif Sevilmiş'le Sayın eşleri Fatma Sevimli bizi ziyarete gelmişlerdi. Bir şeyler hazırlamakta eli çabuk olan hanımefendi'nin hazırladığı kahvaltıyı birlikte yaparken; Haber Türk TV ekranlarında bir kadın konuşmalara davet edilmiş olduğunu görüyoruz. Hemen karar veriliyorku, konuşmak için davet edilen hanımefendi bizim 1952 Avrupa Güzelimiz olan Günseli Başar'dır. Programın adı da wikeend. Bu İngilizce sözcüğün Türkçe anlamını konuşmanın sonlarına bizzat güzelimizden öğrendik.

1952'de ben genç 30 yaşında doktordum. Günseli Başar'da o zaman her halde 20'sinden yukarı değil. Tahminimize göre Günseli Başar'ın yaşı bu dinlediğimiz anda 75 olmalıdır. 20 yaşında Avrupa güzeli olmuş bir genç kızın güzelliğini 74 veya 75 yaşında bir kadının duruşunda izlemek mümkün olur mu? Güzeli oldu diye. Tabiat hangi varlığa kanunlarının gereklerini tatbik etmekten

geri kalmıştır. Başkaları bazı yaşlarda nasıl oluyorsa, sizlerde; Günseli Başar'da öyle olacaktır. İnsan; büyük kıyamet attettikleri bazılarını gördüğü kalmasını istemektedir. Hatta kendisi için düşünmediğini bile Günseli Başar için düşünüyor. Nasıl olurda Avrupa Güzelimiz böyle bir duruma düşebiliyor? Diyebiliyorlar. Bizim tartışmalarız da da bunlar oldu. Ayrıca; Günseli Başar'ın yüzündeki yara izlerinden kendisinin bir trafik kazası geçirmiş olduğunu öğrendik.

Zamanında pek çok sevdiğimiz,şimdi de görüntülerinden pek çok intibalar edindiğimiz ve konuşmalardan pek çok şeylerde öğrendiğimiz Gürseli Başar hiçte yaşını gösteriyor değil.. giyinişi de yaşı ile uyum gösteriyordu. Günseli Başar olduğunu söylenmese de bir üniversite profesörünü dinliyormuşum gibi bir düşünce içinde idim. Bir profesör kadar da konuştuklarına hakim durum sergiliyordu.

Bazı eski kıymetlerimizin yaptığı gibi; Günseli Başar rejim konusunda kendisini isteklerine terk etmiş değildi. Çok normal bir kilo [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE 344

0

gösteriyordu. Bu kiloyu korumak için bir gayret içinde olduğu da söylenemezdi. Günseli Başar gençken ne alışkanlık edindi ise, şimdiki şaşında onun devamını sağlamış durumda idi. O intibaim var ki, sayın güzelimiz ömrü boyu çok muntazam bir hayat yaşamış olmalıdır. Görüntüsü de yapmacık bir şey göze çarpar değildi.

Konuşmasının sonlarına doğru Milli Kültür sorununa geldi. İşte o zaman sevgili Günseli'nin Milliyetçiliği de tuttu. Kendisini davet eden ve programın yöneticilerini de sorumlu tutar bir tavırda “Şimdi yaptığımız programın adı, niçin hafta sonu konuşmaları değil de weekend'dir dedi. Programı yönetenlerin böyle bir soru ile karşılaşacakları akıllarına gelmemiş olduğundan soru karşısında donup kaldılar. Kendilerine göre verdikleri tevil dolu izahat hiçbir şekilde sorunun karşılığı olamazdı. Yüzlerinde açıklık kazanan pembelik derecesini açmış ve kırmızılıım durumu kazanmıştı.

Bir Türk kanalı, Türkçe bir programa bir eski güzellik kraliçesini davet etmiş, kurum bundan bir şeyler bekliyor. Davetlinin de memnun kalması

İNSAN KENDİNE GÜVENİNCE 345

isteniyor. Hatta; birazda minnettarlık işaretleri verilsin isteniyor. Şimdiye kadar bunlara alışılmış. Halbuki Günseli Başar düşüncelerini mertçe, bilgi içinde ve de nezaket içinde ortaya koyuyor. Bu ismin niçin İngilizce seçildiğini soruyor. Buna verilecek hangi mantıklı cevap olabilir ki?

Bir Milletin dili müşterek kıymettir. Bu kıymetin korunması ve yabancı sözcükler hangi taraftan veya milletten gelirse gelsin korunması gerekir. Bir dil korumazsa tıpkı çevre gibi kirlenir ve artık kullanılmaz, kullanılmış olsa bile anlaşılmaz hale gelir. Buna hakkımız olabilir mi?

Çorum'da bu dil kirliliği vardır. Konuşmalarda da vardır, yazmada da mevcuttur. Dükkan levhalarının yarıdan fazlası ya Arapça veya İngilizce olarak yazılmışlardır. Ne insan hakları, ne demokratik haklar ve ne de iştah kabartması bu hakkı insanlara tanıtır. Bir ara Kilim Dergimsinin başlattığı kampanya faaliyetinin de neticeleri sıfırlaşır.

Arapçayı hele hele İngilizceye bu aşırı düşkünlüğün sebebi yoktur. Müslüman olmuş, Arapçaya yakınlık isteğini körükleyemez. İslâm **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

olunca insanlar Peygamberlerin getirdiği dini kabul etmiştir ama Arap manasını ve medeniyetini kabul etmek zorunlulukları yoktur.

Hele İngilizce sevdasına kendisini kaptıran yalnız ve yalnızca cehaleti ve kendi kültürüne saygısızlığı ifade eder.

Günseli Başar'ı tekrar tekrar kutlamaktan kendimi mutlu hissederim.

KADINLARIMIZIN GÜNÜ

Kadın günü; yalnız bizim kadınlarımız için değildir. Dünya bunu kabul etmiştir. Aynı Dünya, bir erkekler günü kabul etmiş değildir. Bunları işitince; dünya kadınlığının sorunlar karşısında kalmış olduğu akla geliyor. Bu düşünce doğrudur da. Bütün dünya milletleri arasında, kadınların bazı haklarının, erkekler tarafında göz önünde tutulmadığı veya haksızlık vasıtaları arasında erkeklerin bulunduğu zehabı uyanıyor.

Biz, her ne kadar, kadın erkek ayırımı yapmanın ayıp olduğunu kabul etmiş isek de, sözümüz ve niyetlerimiz her an ve her yerde geçerli oluyor iddiasında bulunamıyoruz. Bütün dünyadan gelen kadın şikâyetleri, haksızlıkların devam ettiğini gösteriyor. Günlerde yapılan konuşmaların ve alınan kararların da bir etkisinin olduğu görülmüyor. Belki; bir gün de olsa kadın sorunlarını dile getirmeler, sorunların unutulmamasını temin ediyor. Biraz ilerlemenin vasıtası da oluyor denebilir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Kadın günleri kabul etmenin zararlarını görmedik ve yapılmasının karşısında da olduğumuz iddia edilmemelidir. Kadınlarımızın yanında ciddi olarak bir kısmımızın bulunduğunu da teyit etmek isteriz.

Kadınlar derken,”Türk Kadını”nın toplumda ayrı bir yeri olduğunu da belirtmek istiyoruz. Bizim Türk kadın”larımız (Bu cümleleri, Türk olduğunu söylemekten utanmayanlar için yazıyoruz) erkek-lere hep eşit olarak kalmışlar ve yaşamışlardır. Din değiştirmemiz olmadan önce, hakanlarımızın eşleri de hakan yetkilerine sahip bulunuyorlardı. Antlaş- malara onlar da, geçerli olması için, imza koyu- yorlardı.

Müslüman olduktan sonra da, Türk Kadın”ları eski alışkanlıklarını terk etmiş değillerdir. Şimdi bile, Türk Köylerinde, kadının adı “Ev Sahibi”dir. Öyle anılır ve ev erkeği, bir sorun karşısında, ev sahibine danışayım demekten çekinmez. Kadın istemediği anda da, ev sahibinin rızası olmadığını da söylemekten ve işten sarfı nazar etmekten geri kalmaz. Yazının tam ortasında, Mustafa Kemal’in bir hatırası da benim hatırımda canlandı. Kurtuluş savaşında, bizim ordu Sakarya nehri arkasına

çekilme kararı verdiği anda, Ankara’da öğretmenler kongresi toplanmış imiş. 8–10 kadın öğretmen de çağırılmış. Mustafa Kemal, Cepheye hareket etmeden önce,kongrede bulunmuş, bir konuşma da yapmış. Kadınların ayrı oturtulmuş olmasına kızan Paşa, yetkiliye önce, kadınların çağırılışı için teşekkür etmiştir. Ancak, arkasından: “Bu kadınlarımızı niçin ayrı oturtunuz ve araya da mesafe koydunuz; kendinize itimadınız mı yok, yoksa kadınlarımızın iffetinden şüpheniz mi var ?” Sorusu yöneltmiş.

Daha cumhuriyet meydanda yok, Vatanın kurtarılacağı da şüpheli. Mustafa Kemal Paşamızı, tek büyük cümle ile, İslâmiyet’in tesettür sorununu, geleceğin Türk Kadını fikirlerini ve erkeklerimizin de ne zihniyete kendilerini hazırlamaları gerektiğini itiraz edilemez şekilde anlatmış oluyor.

O günün Mustafa Kemal’i, Cumhuriyeti kurunca, Türk Kadını hakkındaki düşüncelerini ortaya koymuş ve gereken yenilikleri de yapmıştır. Kadın haklarını ilk defa sorun yapan ve realize eden devlet adamımız.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Kadınlarımız; Mustafa Kemal Paşa'yı yanıltmış değillerdir. Her iş ve düşünce kolunda, kendilerinin aldıkları işleri, tıpkı erkekler gibi, bazen onlardan da iyi olarak başarıya götürmüşlerdir.

25 senedir, 1980 el koymasından sonra, yavaş yavaş, kadınlarımıza bakış açısı değişikliğe uğramıştır. Bazı çevrelerde, Mustafa Kemal'in ve bizim de iştirak ettiğimiz görüşlerden vazgeçilmektedir. Kadınlar, eskiden olduğu gibi, yine erkeklerin arkasında ve onların emrinde kalmaları gerektiği fikri gelişim göstermektedir. Kadınlar da, bazı kesimlerde belirgin olarak, gönüllü olarak, bu nahoş görüşe sahip çıkar görünmektedir. O zaman, Mustafa Kemal Paşa'nın sözü aklımıza geliyor. Biz erkekler mi kendimize inancımızı kaybedip, kendimize, nefsimize hakim olmaktan çıktı; yahut, kadınlarımız mı iffet duygularından yoksun kaldılar ki, kendilerine vasiye ihtiyaç duyar duruma sokuyorlar? Yoksa ikisi birden mi oldu?

Ben, bir değişiklik olduğuna inanıyor değilim. Kadınlarımızın iffetini koruyacak vasilelere ihtiyaçları olmadığı gibi, biz erkeklerin de kadınlarımıza saygı duymayacak kadar vahşileştığımız

düşünülemez. Devir değişince, kadınlarımızın bir kısmı da, politikanın istismar vasıtası olmuştur. Başarı da kazanılmıştır deme cesaretini de gösteriyorum.

Bütün dünyada, kadın erkek insanların kıyafetleri çağdaş kıyafettir. Kadın erkek herkesin başı açıktır. İnsanlar, birbiri karşısında yere değil, birbirine bakarlar. Kadınlarımızı yere bakıtacak bir eksiklik yoktur. Hele bunun bir inanç sorunu olduğunu iddia, aslında tamamı ile siyasi çıkar için uydurulmuş safsatadır.

Bunları söyledikten sonra, kadınlarımıza etraflarına bakmalarını tavsiye ederim. Türk kadınlığı, açıkça, seçikçe, başörtüsü ile inanç bahanesi altında iki kısma bölünmüş durumdadır. Kanun emirlerine itaati saygı gereği saymayan siyasi kesimlerimiz, inanç üzerinde iddialarını yürütmektedirler. Onlara göre, tesettür bir inanç sorunudur ve tesettüre girmeyenlerde inanç yoktur.

Sevgili kadın arkadaşlarımız, analarımız, bacılarımız, çocuklarımız; iddia bir inanç sorunu değildir, bir siyasi çıkar sorunudur. İki kesimin bir **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

arada yaşaması düşüncesi ise, ilerde hiç saygı gösterilmeyecek bir yalan iddiadır. Cumhuriyetten beri bu iddia, bazen gizli ve bazen yarı açık,ş imdi ise açıktan açığa sürdürülüyor. Çok yakında, daha kötü ayrıcalıklarla karşılaşmamak için,sizlerin düşünmesi gerekiyor. Düşününce, gerekenlere de teşebbüs etmeniz icap ediyor. Hür bir ülkenin kadınları olarak ve hür kadılar olarak kalmak istiyorsanız. Sorumluluklarınızın da bilincinde olacaksınızdır.

KIBRIS'TA OLAN BİTENLER

Kıbrıs'ta olan bitenleri;göz önüne getirince mantığın arkasına sığınıldığı görüntüsü karşısında kalınıyor.

Kuzey Kıbrıs Türk devleti ilan edilmiş ve bu yeni Türk devletini yalnız Türkiye tanımıştır. Başka tanımak isteyenleri de Amerika önlemiştir. Türkiye de tanımış olmasa, KKTC devletliğini ilan edebilirdi. Devlet olmak için illa başka devletlerin tanımış olması gerekmez.

Devlet olmanın vasıfları vardır:

Bir devletin önce bir toprak parçası olması gerekir.

Bir millet olması da gerekir ki, devleti ilan etmiş olasınız.

Bu vasıfların ikisi de Kuzey Kıbrıs'ta vardır. Toprak küçük diye devlet kurulamaz kaidesi de yoktur.

Kuzey Kıbrıs Türk Devletinin kendisini koruyacak bir ordusu yoktur. Orada bulunan kırk bin kişilik Kolordu, Türkiye'nin kolordusudur.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Kıbrıs'ta başlatılan katliamı da önleyen yine bu kolordudur. Bu kolordu Kıbrıs'a, işgal maksadıyla değil, çağırılmış olarak gitmiştir. İsmet Paşa Başbakan iken, kabinede arkadaşlarım vardır ve onların anlattıklarına göre, Kıbrıs Türk davasını yönetenler, takatlerinin bittiğini söylemişlerdir. Yardıma gelinmediği takdirde, hepsinin öleceğini de beyan etmişlerdir. Bu durum karşısında gerekli kararlar, toplantı halindeki hükümetçe alınmış ve bizzat İsmet Paşa tarafından sayın Denктаş'a bildirilmiştir. Bildirmeyi takip eden dakikalarda da, hazır olan ve dışarıda bekleyen askeri heyet, heyeti vekile önüne çağırılarak, görevlerinin yapılması bizzat İsmet Paşa tarafından tebliğ edilmiştir. Takip eden dakikalarda da bombardıman başlatılmıştır.

Olayı bizzat başlatan İsmet Paşa'dır.

Tamamiyetini, temin eden de, yine zamanı gelince, Ecevit olmuştur. Bizim Kolordu, Kuzey Kıbrıs'a, bir anlaşma ve bir ahenk içinde gönderilmiştir. Meşruiyette kazanmıştır. Kolordumuz orada meşruiyet dışı bulunuyor değil.

Kuzey Kıbrıs'ta bir devlet var. Bu devleti biz; Türkiye bizzat tanımıştır. Bu yeni Türk devletinin

korunmasını da Türk kolordusu yapmaktadır. Bu ne demektir? Gerekliğinde, eğer gerekirse, bu kolordu yabandan geleceklere karşı ve belki de Rum Kıbrıs'ından yapılacak bir taarruza karşı, Kuzey Kıbrıs'ı koruyacaktır. Daha ileri gidersek, Kuzey Kıbrıs için, Türkiye bir savaşı, nereden gelirse gelsin kabul edecektir. Türkiye kendisini sorumluluk, hem de büyük sorumluluk altına sokmuştur.

Herkesin anlayacağı şekilde tekrar edecek olursak, Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk devletinin sorumluluğunu taşımaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Devletine kimsenin sataşmamasının sebebi de böylece ortadadır.

Şimdi, bir geçit sorunundan dolayı, sayın Cumhurbaşkanı M. Ali Talat müstakil bir devlet olarak yetkisini kullanıyor ve kolordunun muhalefetine rağmen, geçidi kaldırıyor. Halbuki asker, buranın askeri bölge olduğunu ve geçidin kalkmasının zararlı olduğu fikrini müdafaa ediyor. Sayın Talat buna aldırıyor. Bizim Hükümet başkanımız da, müstakil bir devletin istediği kararı **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

alabileceğini ve Türkiye sorumluları olarak, saygı duymamız gerektiğini söylüyorlar. Asker istemeyecek; sayın Talat istediğini yapacak ve sonunda Kuzey Kıbrıs'ta huzur var diyeceksiniz. Bunlara inanmak herkes için mümkün olur denemez.

Ya, bu kolorduyu KKTC'nin emrine vereceksiniz, veya bu kolordunun beyanlarına saygılı olacaksınız. Bu Kolordu zararlı diyorsa, onun dediğini kabul etmek zorundasınız. Kuzey Kıbrıs'tan sorumlu bu kolordudur. Bu Kolordu olmasa, Kıbrıs kuzeyinde, sayın Talat dahil, hiç kimse rahat gece geçiremez. Zaten, şimdiye kadar kimse de kalmazdı.

Kuzey Kıbrıs Türk Devleti müstakildir. Ne sayesinde buradaki Türk kolordusu sayesinde. O zaman, bu kolordunun dediklerini yapacaksınız. O zaman, bu kolordu üzerinden bir devlet saygınlığı yaratmaya kalkmayacaksınız. KKTC'nin saygınlığını yapan, oradaki Kolordudur.

Kimse, öküz altında buzağı aramamalıdır. KKTC'yi müstakil yapan, saygın yapan, dokunulmaz yapan bizim Kolordumuzdur. Bu

Kolordunun dedikleri kıymetlendirilmelidir. Olmaz dedikleri olmamalıdır. Yapılamaz dedikleri, yapılmamalıdır. Hele bu kolordunun küçümsenmesi, beni fevkalade rahatsız eder. Birbirine bağlı olayları, birbirinden ayıramazsınız. Bunun başka türlü izahı da olabilirse de, kırıcı olmamak için onları yazmak içinden gelmedi. İsteddiği kararı alma hakkı olan bir devlet, ordusu olan ve gerektiğinde o orduyu kullanan devlettir.

Koruyan ordu benim, devlette karar alma hakkı senin!

Bu anlayış yanlıştır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

SEN AYIP BİLMEZ MİSİN?

Bir şeyi fazla özerseniz, mutlaka arkasından sevilmeyen bir şeyler ortaya çıkacaktır. Her tartışmayı kararında bırakmayı bilmelidir. Sadece tartışmayı değil; hemen her şeyi kararında bırakmalıdır, o zaman pek çok nahoş olan nesne ile karşılaşılmamış olunur.

Bir ortamda, bir şey çok konuşuluyorsa, o konuşulan şey yok kabul edilebilir. Siz, iffetli bir kadının iffetten bahsettiğini gördünüz; duydunuz mu ? İffetli kadın için buna gerek var mıdır?

Dindar da öyle değil midir? İslâm'ı doya doya, laik düzenin kendisine temin ettiği geniş saha içinde yaşayan dindarın bundan söz etmesine gerek kalır mı ? Son bir iki sene içinde, “medeniyet anlaşması, barışması, dostluğunun kurulması” gibi çeşitli şekilde bazı nosyonlarla uğraşılır duruma geldik. Uluslar arası konferanslar tertiplerine bile teşebbüs edildi ve yapıldı da. Ne bekliyoruz bunlardan? Ben hiç bir şey bekler olmadım. Bu kavga, bence medeniyetler değil, dinler arasındaki kavga, dinler çıktığından beri durmuş değildir. Bazı

dinlerde de “sizden olmayanı öldürün” emirleri din konuları arasında yer almıştır. Hiç bir sebep yokken, gerekli de değilken, sen bayrağı aç ve dinler arasındaki kavgaları da medeniyetler sözcükleri arkasına gizle ve şimdiye kadar varılamamış bir anlaşma noktasını aramaya kalk! Buna Fransızlar, mehtaba çıkmak diyorlar. Türkçesi, hayal içinde olmak demektir.

Dinler, barış temin edememişlerdir. Bizde söylendiği gibi, dinler çimento görevi de görmemişlerdir. Avrupa içindeki; din kavgalarını dinler önlemiş değildir. Kavga, öldürülmekten bıkmış olan insanlar ve milletler, laik ilkeleri kabul etmişler ve din kavgasından kurtulmuşlardır. Belki de bunu, medeniyet gelişmesi, din kavgalarını sınırlamış ve bazı kıtalarda önlemiş denebilir. Bu küçük ve eksantrik ülkenin başkanı da basın hürriyeti adıyla basit sayılacak bir özür dileme isteğini ret etmiş. Şundan hiç politikacı olur mu? Türban sorunu mu bu ki; insan hakları başında yer alsın. Basit saydığımız özür dileme keyfiyeti olsa, belki de bu geniş reaksiyon bir kadar genişlik kazanmış [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

olmayacaktır. Bir şey aksilik gösterince, hep basiret bağlanır. Karikatür işi başka ülke basınlarında da yer aldı. Demek oluyor ki, medeniyetler anlaşmaları konferansları devam ederken bile, Hıristiyan alemde de bir bunalım yaşantısı devam ediyor. Türkiye’yi kabul etmeyenlerin bu işi kullanmış olmadıkları söylenebilir mi?

İşte bir kıvılcım, iki din sahasında da yayılma işaretlerini taşıyor. Onlarda karikatür yayınlanması yaygınlaşırken, İslâm aleminde de yakıp yıkmalar başlamıştır. Bu ülkelerin mallarına boykotun bir anlaşılır tarafı olabilir, ama memleketinizde olan binaların yakılmasının size ne fayda getireceğini insan düşünmez mi! Bu binalar ilerde yeniden yapılacak ve paraları da yakan düşüncesiz fakir memleketlerin vergilerinden ödenecektir. Ülkeye zarar veren hiçbir hareket içinde akıl vardır denemez.

Bize ne oldu? Medeniyetler barışının elçiliğini, öncülüğünü yapıyor değil mi idik? Ayrıca, Osmanlı Devrinde bile, mevcut dinlerin aynı meydan etrafında birlikte ve dostça yaşandığı olaylarıyla da öğünüp geliyoruz. Yeni yeni kiliseler

izni bile çıkarılıyor. Ayrıca, 55 Müslüman ülkenin tek laik olan ülkesiyiz. Bu yazdıklarına göre, bu laik olmayan ülkelere birer adım olsun ilerde olmalığımız gerekirdi.

Aslında benim gibi bir Türk ülkesinde yobazlığın daniskasını yaşamış bir birikim sahibi Türk, böyle bir yazı yazması gerekirdi. Kendi memleketini, memleketinin insanların zihniyetini bilen insanların böyle yazması gerekmez mi?

Gerekmez de,y ine de insanın aklına “beklide” ile başlayan fikirler geliyor. Bu deneyiminiz ne kadar çok olursa olsun, yine de düzelmiş olmayı görme dürtüsü içimizden geliyor.

Başka ÜLKEMİZ YOK Kİ; bundan sonra oraya yerleşelim diyecek misiniz?

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ESKİ GÜZEL İSTANBUL

Her eskinin güzel olduğu söylenemez. Hele “Eskinin kıymeti olsa; bitpazarına nur yağardı” sözünü doğru yorumlayanlar için, bu söz çok doğrudur. Eski eskidir ve arkeologlar dışında kimse bununla meşgul olmaz. Tarih, gelenek, eski hatıralar söz konusu edilince bile, eskiye verilen kıymet o kadar büyük değildir. Ancak; İstanbul söz konusu olunca akan sular durur. Ben daha yaşıyorum, dünyayı terk etmeye de hiç niyetim yok. Ben İstanbul’un eski güzelliğini bilenlerdenim. İstanbul’u dile getiren Şair Yahya Kemal ile de tanıştım. Size bir yazımda bahsetmiştim. Çok güzel bir sarışın kadına, Topkapı Sarayının Kulesinin tarihçesini Fransızca anlatıyordu. Beni durdurdu ve bana da hikayesini zorla dinlettirdi. Böyle zora can kurban, demeyiniz. Saat 16.00 olur ve siz tıbbiye

dersinden aç dönersiniz, tarih ve Yahya Kemalî gözünüz görür mü?

Size yine bir yazıda anlatmıştım ki: bizim Osmancıklı Turgut İstanbul’un güzelliği karşısında dersleri unutmuş ve doktor sınıfını bir türlü aşamamıştı. Köprüden geçerken “Ali şu köprüdeki insanlara bak! Şu güzel İstanbul bırakıldığında gidilir mi ?” Demişti, aslında köprüünün üzerinde 35-40 kişi vardı. Turgut bu kalabalığa bile hayrandı. Hekim olamadı. Hekimlerin çalıştığı bir hastanede muhasebeci olabilmıştı.

İstanbul’un 550 000 nüfusu vardı. İstanbul savaşın bütün ızdıraplarını çekiyordu. Lokantalarının camları boyanmıştı ki; dışarıdan içeri görünmesin. Anadolu’dan gıda gönderilmesi yasaklanmıştı. O zamanın iktidarı zamanımızdaki gibi yasakçı aleyhtarı değildi. Onların da hakları vardı. İstanbul’un boşaltılması isteniyordu. Bundan da başarılı olundu 50 000 nüfus azaltıldı idi. Almanların taarruzu beklenir durumda idi.

Mecidiyeköy’de, bahçelerde ders çalışır ve

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

parasız dut yerdik. Saat 19 da şişliden kalkacak son tramvay'ın kaçırılmamasına da dikkat ederdik. Bebek içinde aynı durum söz konusu idi. Bazen da Boğaz ve Salacak durağımız olurdu. Her sebepte bir tanıyanımıza da rastlayabilirdik. İstanbul güzeldi. Gürültü yoktu. İnsanların İstanbullu oldukları kıyafetlerinden, yükseklerinden ve konuşmalarından belli idi. Büyüklük, çokluk, yükseklik her zaman güzellik ifade etmezdi ki. Maçka sırtlarında koyun sürülerinin otladığını bile görmek bile, bazı insanları heyecanlandırırdı. Şimdi buraların hepsi yüksek katlı binalardan oluşan semtler olmuşlar. İstanbul bir bina denizi olmuş. Bunun ne güzelliği olacak! Amerika'dan kopyalanmış gökdelenler de caba.

İşte o güzellikler içinde yaşayan ve Topkapı Sarayında hem oturup hem de çalışan ben, bu bayram tatilini geçirmek için İstanbul'a çocuklarımın yanına gitmiştim. Tatilimi geçirdim geçirmesine de, duygularımı siz bana sormalısınız. İstanbul yaşanır olmaktan çıkmıştır.

Avrupa'nın her ülkesine girince mimarisinden, ülke değişikliğini görüyorsunuz. Belçika'nın

mimari tarzı, İsviçre'ninkine benzemiyor, bir stil benzerliği,hepsinde karakteristik vasıf olmazsa da,her ülkenin mimarisi kendi damgasını taşıyor. Türk şehirleri ve bilhassa Çorum için böyle bir düşünce öne sürülebilir mi? Niçin bu durum böyle ? Bin senedir ülkeye hakim olmadığımızın işaretidir bunlar.

Eski Türk mahalleleri ve Beyoğlu'nda da Gayrimüslim olanların mahalleleri hariç yeni gelişen İstanbul semtlerinin hiç birinde Türk damgası vurulacak bir vasıf yok. Göklere doğru çok yükseliş izah ise, normal beyin fakülteleriyle mümkün olmaz. İnsanlar çok yükselince, yaratana daha yakın olamazlar.

İstanbul'un en berbat yanı da ıslahı mümkün olmayacak trafik sorunudur. Hangi büyük şehir bu sorunu halletmişler? Derseniz, kimse halletmemiştir. Ama hiçbirinde İstanbul'daki kadar berbat etmemiştir. Köprü yapılıncı, yapılacağı anlaşılıyor, trafik sorunu daha da içinden çıkılmaz olacaktır. Sebebi basit:

Bütün ülke mevcut köprülerinden İstanbul'a **[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)**

geçiyor. Aslında İstanbul'da mevcut tek caddeye geçiliyor, boğaza paralel olan ve Maslak denilen .bu büyük cadde;İstanbul'la Anadolu yakasından akan trafiğe cevap veremez. Başka caddeler açılması da şehrin kuruluşuna göre işe yaramaz. O zaman hiçbir köprü sorunu halletmez. Tüp geçit İstanbul'un uzak semtlerine doğru kanalize edilirse belki bir fayda beklenebilir. Ne yaparsanız yapın, yer altı taşımacılığı tamamlamadan,İstanbul'u rahatlatamazsınız.

İstanbul yaşanır olmaktan çıkmıştır. Çorumluların yerlerinde oturmaları akıllılık işi olur. Bu gidişle, Çorum'un da yaşanmaz hale gelmesini görmeden kalan hayatımızı burada geçirmemiz daha uygun olur.

ÇARPICI BENZERLİKLER

Her insanın hayatında çarpıcı benzerlikler olabilir. Tıpta tıp birbirine benzeyen insanlara rastladığımız olmuyor mu? Hatta fiziki benzerlikler değil, hareket ve hatta mukadderat benzerliklerinden bile bahsedilen olaylar vardır. Eğer kekim iseniz bu benzerlikleri gördüğünüz zamanlar insanlar arasında büyük yaş farkları yoksa yumurta ikizleri bile aklınıza gelebilir.

Vaktiyle, damadı şahriyari ve Osmanlı'nın Başkomutan Vekili Enver Paşa'nın kendi yazdığı hatıratını okurken üzüntü duyulacak sahneler vakıf olmuştum. İttihat ve Terakki erkanı yenildikten ve partilerini fes ettikten sonra çıkarken, daha Karadeniz'i bitirmeden içeriği bitirilmeden istişarelerde bulunuyorlar. Partinin hareketin lideri Talat Paşa devirlerinin dolduğunu ve artık kalan ömürlerinin bir köşeye çekilip geçmeleri gerektiğini söylüyor. Söylüyor da söyledikleri tutuluyor değil. Daha Kırım Yarımadasına çıkar çıkmaz Enver Paşa gruptan ayrılıp maceranın yeni yollarına kendisini [KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

bırakıyor.

Enver Paşa hayaller peşinde. Orta Asya ülkelerine gidip bir ordu teşkil etme fikri ağır basıyor. Kendinin Anadolu'ya kabul edilmeyeceğine artık inanmıştır. Dediklerini de yapıyor.

Orta Asya ülkelerinde düşündüklerini de bulmuş değil. Türkistan'da muhtemelen olan bir olayı anlatmak istiyorum. Bir mutkelibe, kendi nüfusunu göstermek için, Enver Paşa'yı bir köyden başkasına, grubun önünde yürüterek davul, zurna eşliğinde teşhir ediliyor. Bizim gururlu paşamız bir şeyi olmadığından bu görgüsüzlüklere ve hayırsızlıklara boyun eğiyor. Kendisi en önde ve gözleri yaşlı; ağladığını göstermemek için her türlü gayreti gösteriyor ama ağladıklarını kendisinin çevresinde de bir beis görmüyor. Ağlamak Enver Paşaya yakışır mı? Yakışmamış olsa Enver Paşa'nın ağlamaması gerekliydi.

Vakıa Medam Kennedy Cumhurbaşkanı olan oğlunun tabutunu selamlarken ağlamamıştır, ama madam Kennedy istisnadır ve istisnalar kaideyi bozmaz. İnsanda olan her türlü hareket ve hassasiyet normal karşılanmalıdır. İrade ile bunların

önlenmesi de birer istisnadırlar. İnsan cinsi ve medeniyet seviyesi ne olursa olsun zaman zaman müşkül anlar yaşayabilir. Bu yaşantılar anlarında en son çareleri ağlamaktır. Ağlamanın bir meziyet olduğunu kabul eden olmuş olsa bile, tabiat olayı yok sayılamaz. İnsan ağlayınca deşarj olur ve rahatlar.

Enver Paşamız için bu okuduklarımı benim hatırıma getiren Napolyon'un görevine son verdikten sonra Elbe adasına nakli sırasındaki yolculuğu sırasındaki başına gelenleri yazıldığı kitabı okumam olmuştur. Kitap bana damadım tarafından hediye edilmişti. Yazarı da Chateaubrand'dır.

Napolyon İmparatorluk makamında iskat edilmiş, o sırada müttefikler tarafından Paris işgal edilmiş durumda. Napolyon Fontenbleau'da kendisine sadık kalan kıtalarıyla birlikte. Bu yeri (ben gördüm) Fransız Krallarının kışlık saraylarının bulunduğu yerdir ve Paris'e 90 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır. İşte burada Napolyon bir son nutukla askerlerine veda ediyor.

Napolyon müttefik devlet temsilcilerinden, kendisinin yolculuk esnasında emniyetinin temin [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

edilmesini istiyor. Kendisine sadık kalmış askerlerini de yolculukta kullanmak istemiyor. Dahili savaşı devamda da artık fayda görmüyor. Müttefik devlet başkanlarından Elbe Adasına kendisine tahsis edilmiş verasetini de kabullenmiştir.

İstekler müttefik devlet başkanları tarafından kabul ediliyor. İçlerinden birinin yaptığı yol haritası gereğince dört araba içinde imparator yola çıkıyor. Son nutkunda irat ettiği askerleri tarafından alkışlanıyorsa da ondan sonra bilhassa Liyon şehrini takip eden yol boyunca halkın reaksiyonu düşmanlığa dönüşüyor. İmparator kahrolsun, zalim kahrolsun evazeleri tabilik kazanıyor. Halkın hücum edip kendisini tepelenmesi bile düşünülür duruma geliyor.

Napolyon hem zehirlenebileceğinden ve de hem de hücumla öldürülebileceğinden korku içinde önceleri kendi azığı dışında bir şey yiyip içmiyor. Arabasında görünmekten kaçıyor. Bir defa hücumu uğramış ve kapanan araba kapılarını kırmak mümkün olmamış. Ondan sonra Napolyon kendi yerine başkasını bindirip kendisi koruyucu görevine bile talip olmuştur. İmparator olduğunu göstermek

için kıyafet ve şapka değişikliği dâhil her türlü teşebbüse tevessül etmiştir. Bütün bu olanlarda müttefik devletlerin görevli temsilcileri tespit etmişler ve sonradan neşredilmiştir. Bunları yaparken tarafsız kalmış olabileceklerini düşünüle bilinir mi?

Napolyon bu küçük düşürücü hisleri hakim olmamıştır denile bilinir mi? Bunlar da insan oldukları düşünülmelidir. Napolyon kendisini hep gizlemiş ve kendisini imparatorun hizmetinde görevli olarak ta göstermiştir, bu yolla, halkın ve görevlilerin düşüncelerini öğrenme imkanını da bulmuş ve görmüştür. Yetkililerin yazdıklarına göre acınacak durumda olan Napolyon için yapılanlar kendilerinin bile reaksiyonlarını çekmiştir. Ayıp değil mi? Şu korumasız eski liderlerimize yatıklarımız?

Diyecek durumumuz bile bu yetkililer görmüş ve yazmışlardır. Bütün bunlar arasında kafası iki eli arasında Napolyon'nu hep ağlar olarak tasvir etmişlerdir. İmparator ağlar mı? Ağlar ki Napolyon da ağlamıştır. Napolyon'nun Enver Paşadan ne farkı var! Enver Paşa Allahuekber Dağlarında 90 bin [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Türkün öldürülmesine aldırış etmemiştir. Napolyon Rusya Seferi dönüşü yerleri donmuş ölü ve yaralılar üzerinden top arabalarını geçirmiştir. Savaş bunları gerektirir sözü insanların, insanlık vasıflarını unutturma vasıtası olamaz.

Bir yerde Napolyon'un odasını birlikte hazırlamaya çalışan bir bakıcısının Napolyon hakkında düşündüklerini dinledikten sonra, Napolyon'da uyanan korku derecesini sınırsızlaştırmıştır. Ondan sonra, herkese bir şeye olan itimadını kaybetmiştir.

Kader birliği gösteren bu iki insan için ben fikrimi açıklarsam, ikisinin de kapasitelerini ve akıllarını işgal ettikleri makamları için yeterli bulmam. İkisi de mantık taşımış olamazlar. İkisinde kalıcı hizmetleri yoktur. Bu ikisini de bu yerlere getiren insanların mantıklarında olgunlaşmış insan mantıkları olarak kabul etmem.

Ben kimim?

Ben sadece benim!

DÜNYA ISINIYOR

Dünyanın ısındığında şüphe yok. Bütün ilgili âlimler, bu söylediklerimiz üzerinde duruyorlar ve gerekli tedbirleri de almak istiyorlar. Âlimlerin aldıkları tedbirlere uyanlar olduğu gibi, bu tedbirlere kıymet vermeyen büyük devletler de var.

Neticeyi beklemekten başka çaremiz bulunmuyor. Dünya yönetiminde, âlimler söz konusu olmadıkları için, başka da yapacak bir çaremiz bulunmuyor.

Dünyanın ısınmasına söyleyecek bir şeyimiz yok ta, bizim, bu yıl, 2008 senesinde, Orta Anadolu'da ve bilhassa, yaşadığımız ilimiz olan Çorum'da, gördüklerimiz, alimlerin söyledikleri ve yazdıklarıyla bağdaşmıyor. Yağmur sıkıntımız olmadığı gibi, sıcakların çoğalmasa diye de bir sorunumuz bulunmuyor. Haziran ayının ortasında bile kalorifer yakanlarımız olduğuna göre, bu

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

durumun izahı nasıl olacaktır? Aslında, bu söylediklerimizi, ilimizin büyük çapta değişmiş olduğunu, Dünya âlimlerini yalanlamak için söylüyor değiliz.

Benim çocukluğum zamanları düşünüyorum. Çorum havalisi, bu günlere göre, daha çok ağaçlı idi. Bu Hacılar Hanı havalisi tamamen ormanlarla kaplı idi. Bizim köyün ormanlarla kaplı arazisi de öyle idi. Zaman içinde, bu kalmış ormanlar birer birer ortalıktan kaldırıldılar.

Bu ormanla kaplı dağ ve tepeler ağaçsızlaşırken, önceleri bol olan yağmur ve kar yağması da azalmaya başladı. Ben yaşıma yarıladığımda, ormanlar bitmişti ve yağış ta hissedilir şekilde azalmıştı.

Bizim Çorum'un Sıklık Boğazı'na dikim başladığı sıralarda, hemen her tarafa ağaç dikimi başladı. Bir taraftan ağaç dikimi başladı, öbür taraftan da, yakım için linyit kömürü teşvik edildi. Hele kömür ithali de başlayınca, bizim insanlarımız da, ağaçları kesip yakma yerine, ülkeden çıkarılan ve dışarıdan ithal edilen kömür yakımına çabuk alıştı. Odun yakımından kömür yakımına geçişin

bir sebebi de, köylerin boşalmasıdır. Çorum'dan, büyük bir kesim Almanya'ya gittiği gibi, Batı Anadolu'ya da göçenler oldu. Batı Anadolu'da seyahat edenlerimiz, eğer bu işle uğraşırlarsa, hemen her köşede Çorumlu insanlara rastlamaktadırlar. Bunların göç etmelerinin iyi olduğunu söylemek istiyorum ama, Anadolu'nun boşalmasına mukabil, Batı Anadolu'nun nüfus bakımından çok yüklenmiş olduğunu da gözlerimizle görüyoruz.

Uzaklara gidemeyen köylülerimiz de, şehirlerimizin etrafını doldurdular. Bu gün, köylerin tam boşalmış olduğunu söylemek bile mümkündür. Sağlık ocakları ve okullar için sarf edilen bütün paralar da, tamamen boşa gitmiş oldu.

Bizim ülkemizde olanlar, Avrupa ülkelerinde olanların tam tersidir. Avrupa köyleri boşaltılıp ta, büyük şehirlerin yüklenmesi oralarda olmamıştır. İnsanlar, doğdukları yerlerde barınma imkânlarını memleketlerinde bulmuşlardır. Bu bakımdan, Avrupa köyleri imar görmüş ve bazı yatırımlar, şehirlerden uzakta, köylerde yapılmıştır. Yüz evi ancak bulan bir Fransız köyünde, elli işçi çalıştıran [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

fabrikalar yapıldığını ben gördüm. En tanınmış mobilya fabrikaları bile, şehirlerde değil, köylerde yapılmıştı. Küçük çapta hastaneler bile, özel teşebbüs tarafından köylerde kurulmuştu.

Plansızlığımızın cezasını daha çekmeye başlamadık ama, ilerde mutlak çekeceğiz. Batı Anadolu, bütün kıyı, yerleşim birimleri haline gelmiştir.

Çorum'da ve bu arada Orta Anadolu'da, iklim değişikliğinin, iyilik istikametinde değişimin ikinci bir sebebi de, küçük göletlerin çok olarak yapılmış olmasıdır. Yine ben çocukken, Sungurlu'da bu gün şehirleşen kesimin büyük bir kısmını seller basardı.

Hayvanların ve de adamların sel suları tarafından götürüldüğünü seyretmişsinizdir. Bu sellere bu gün rastlamıyoruz. Tehlike arz eden yağış alanlarının büyük kısımları öletlerle tehlikesiz hale getirilmiştir. Göletlerle sadece tehlike önlenmemiş, gölet sahaları ağaçlandırılmış ve tutulan su sayesinde, hava rutubetlendirilmiştir. Çorum'da bile, gece rahat nefes alışınızın sebebi göletler ve havanın rutubetlendirilmesidir.

Bazı ülkeler, bu gölet işine öncelik tanıdılar ve büyük barajları sonraya bıraktılar. Zaten

barajların ve göletlerin ana hedefi de sulamaktır. Bizim köyle bir sıralamamız olmasa bile, mahalli yönetimlerin gayretleri, bu programı tabiileştirmiştir. Eğer, gölet yapılan yerler için bu düşüncede devam edilirse, hem ağaçlanma artacak ve hem de iklim değişikliği arzu edilen istikamette devam edecektir.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

ALİŞKANLIK DIŞILAR

İnsanların alışkanlık dışıları hep anormal olarak karşılanır. Bir bayram bizim alışkanlıklarınız içinde evde geçirilir. Hele dini bayramlar söz konusu olursa; bunlarda başkalarının, yakınlarınızın da alışkanlıkları yer bulmak isterler. Genel olarak, bütün memleketlerde, dini bayramlarda aile buluşmaları adet olmuştur. O zaman siz bu alışkanlık dışında olmanız bile, başkalarının, yakınlarınızın alışkanlıklarını da hesap içi sayarak bazı zorlukları karşılamak durumundasınız. Biz bir şeyi ehemmiyet vermeyerek, içinizden geldiği gibi yaşayarak normal ölçüler içinde olduğunuzu kabul ettiremezsiniz. Toplum içinde yaşamış olmanın gerekliliğini yerine getirmek zorundasınız. Bunları yazıyorum ki; Kurban Bayramı ve Yıl Başı Tatilini bahane ederek evlerinden uzaklaşmak isteyen insanların hareketleri normal değildir.

Ben; bu size verdiğim nasihatlerin içinde olamadım. Evimden ayrılıp çocuklara gittim ama;

ben aslında doğrusunu yaptım. Ben yalnız bir evde oturuyorum. Bayram ve yılbaşı tatilinde çocuklarımı yanıma çağıracağıma, yol sıkıntısına yalnız ben katlanıp, onların yanına gitmiş oldum. İyi de ettiğimi söyleyebilirim. Bizim çocuklardan küçük kızım hariç, hemen hepsi ya çalışıyor ya da tahsilde bulunuyorlar. Tatilin başladığı akşam, onları yola düşürmek bir baba düşüncesi ile bağdaşamaz. En azından ben böyle düşünüyorum. Yaşlı bile olsam, bir çok insanın rahatı için, ben bazı şahsi sıkıntılara katlanabilirim. Galiba normal düşünen çoklarınız da benim gibi yapmış bulunuyorsunuz. Ayrıca, yollardaki trafik canavarına yalnız ben muhatap olmuş bulundum.

Benim düşüncelerimde olmayanları da gördüm. Yine az sayılamayacak insan'da tatil geçirip sözüm ona kafasını dinlemek için otel ne kadar lüks olursa olsun, tek odaya hapis olarak; nasıl pişirildiğini bilmediğimiz yemekleri tüketmenin ne zevki olacağını ben bilmiş değilimdir. İnsanlardan bunu da tercih edenler olduğuna göre, demek ki; bunlardan da zevk alanlar bulunmaktadır. **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

Milletin adını reddetmenin bile insan hakları arasında bulunduğunu iddia eden insanların yaşadığı bir devirde;eski alışkanlıklardan sıyrılarak dilediği gibi yaşamak isteyen insanların zevklerine karışmak istediğimiz de yoktur. Biz sadece fikirlerimizi okurlara intikal ettirmek istedik. Hiç olmazsa, mad-di imkânsızlıklar yüzünden evinde kalanlar içinde düştükleri üzüntünün ölçüsünü de kaçırmış olmasınlar.

Meteorolojik uyarılara rağmen; İstanbul'da havalar şikâyet edilecek kadar değildi. Yılbaşı eğlencelerini biz evimizde yaptık. Çorum'dan götürdüğüm hindiye gereği gibi pişirdikten sonra, yemesinde de gereken kaideleri ihmal etmedik. Geç saatlere kadar kendi aramızda eğlendik. Televizyon değişiklikleri de bizi meşgul etti. Canlı eğlenceler kadar zevk aldığımızı söyleyebilirim. Sabah kalktığımızda da cüzdanlarımızın boşalmadığının farkında idik. Onun rahatlığını duyanlar bilir. Bir gecelik eğlencenin parası, insanın bir aylık kazancı olan ülkede eğlenmekten bahsedilemez. Aksine parayı ödeyenler eğleniyor değiller, onlar

eğlenenleri seyrediyorlar. Bunlara eğlence demek bile hata olur kanaatim var.

Size gezdiğimiz yerlerin yalnız isimlerini vereceğim. Eğer fırsat bulur İstanbul'a gitmek isterseniz, tıpkı bizim gibi şu gördüğümüz yerleri sizde görebilirsiniz. Sabancıların Atlı Köşkü ve sergilenen Picasso Sergisi; aynı yerde bizzat köşkte tertip edilmiş olan Sakıp Sabancı

Koleksiyonu,Boğaz'ın Anadolu yakası gezintisi ve Çengelköy'de çay içimi,Haliç'te Min Türk adı verilen ve Anadolu'nun her yerinden toplanmış şaheserlerin minyatürlerinin bulunduğu park;yine Haliç'te sol cemahta bulunan Feshane ve şaheser park,sağ cemahta Rahmi Koç adına tertiplenen makine parkı, vakiniz olursa bir günde Pier Loti Tepesi.

Görüyorsunuz ki; bir tatili dolduracak kadar benim gördüğüm yerleri yazmış bulunuyorum.

Buraların her birinde bir tam günü rahat geçirebiliyormusunuz. Bu arada, güzelliğin ne anlama geldiğini de görüyorsunuz. Para olunca, bilgili

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İnsanlar da bulununca neler yaratıldığını da rahatlıkla görüyorsunuz. Adamlar bilgi sahibi olmayınca para insanı soytarıya çevirebilir.

her akşam haberlerinde, trafik kazalarını takip ettik. Hiçbir ülkede trafik kazalarının bizdeki kadar acımasız olduğunda görüyorsunuz. Bunlar için artık ne yolları ve nede trafik kaidelerinin öğretilmediğini, öğretilmemiş olduğunu bahane edemezsiniz. Bunların dereceleri içine gireceğimiz AB ülkelerinden farklı değildir. Güzel yollar yapılmıştır. Polis teşkilatımızın da hatalarına rağmen, canla başla çalışıyor. Siz; kanun emri dışında kalmaktan izah edilmez vahşi bir zevkin içinde iseniz, sizi yaratanın bile faydası olmaz. İnsan yaratılmanın sorumluluğunu tanımaz mısınız?

TÜRKİYE’NİN CENNETLERİ VAR

Herkesin, yazın tadını çıkarmak için tatil yeri aradığı bir mevsimde, ben bir bahçenin başını bekleyecek durumda değilim.

Bir günde eşyalarımı toparlayıp arabama yerleştirdim. Bunları yaparken de, bir şey unutmamak için çok dikkat ettim. Ancak, insan bir şeye çok dikkat ederse, bilinmelidir ki hata yapacaktır; ben de onu yaptım ve en çok gerek duyacağım kulaklığımı unuttum. Yalnız olduğum zaman kulaklık ihtiyacı duyuyor değilim ama, Aktur veya Fethiye’de komşularla birlikte olduğumuz zamanlar ihtiyaç duymadığımı da söylenemez.

Bu yolları 1953 yılında, ilk defa ve çocuklarımla birlikte olarak araba ile geçmiştik. Geçtiğim bu yollar, diğer Anadolu yollarından farklı değildi. Bilhassa, Sivrihisar’dan itibaren olan kısım yeni yapıma alınmıştı. Tiraj belirlenmişti ve toprak hafriyatı yeni yapılmıştı. Bir araba yoldan geçtiği zaman, arkadan başka bir arabanın onu yakından [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

takip etmesi mümkün olmazdı. Gündüz gözüne, öndeki arabanın arkasından yolu takip etmeniz mümkün olmazdı. Bu yolu bir de, çamur halini düşünün. Ben çamur halinde de bu uzun yolu takip etmiş idim. Bu gün bunlar, ancak çok acı birer hatıra olarak benim hafızamda kalmışlardır. Bu bakımdan, bu yolların eski hallerini görmemiş olanlar, kendilerini bize göre daha mutlu yaratılmış insanlar olarak kabul edebilirler.

Ankara ile Sivrihisar arasında, Avrupa standartlarına uygun bir yolumuz var. İşin tuhaf yanı, bu yolda sürat tahdidi yok gibi bir şey. Ben de gidişata uydum ve arabamın takatine rağmen, süratli giden arabalara uymak zorunda kaldım. Sivrihisar'dan sonra, herkes daha temkinli idi. Böylece ve normal koşullar içinde yola devam ettik. Ankara ve Sivrihisar arasındaki yola benzer başka bir yola da bir daha rastlamak imkanını bulamadık. Yer yer bozuk yerler tek yola dönüşümler ve de yol tamiratlarıyla karşılaştık. Demek istiyorum ki, bizim gideceğimiz yere kadar aynı tertip bir yola kavuşmak için, daha en azından on yıl kadar beklememiz gerekecektir. Benim acelem yok ama, acelesi

olanlar için bu yılları saymak bile bir sorun olabilir. Avrupalı olmak, öyle kolayına kazanılacak bir vasıf değildir. Avrupa demek, her şey gibi, yolların da standart hale gelmiş olması demektir.

Beni erken geldiğimi görenler, benim yarış yaptığım şüpheye düştüler. Ben cidden yarış yapmadım. Yorulmuş olsam, oracıkta kalabilirdim. Bu araba, küçük ve motoru da takatsiz olmasına rağmen, cidden insanı yormuyor. Zaten hareket etmeden de, geldiğimde sofrayı hazır bulmak istediğimi biliyorlardı. Düşündüğüm gibi de oldu. Sofraya oturdum ve her günkü alıştım bir kadehimi de yudumlamaktan geri kalmadım. Yalnız; bu kadeh, Dünyanın cennetlerinden birinde, Datça'nın Aktur sitesinde içiliyor. Yemek sonunda da, Türk insanına bu Dünya cennetini kazandıran büyük idealist insan Özer Türk'e dualar ettim; Şuna da işaret etmeliyim ki, çok önceleri devletimizin aldığı bir doğru karar bozulmadan tatbikata devam edilmektedir. Muğla'nın bu güzel ilçelerinde arazi envanteri yapılmış ve nereye ne cins tesis yapılacaksa tespit edilmiştir. Bu dikkatli tatbikattan [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

dolayı, kimse, mülkiyet hakkını toplum zararına kullanamıyor. Böylece, plan tatbiki sahası buldukça, dünyada yaratılan, insanların yarattığı cennetler de ortaya çıkıyor. Bunların kıymetini şimdi tam idrak etmemiş olsak bile, bizi takip edecek nesillerimiz de, tıpkı benim yaptığım gibi, bu cennetlerin bozulmamasına gayreti geçmiş herkese hayır dualar edeceklerdir. Ne kainat ve ne de dünya, yalnız bizim için yaratılmış değildir.

ÇAĞDAŞ MEDENİYET SEVİYESİ

Ülkesini, büyük Atatürk'ün istediği istikamette, çağdaş medeniyet seviyesine değil, onun üstüne çıkaracağız.

Bu cümle son zamanlarda pek çokları tarafından söylenir oldu. Tıpkı Laik sözcüğü gibi. Yukarıya aldığımız cümlede bunu telaffuz edenlerin bir kısmı tarafından pek iğreti olarak söyleniyor. Yani; bu cümle bazı iddiacıların ağzına yakışmıyor demek için her türlü durum mevcuttur. Hele televizyon ekranlarında pek sırtıyor. Söyleyenlerin dudakları bir araya gelmiyor gibi bir durum var. Ağzına yakışmayan bu modaya uymak isteyenler, yasak savmak isteyenler olduğu gibi gelecek korkusu içinde olanlar da var. Mevlana'ya uysalar ya, oldukları gibi görünseler veya göründükleri gibi olsalar. Hiçbir gereksiz gayretin içinde olmayacaklardır. Kendileri rahat da olacaklardır.

Çağdaş medeniyetten ne anlıyorsunuz? Tarifler hep bize yaptırılmaz ya. Bu defada siz **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

ortada bulunun. Böyle bir soruyu biz sormuş olalım. Cevap veremeyeceğinize göre cevabını yine biz verelim.

Bize göre medeniyet tektir, ortaçağında bir medeniyeti vardır. Sümerlerinde ileri bir medeniyeti vardı. Şimdiki cari olan medeniyette, Avrupalıların eleştirel aklı, inançlarının üstüne yerleştirip kullanarak buldukları medeniyettir. Biz ise İkinci Mahmut Padişaha verilen cevapta uyduğu, olduğu şekilde aklımızı, inancımız aklından çıkarmaya ve kullanmaya, alışmaya bir türlü başarı gösteremediğimiz için çağdaş medeniyete alışkanlık edinemedik. Bundan dolayı çağdaş medeniyet tabirini pek iğreti kullanıyoruz. İnanmadığımız, mimiklerimizden belli oluyor. Hep geçmişin ve Osmanlının hayranlığı içindeyiz. Aslında Osmanlı hayranlığı demekten Arap hayranlığını kast ediyoruz, bizim Osmanlı hayranlığımıza karşı Osman Oğullarının tanıdığının temsilcileri çok daha namuslu davranarak aileleri üzerine verilecek kararın kendilerine bırakılmasını isteyeceklerdir. Söylemlerinden ben anlıyorum ki; onlar bile Osmanlı olmanın isteklisi değiller. Bu iddiaya sahip

çıktıkları da ta baştan beri görülmemiştir. İddianın sahipliğine tenezzül etseler hayatlarını kazanmak zorunda kaldıkları vinç altı çalışmalarının altında can verenleri olmazdı.

Lafla peynir gemisi yürümez. Lafla çağdaş medeniyet içine girilmiş olunmaz. Onun şartlarını kabul etmeden, ona sahiplik iddiaları ortaya atılmaz. İnanmamışlılık görüntüleri zaten buradan geliyor.

Çağdaş medeniyetin şartları açık seçik ortada: Çağdaş medeniyet bir yaşama biçimi olduğuna göre, onun bütün şartları benimsenecektir. Düşünce tarzı benimseneceği gibi, hariç görüntüleri de benimsenmiş olacaktır. Çağdaş medeniyetin hukuk anlayışı, ahlak anlayışı, ilim anlayışı, görünüm anlayışı, sosyal düşünüş anlayışı var. Bizim bunlardan işimize yarayanları benimseyip, işimize gelmeyenleri itelemeye hakkımız yok. Medeniyet gerekleri ve esasları ne ise herkes gibi bunları almamız gerekiyor. İleride aynı esaslar içinde icatlar yaparak, bu medeniyete katkılarda

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

bulunmamız gerekiyor.

Çağdaş medeniyet; potin, kısa don, pantolon, gömlek, kravat, şapka ve paltoyu kendisi için kıyafet olarak seçmiştir. Kadınlarında özel çağdaş kıyafetleri vardır. Başörtüsü, erkekler içinde, kadınlar içinde geçerli değildir. Hele kapalı alanlarda başın kapalı oluşu ret edilmiştir, sizin uğrunda gayret içinde olduğunuz ve hatta büyük gelecek tehlikeleri göze aldığınız kıyafetlerin ne inandığınız dinle, ne de çağdaş medeniyet anlayışı ile ilgisi yoktur.

Bunlar uğrunda kanun dışı hareketlere tevessül eden din adamlarının başlarına gelecekler olacaktır. Bunda anlaşılmamış insanlardan da, çağdaş medeniyetin diğer umdelerine adaptasyon beklenemez.

Görüntü yakıştırmak içindir. Görüntü inanç işareti olmaz, yapmak isteyenlerde bütün dünyada önlenmiştir. Buna ayak direyenler çağdaş medeniyet seviyesinin üstüne çıkamayacaklar. İnsan görmüş olsa bile inanası gelmiyor.

AVRUPA'DAKİ TÜRK MİLLET VEKİLLERİ

Bu bizden olan milletvekillerini televizyon ekranlarından izledim. Her biri bir Avrupa memleketinin, hem de batı Avrupa memleketlerinin parlamentolarının üyesi bulunuyorlar. Almanya, Belçika, Hollanda, Danimarka bunlar arasında. Asılları bizden olan bu Milletvekilleri ve Senatörler, aslında Kıbrıs'a gelmişler ve Kıbrıs Türklerini aydınlatma görevlerini yüklenmişler. Bunlar bir kısmı gelmişken Türkiye'de de Haber Türk Televizyonunda bir çık oturuma katılmışlar.

Bunlar, artık bulundukları memleketlerin vatandaşlarıdır. Almanya'nın, Belçika'nın "Türk Asıllı Milletvekilleri ve Senatörleri". Bu demektir ki, bunlar artık bu memleketlerin insanlarıdır. Yani, Alman, Belçika, Hollanda ve Danimarkalı insanlar. Sadece bunların asılları Türk. Bizde öyle mi? Bin

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

senedir bir milletin adamları, bir devletin vatandaşları olarak yaşayan bizim insanlarımızın sapıtmış olmaları, kendilerini etnik kökenlerinden sayıp mensup oldukları milletin ve devletin adını isimlerine kondurmak istiyorlar. Ülkeyi yöneten insan da kalkıp, milletin asıl rüknüne nasihatte bulunuyor: “Sen, ne mutlu Türküm deme; öteki de kalkar, ne mutlu Kürdüm der” diyor. Bu bizimki etnik köken dalkavukluğu değil mi?

Bizim misafirlerimiz olan ve asılları bizden olan milletvekilleri ve senatörler, bulundukları milletin içinde Türk insanı olduklarını mı, yoksa bulundukları memleketin insanı olduklarını mı söylüyorlar? Bunlar, “Ne mutlu ki Alman’ım” mı diyorlar; yoksa, “ne mutlu Türk’üm” mü diyorlar?

Yaşadıkları devletlerin Başbakanları, kendi asıl vatandaşlarına, bizim Başbakanımızın tavsiyelerini yapabilir mi? Alman Başbakanı kadın, Merkel, çıkıp ta Almanlara, Almanlığınızla öğünüp de Türklere örnek olmayınız, diyebilir mi?

Türk asıllı milletvekillerinden ve senatörlerden ekranda tanıdıklarımız, Avrupalı olarak yetişmişler. Ülkenin dillerine vakıflar.

Partilere girmişler ve Başbakanlarının oyuna yakın oy almışlar. Demektir ki, o milletin adamları da bunlara oy veriyor.

Aslı bizden olan bu insanlar, medyamızın pireyi deve yaparak, Avrupalıları ve bizzat kendi milletimizin insanlarını yanlış şartlandırıldığının bilincindeler.

Bu insanlarımız, Avrupalı sokaktaki insanların, Türkiye’nin haritada yerini bile bilmeyebileceklerini kabul ediyorlar. Ancak, Avrupalı yönetim kurum ve adamlarının, Türkiye’yi ve isteyeceklerini çok iyi bildiklerini de söylüyorlar.

Bu insanlar, bizim yönümüzün, Osmanlı’dan beri hep Avrupa medeniyeti olduğunu kabul ediyorlar. Avrupalının dışında bir yön aramanın mantık dışı olacağını da söylüyorlar. Ayrıca, bizim Avrupa’ya olduğundan çok, onların Türkiye’ye ihtiyaçları olduklarının da farkındalar. Türkiye’nin ana çizgiden ayrılmayacağını da biliyorlar. O zaman, bu karışıklıktan istifade etmek istiyorlar. Ne

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

kadar taviz alırlarsa, onu kâr sayıyorlar. O zaman, pazarlıkta, bizim de iyi hesaplar içinde olmamızı tavsiye ediyorlar.

Kuzey Kıbrıs Türk devletinin var olduğunun bile, halkın bilgisi dışında olduğunu söylüyorlar. Bunlar, bir esas sayılacak noktaya da dikkat çekiyorlar. Onlara göre, bu gün Avrupa’da çaplı sayılacak politika adamlarının yokluğunu bildiriyorlar. 30 sene önce, Yunanistan’la Türkiye AB içine davet edildiği zaman, iş başında olan politikacı ve büyük bürokratların bu gün olmadığını açıklıyorlar. Türkiye ile kısır çekişmenin bir yönünü de, bu adam eksikliğine bağlamak niyetlerini açıklıyorlar.

Daha şikayet edecek noktaları da var. Aslı bizden olan genç neslin, gerektiği kadar yetişmediğini, iyi dil öğrenmediğini söyledikten sonra; yetişmemiş insanların yetişmişlerle nasıl boy ölçüşüp de eşitlik sağlayabileceklerini ortaya getiriyorlar. Orası Türkiye değil ki, cahil kalmış beyinler, sırf oy avcılığı yüzünden, kendini yetiştirmişlerden daha kıymetli sayılmış olsunlar.

Bu son şikayetleri, beni tanıyan bütün yabancılardan işittim. Bizim insanlarımızın, dil öğrenmemekte, başlarını kapamakta, komşu yerliye iyi gözle bakmamakta ayak dirediklerinden şikayet etmişlerdi.

Bizim kendi ülkemizde kıymetli sayılan bu başıbozukluğun Avrupalılar yanında makbul sayılmasını istemeye hakkımız olur mu? Orada isteyemediğiniz isteklere burada, kendi memleketinizde niçin sarılıyorsunuz?

Neleri kanıtlamak istiyoruz biz?

[***KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!***](#)

LATİFE HANIM HAKKINDA

Latife Hanım; İzmir zengin tüccarlarından Muammer beyin kızı, Ziya Uşaklıgil'in yeğeni, Atatürk'ün eşi olup, hayatını yaşamadan ölen bir azizedir. Latife Hanım, bir Vecihe'nin ablası, bir Vecihe'nin de teyzesidir. Latife Hanım'ın daha çok akrabaları da vardır. Merak edecekler, sayın bayan Çalışlar'ın yeni çıkmış Latife Hanım adlı kitabını alarak, daha geniş bilgi sahibi olabilirler. Ben, bu kitabı okudum. Bazı noktaları, aynı kitabı okumuş olan kızım Esen'le de tartıştık. Anlayacağınız üzere, pekte mutabık kaldık denemez. İşte, ben fikirlerimi bunun için yazıyorum; yoksa niyetim, edebi yönden kitabın eleştirisi olmayacaktır. Latife Hanım için kitaplar yazılıyorsa, benim veya sizin için de, Latife Hanım hakkındaki düşüncelerimizi ortaya koymakta hiç bir mahzur yoktur. Mahzur da mania demektir. Zaten ikisi de Türkçe sözcükler değil.

Latife Hanım kitabında eleştirecek bir şey yok. Büyük emekler verilmiş bir eser. Aileden büyük yardımlar görüldüğü anlaşılıyor. Bu kadar uzun zaman sonra, Amerikan, İngiliz ve Fransız basınında o zaman çıkmış yazılara ulaşmak, öyle kolay olmazdı. Ailenin hemen hepsi yabancı dil bildiklerinden, o zaman ellerine geçen gazete ve dergilerin saklanmış olduğu anlaşılıyor. Böylece, Latife Hanım ailesinin de, geniş anlamda tarihi ortaya konulmuş oluyor denebilir.

Latife Hanım'ın çok iyi yetiştiği üzerinde çok duruluyor. Babası da iyi yetişmiş bir insandır. Evde iyi yetişen bir baba olunca, çocuklarını kendisinden geri bırakmayacağı hakikati, burada da ortaya çıkıyor. Kitapta, Latife Hanım'ın 8-9 dil bildiği yazılı. Benim okuduğum başka eserlerde, üç dili iyi bildiği anlatılıyor. Latife Hanım'ın yetişmesi üzerinde de tartışılacak bir durum yok. Ama, bu dilleri, hariciye mensuplarına taş çıkartacak kadar iyi bildiği izahı, biraz mübalağa kokusu veriyor. 23 yaşında bir kız, bu kadar yabancı dili hatasız okuyup yazıp, konuşamaz. Ayrıca, çok dil bilmek, [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

çok ta bilgili olmak demek değildir. Latife Hanım, çok üstün vasıflar göstermiş olsa, Mustafa Kemal'in karısı olmaya imkan bulabilir mi idi?

Kitapta, dikkatimizi çeken bir husus ta, Latife Hanım'ın Mustafa Kemal'le tanışma şeklidir.

Bizim okuduğumuz kitaplarda, hep Latife Hanım'ın, gidip Mustafa Kemal'i görmek istediği, şeklindedir. Hatta, Mustafa Kemal, önce, kendisini kabul etmek istememiştir. Israr üzerine, kabul etmiş ve ilk sırada daveti kabul de etmemiştir. Mustafa Kemal, her kız tarafından yapılan daveti kabul edecek bir insan da değildir. Latife Hanım da ilk görüldüğünde yıldırım gibi insanları çarpıp kendisine aşık edecek kadar güzel bir kadın da değildir. Mustafa Kemal Paşa, Afganistan sefaretindeki resmi kabulde, bunu açık olarak ta söylemiştir. Ancak, Latife Hanım'ın çok anlayışlı olduğunu da söylemekten çekinmemiştir. Bizim kanaatimiz da, Latife Hanım'ın dil bilen, görgülü, zeki, anlayışı yüksek, biraz da boyu kısa olan bir hanımefendi olduğudur. Mustafa Kemal Paşa'ya eş olmasında da bizim için bir mahzur yoktur. Bize

göre yoktur da, mahzur bulanlar da olmuştur. Kızını bu itinalarla yetiştirmiş olan babası rahmetli Muammer Bey, kızına, açıkça, bu evlilikten vazgeçmesi gerektiğini söylemiştir. Bir baba yetiştirdiği kızının özelliklerini tanımaz mı? Kendisi de çok iyi yetişmiş baba, Mustafa Kemal Paşa'yı da görünce, onda bazı özellikler görmüş olacak ki, bu evliliğin sürdürülemeyeceğinin bilincine varmıştır. Hatta şayet geri baba evine dönerse, ondan, Mustafa Kemal'den hiç bahsetmemesi gerektiğini de Latife Hanım kızına hatırlatmıştır. Babanın dediklerinin ortaya çıktığını gördüğümüze göre, bu vasıfların neler olduğu hakkında bilgi aramamıza pekte gerek kalıyor değil. Evlilik çok kısa sürmüştür. Bu kısa sürenin de, huzur içinde gittiği söylenemez. Mustafa Kemal gibi bir insan, köşkten ayrılıp, eski ziraat mektebinin köhne odalarında huzur aramaya çalıştığını da kitaptan öğreniyoruz. O zaman, bizim tahminimizin doğruluğu da ortaya çıkıyor. Çok kısa

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

bir evlilik, o da huzur içinde geçmiş değil.

Bu evlilik kısa sürmüş, Muammer Bey'i düşüncelerinde haklı çıkarmış, kızını mutsuz etmiş koca bir dahiyi de yalnızlığa sürüklemiştir.

Eğer bu evlilik mutluluk getirse idi, bütün bu saydıklarımız olmayacaktı. Ayrıca, belki de, tarihimiz başka türlü, şüphesiz daha iyi yönde yürümüş olacaktı. İşte biz, kitap vesilesiyle, bu menfi düşüncelerin sebeplerini, kendimize göre, kısaca, Velidedeoğlu'nun nasihatlerine uyup bir beyin jimnastiği yaparak, eleştirel bir fikir jimnastiği ile ortaya koymaya çalışacağız. Yoksa kimin daha haklı veya daha haksız taraflarının olduğu üzerinde duracak değiliz.

Şimdi biz, İngiliz Başbakanı Lloyd George tabiri ile her yüz senede bir, Kemani Nubar ve büyük devlet adamı İsmet Paşa'nın sözüyle beş yüz senede bir defa doğan bir dahinin evlilik hayatının devam etmemesi üzerine fikir yürütüyoruz. Bunun için, büyük bir ilim adamımızı da ortaya getirdik; onun nasihatlerine uyarak bir de beyin jimnastiği yapmış olacağız. Biraz abartmalı isteğin peşinde olmuş olsak bile, tuttuğumuzu ele getirmeye

çalışacağız. Yine bunun için, fikrimizi kuvvetlendirme bahanesiyle, Ağa Han'ın hatıratından hatıramızda kalan bir olayı da burada bahse getireceğiz. Bütün düşüncemiz, bu dahimizin ve rahmetli Latife Hanım'ın mutsuzluğunun sebeplerini yakalıya bilmemizdir. Bunları bulmamız bir şey değiştirecek değil; ama, hiç olmazsa, bir olayı doğru tahlil etmedeki tutumumuzu ortaya koyarak, insani bir rahatlama hissine kavuşmak istiyoruz. Bunları yapmakla da, ömrümüzün kısalacağına inanmıyoruz.

Ağa Han'ın oğlu Ali Han'la, büyük sinema aktristi Rita Havyort sevişiyorlar. Onlar, şimdiki modayı o zaman bulup yakalamışlar. Rita, Ağa Han'ın bir evinde misafir.

Ağa Han, evlenme isteklerine evet diyor; ama, tıpkı Latife Hanım'ın babası Muammer beyinki gibi, onun içi de rahat değil. Ağa Han'a göre oğlu Ali Han genç, içi hayat dolu ve hayatın tadını bizzat yaşayarak çıkarmak istiyor.

Halbuki, gelini Rita, sahnede yorulmuştur. Ağa Han, bu durumlara, gelinin ve oğlunun **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

gözlerine bakarken karar verebiliyor. Gelini Rita, sakın bir köşede dinlenmeli ve kendine gelmelidir. Şu durumda, bir evlilik ahengi nasıl temin edilebilecektir?

Bizimkilerde de, Mustafa Kemal hayata atıldığı günden beri cepheden cepheye koşmuştur. Kurtuluş savaşı da tepeye tüy dikmiştir. Mustafa Kemal, Kurtuluş savaşındaki yorgunluğunu, belki de hiç bir savaşta hissetmemiştir. Evlenme kararı, kurtuluş savaşı sonunda veriliyor. Hatta, karar, hiç dinlenme imkanı ve zamanı bulunmadan verilmiştir de denebilir. Ayrıca, Mustafa Kemal, “Bundan sonra ne yapacaksınız?” diyen bir gazeteciye, “birbirimizi yiyeceğiz” diyerek, sanki bir kahin gibi, gelecekte olanları bile açıklamıştır. Yani, gelecekte de Mustafa Kemal için, bir dinlenme, bir kendini dinleme mümkün olmayacaktır. İşte Latife Hanımefendi, böyle bir vatan adamıyla evlenmeye talip olmuştur. Olmuş olduğuna bir şey demiyoruz da, bunun bir sorumluluk olduğunu düşünmesi gerekmez mi idi? Babası Muammer beyin düşündüğü gibi, kızının da düşünmesi gerekmez mi idi?

Unutmadan yazmalıyım ki, Rita ve Ali Han evliliği mutluluk getirmemiş ve ayrılışla sonuçlanmıştır. Ali Han’ın sonradan rastladığı ve sevdiği kadın, evli bile olmadan Ali Han’ı mutlu edebilmiştir.

Mustafa Kemal ile Latife Hanım evliliğinde bir uyumsuzluk, bir anlayış eksikliği var. Evlilik yürütülemediğine göre, bunu kabul etmek zorundayız. Bunun izahını yapmaya çalışırken, tıpkı İpek Hanımefendinin yaptığı gibi, biz de bir suçlu arıyor olmayacağız. Evlilik niçin yürümedi? Okuduklarımıza ve dinlediklerimize göre, bunun sebeplerini aramaya çalışıyoruz. Belki, işin sonunda, bir şahsi kanaatimizi da yazabiliriz. Ona da, eleştirel bir anlam vermemeye gayret göstereceğiz.

Evlenme sırasında, ne Latife Hanım’ın ailesi ve ne de Mustafa Kemal, adetlere ve göreneklere aykırı en küçük bir eksiklik yapmamışlardır. Cehiz, dokuz deve de taşınmışsa, Mustafa Kemal’in armağanı da özel vagonda gönderilmiştir.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Evlilik, ilk aylarında tamamen normal seyrini takip ediyor. Latife Hanım Mustafa Kemal'i seviyor; Mustafa Kemal de karısının yanında bulunmasından gururlu. Mustafa Kemal ailesinin yakınlarında olanların yazdıklarından, bunları biz de böyle anlıyoruz.

Galiba, kırgınlıkların, bilhassa Mustafa Kemal kırgınlığının ortaya çıktığı zaman, Fikriye Hanım'ın sanatoryumdan gelmesi olmuştur. Fikriye Hanım hastadır. İyi düşündüğü söylenemez ama, nihayet bir kadın hissiyatı ile yüklüdür. Hastalık psikolojisini de eklerseniz, yaptıklarının hafifleyeceğine siz de belki katılırsınız.

Mustafa Kemal, Latife Hanım'ın Fikriye Hanım'a gösterdiği tavrı tasvip etmemiştir. Latife Hanım kıskançlık göstermeyip de, Fikriye Hanım için merhametli davranmış olsa, Mustafa Kemal iki evlilik istemeyeceği gibi, karısına karşı da çok takdirdar durumlar sergileyecek idi. Ben, şahsen, Mustafa Kemal'i kalbi çok yufka bir insan olarak düşünürüm. Fikriye Hanım'a reva görülen muamele, Mustafa Kemal'i hem üzmüş ve hem de kırmıştır.

Hep, ana göre yazacağımdır. Okuduklarımı ve dinlediklerimi yazımda yardımcı kabul etmiş olsam bile, yazdıklarım benim şahsi kanaatlerimdir

Yine bana göre, aile hayatını zedeleyen sebeplerden birisi de, Latife Hanım'ın, Mustafa Kemal Paşa kocasına hitap şeklidir. Mustafa Kemal, hiç kimse tarafından, küçük adıyla çağırılmasını istemezdi. Annesi bile, "Paşa oğlum" derdi.

Paşa dahil, bütün Arapça sıfatları yasaklayan Mustafa Kemal, kendisine "Paşam" denmesinden hoşlanırdı. Bu istek İsmet Paşa için de ve hatta, bizim askerlerimizin hepsi için söylenebilir. Hiç birisi, ben paşa değil, generalim dememiştir.

Latife Hanım, "Kemal" diye hitap edermiş. "Kemal Paşam" dese, belki de Mustafa Kemal, bu isim sorununu kafasına takmış olmazdı. "Bana Kemal deme" diyerek, karısını ikaz etmeyi düşünmemiştir. Bunu onuruna yakıştırmamıştır.

Aile huzuru için bozucu olarak kabul edilen bir üçüncü sorun da, Mustafa Kemal Paşa'nın

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

sofralarıdır. Yine benim okuduklarıma ve yakın olanlardan dinlediklerime göre, Mustafa Kemal Paşa'nın üç cins sofrası vardır:

Bunlardan birincisi; devlet işlerinin konuşulduğu ve hükümet üyelerinin çoğunlukta olduğu sofralardır. Demek ki, hükümet adamlarıyla birlikte, bazı bilen ve bilgisine güvenilen insanların da davet edildiği sofralardır bunlar. Bu sofralarda içki ikramı olmazmış. Bizzat Latife Hanım da bu sofralara iştirak etmekte imiş. Başbakan İsmet Paşa, bu hükümet toplantılarında mutlak bulunurmuş.

Mustafa Kemal Paşa'nın ikinci cins masası, sohbet masaları imiş. Bu sofralarda bazı hükümet üyeleri ve bilhassa İsmet Paşa bulunmuş ama, genel olarak davetliler dışardan olurmuş. Bu masalarda içki de ikram edilirmiş. Masada, zıvanadan çıkan olursa, bu adabı hazmetmeyenler bulunursa, onlar da usulü gereğine uyularak dışarı alınırmış. Bu masalara eşi Latife Hanım mutlak iştirak edermiş. Hatta başka kitaplarda ad verilmeden zikredilen olayı bizzat muhatabı da Latife Hanım olduğunu, İpek Çalışlar'ın kitabından öğrenmiş bulunuyoruz.

Mustafa Kemal Paşa'nın üçüncü cins sofrası, yakın arkadaşlar sofrasıdır. Burada, hükümet adamları hiç bulunmamıştır. İsmet Paşa, bu sofralara hiç iştirak etmemiştir. Bu sofralarda oturanlar da, Mustafa Kemal Paşa'nın yakın özel arkadaşlarıdır. Hiç birisinin, Paşaya bir saygısızlığı olmamıştır. Latife Hanım'ın bizzat işaret ettiği gibi, içkiyi de bir kadehle sınırlamaktadırlar. Hiç birisi, “Paşam yeter!” diyecek kadar ileri gidecek kimseler de değildir. Bu sofralara, benim koyduğu ad yakışıklıdır da, yazılması yakışık almaz. Aslında, Mustafa Kemal, bu son sofralarda, yalnızlığını yaşamaktadır. Arkadaşlarını da psikologlar yerine koyarak düşünmek doğru bir hareket olmaz. Mustafa öldüğünde, en çok ıstırabı bu yakın sofranın adamları duymuşlardır.

Latife Hanım, bu son sofralardan şikayetçidir. Latife Hanım, Mustafa Kemal'den bu sonraları, son sofraları bırakmasını istemektedir. Ben de, “Keşke bu son sofralar olmasalardı” deyip gelmişimdir.

Mustafa Kemal'i bu sofralardan ayırmak için, neler yapılması gerektiği üzerinde kimse zihin [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

yormamıştır.

Mustafa Kemal niçin bu son sofralara bağımlı. Demektir ki, bu büyük insan, bu sofralardan, son sofralardan zevk almaktadır. Demek ki, bu sofralarda dinlendiğini sanmaktadır. Demek ki, bu sofralar, kendisini oyalıyor. Yine, o demektir ki, Mustafa Kemal'in bu sofralara ihtiyacı var. Bu son sofraların kendisine taşıdığı zararların da bilincinde değil. Yahut böyle kabul edelim. Siz de, Latife Hanım da aynı kanaatesiniz. O zaman, bu Mustafa Kemal Paşa'yı zararlı kabul ettiğiniz, benim de mesleğim gereği kabul ettiğim zararlı sofralardan usandırmak için çareler aramak aklınıza gelmez mi?

Bu sofralardan daha çekici bir ortam yarattınız da, Mustafa Kemal mi uymak istemedi. Eğer öyle ise, başka bir ortam yine hazırlamanız gerekirdi. Göreviniz, bu ortamı buluncaya kadar, bu çalışmalara devam etmiş olmanız idi. Hiç imkan yoktu deyip, işin içinden çıkamazsınız. Bu yola giderseniz, kimseyi ve hele Mustafa Kemal'i eleştirmeye hiç hakkınız olamazlar. Belki, düşüncelerinin seviyesi, seviyeleri bu idi. Daha

yüksek düşünce seviyesi aramak, size ve kimseye yasaklanmış değildi.

Siz, Latife Hanım için, her şeyi mükemmeldi diyorsanız, ben fikrinize iştirak etmem. Dediğiniz doğru olsa, Mustafa Kemal bu evliliği bozacak duruma gelmezdi. Mutlu olurdu; uzun yaşardı ve memleketimiz için daha pek çok işler yapmış olurdu. Erken ölmese, belki de, bu gün yaşadığımız devrin icapları artık Türkiye'de bulunmaz olurdu. Anadolu'daki üçüncü Türk devleti de, bu kadar kısa zamanda sorgulanır duruma gelmezdi.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İŞİN YOKSA YAZIYA DEVAM

Demokrasiyi Türkler keşfetmiş değildir. Biz, yaptıklarımızı Avrupa'nın yaptıklarından esinlenerek yapıyoruz. İhtilalımızda de, inkılâplarımızda da Fransız ihtilalının ve Fransız devrimlerinin izleri vardır. Anayasamızdaki “Laik” ilkeler kayıtları da, Fransız Anayasası'ndan alınmıştır. Bunların hepsinin sebepleri vardır.

Aslında, bütün Avrupa demokrasisinin yaptığı da aynı kaynaktan alınmıştır. Böylece, hem Avrupa ülkelerinde ve hem de bütün Avrupa ülkelerinde “Parlamentar demokrasi” usulleri teşekkül etmiştir. Devlet başkanları, Cumhurbaşkanı adı altında, meclisler tarafından seçilmişlerdir. General De Gaulle'e kadar da, Fransa'da Cumhurbaşkanı, Fransız Meclisi tarafından seçiliyordu.

Cumhurbaşkanı seçiminde zorluk oldukça da, meclis kendisini yeniliyordu. Bunlar yine olmaktadır. Şu komşumuz Yunanistan'da bile tatbik edilen usuller bunlardır. Şimdiye kadar, bu sistemden şikâyet edenlere de rastlamamışızdır. Yalnız Fransa, kendisine mahsus yeni bir sistem

yaratarak, Cumhurbaşkanı'nı halka seçtirmektedir. Bundan memnun olduğu da şüphelidir.

Dedik ki, Fransa, yeni bir sisteme göre formalitesini ayarlayarak, Cumhurbaşkanını halka seçtiriyor. Yeni bir sistem hazırlamış ve Anayasa ona göre değiştirilmiştir. Bu değişiklikte, akşamdan sabaha olmuş değildir.

Türkiye'de olan sistemimiz söylediklerimizin aynıdır. Şimdiye kadar 10 Cumhurbaşkanı bu sistem içinde seçilmiştir. Şimdiye kadar bir şikâyet yaşamış da değiliz. Hatta, meclis tıkanmamış ve kendini fesih etme durumuna da gelmemiştir. Bu durumla ilk defa karşılaşıyoruz. Karşılaşmışlar ne yaptılarsa, bizim sistemimiz de aynı olduğuna göre, seçimlere gidip, Cumhurbaşkanını yeni gelecek meclise seçtirmektedir.

Türkiye'de, şimdi, bu söylediklerimiz ve Avrupa'da olduğunu anlatmaya çalıştıklarımız olmuyor. Cumhurbaşkanını milletin seçmesi isteniyor. Anayasa değişikliği de, sanki bir türban kanunu gibi, birkaç gecede çıkarılıvermek

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

isteniyor. Bunlarda içtenlik var denebilir mi? Bunları bilgi ile yorumlamak mümkün olabilir mi? Bunlarda iyi niyetin kokusu vardır denebilir mi?

Biz, Cumhuriyet kuruluşundan beri, başkanlık sisteminin de aşığı bulunuyoruz. Avrupa ülkelerinde başkanlık sistemi yoktur. Başka ülkelerde heveslenmiş değildirler Biz, bunların çok heveslisi görünüyoruz. Amerika'daki başkanlık sistemini öğrenebileceğimiz bir kitap ta Türkçe olarak yayınlanmış değildir. O zaman, neyimize güvenerek başkanlık sisteminin peşine takılıyoruz? Hiç şüphe etmeyiniz ki, az bilgili oluşumuzun peşine takılıyoruz. "Cehaletimiz" demek en doğrudur da, insanın söylemeye dili varmıyor. Nasıl, "Bekâra karı boşamak kolaydır!" demek adet olmuşsa, cahile de rejim değiştirmek kolaydır. Kulak dolgunluğu birkaç kelimeyi, cahil âlimlik sanmaktadır!

Amerika'daki Başkanlık sistemi, Amerika'da başlangıçta kurulmuştur. Bunun iyi bilinmesi gerekir. Bu sistem, Amerika için alışkanlık yaratmıştır. Sistem diyoruz, sistemden bahsedince, bütün devlet anlayışının bu istikamette yönlendirilmesi ve bu yönlendirmenin kanunlarla düzenlenmesi

gerekir. Bu iş kolay olsa, şimdiye kadar bazı ülkelerin de bunları benimsemiş olması gerekirdi.

Cumhurbaşkanımız, bu söylediklerimizin bilincindedir. Yaptıkları da hem yetkisi ve hem de ahlak anlayışımız içindedirler. Cumhurbaşkanımız, bir sistem değişikliğinin gerekli olmadığı fikrindedirler. Akşam geç vakit kızanlar, sabah erkenden sistem değişikliğine giderlerse, evlerinin yollarını bile şaşırabilir. Yanlış eve girenlerin tarifi, Türkçemizde anlaşılır şekilde açıklanmıştır. Bunları, söylendiği gibi yazıya naklederek, hiç yok yerden düşüncesi az insanların kinlerini üzerimize çekmek niyetinde değiliz.

Fikrimizi açıklayarak yazıyı bağlamak istiyoruz. Sistem değişikliğini biz de istemiyoruz. Avrupalılar, nasıl ki, Demokratik Parlamenter sistemi devam ettirmekte fayda görüyorlarsa, bu faydaları biz de kendi memleketimiz için düşünüyoruz. Sistem değişikliğini Mustafa Kemal yapmıştır. Mustafa Kemal'den dağlar kadar uzak bulunuyorsunuz. Bari, yaptıklarını bozmayın da, onları anlama gayreti gösterin.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

ERMENİ SORUNUNA BİR KATKI

Aslında bu katkıyı ben değil, rahmetli Çorumlu hemşerimiz Hıfzı Veldet VELİDEDEDOĞLU yapmıştır. Ben onun katkılarını okuyucularımıza bir daha aktarmaktan başka bir iş yapmış olmuyorum.

Ermeni sorununu yaratan amil, Birinci Dünya Savaşıdır. O zamana kadar, Ermenilerle aramızda sorunlar olmuştur da, yeni bir devlet isteğini ortaya koyan bir durum mevcut değildir. Abdülhamit'e atılan bomba olayında bile, Ermeni devleti sorunu bulunmuyor.

Birinci Dünya Savaşı devam ederken, İtilaf devletleri, savaşın politikası gereği, çeşitli çarelere başvurmuşlardır. Türkiye topraklarında yaşayan Ermenilerden yararlanma imkânlarını aramışlardır. Bir taraftan Çarlık Rusya'sı, öbür taraftan İngiliz ve Fransızlar, Ermenileri kullanmak için, düşünür göründükleri müstakil Ermeni devleti fikrini ortaya atmışlardır. Zaten, bir müddetten beri, yeni ıslahat

düşünceleri içinde, Ermeni sorunu kullanılmaya başlanmıştı. Aynı düşünce yine çıkarları içinde, İngiliz ve Fransız hükümetleri düşünüyorlardı. Yalnız, bu üç müttefik devlet, bu aynı işi düşündükleri zaman, birbirlerinin çıkarlarını gözetmeyi de asla ihmal etmiyorlardı.

Aslında, Rusya, kendi topraklarında yaşayan Ermenileri de ihtiva eden bir Ermenistan kurmayı hiç bir zaman düşünmemişlerdir. Nispeten muhtar bir Ermenistan düşünülmüş olsa bile, bunu, ancak Osmanlı İmparatorluğundan birinci cihan savaşında aldıkları topraklar üzerinde düşünmüşlerdir. Bu muhtar Ermenistan'da Kilise malları düzenlenecek, dini istiklal tanınacak ve dilleri serbestçe kullanılacaktır. Görülüyor ki, tam bir bağımsız Ermenistan, Osmanlı'dan alınan topraklar üzerinde bile söz konusu değildir. Osmanlı'dan işgal edilen topraklarda yaşayan Ermenilere dediğimiz muhtariyet tanınmış olacaktır. Rusya'da yaşayan Ermenilerin bu dediğimiz muhtar Ermenistan'a katılması düşünce dışıdır. Onlar, Gürcüler, diğer Müslümanlar ve **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

bizzat Ruslar gibi aynı hukuku paylaşan insanlar olarak Rus vatandaşları olarak kalacaklardır.

Bu söylediklerimiz ve yazdıklarımız ise, Osmanlı Ermenilerinde asırlardan beri vardı. Ermeniler bir cins imtiyazlı bir kavim olarak Osmanlı vatandaşı bulunuyorlardı. Yabancı dil bilmelerinden dolayı da, Osmanlı Devletinin hariciyesi tamamen Ermenilerin ellerine tevdi edilmişti. Kısaca bir defa daha ifade etmek istersek, Ermeniler Osmanlının en rahat, en hür, en sadık ve aynı zamanda da en faydalı insanları idiler. İsyan ediyorlardı da, ayrılık sahneleri sergilemiyorlardı. İttihat ve Terakki'nin de bile, çok ileri kademelerde Ermeni insanları vardı. Talat Paşa'ya yakın olanlar da vardı. Ermenilerden devletin saklayacak bir şeyi de yoktu.

Rusların Ermenileri kandırmaları ve gereği gibi kullanmalarına benzer şekilde, Avrupa'nın emperyalist güçleri de Ermenilerden faydalanmayı düşünmüşlerdir. Ermenilerin büyük Ermenistan'ın kısımları olarak düşündükleri Adana ve Kilikya'da Fransızların da çıkarları vardı. Bu bilinç içinde, Rusya ve İngiltere durumu idare ediyorlardı. Hiç

bir şey yokken, Karadeniz ve Akdeniz'e açılacak büyük bir Ermenistan kurulmasını bu emperyalist devletler isterler mi? Zaman zaman ister görünmüşler ve politikalarını yürütmüşlerdir. Tam açıklık içinde konuştukları da yoktur. Ermenilerden ise, bunların kötü niyetlerini anlayan olmamıştır. Anadolu Ermenilerinden küçük bir kısım bu işe alet olmuştur. Büyük kitle memnuniyetlerini dış Ermenilere anlatma imkânlarını bulamamıştır.

Bir Ermeni, müteşebbisi olan Dr. Zavriyef, Çarlık Rusya hariciyesinin tasvibi ile de, Avrupa'da bu bağımsız Ermenistan işini takiple görevlendirilmiştir.

Çok zengin olup hayatını Avrupa'da zevk âlemlerinde geçiren Bogos Nubar Paşa ise, görevli doktora yardım görevini yüklenmiştir.

Bu iki Ermeni, Rus hariciye nazırı Sazanof'un bilgisi içinde bu gayretlerine devam etmişlerdir. Ne Rusya'dan, ne de İngiliz ve Fransızlardan, tam bağımsız Ermenistan vaadi aldıkları da olmamıştır. Olayların hepsinin baş sebebi oldukları halde, hiç bir işe yaramadıklarını **KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**

da ölmeden ikisi de görmüştür.

VELİDEDEOĞLU, bu bilgileri, Çarlık Rusya'dan sonra idareyi ele alan Sovyetler hükümetinin, Çarlık Rusya hariciyesinin gizli muhaberatına dayanarak yazdırdığı “Türkiye'nin taksimi” adlı kitaptan nakletmiştir. Kitap, 1924'de neşredilmiştir. Bu kitabın yazılmasına tahsis edilen heyetin yazım başkanlığını “Adamof” yapmıştır. Kitap bir çok dillere ve bu arada Türkçeye çevrilmiştir. Türkçe çevirmeni, Babaeskili Hüseyin Rahmi'dir

AVRUPA MI ESKİ, ANADOLU MU?

Biz Türklerin Avrupa karşısında sıkılganlıklarımız var. Başka bir sözcük kullanmak içinden gelmedi. Her ileri şeyin Avrupa olduğu düşüncesinin sahibiyiz. Bunun doğru taraflarının olduğu da bilgimiz içindedir.

Ancak, şu bizim Anadolu da yabana atılacak bir ülke sayılmaz. Üzerinde, tam otuz bin yıldır insanların yaşadığı tespit edilmiştir. Avrupa insanları için, bu kadar uzun yıl düşünmek imkânı yok gibi. Yokta diyemiyoruz; çünkü elimizde yazılı vesika yok. Yazı olmadan da, yazılı vesika beklemek abes olur!

Alacahöyük'te bulunan medeniyet eserleri, Hitit'lerden daha eski. Taş devrinin eserleri, kazı sahasında, Hitit devrinden önceye ait mezarlarda bulunmuştur. Taş devrinde demir madeni de bulunmuştur. Altın ve gümüşün ise, çeşitli eserleri bu gün elimizde, Ankara'da, Anadolu

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

medeniyetleri müzesindedirler.

Asur ticaret erbabının Anadolu'dan silinmesini takiben, Hititler Anadolu'nun ortasında yer alıyor. Hititlerin "hiyeroglif" yazıları da var, Sümerlerden gelen çivi yazıları da var. O zaman, Hititler, iki yazılı millet oluyorlar.

Hititlere ait ilk çivi yazılı tabletler Hattuşuş (Boğazköy'de) bulunmuştur. Daha sonraları, bizzat bizim arkeologlarımız tarafından yapılan kazılarda, (Maşat Höyük, Kuşaklı ve bilhassa Ortaköy-Çorum) pek çok çivi yazılı tabletler gün ışığına çıkarılmıştır. Bu tabletler, saray ve mabet kitaplıklarına ait bulunmaktadırlar. Yani bunlar, Kültepe'dekiler gibi halkın özel yazışmaları değil, bizzat devletin resmi vesikalarıdır. Böylece de, ehemmiyetleri daha da belirlidir. İşte bu son bulunan tabletleri okuyup gün ışığına çıkararak insanların yetişmesine de, Çorum'un fahri hemşerisi olan Sedat Alp öncülük etmiştir. Ölümünde sessiz ve bilgisiz kalan Çorum'un ve halkımızın nasıl bir büyük hata işlemiş olduğunun farkında mısınız?

Ben sanmıyorum ya, Sedat Alp için, bu unutkanlıktan ve ihmalden üzüntü duyanlarımız olsun. Ümit ederim ki ben yanılmış olayım. Pek çok Çorumlu, bu bilgisizlikten, uyanınca çok üzülmüş olsun. O zaman, yeni kurulan üniversitemiz bünyesinde, bir Sedat Alp bölümü açarak, bu hatalarını düzeltme imkânları da mevcuttur. Ben sadece yapılacakları hatırlatmış oluyorum. Bu görev bana düşmez mi? Ben var ya ben; ben Çorumluyumdur!

Anadolu'da yapılan son Tarih Kongresinde (12-17 Eylül 1994), Rusya Bilimler Akademisi doğu tarihi başkanı büyük alim Vasilyev Dimitri, çok mühim bir noktaya temas etmiş. Bu âlim, bizim şimdiye kadar yapa geldiğimiz bir hatayı da düzeltmiş. Şöyle ki, biz Türkler, şimdiye kadar, Göktürk yazılarının yalnız Orhon kitabelerinde olduğunu sanıyorduk. Her kitapta karşımıza bu çıkıyordu. 2007 yazında, Datça Aktur sitesindeki kızımın evinde misafir iken, eski ihtilalcilerimizden rahmetli Muzaffer Özdağ'ın eşi de, aynı bilgiyi bana söylemiş ve Türklerin de medeniyete katkısı

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

olarak bir yazıları olduğunu hatırlatmıştı. Bu hatırlatmayı da, yine Orhon Abideleri ve kabartmaları olarak göstermişti. İşte Sayın Rus âlimi Dimitri hem Özdağ Hanımefendinin ve hem de benim ve bir çoklarımızın bilgilerimizin zenginleştirilmesinin de vesilesi olmuştur.

Bu Sayın Dimitri, Sayan ve Altay dağlarından Sibiry'a'nın içlerine kadar uzanan gezilerinde, 300 kadar Göktürk yazısıyla yazılmış mezar ve kaya kitabeleri tespit etmiştir. Gümüş ve seramik kaplar, silah parçaları, dokumada kullanılan ağırşaklar da bunlara eklenmelidir. Yol kenarında dikilen taşlardaki kabartmalarda, oradan kimlerin geçtiği, kaç kişi olduklarını, ne maksatla geçtikleri yazılı imiş. Dimitri, bunların okunmasından, Türkler için nelerin çıkarılabileceğine de işaret etmiş. Bu abide ve kabartmalara göre, Türk halkı arasında, kalabalık bir kesimin okuryazar olduğunun kabul edilmesi gerektiğini de bildirmiş. Bu tesbit, tarih bakımından çok önemlidir de, demiş bu sayın ve büyük Rus alimi Dimitri.

Başka bir alim, W. Bathold ise, bu Göktürk yazısının, Türkler tarafından bulunmuş olabileceğini düşünmüş. Muazzez İlmiye Çığ da aynı düşüncede. Ben de böyle düşünüyorum. O demektir ki, yazı icat etmede yetenekli olan Sümerlerle bir yakınlığımız olması ihtimal içine iyice giriyor. Göktürk yazısı, Türkçe dillere en uygun gelen yazı imiş. Elin adamları daha bizim için ne yapsınlar? Türbanın, eski Türklerde olduğunu söyleyip sahtekarlık yapamazlar ki! Şunların, ülkeye olmasa bile, bizim köye birer heykelini dikme teklifini yapsam, dine, yani İslam'a aykırı diye ayağa kalkacaksınız. Ben sizinle başa çıkamam. Ama sizinle başa çıkacaklar bu ülkede olacaktır.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

İŞLER KARIŞIK GÖZÜKÜYOR

Bir memleketin işleri sorun olunca, herkesin, iktidar olsun, muhalefet olsun, asker olsun, sivil olsun, isterse sade bir vatandaş olsun, herkesin oturup enine boyuna, akı içinde bu memleket sorununu düşünmesi gerekir. Bu vatan herkesindir ve başka vatan da yoktur. Artık palayı çekerek yeni bir vatan edinme hevesine kimse kalkamaz. Şimdilik, elimizdeki vatanla iktifa etmek zorundayızdır. Bu ikazları adece biz yapıyor değiliz, akı eren ve Türklere düşman olmayan her yabancı da yapmaktadır. Bu iktidar, AKP iktidarı seçilmiştir ve seçim iherkes meşru olarak kabul etmiştir. Kimsenin, dağa çıkalım dediği görülmemiştir. Devletin yönetim biçimi, yalnız yönetim biçimi, AKP iktidarına teslim edilmiştir. “Buyurun efendiler iktidar koltuğuna” denmiştir.

Dört yılı da iktidar partisi devirmiştir. Artık yıprandığı da herkes tarafından görülüyor. Beşinci sene içinde de çok ehemmiyetli memleket sorunları sahnededir. Cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçim yapılacaktır. Bunlar sadece seçimlerdir. Başka pek çok dış ve iç sorunlar çözülmemiştir ve çözüm beklemektedir. Çözumsuzlüğün çözüm olmadığı sözlerini de, AKP siyasi edebiyata getirmiştir. Biz, bunları AKP’li sayın Başbakan’dan öğrendik. Daha önce, böyle bir şey hiç duymamıştır. Çözumsuzlük çözüm değildir. Beş senenin içinde, bu iktidar hangi sorunları çözmüştür? Çözülen bir sorun gösterebilir misiniz? Geçen zaman düşünülürse, her iktidar, AKP iktidarı kadar iş başında kalmıştır. Devletin devamlılığı göz önünde bulundurularak, geçen iktidarlar böyle büyük bir söz etmemişlerdi.

Beş yıldır bir sorunu olsun çözüme ulaştıramayan, buna muktedir olamayan bir iktidar, artık büyük iddiaların iktidarı olamaz. Foya milletin önüne serilmiştir. Bundan sonraki meydan konuşmalarında, böyle bir iddia ortaya sürülemez. [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

İktidar eskimiş ve inandırıcılığını kaybetmiştir. İktidar herkesle, devletin her kurumu ile kavgalıdır. İktidar, kendisini devlet yerine koyarak, herkesin ve her devlet kurumunun kendisine itaat etmesini istemiştir. Adaletin kanunları tatbik ettiğini, bizzat Başbakan konuşmuştur. Halbuki, Anayasamızda bunların izahı, bir hekimin anlayabileceği şekilde bile yazılıdır. İktidarın devlet içinde yeri bellidir.

Hareket serbestliği de, bu göstergeler içindedir. Ona da kimse karışmamıştır. Cumhurbaşkanı ile kavgalı, muhalefet partileriyle dünden kavgalı, Adalet cihazını benimsemiyor, sayın Başbakan. Gerekirse, Anayasa Mahkemesi'ni bile kaldıracabileceklerini söyleyiveriyor. Anayasa Mahkemesi için, bu memleketin bir ihtilal geçirdiğini düşünmüyor; belki de bilmiyor. Asker sözünden yüzünün ekşimediğini söyleyecek kimse var mıdır, bu memlekette? Köylüyü, işçiyi, sivil toplum örgütlerini, sakatları, gece evinde soba yanmanları, hepsini bir tarafa bırakalım, zenginler kulübünün bu iktidarı tasvip etmiş olması sorunları

halletmez. Bu kurum, hangi iktidarın yanında olmamıştır? İhtilalde, askerin istediği altın yardım katkısını da ilk yapan bu grubun kendisi ve adamları idi.

Bir şey daha ortaya çıkıyor. Ben beni bileli, Mit teşkilatımızın, var olduğunu sandığı endişeleri, açıktan açığa, kamuoyuna bildirdiği görülmemiştir. Mit bunu bir görev bilerek yapmıştır. Mit, bu görevini, daha önceleri hükümete yapmamış olamaz. Yapmıştır ve bir reaksiyon görmemiştir. Belki etkisi olur diye, bir de kamuoyuna açıklama yapıyor. Mit, kamuoyundan fayda bekliyor da denebilir. Mit'in bunu bir görev olarak yapmaya kalkmasının anlamı büyük olmalıdır. Bu biraz da kulakların açılmasını açıkça istemek demektir.

Bazı ulus devletlerinin sahneden silineceklerinin bildirilmesinin anlamı nedir? Malta için bu söz söylenebilir mi? Bu iş Malta için olsa bile, Mit'i bu kadar yakından ilgilendirir mi? Bu iş karışıktır. 1980'de, Anayasa'ya, seçimlerin

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

beş senede yapılacağı yazılmıştır. Bu bir kanun emridir. Bu emirde, beş seneden önce seçim yapılmayacağı anlaşılmaz. Şimdiye kadar kimse kullanmamıştır. Dünyada da, iktidarlar hep dört senede seçime gitmektedirler. Beş sene kanunda yazılıdır da, değişmez olarak alınamaz. Hele, bir dayatma vasıtası hiç olamaz. Bizler her halde, hiç düşünmeye alışmamışlara düşünmelerini söyleyip duruyoruz.

AKIL FİKİR VE İYİ NİYET

Başlıkta bir araya getirdiğimiz üç nosyon, bazı çetrefil noktalarda anlaşmak için, tartışmalarımızın esasını teşkil etmeleri gerekir. Bunlardan uzak kalınca, herkes gibi, bizim vatandaşlarımız da bocalayacaklardır.

Bir yazarımız, Yugoslavya’da bir münasebette bulunurken, verilen resepsiyona bir gazetecimiz de davetli bulunuyor. O zamanın Devlet Başkanı ve Yugoslavya’nın kurucusu Tito, eşi ile birlikte, herkesle çok nazık bir şekilde ilgilenirken, bizim gazeteciye de rastlıyor. Tito ve sayın eşleri, gazetecimize iltifatlarda bulunuyorlar. Türk olduğu anlaşılnca da, Tito sözlerini Atatürk’e getiriyor. Atatürk’ü sevdiğini söyleyen Tito, yeni Türk Devletin kuruluşu, eğer, kendisinininki gibi, federatif olsa idi, daha akıllıca bir şey yapılmış olacaktı, gibi fikir beyanında bulunuyor. Gazetecimiz Ali Sirmen de, bunu zamanın

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

göstermesinin daha iyi olacağını söylüyor.

Ali Sirmen, bizim, Fethiyeli Mehmet Yerguz'un Fransa'dan arkadaşıdır. Mehmet Yerguz, herkesle, sıradan kimselerle arkadaş olacak bir genç değildi. Arkadaşımdın, Nevzat Yerguz'un oğlu olduğu için, ben Mehmet'i çocukluğundan beri iyi tanırım. Siz de, Ali Sirmen'i yazılarından tanıyorsunuz. Zaman Ali Sirmen'in doğru düşündüğünü göstermiştir. Tito'nun Federal Devlet yok olmuş, yem olmuş, Atatürk'ün Üniter Devleti yaşamaya devam ediyor. Kimin daha haklı olduğunun tartışılmasına ihtiyaç kalır mı?

Allah'ın verdiği akıl kullanılmayınca, insanlar arasında fikir ve iyi niyet te olmayınca, tartışmada, odan ortaya çıkacak mücadelede devam edecektir.

Eski yazılarımızdan bazılarında, Dünyada her şeyin söylenmiş ve hatta düşünülmüş olduğunu söylemişimdir. Yine de ısrar ediyorum. Eski söylenenler, yeniden ısıtılıp ortaya getirilmektedir. Ancak büyük kafa sahibi bazı istisna insanlar, insanlara yol gösterebiliyor. İşte bizim Türkiye'de pek te itibar bulmuş olmayan büyük insanımız, bu hakikatları görmüştür. Devleti de federal değil,

üniter sistem üzerine kurmuştur. Devletin ayrışmasından güya çıkar bekleyenler ise, Federal sistem heveslerini canlı tutmak istemektedirler.

Pek çok ülkede; çeşitli insan grupları, çeşitli etnik köken sahibi insanlar yaşamaktadırlar. İnsanlar, niçin ayrışmayı, ufalmayı, gelecek tehlikelere zayıflayarak muhatap olmayı isterler de; etnik kökenlerini dağılmış olduğu ülkelere yakınlık göstermezler? Bizim kürtler için bu sözüm geçerlidir. Suriye, Türkiye, Irak, İran ve Ermenistan'da yaşıyan kürt ekalliyetinin insanları, bu beş ülkenin birbirine yakınlığını ve hatta, federe devlet olmalarını istemezler?

Bu devletlerin geçmişleri ve tarih içinde birer medeniyetleri var. Bunlar etnik edildiklerinde, hem tarihlerinin ve hem de medeniyetlerinin de birlik noktaları vardır. Bu var olan vasıflar, bu devletlerin ayrışmalarından çok, bir birlerine yakınlaşmalarının yardımcısı da olurlar. Eski Osmanlı, şimdiki İngiliz milletler topluluğu bu maksada uygun teşekküllerdir. Sanıyorum ki, böyle birliktelikler, insanların daha mutlu olmalarının, daha varlıklı olmalarının [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

sebebi de olacaktır. Savaşlar, servet yok eden vasıtalar olduklarına göre; savaşların oldukları bölgelerde zenginlik görülmeyecektir. Fakirliğin mutluluğu ise, romanlara konu olmaktan öteye geçmiş değildir.

Halkın ve hatta milletin yol göstericileri aydınlardır. Kürt aydınları ve bunlarla birlikte Ermeni aydınları oturup düşünmelidirler. Ayrılık taraftarı her aydın düşünmelidir. Bu gün olduğu gibi, Osmanlı'da olduğu gibi, bir devletin sahibi olarak, barış içinde yaşamay ve zenginleşmeye mi devam etmelidirler; yoksa, Mareşal Tito gibi ayrışmanın öncülüğünü yaparak, yeni efendilere uşak olma yolunu mu tercih ederler? Bunların düşünceleri kendilerine aittir.

AMERİKA'NIN İKİ DEVRİ

Ben, ABD'nin iki devrini de tanıyorum. Aslında, Amerika'nın kendisi de pek eski değil. Keşfiyle birlikte, topu yarım bin yılın içinde. Bunun bir kısmı da kavga ile geçmiş. Kıtanın asıl sahipleri, sonradan gelenlerin taarruzuna uğramış ve hayat mücadelesi yapılmıştır. Biraz sonra da, gelenler birbirleriyle mücadeleye tutulmuşlardır. Ancak, ABD kurulunca, insanlar hem zengin olmuşlar ve hem de millet, yani ulus olma gayreti içine girmişlerdir. Amerika'daki bu yeni devletler, pek te dışarı ile, hatta geldikleri asıl milletleriyle bile ilgilenmemişlerdir. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra da, Avrupalı devletlerin hodbinklikleri karşısında, biraz da kırgın olarak tekrar kıtalarına dönmüşlerdir. Kıtalarında kalmak, Amerika'nın ana politikası olarak kalmıştır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, niçinse,

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Amerikan milletlerinden bizim Birleşik Devletler diye andığımız Amerika, ikinci defa tehlikeden kurtardığı Avrupa'yı terk etmek istememiştir. Hatta savaş esnasında, Avrupa'nın geleceği konuşulurken, Fransa'nın durumu ne olacağı sorulduğunda, onu üç-beş sene kendilerini idare edeceklerini açıklayarak, niyetlerin de ortaya koymuşlardı. Fransa'nın Amerikan aleyhtarlığı bundandır.

Rusların deneyimsiz ve düşüncesiz hareketleri de, Amerika'nın Avrupa'da kalmasına yardım etmiştir. Rus tehlikesi, Amerikalılar tarafından istedikleri gibi kullanılmıştır. NATO'nun teşekkül etmiş olmasının sebebi de budur.

Şimdi iyi anlıyoruz ki, Amerika'nın Avrupa'da kalmak istemesi, Avrupa'yı korumak iyi niyeti değildir. NATO'yu organize etmek suretiyle, Avrupa'yı ordusuz bırakmıştır. Avrupa, artık Amerika için, bir tehlike olmaktan çıkmıştır. Bu defa, Amerika Cumhurbaşkanı, biraz da Osmanlılaşarak, Dünya hâkimiyetine oynar duruma gelmişlerdir. Burada, Demokratları Cumhuriyetçiler derecesinde ateşli görmesek bile, onların niyetleri aynıdır. Bill

Clinton'ın kitabındaki üslup dikkatle izlenirse, derecesi az olmakla birlikte, Bush edasını taşımaktadır. Amerikalı, Amerikalı olduğunu göstermiştir.

Latin Amerika ile Kanada'yı hesap içi saymayalım. Kuzey Amerika, cidden zengin bir ülkedir. Yeraltı ve yer üstü servetleri, hiç bir ülkeninkilerle kıyaslanmaz. İnsanları varlıklıdır. Amerika'da olan hayat standardı, başka ülkelerde görülüyor.

Amerika'nın akıllı insanları, memleketlerinde kalarak, hiç olmazsa büyük bir ülkeyi mutlu etmek isteyemez mi idiler? Kanada, onlardan daha az varlıklı sayılmaz. Kendi hallerine bırakılmış olsalar, Latin Amerika da kurtulmuş olabilir. Amerika Birleşik Devletleri, bunların elinden tutmakla bir şey de kaybetmiş olmaz. Dünyanın beş kıtasından biri, en son keşfedileni, mutluluğa erişmiş olur. En azından biz böyle düşünüyoruz.

Teknik gelişimi ve Amerika'nın, ikinci büyük savaş sonu, bütün Avrupa'nın yıkılmış kurumlarına ortaklıkla onların zenginliklerine ortak olmuş [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

olmaları, iştahlarını kabarttı. Amerika, Dünya devleti olmak değil, Dünya hâkimiyetini kurmak yolunu seçti. Bunun vasıtasının da silah olduğu kanaatlerini sergilemiştir.

Vietnam'daki başarısızlık ve Amerikan kayıplarının 60 bini geçmiş olması, Amerika'yı uyardı sanmıştık. Yanıldığımızı anlıyoruz. Amerika'nın Dünya hakkında büyük deneyimi yok. Dünyayı hâkimiyeti altına alacağını sanıyor. Her insan için bu hayal tatlıdır. Hayal tatlıdır da, getirisi ve götürüsü bir hesap işidir. Bir insan ölümü göze alınca, başka insanları da öldürüyor. Canlı bomba Ortadoğu icadıdır. Irak savaşını kayıp vermeden bitirdim sanan Amerika, savaşı bitti ilan ettikten sonra, verdiği kayıp üç bini geçmiştir. Bu rakam orada kalacak ta değildir. Amerika, mevcut devletleri parçalayarak, kendini dinleyecek yeni peyk devletler kurmaktadır. Bunların sadakatine da inanmaktadır. Bunun hakkında deneyim eksikliği vardır. İngilizlerin Hindistan'dan çıkacağı akıllarına gelmiyordu. Onun için, bazı parklara, köpeklerin ve Hintlilerin giremeyeceğini levhalara da yazmışlardı. Dünya, etme bulma dünyasıdır,

deyip durmuyor muyuz? Dünya, Amerikalılar için başka olacak değildir. Dünya, bana göre, ikiye ayrılmıştır. Zenginler ve fakirler. Nüfus ta artmaktadır. Bu zengin ülkeler ve de Amerikanlar, Dünya nüfusunun çokluğunu bahane edip te nazariyeler kurmaya kalkarlarsa, insanlık şaşırmamalıdır. Bu yeni Dünyanın insanları, geri kalmışları geri zekâlı olarak görüyorlar ve kaybedilmelerinin insanlık için eksiklik olmayacağını da kabul ediyorlar İnsanlık uyanmalı ve bu zihniyeti taşıyanlardan da uzak durmalıdır. Bu büyük tehlike, ancak ve ancak, dünyayı geliştirmekle olur. Ümmetçilikle bu olmaz; Ulusalcılıkla bu olur.

Ramazan Bayramınız Kutlu olsun.

[**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

KKKA

Hastalığın asıl adı KKKA harfleriyle belirlenen “Kırım Kongo Kanamalı Ateşi”dir.

Bu hastalık, aslında, 12. asırda, İsmail El - Cürcani tarafından izah edilmiş olduğu söylenmektedir. Memleketimizde tanınma tarihi 2002’dir. Daha önce görüldüğü bildirilmemiştir. Yabancı ilim adamları, hastalığın daha önce de olabileceği ve Türklerin atlamış olabileceklerini iddia etmektedirler. Ancak, hep yabancılar doğru söyleyecekler de değillerdir. Bu hastalık, kanamalı ağır bir hastalıktır. Ağır ve kanamalı bir hastalığın teşhisi her yerde yapılamayacağına göre, bu cins hastalar daha büyük hastanelere nakledilmektedir.

Buna göre, Türk hekimlerinin atlamış olmaları mümkün görünmüyor. Bu hastalık, hekimlerimiz tarafından 2002 senesinde görülmüş ve bilinmiştir.

Bu hastalığı, Cumhuriyetin “Bilim Teknik” yayınlarından esinlenerek yazdım. Bu yazıyı, daha

çok Cumhuriyet düşmanlarını düşünerek kaleme aldım. Onların da bir gün, akıllarını başlarına toplayıp bizim gibi müspet olacaklarını düşündüğüm için, canları cehenneme, demek içimden gelmedi. Onların bizim için “Canları cehenneme” dediklerini biliyorum ama ben yine de insaflı olmak istiyorum. Bize, “canları cehenneme” denmez. Biz, büyük yaratıcının emirlerini belki tam yapanlar değiliz ama kendisi de şahittir ki, biz, ne kendisini ve ne de gönderdiği yüksek anlamlı emirlerinin hiç birini kullanmadık; ne çıkarlarımız, ne de politika kazançlarımız için hiç bu yola sapmadık. Bu Cumhuriyet düşmanları, bu yazıyı okuduktan sonra, bir daha durup düşünmezler mi?

Kene, bütün Dünyada mevcut ve 8 yüz biraz da kusur çeşidi varmış. Bu tehlikeli virüsü hepsi taşıyor değil. Şu anda, Türkiye’de çok sayıda virüs taşıyan cinsi var. Bunların hepsinin hastalık yapma vasıfları da aynı değil. Türkiye’nin etrafı, bu cins virüs taşıyan kenelere dolu durumda.

1945 savaşlarında, bu hastalık Kırım’da da görülmüş. 200 Rus askerinin öldüğü yazılıyor.

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Stalin, 30 ayrı bölgeden, Kırım'a 30 ilgili müte-hassıs göndermiş ve bu hastalığı tetkik ettirmiş. İşte hastalığın başına, "Kırım" sözcüğü böyle konmuş. Daha sonra, Amerikalıların Kongo'da gördüğü hastalıkla bir arada etüt edilmiş ve yukarıda yazdığımız isim ortaya çıkmış. Uzunca, İspanyol adları gibi ve akılda tutulması da zor. O zaman, gereksizleri silip, sadece kene hastalığı olarak anılması daha doğru olur sanırım. Böyle bir isim de teklif ediyorum ki, benim için, mesleği üzerinde hiç yazı yazmadı denmesin.

Keneler toprakta yaşıyorlar. Her cins hayvan ve kuşlar tarafından kene nakli mümkündür. Sulak ve ıslak topraklarda kene üremesi daha kolay olurmuş. Sıcak mevsimlerde kene hayatıyet gösteriyor. Kış aylarında kene donuyor. Dünyanın ısınıyor düşüncesi, kenenin artmış olabileceğini düşündürüyor. Başka böceklerin, insana yakın parazitlerin hastalık virüsü taşıdığı bilinmiyor. Bu gün elimizde tek delil kenedir. Bu kenenin virüs taşıması ve insanı ısırıldığı yerde de virüsü insan vücuduna aktarması gerekiyor.

Dünyada kene cinsleri yaygın. Hemen her ülkede mevcut. Memleketimizde, Orta Anadolu'nun kuzeyinde, Karadeniz'in de güneyinde yaygın bulunuyor. Trakya'da var. Türkiye keneleri daha çok Balkan ve Rusya kenelerine yakın. Buna göre, kenelerin Arap ülkelerinden veya İran'dan geldiği düşüncesi yanlış gözüküyor.

Hastalığın teşhisi basit. Kanamayı önleyen kan elemanlarının kandaki miktarları azalıyor. Lökositler ve Trombositler azalmış olacaklardır. Bizim ülkede, kati teşhis, Hıfzıssıhha Enstitüsünde konurmuş. Biliyorsunuz. Bu güzel enstitüyü Refik Saydam kurmuştur. Refik Saydam sağ partilerden değildir. Bu sağ partilerin böyle halk sağlığı hizmeti veren bir kurumları var mıdır? Niçin bu halk sağ partilere bolca verdiği oyunu Refik Saydam'ın partisinden esirger? Refik Saydam az dinli, sağ partililer de dindar. Cenabı Hak bazan bazan yarattığı insanlara görünse de, hakikati şöyle bir gösterirsek.

Kene hastalığının tedavisi yok. Palyatif tedavi [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

yapacaksınız. Onun endkasyonunu da, Refik Saydam Enstitüsü veriyormuş. Demek ki, Türkiye’de bazı kurumlar, Cumhuriyet kurulalıdan beri Türk halkının yanındadırlar. Halk bunu bilmese bile, daha sonraları bilecektir. Bu zamanın uzak olmadığını görüyoruz.

Kene hastalığının aşısı da yok. Bulgarların yaptık dedikleri aşığı yalnız kendileri kullanıyorlarmış. Tedavisi yok dedik ama, ilk erken zamanlarda “Ribavirin” Antiviral ilacı etkili olabilirmiş. 800 kene cinsinden, yalnız 30 adedi virüs taşırmış. Kene mücadelesi faydasız sayılıyor, yalnız keneden korunma yapılmalıdır. Kene, ısırılmışsa, usulüne uygun çıkarılmalıdır. Sabunlu su tercih edilmelidir.

ÇEKVA SANATÇILAR KURULTAYI

ÇEKVA (Çorum Eğitim Kültür Vakfı) 16 Nisan Çarşamba günü Çorum'da Kültür Salonunda yıllık tekrarlanması geleneği içinde bir kurultay tertip etti. Çorumlu sanat uğraşanları davet edilmişlerdi. Bu arada;ben ve bazı Çorumlular da davet edilenler arasında bulunuyorduk. Kurultay;ÇEKVA Başkanı Sayın hemşehrimiz Prof. Dr. Ahmet Samsunlu tarafından açıldı. Sayın Vali,Belediye Başkanı,Garnizon Komutanı da davete onur vermişlerdi.

Sayın Samsunlu'nun açılış konuşmasını dikkatle dinledik. Derneğin faaliyetleri hakkında geniş bilgi verdiler. İzmir,Ankara ve Antalya şubelerini açılış safhasında olduğunu da bildirdiler.

[KİTAP BASINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Çorumlular dışında,Çorumluları seven bir çok insanlarında yardımcı ve katkıcı olduklarını söylediler. Bütün verilen bilgilerden mutlu olduk. Kültür münasebetlerinin yapılacağı,birleştirici etkinin büyüklüğünü bilmeyen yoktur. Bizim Çorum halkımızın da bu cins katkılara ihtiyacımı açıktır. Hatta;bütün illerimizin bu cins faaliyetlere ihtiyaçları olduğunu kabul etmek de bir hata yapılmış olunmaz. Geniş kültür sahibi ülkelerde bu yolda yürümüştür. Münasebetlerinin bu yolda gelişmesi,dostluk ve sevginin gelişmesinin de vesilesi olunuyor.

Sayın Samsunlu'nun konuşmasını takiben Sanat Lisemiz öğrencilerinin sundukları müzik gösterisi,her türlü övgünün üzerinde idi. Kız ve erkek müzik grubu aynı cins giyinmişlerdi. Giysileri siyahtı. Gerek renk ve gerekse biçimler kendilerine çok yakışmıştı. Bu medeni görünüşleriyle medeni sayılan,ileri ülkelerin çocuklarından hiç geri yanları yoktu. Boylu,boslu idiler sülün gibi olmuşlardı,bu çocuklarımızın yeme adabı bildiklerini de gösteriyordu.

Üç parça çaldılar. Bunlar Türk zevkini ifade ediyor-lardı;ama bu zevk garp tekniği içinde tertip edilmiş ve ifade anlamını bulmuştu. Bunu dinlerken de medeni bir milletin çocukları olduklarını kabul etmek duygusu içimizde uyandı. Kendilerine ve hocalarını çok taktir ettik ve alkışladık da. Bu yolun genişletilerek devamını da Türk Kültür ve Sanatının ne kadar ihtiyaç olduğunu da gözlerimizle gördük, kulaklarımızla duyduk. İşte Devlet Kurucumuzun dediği “Çağdaş Medeniyet Seviyesi” kavramını da böylece bir daha anımsamış olduk.

Güzel şiirler de dinledik. Şairler; kendi eserlerini kendileri okudular. Saz Halk Şairlerimizi de dinledik. Güzel bir gün geçirdiğimizi söylemek istiyorum. Her iştirak edene söz ve imkan verilmedi ama,onlarında bir gün sanatlarını sergileme yolu açılmış oldu.

ÇEKVA Genel Başkanı Prof. Dr. Samsunlu hemşehrimiz,katılımın biraz yeterli olmadığı hislerini taşıyordu. Bana göre az da değildi. Her ülkede sanat dostları bundan pek fazla olmaz. Ayrıca kurultay ilk defa oluyor. Tertip gününü [KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

Çarşamba olması da azlığa sebep olmuştur. İş,güç zamanı hesap işi saymak gerekiyor. Zamanla bunların telafi edileceğini sanıyorum.

ÇEKVANIN başarısını kutluyorum.

Dileklerimi de var. Önce:Çorum'da daha görkemli bir bina temin edilmelidir. Bu bina bir apartman dairesiyle temin edilmiş olmaz. Ayrıca ÇEKVA Çorum Üniversitesi için bir teşebbüs yapmıştı. Çorumlu Üniversite mensuplarının müşterek hareketlerini Çorum Üniversitesi için birleştirmekte biz büyük fayda bekliyoruz. Bu teşebbüse devam edilmelidir.

BİZİM GÖĞÜS HASTANEMİZ

Bizim Göğüs Hastanemiz, şehrin ortasında kalmıştır. Aslında, bu hastane şehrin ortasına yaptırılmış değildir. O zaman, hastane şehrin dışında idi. Çorum'un etrafı mezarlıklarla çevrilmişti. Çorum şehrinin mezarlıkları aşarak bu derece genişleyeceğini rüyalarda bile göremez, düşünemezsiniz. İşte böyle bir anda, Çorumlu olmayan bir doktor, Abdurrahman Soyarslan, hem Çorum Göğüs Hastalıkları Hastanesi'ni ve hem de Verem Dispanseri'ni yaptırmış ve işletmeye açmıştır. O zaman içinde, şimdiki zaman içinde ve gelecek zaman içinde, bu iki sağlık kurumunun yaptığı hizmetler küçümsenemez. Fakat Çorum'da, her devirde, bu ehemmiyetli hizmetleri istemeyenler ve kendi kafalarına göre yanlış bulanlar olmuştur. Bu gidişle, Çorumluların bazılarında, bu çirkin düşünce tarzı hep

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

bulunacaktır. Bu düşünmeyi bilmeyen zavallı insanlar, kendi yanlış mantıklarını, her devirde, devrin yetkili adamlarına taşımaya çalışacaklardır.

Araya sıkıştırılalım ki, Göğüs Hastanesi'ni yaptıran bu büyük insan, kendisine bir ev satın almadan, otel köşelerinde ölmüştür. Bakanlıkta bir Genel Müdür makamına da tayini yapılmış olduğu halde, bir ev satın alamamıştır. Tasarruf ettiği paralarını da, bir tüccar yapıcı iç etmiştir.

Dedik ki, Çorumlu bazı muzır insanımız, böyle hayırlı işlerin karşısındadırlar. Ta, başlangıçta, daha rahmetli Menderes Başbakan olarak Çorum'u ziyaret ettiği anlarda, bu muzır insanlardan Çorum'da vardı. Bunlar, o zaman da devrin iktidar partisinin üyeleri idiler. Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nin yerinin yanlış seçilmiş olduğunu, şehir içinde, mikroplu hastaları barındıran bir hastanenin bulunmasının yanlış olduğunu kendisine anlatmışlar ve tavırlarını da koymuşlardır. Bu hastane şehir dışına çıkarılacak ve burası okul olacaktır.

O kadar ileri gidilmiştir ki, resmi otorite sahipleri, o zaman da seslerini çıkarmaktan çekinmişlerdir.

Rahmetli Menderes bu hastaneyi görmek istemiş ve gitmiştir. Daha kapıdan girerken, yardım edenlerin levhasını kapının yanında görünce, “Ben dediğinizi yapmak isterim ama, bu yardım edenlerin ruhları buna razı olmazlar; bunun için, bu Hastane burada kalacaktır” demiştir.

Hastane yerinde kalmıştır da, bu muzır insanlar, iddialarında vazgeçmemişlerdir. Sonradan, Başhekim olarak uzun yıllar burada hizmet veren Abdurrahman öztürk ise, biriktirdiği dernek parasıyla, hastane bahçesini genişletmiş idi.

Bu hastanenin, Göğüs Cerrahisi haline çevrilmesi teşebbüsleri de, bizim de düşüncemiz içinde idi, ise de, başarılı olmamıştır. Bu hastane, siyasi şahsiyetlerce pek makul sayılmamıştır.

Çorum'da, bezen benim de yaptığım gibi, herkes aklının erdiği işlerle uğraşmıyor. Bezen bezen, hiç ehil olmayan insanların, akıl ve kültür isteyen işlere de karıştıkları görülüyor. Kan [**KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!**](#)

Bankası için de, böyle siyasi müdahaleler olmuştu. Ona da ses çıkaran olmamıştı. Bizim yazdıklarımız ise, bir işe yaramamıştı. O gün bu gün, Kan Bankası beklenen düzene erişmemiştir. Kan Bankası yönetimi ise, pek çok işlerden daha da zordur.

Şimdi de, Çorum Göğüs Hastalıkları Hastanesi, yine siyasi bir sorun yapılmıştır. Bu Hastanenin yerinden kaldırılması isteği yine uyanmıştır. Sebeplerin niceliği bilinmiyor ise de, şehir içinde mikrop saçan insanların bir hastanesinin olması istenmemiş olması çok muhtemeldir. Hâlbuki her ülkede, bu hastaneler şehirlerin içlerinde bulunmaktadır ve ulaşım için bu durum zorunlu da görülmektedir.

Bize ulaşan bilgilere göre, bu defa da niyet bu değildir. Hastane şehrin ortasında kalmıştır ve yeri de oldukça geniştir. Lojmanların işgal ettikleri yerleri de düşünürseniz, arsanın büyüklüğü ve yerin iyiliği dikkati çekmektedir.

Son zamanlarda, Çorum'da daha beş yıldızlı otel yapımına da heveslenenler, vardır. Galiba, bu niyeti olanlara arsa temini için, sözde kudret sahibi

insanlar harekete geçirilmişlerdir. Şehrin tam ortasında, geniş bahçesiyle, yirmi katlı bir beş yıldızlı otelin buraya dikilmesi kötü müdür? Bu

düşünce, saygılı kalınması gereken birçok telakkiyi gölgede bırakmaz mı? Bir de, buradan elde edilecek gelirden ayrılacak pay düşünülürse, bu teşebbüs sahiplerine hak verilmez mi?

Ben hak vermem. Yapılan bir eser, hele halk tarafından yardım edilmişse, yapıldığı gaye için kullanılmalıdır. Bu gün, beş yıldızlı otel için arsa yoksa, şehir planını yapıp ortaya koyanlarda günah aranmalıdır. Pilavdan önce plan prensibi benimsense, bu zorlukların hiç birisi bu gün olmazdı!

[KİTAP BAŞINA DÖNMEK İÇİN TIKLAYINIZ!](#)

